

Iktatószám: 44/2022.

**Az Igazgyöngy
Alapfokú Művészeti Iskola**

Pedagógiai program

**Az Igazgyöngy
Alapfokú Művészeti Iskola**

Pedagógiai program

Berettyóújfalu, 2018.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
1. Az alapfokú művészeti iskola küldetése	4
2. Az intézmény környezete, ebből adódó profilja.....	5
3. Az intézmény külső, hazai és nemzetközi kapcsolatai.....	7
4. A művészeti iskola nevelési programja.....	7
4.1.A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
4.2.A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	9
4.3. Tanítási órán kívüli személyiségfejlesztési lehetőségek	10
4.4.Tanítási órák, egyes művészeti ágak személyiségfejlesztési lehetőségei	11
4.5. A közösségfejlesztéssel összefüggő tevékenységek szinterei és lehetőségei.....	12
4.6. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok, a szülő, a tanuló, az intézmény, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	12
4.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	17
4.8. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	19
4.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	20
4.10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai	20
4.11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	22
4.12. Az iskola által biztosított művészeti ágak oktatásának cél- és feladatrendszere.....	23
4.13. A művészeti nevelés során megvalósuló osztályfőnöki munka – az önálló tanulócsoport vezető feladatai.....	25
5. A művészeti iskola helyi tanterve	26
5.1. A választott kerettanterv megnevezése	26
5.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama [<i>benne: az egyes tanszakok, ezen belül a tantárgyak általános fejlesztési követelményei, a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei</i>]	26
5.2.1. Képző- és iparművészeti ág tanterve.....	26
VIZUÁLIS ALAPISMERETEK, RAJZ-FESTÉS-MINTÁZÁS.....	29
VIZUÁLIS ALAPOZÓ GYAKORLATOK	30
VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT	31
A művészeti alapvizsga követelményei	44
A művészeti záróvizsga követelményei	53
GRAFIKA TANSZAK	54
FESTÉSZET TANSZAK.....	55
KERÁMIA TANSZAK.....	56
KÉZMŰVES TANSZAK	56
TŰZZOMÁNCÉSZÍTŐ TANSZAK	57
MŰVÉSZETTÖRTÉNET	58
A művészettörténeti alapvizsga követelményei	66

A művészettörténeti záróvizsga követelményei	74
NÉPMŰVÉSZET TANTÁRGY	75
GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ALAPJAI.....	76
GRAFIKA ÉS FESTÉSZET - MŰHELYGYAKORLAT	82
A művészeti alapvizsga követelményei	89
A művészeti záróvizsga követelményei	96
KÖRNYEZET– ÉS KÉZMŰVES KULTÚRA - MŰHELYGYAKORLAT	98
A művészeti alapvizsga követelményei	105
A művészeti záróvizsga követelményei	117
FÉM– ÉS ZOMÁNCMŰVES - MŰHELYGYAKORLAT	119
A művészeti alapvizsga követelményei	127
A művészeti záróvizsga követelménye	136
SZOBRÁSZAT ÉS KERÁMIA - MŰHELYGYAKORLAT	138
A művészeti alapvizsga követelményei	143
A művészeti záróvizsga követelményei	150
5.2.2. Táncművészeti ág	152
A társas-táncoktatás általános fejlesztési követelményei.....	154
Gyermektánc	156
Társastánc.....	157
A művészeti alapvizsga követelményei	161
A művészeti záróvizsga követelményei	165
Viselkedéskultúra	166
Társastánc-történet	166
A művészeti alapvizsga követelményei	167
A művészeti záróvizsga követelményei	169
Társastánc-gimnasztika	170
Történelmi társastánc	172
5.3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei.....	176
5.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	177
5.5. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai.....	178
5.6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	178
5.7. Az értékelés intézményi módjai	180
5.8. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	183
5.9. Az önálló tanulásra feladott elméleti és gyakorlati feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	184
5.10. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	184
5.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	185
5.12. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	186
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
FÜGGELÉKEK	189
Az intézmény jogi státusza.....	189

A pedagógiai program végrehajtásának személyi és tárgyi	193
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	194
Jogszabályi háttér	198

BEVEZETÉS

A pedagógiai program hatályba lépése

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2018. évszeptember hó1. napjától történik felmenő rendszerben.

A nevelői közösség a pedagógiai programot jogszabályi változások előírásainak megfelelően valamint a felülvizsgálatra kezdeményezési jogosultsággal rendelkező közösségek javaslata alapján vizsgálja felül, és szükség szerint módosítja azt. A módosítás szükséges akkor is, amikor a nevelés-oktatás folyamata megkívánja a belső átalakítást, átértékelést. Ezt a tantestület az értékelő értekezletek alapján, szükség szerint elvégzi.

Az iskola pedagógiai programjának módosítását – a szükséges indoklással – kezdeményezheti:

- intézményvezető,
- iskola vezetősége,
- tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- diákönkormányzat,
- szülői közösség (szervezet).

A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az intézményvezető 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszti.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az intézményvezető irodájában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

1. Az alapfokú művészeti iskolaküldetése

Az Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola az Igazgyöngy Alapítvány fenntartásában jött létre, 2000-ben.

1999 óta működő alapítványunk a művészeti nevelés céljával alakult, melyben a kezdetektől kiemelten kezeltük a hátrányos helyzetű, roma tanulókat. Jelenleg a fő tevékenység mellett jelentős, a szociális területhez kötődő munkát is végzünk. Egész tevékenységünkben fontos ugyanis, hogy a tanulókat a szociokulturális környezetével együtt értelmezzük, és a hátrányos helyzetűek számára esélyt adjunk, integrációjukat elősegítsük. Mindez egy komplex problémakezelés keretében történik, a művészeti oktatáshoz kötődve.

Az intézmény jogi státusza: nem állami fenntartású művészeti iskola.

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja lehetőséget nyújt a művészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken folyó jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalatára, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és ala-

kítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik technikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

Intézményünk magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra nevel. Hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotótevékenységek és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását. A művészeti oktatás felkészíti és irányítja a tehetséges tanulókat a művészeti pályára, illetve az amatőr művészeti életbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő művészeti kultúra, műveltség megszerzésére.

Célunk, hogy az alapoktatást kiegészítve olyan készség és képességrendszereket nyújtsunk, mely harmonikus, sokoldalú, kreatív személyiséget épít. Az iskola célja az iskolahasználók és a fenntartó széles körű elégedettségének elérése.

Mivel az iskola a tevékenységét Magyarország egy gazdaságilag-társadalmilag leszakadó régiójában végzi, így pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kap az integrációs képességek fejlesztése.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk kialakítani, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat, ennek keretében:

- tiszteletben tartjuk a tanulók személyiségét,
- bevonjuk őket saját iskolai életük megszervezésébe,
- egyéni képességeiket, egyéniségüket az oktatás során figyelembe vesszük,
- szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk,
- nagy hangsúlyt fektetünk a hátránykompenzációra,
- a tanulót teljes szociokulturális környezetével együtt értelmezzük,
- kiemelten fókuszálunk a szociális kompetenciák fejlesztésére.

Az Igazgyöngy Alapítvány iskolaalapító szándékait az alábbiak motiválták:

- A Berettyóújfalui járás művészeti hagyományainak tisztelete, továbbörökítésének felvállalása.
- A művészeti nevelés iránti igények kielégítése, ennek szerves illesztése az általános és középiskolai oktatáshoz.
- A tehetséggondozás és a hátránykompenzáció összekapcsolása.

2. Az intézmény környezete, ebből adódó profilja

Társadalmi, szociális háttér

Berettyóújfalu az Alföld keleti szélén a Berettyó mellett, Budapest-Nagyvárad vasútvonal mentén fekszik. Távolsága Budapesttől 220 km. Fontos közutak találkoznak itt, a Debrecen-Szeged és a Budapest-Bukarest főútvonal. Berettyóújfalu Hajdú-Bihar megye negyedik legnagyobb városa, a bihari térség egészségügyi, kulturális, kereskedelmi és oktatási központja, 2013-tól járási székhely. Lakosainak száma: 16 000-17 000 fő.

Berettyóújfalu és környéke egy hátrányos helyzetű régió, szerepel Európa 10 legszegényebb térsége között.

A kistérségre, ahol az iskola még telephelyekkel rendelkezik, illetve vonzással bír, Berettyóújfalunál rosszabb a helyzet. Nagyobb a munkanélküliség, kevesebb a családok lehetősége, fejlet-

lenebb az infrastruktúra, növekszik a létminimum alatt élők létszáma. Jellemzően növekvő a roma lakosság is. Az iskolák, és más intézmények is társulásokba tömörültek, megpróbálva költséghatékonyabban megszervezni a szolgáltatásokat.

A lakosság jelentős része a mezőgazdaságból él. Sok a hátrányos helyzetű, illetve csonka család, a gyermekek jelentős hányada halmozottan hátrányos helyzetű, szegregátumokban élő, sok közülük veszélyeztetett. A demográfiai helyzetet a születések – így a beiskolázandó gyermekek – számának jelentős csökkenése és a lakosság elöregedése jellemzi. Az infrastruktúra jellemzően a nagyobb településeken fejlődik ugyan, de a térségre összességében mégis a leszakadás jellemző.

Az 1000 fő alatti lélekszámú településeken a legnehezebb a helyzet, van, ahol a gyermekek csaknem 100 %-a igazoltan hátrányos helyzetű.

Az intézmény tanulói közössége és a szülői háttér

Az iskolai tanulónak nagy része, emelkedő tendenciát mutatva igazoltan hátrányos helyzetű, ezen belül magas a halmozottan hátrányos helyzetű, zömében szegregátumokban élő, roma tanulók aránya.

Mivel alapelvünk, hogy a tanulót teljes szociokulturális környezetével együtt értelmezzük, így az iskola mellé olyan komplex esélyteremtő stratégiát társít a fenntartó alapítvány, mely képes a szülőt partnerré tenni, a helyi közösségeket fejleszteni, és az intézményi struktúra hatásait harmonizálni.

A modell, melynek első lépésben a szociális iskolamodell elnevezést adtuk, alternatív integrációs modellként, az alapítvány tevékenységrendszerében fejlesztett tevékenységrendszer, melynek része a művészeti nevelés is.

Az iskola profilja és arculatteremtő tevékenysége

Mind a társadalmi környezet, mind a tanulóközösség összetétele, sajátos profilt kölcsönöz az iskoláknak. Az integrált oktatás elkötelezettjei vagyunk, csoportjainkat igyekszünk egyes összetételűre szervezni.

A tantárgyi követelményrendszerbe ágyazva nagyon ügyelünk a multikulturális tartalmak megjelenítésére. Iskolánkban meghatározó az alternatív pedagógiai módszerek kipróbálása, illetve kifejlesztése. A kooperatív tanulás, a projekt módszer és a kompetencia alapú oktatás szervesen és természetesen illeszkedik a követelményrendszer teljesítéséhez. Nevelő-oktató munkánkban nagy hangsúlyt fektetünk a szociális kompetenciák fejlesztésére, ezen belül is kiemelten foglalkozunk az együttműködési képességek fejlesztésével, a toleranciára neveléssel, azzal a képesség-együttessel, amit integrációs képességeknek hívunk.

Célunk annak megerősítése, hogy a művészet nem elszigetelt tevékenység, hanem az élet minden területén jelenlevő, természetes dolog. A vizualitás áthat mindent, a vizuális nevelés minden tantárgy területébe beépíthető, segíti a tanulási folyamatokat, a kommunikációt, a legsokoldalúbban alkalmas a személyiség fejlesztésére. Az érzelmi intelligencia leginkább a művészet eszközeivel fejleszthető, és erre nagy szükség van a felnőtt életben való boldoguláshoz.

A nevelő-oktatómunka során mindent megteszünk annak érdekében, hogy tanítványaink az egyéniségüket legjobban kifejezhessék, egyéni megközelítéseik a követelmények teljesítése során leginkább teret kapjanak.

Külön gondot fordítunk az önértékelést fejlesztő, sikerélményt adó, énkép-formáló tevékenységekre. Ennek érdekében kihasználjuk a rajzpályázatok adta lehetőségeket.

3. Az intézmény külső, hazai és nemzetközi kapcsolatai

Partnereink meghatározó jelenőséggel bírnak a fennmaradás, a fenntartás, a tudásmegosztás szempontjából.

- Önkormányzatok: Berettyóújfalu, Biharkeresztes, Komádi, Magyarhomorog, Körösszegapáti, Körösszakál Önkormányzatai, valamint a területükön működő általános iskolák, mint fogadó intézmények, és a Berettyóújfalui Tankerületi Központ.
- A működési terület egyéb, a hátrányos helyzetű tanulókkal, családokkal foglalkozó intézményrendszere, civil szervezetei, egyházai.
- Az ország tehetséggondozó műhelyei, pedagógusképzéssel vagy szociális képzéssel foglalkozó felsőoktatási intézményei, művészeti középiskolái, integrációért dolgozó hálózatai, társadalmi szerepvállalást vállaló cégei, határon túli magyar pedagógusszervezetek, európai egyetemek, emberjogi szervezetek, gyermek képzőművészeti neveléssel foglalkozó műhelyek a világ több pontjáról.

4. A művészeti iskola nevelési programja

4.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Művészeti alapoktatásunk pedagógiai alapelvei, értékei:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 16. § (1) bekezdése kimondja, hogy "az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kibontakoztassa a művészeti képességeket, fejlessze a művészeti tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra."
- A művészeti oktatást végző iskola típusa eltér a hagyományos tudás-centrikus, ismeretközpontú iskolatípustól. Az iskola komplex tudáselemeket közvetít, jártasságokat és készségeket fejleszt, alapvető művészeti műveltséget örökít át. A felnövekvő nemzedéknek ma már nem csak az új ismeretekre van szüksége, hanem arra, hogy az egyén az ismereteket kreatívan, konvertálhatóan fel tudja használni a maga boldogulására, és a társadalom hasznára. Ezért a kompetenciafejlesztésre helyezük a hangsúlyt.
- A korábbi generációk életében a népművészet volt az a terület, amely, főleg vidéken egy mindenki számára természetes készségfejlesztést nyújtott. Ebben az érzelmek és indulatok kezelésének eszköztárát, nyelvét, szimbólumrendszerét a lakóközösség, a család adta át, tanította meg. Ez a hagyományozódás mára már megszűnt, közvetlenül nem hat, közvetetten az iskolán keresztül érvényesülhet, ahol tudományosan megalapozott módszerekkel kell azt közvetíteni, tanítani. Az ember minden kifejezési rendszere része a kulturális, népi művészeti hagyománynak. Az érzelmek, indulatok nyelvében, a szimbólumrendszerben sajátos nemzeti jelleg bontakozik ki. Fellelhető ez a dalnak, a zenének, a mozdulatnak, a táncnak, a formák és színek használatának, a nagy és nehéz életpillanatok megjelenésének, megünneplésének és a szokásnak nyelvezetében is. Ezek már a művészetek kifejező eszközei. Minél jobban ismerjük ezt a kifejezésrendszert, annál jobban tudjuk a magunk érzelmeit, gondolatait, állásfoglalásait jelrendszerbe önteni, mások számára befogadhatóvá tenni. Megtanuljuk megismerni és tisztelni a másik ember hasonló szimbólumrendszerét, ezáltal növekszik az empatikus képesség is. Kialakul és fejlődik az identitás, az egyéniség megmutatkozik a művészi kifejező-rendszerben.
- A képességek fejlesztése során ismereteket szereznek a tanulók az egyetemes kultúráról, megtanulják ebben elhelyezni saját nemzeti kultúrájukat. Növekszik általános mű-

veltségük, mégpedig egy olyan pedagógiai hatásmechanizmusban, amely a jellege folytán erőteljes érzelmi azonosulással, megerősítéssel segít elmélyíteni, beépíteni a tanulókat.

- Az iskola a nevelő-oktató munka során különösen nagy gondot fordít a szociális kompetenciák fejlesztésére, hiszen alkotni csak egymást támogató, egymást elfogadó légkörben lehet. Ezért, ahol csak lehet, kitérünk a toleráns magatartás kialakítására, egymás egyéniségének tiszteletben tartására, az együttműködés fejlesztésre.

Alapfokú művészetoktatásunk célja, feladata, eszközei, eljárásai

Az intézmény nevelő-oktató munkájának célja:

- a művészeti nevelés eszközeivel az óvodáskorúak, az általános iskoláskorúak, a középiskolások és a környezetük személyiségformáló tevékenységének kiegészítése,
- a művészetek iránt nyitott, az azt értő személyiség nevelése,
- a tanulók művészeti ízlésének, igényességének, esztétikai kultúrájának megalapozása,
- a sokoldalú, művelt emberré válás segítése a művészetek ismeretanyagával, eszközeivel,
- az arra alkalmas képességű tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra,
- az érzelmi intelligencia fejlesztése,
- egy humánus, személyiségközpontú művészetoktatási módszer segítségével a jóra és szépre fogékony személyiség kialakítása,
- a művészeti nevelés felhasználása a hátránykompenzáció érdekében,
- a tanulók toleranciájának, szociális kompetenciáinak fejlesztése, az integrációra alkalmassá tevő képességek fejlesztése.

Feladatok, eszközök, eljárások:

- az egyes művészeti ágak alapvető ismeretanyagának megismertetése,
- a művészeti ágak anyagainak, kezelési technikáinak megismertetése,
- a művészi kifejezőkészség kialakításának megalapozása,
- a tanulók alkotó fantáziájának kibontakoztatása, az improvizációs készség fejlesztése,
- felkészítés a továbbtanulásra, a művészeti körök, együttesek munkájába való bekapcsolódásra,
- olyan érzelmi kapcsolat megteremtése az egyes művészeti ágakkal, hogy az a tanulók mindennapos szükségletévé váljék,
- a művészeti tevékenység, mint örömforrás biztosítása a diákközösségnek és a tanárnak egyaránt,
- a tanulók kommunikációs képességének fejlesztése,
- a művészeti alkotások belső logikájának megismerésére, a szimbólumrendszerek megértésére történő rávezetés,
- a pozitív közösségi érzés kialakítása, az együttműködési készségek fejlesztése,
- nemzetiséghez tartozó tanulókat és fiatalokat segíteni abban, hogy megtalálják, megőrizték és fejlesszék identitásukat, vállalják másságukat, és másoknak is megmutassák nemzetiségük értékeit, erősítsék a közösséghez való kötődésüket,
- az életkori sajátosságok és az egyéni fejlődési különbségek figyelembe vételével az egyéni haladási módot biztosítása,
- személyre szabott feladatok megfogalmazása, differenciálás,
- a szülők, a helyi közösség partnerré tétele a célok megvalósítása érdekében,
- kompetencia alapú fejlesztések, tehetséggondozó eljárások, közösségfejlesztő módszerek,
- nevelési eszközök: minta, példa, példakövetés,
- ösztönző eszközök: megerősítés, biztatás, dicséret, jutalmazás

A célok, feladatok, követelmények megvalósulását az alaptevékenység – a művészeti oktatás tantárgyai, – valamint a szabadidős tevékenységek biztosítják.

4.2.A személyiségfejlesztéssel kapcsolatok pedagógiai feladatok

A művészeti nevelés az alapoktatást egészíti ki a tanulók mind teljesebb személyiségfejlesztése érdekében. A tanulók érdeklődésüknek és tehetségüknek megfelelően választhatnak a művészeti nevelés területei között. A művészeti nevelést tágabban értelmezve az iskola szélesebb körű személyiségfejlesztésre nyújt lehetőséget. Kiemelten kezeljük ezt a hátrányos helyzetű és a roma származású tanulók esetében, ahol a pozitív énkép kialakításához, a hátránykompenzáláshoz, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakításához is felhasználjuk a művészeti nevelés adta lehetőségeket. Ennek érdekében követelmény iskolánkban az egyéni fejlesztés, a munka differenciálása. Szeretnénk, ha tanítványaink a művészetet nem elszigetelt területként, hanem az élet minden területét átszövő, természetes tevékenységként élnék meg.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.

A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek, megismertetése által járul hozzá az akarat, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

A nemzetiséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

„A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsaló és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk e fejlesztőmunkát leginkább, amelyekben a gyermek önmaga rájöhét arra, hogy mire képes.” /Bagdy Emőke/

A szociális hátrányok enyhítésében nagy szerepet tulajdonítunk annak, hogy minden növendékünk számára egyenlően jó feltételeket biztosítunk.

Életszakaszok szerinti személyiségfejlesztés

Az alábbi életszakaszok jellemzőit a nevelő-oktató munkánk során tudatosan figyelembe vesszük, igyekszünk minden diákunkat saját személyiségének és életkorának megfelelő módszerekkel kezelni:

6-8 éves gyermek: Érzelmileg kiegyensúlyozott, nyitott, érdeklődő, aktív, öröme fogékony. Érzelmei központi szerepet kapnak a megismerésben. Mozgásigénye, játékszükséglete nagy. Figyelmét 10-15 percig tudja összpontosítani.

Az életkori jellemzők tudatában minél több játékos helyzetteremtés szükséges a nevelési-oktatási folyamatban.

9-10 éves gyermek: Az objektív érdeklődés időszaka ez. Erős közlési vágy jellemzi a gyermeket, fontos, hogy erre lehetőségeket kapjon. Kíváncsiság, nyitottság a világra, a miértekre.

Fontos feladatunk: A különböző tevékenységi területek kapcsolódási pontjainak felfedeztetése a gyermekek által.

11-12 éves gyermek: Az egyre szélesedő társadalmi tapasztalatai alapján kiemelt szerepet kapnak a társas kapcsolatok, erős a kortárs csoportok hatása. Ez a kor a koordináló motorikus képességek fejlesztésének meghatározó szakasza.

Feladatunk, hogy erre helyezzük a fő hangsúlyokat.

13-16 éves gyermek: A biológiai és pszichológiai serdülés időszaka, nagy egyéni különbségekkel zajlik. Kialakulóban az autonómia, függetlenedési vágy a felnőttektől. Felerősödik az önmegismerés vágya. Korlátok, lehetőségek, képességek megismerésére való törekvés a jellemző.

Gyakran a saját korlátok átlépésével is próbálkozik. Önálló véleményalkotás, kritikus szemlélet, kétkedések korszaka ez. Alakul az elvont és konkrét szintek összekapcsolásának képessége, elvont műveletek végzésére is képes.

A pedagógusok feladata e nehéz korszak megélésének segítése.

17-18 éves ifjú: Mivel a továbbképző évfolyamokon középiskolás korú fiatalok is tanulnak, ezért a körükben felmerülő gondokat – amelyek főleg a felnőtt szereppel kapcsolatos értékválságból erednek – megfelelően orvosolnunk kell.

Természetesen az iskola feladatai közé tartozik még az esetleges felmerülő krízishelyzetek kezelése.

4.3. Tanítási órán kívüli személyiségfejlesztési lehetőségek

Az iskola közösségeit a különböző tanszakon tanuló tanulócsoportok alkotják. A kortárs csoportok hatékony működtetése közösségi élményeken keresztül realizálódik. A művészeti oktatást végző intézményünkbe érkező tanuló többféle iskolatípusból, földrajzilag egymástól távol eső oktatási intézményekből, eltérő szociokulturális környezetből, sok esetben nemzetiségi népcsoportból érkeznek hozzánk. Külön feladatot jelent ennek a heterogén összetételű tanulócsoportnak közösséggé szervezése. Ennek érdekében a tanórán kívül is foglalkoznunk kell tanítványainkkal.

A műhelyfoglalkozásokat vezető tanárok látják el az "osztályfőnöki" feladatokat a csoportokban. Az ő pedagógiai tevékenységük határozza meg az adott csoport közösségi életét. Az éves munkatervben rögzített tanulmányi kirándulások, múzeumlátogatások, fellépések, egyéb tanórán kívüli közösségi programok megszervezése mind, mint közösségépítő elem játszik nagy szerepet.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő tevékenységét, az éves munkatervében rögzítetteknek megfelelően végzi. Évente visszatérő rendezvénye a karácsonyi ünnepség, a múzeum- és kiállítás látogatások, illetve a tanévvégi tanulmányi kirándulás. Célunk kialakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak tervezni, összehangolt módon tevékenykedni, a tevékenységet értékelni.

A fellépéseken való részvétel jelentősen hozzájárul a személyiség sikerélmény adta fejlesztési lehetőségeihez. Kialakítja a saját és a közösség teljesítménye iránti büszkeség érzését, fejleszti az önértékelést. A táncművészek, fesztiválok, más művészeti csoportok munkájának megtekintése fejleszti az önismeretet (más teljesítményével való összehasonlítás), ugyanakkor szélesíti a táncművészetről alkotott szemléletet, a sokféle koreográfia, megközelítés tanulmányozásával.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítására, ápolására, az iskola egész közössége törekszik. A valahova tartozás tudatát, a közösségi eszmék és értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében. A rendszeresen ismétlődő események a tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolához való tartozást.

Hagyományosan megrendezett iskolai programok:

- iskolai megemlékezések nevezetes évfordulókról,
- a táncosok félévi és év végi vizsgaelőadásai,
- a diákönkormányzat által szervezett karácsonyi ünnepség, Tehén napja,
- tanév közti múzeumlátogatások, kiállítás látogatások,
- tanulmányi kirándulások,
- az év végén adott hagyományos díjak, elismerések („Igazgyöngy” gyermek díj, Szülői díj, a "Támogatói" díj).

4.4. Tanítási órák, egyes művészeti ágak személyiségfejlesztési lehetőségei

A művészeti nevelés az alapoktatást egészíti ki a tanulók mind teljesebb személyiségfejlesztése érdekében. A tanulók érdeklődésüknek és tehetségüknek megfelelően választhatnak a művészeti nevelés területei között.

Személyiségfejlesztő feladatok képző- és iparművészeti ágon:

- az esztétikai érzékenység fejlesztése,
- a vizuális kommunikáció fejlesztése,
- a kreativitás állandó fejlesztése,
- nyitottságra, igényességre, ízlésre, erkölcsi fogékonyságra nevelés,
- az önkifejezés fejlesztése,
- a finommotorika, konstruáló képesség, vizuális memória, gondolkodási képességek fejlesztése,
- a takarékosagra nevelés,
- szociális kompetenciák fejlesztése (együttműködés, tolerancia, identitás).

Személyiségfejlesztő feladatok táncművészeti ágon:

- kialakítani a rendszeres munka természetes igényét,
- fejleszteni a fizikai állóképességet, ritmusérzéklet,
- kialakítani az egymásra figyelő magatartást,
- kialakítani a harmonikus mozgás képességét,
- kialakítani a mozgás és a zene összhangjának esztétikája iránti igényt,
- mozgáskultúra fejlesztése,
- a történelemi és magyar hagyományok iránti tisztelet, hazaszeretet kialakítása,
- a mindennapi élet és a társas érintkezés elsajátítása.

A pedagógusok feladatai:

- Mindennapi munkánk arra irányuljon, hogy minél több tanulónk rendelkezzen minél több pozitív tulajdonsággal.
- A tanítandó tantárgyak nevelési lehetőségeinek maximális kihasználása.
- Egyéni és csoportos helyzetek teremtése ilyen jellegű beszélgetésekre (szituációs já-

tékok, önértékelési gyakorlatok, művelődési intézmények látogatása, tapasztalatainak megbeszélése).

- A szülők és a helyi közösség partnerré tételeés partnernek tekintése e célok sikeres megvalósítása érdekében.
- A nevelő erkölcsileg is példa legyen.

4.5. A közösségfejlesztéssel összefüggő tevékenységek színterei és lehetőségei

Iskolánk a gyermekközösség, a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő-oktató munkáját. A közösségi nevelés elengedhetetlen feltétele az eredményes teljesítmények elérésében. A művészetek tanulásában elsődleges szerephez jut a siker örömeinek átélése. Kiemelten fontos ennek tudatosítása a szülőkkel azokban a családokban, ahol erre nem alakult ki a fogadókészség.

A közösségi tevékenység színterei

- Tanulócsoportok
- Fellépések
- Kirándulások
- Diákképviselői fórumok

A közösségi tevékenység lehetőségei

- Pozitív nevelő-növendék kapcsolat.
- Jó csoportlétkör teremtése.
- Együttes pozitív élmények biztosítása.
- Tanulókkal együtt tervezett, szervezett tevékenységek.
- Közös munkálkodás a közös célok érdekében.
- A gyermeki önállóságra építés.
- A kiscsoportok pozitív személyiségformáló hatásának hasznosítása.
- Megfelelő rend, fegyelem biztosítása.
- A csoportok együttműködésének tudatos szervezése.
- Nyugodt együttélést biztosító normák, szabályok megalkotása és azok megtartása.
- A munka és magatartás rendszeres értékelése, és ezáltal a közös és egyéni értékrend folyamatos formálása.
- Az együvé tartozást elősegítő hagyományok megteremtése, azok ápolása, továbbfejlesztése.

4.6. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok, a szülő, a tanuló, az intézmény, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskola szereplői: a tanulók, a pedagógusok, és a szülők.

Az iskola szereplői közötti együttműködés és a kapcsolattartás szervezeti rendjét az SZMSZ az alábbi részekben szabályozza:

1. Az iskolai vezetők, pedagógusok, és az iskolai szülői szervezet, közösség közötti kapcsolattartás formája, rendje.
2. A diákönkormányzat és az iskolai vezetők, pedagógusok közötti kapcsolattartás formája és rendje.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka nagyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

A tanár-diák kapcsolatban a pedagógus feladatai

- A tanár-diák gyümölcsöző együttműködésének alapja a korszerű pedagógiai elveken alapuló tanár-diák viszony.
- Elősegíti a tanuló társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak kialakulását, fejlesztését.
- Gondoskodik arról, hogy a tanulók megfelelő gyakorlatot szerezzenek a csoportmegbízások vállalásában és teljesítésében, az önkiszolgáló munkában, együttes tevékenységek, közös programok, produkciók tervezésében, szervezésében és megvalósításában.
- Tapasztalatokat biztosít a tanulók számára a különféle társas helyzetekben, csoportszokások, hagyományok ápolásában.
- Tanulásban az önállóság, önművelés képességének fejlesztése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatásában lehetőséget teremt a tanulók számára.
- Önálló, kulturált szabadidőtöltés képességének kialakítása és fejlesztése.

A megvalósítás szakaszai

Előkészítő, alapfok 1., 2. osztály

- A tanulók véletlenszerűen alakult csoportjaiból tervszerűen, folyamatos irányítással kezdetben eredményesen működő csoportok, majd összeforrott öntevékeny csoportokat formálni.
- A kortárs kiscsoportok "klikkesedésének" megelőzése – a csoportos együttműködés megtervezése révén.
- Önkormányzó tevékenység kialakítása, fejlesztése – a tanulók életkorának, fejlettségének megfelelő szinten bekapcsolódhasson a tervezés, szervezés, döntés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés együttes (tanár-diák) mozzanataiba.
- A szabályok kialakítása, s azok megtartása, majd együttes ellenőrzés, értékelés.
- Közös tevékenységek tudatos tervezése, szervezése.
- A közös tevékenységek együttes élményt adnak, az együvé tartozás érzését erősítik. Ezek által szülehetnek a különböző szokások, hagyományok, melyek újabb eszközt jelentenek a közösségek erősítésében.

Alapfok 3-6. osztály, továbbképző 7-10. osztály

- Az előző szakasz nevelő-oktató munkájának szerves folytatása, a készségek, képességek fejlesztésének folyamatában.
- A közösségi élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, segítő-készségét, szolidaritását, empátiáját. E korszakban a tanuló gyakorlati módon

igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékeit. E szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát.

- Tisztázza az egyén és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez illetve egymáshoz való viszonyulásban.
- Megalapozza a felkészülést a jogok és köteleességek törvényes gyakorlásához.
- A normarendszert kiegészíti a természet és az épített környezet iránti felelősséggel, és mindennapi magatartással.
- Szükség szerint felkészít a szakirányú továbbtanulásra.

A pedagógus – szülő - iskola kapcsolatban a pedagógus, és az iskola feladatai

A szülők (gondviselők) annak érdekében, hogy mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz, kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához, együttműködhessenek a pedagógusokkal, az iskolának, és a pedagógusoknak feladata a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, feladata megteremteni annak a lehetőségét, hogy a szülő elmondhassa a véleményét, és feladata, hogy a szülőket bevonja az intézmény különféle programjaiba.

A pedagógusok helyi iskolai feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus feladatai:

- A tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés.
- A megtartott foglalkozások dokumentálása, elmaradt és helyettesített foglalkozások adminisztrálása.
- A pedagógiai programban, és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatok teljesítése.
- A hivatáshoz méltó magatartás tanúsítása.
- Az alapvizsgák, záróvizsgák, osztályozó vizsgák, javítóvizsgák, és pótvizsgák, és pótlóvizsgák lebonyolítása.
- Bemutatók, kiállítások összeállítása és értékelése.
- Pályázati anyagok összegyűjtése.
- A tehetséggondozással és a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok.
- Szabadidős programok szervezése.
- Szülői értekezletek, fogadóórák megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestületi értekezleteken.
- Folyamatos önképzés.
- A tanulók felügyelete.
- Kirándulások, ünnepségek megszervezése.
- Foglalkozáshoz igénybevett termék rendben tartása.
- Együttműködés az iskola vezetésével, a munkatársakkal, a szülőkkel, szakemberekkel.

- A tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzése, értékelése annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen.
- A tanulók személyiségfejlesztésének tervszerű végzése, s ennek keretében feladata a tanulók minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével.
- Megismertetni és betartatni az iskola házirendjét.
- Biztosítani tanulók számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek.
- A művészeti ág megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a diákok spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése.
- Állandó jelleggel gyarapítani szakmai és pedagógiai tudását.

Az iskolai és a diákközösség kapcsolata

A művészeti nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülő ház és a pedagógus közösség együttműködése. A tantestület kiemelt feladata, hogy jó kapcsolatot tartson a tanulóközösséggel, szem előtt tartsa a diákközösségek és a tanulók egyéni érdekeit. Minden nevelői döntés a tanulók érdekében történjen, azok fejlődését, pozitív irányú fejlődését szolgálja. A tanulóközösségek szervezete a diákönkormányzat.

Feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, eljárjon az érintett tanulók érdekekben, részt vegyen az iskolai élet különböző területeinek segítésében, szervezésében. Irányító szerve a diáktanács, élén a diáktanács elnöke áll, aki tanévenként egyszer diákközgyűlésen tájékoztatja a tanulóközösséget munkájáról. A diákönkormányzat munkáját egy a diákok által felkért pedagógus segíti.

Külön feladatot jelent az, hogy az iskola telephelyein tanuló tanulóknak egységes „igazgyöngyös” tudat alakuljon ki. Ennek érdekében gondoskodunk olyan közös programok megszervezéséről, melyekben a különböző telephelyekre járó tanulók vegyesen vesznek részt. Ilyenek pl. az iskolalátogatások, kiállítás megnyitók, díjkiosztások.

Különös figyelemmel ügyelünk ebben a munkánkban a hátrányos helyzetű tanulók részvételére, és az integrációra.

Az iskola és a szülő kapcsolata

Nagy fontosságot tulajdonítunk a szülővel való jó együttműködésnek.

Az évente kétszer megtartott szülői értekezlet mellett az iskola nyitott, a szülők előzetes egyeztetés alapján bármikor felkereshetik a szaktanárokat, a tanulókkal kapcsolatban felmerülő problémák megbeszélése érdekében, illetve bármikor betekinhetnek a tanuló szaktanárok által vezetett egyéni fejlesztési, értékelési füzetébe. Az éves munkatervben rögzítetteknek megfelelően a szaktanárok a fogadóórákon is a szülők rendelkezésére állnak.

A szülői érdekképviselőt a Szülői Tanács biztosítja. Tagjait tanszakonként saját maguk választják meg. Azokban az ügyekben, amelyekben a szülői tanácsnak az SzMSz vagy jogszabály véleményezési jogot biztosít, a véleményt az igazgató kéri meg az írásos anyagok átadásával. Az iskola igazgatója tanévenként két alkalommal tájékoztatást ad a Szülői Tanács részére az intézmény munkájáról.

A szülő kötelessége, hogy gondoskodjon gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről. Figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét, gondoskodjon arról, hogy a gyermeke teljesítse a vállalt kötelességeit, ehhez mindent megadjon. Rendszeresen tartson kapcsolatot a pedagógusokkal, elősegítse gyermekének a közösségbe való beilleszkedését, védje gyermeke jogait, tartsa tiszteletbe az iskola dolgozóinak emberi méltóságát, jogait. Az iskola, szoros kapcsolatban az alapítvánnyal ún. megkereső-felkereső jellegű szolgáltatásokat is végez, segítve azokat a szülőket, akiknél az érdekérvényesítés képessége alacsony, és a gyermekük oktatásához nem tudnak megfelelő háttérrel biztosítani.

A szülőket bevonjuk a díjkiosztásokra, kiállítás megnyitókra való utazások, nyári táborok megszervezésébe, hogy ezáltal is biztosíthassuk az egységes nevelési hatás elvét. Kiemelten ügyelünk a hátrányos helyzetű tanulóink szüleivel történő kapcsolattartásra, a nevelő hatások biztosítására. Az iskola minden évben egy alkalommal a szülői tanáccsal illetve a diákönkormányzattal egyeztetve szülői díjat adományoz annak a szülőnek, aki az iskola nevelő-oktató munkáját az aktuális tanévben leginkább segítette (pénzadomány, tárgyi támogatás, szellemi és társadalmi munka stb.). Ennek a díjnak a többihez hasonlóan az intézmény biztosítja a nyilvánosságot, hogy megfelelő rangot kaphasson.

A szülők folyamatos, többoldalú tájékoztatásának módjai

Formális kapcsolattartás:

- Hirdetőtáblák, faliújságok, világháló
- Fogadóórák, hírlevelek
- A tanulmányi előmenetelről tájékoztatást kapnak
- Nyílt napok, bemutatóórák
- A tanulók hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában azonnal értesítjük a szülőket.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat a művészeti iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, tagintézmény-vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök, valamint a szaktanárok tájékoztatják.
- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, az osztályfőnökök, szaktanárok folyamatosan tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Lehetőség szerint családlátogatás
- Egyéni beszélgetés
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató

- Előadások szervezése
- Közös kirándulás
- Az SNI-tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

A szülőkkel a kapcsolattartás folyamatos, kiemelten vonatkozik ez a mélyszegénységben élő tanulók szüleire, akiket rendszeresen felkeresünk.

4.7.A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Kiemelt figyelmet igénylő tanuló

1. különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - a. kiemelten tehetséges tanuló,
 - b. sajátos nevelési igényű tanuló,
 - c. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló.
2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

Kiemelten tehetséges tanuló

A művészeti iskolába felvett tanulók képességeik és irányultságuk alapján is elkötelezettek valamilyen művészeti ág felé. Számukra ez az iskola biztosítja a tehetségük kibontakoztatását, továbbfejlesztését.

Lehetőségek:

- Egyéni bánásmód, fejlesztési lehetőség
- A szabadon választható tantárgyak
- Pályázati lehetőségek kiemelt kezelése
- Ösztöndíj
- Tehetséggondozó táborok biztosítása

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A művészeti iskola éppúgy, mint az általános iskola mindenki számára nyitott és elérhető. Éppen ezért ugyanolyan arányban fordulhat elő beilleszkedési zavarral küzdő, magatartási problémákat felvető tanuló, mint az általános iskolában. A térség adottságai és leszakadó státusza miatt iskolánkban az átlagnál magasabb számban fordulnak elő speciális pedagógiai figyelmet igénylő tanulók. Várható, hogy néhány esetben kimondottan az intézmény egyéni készségekre alapozó volta miatt – a szülők motiváló céllal – kimondottan problémás gyermeküket íratják be az intézménybe. Ezeket az eseteket fel kell vállalni, és a művészetek eszközeivel kell a tanuló személyiségére hatni.

A beilleszkedési zavarral küzdő tanulóesetében még inkább követelmény, hogy intézmény oldott légkörű, a tantestület tanulóiban bízó, őket igazi partnernek tekintő legyen.

Ezek a tanulókközvetíthetik az ifjúságra leselkedő legrombolóbb veszélyeket, a fiatalkori bűnözést vagy a szenvedélybetegségeket, ezért gondozásuk kiemelt fontosságú.

Indukálhatja a fent említett tüneteket a szociális környezetben tapasztalható elszegényedés, a szülők munkanélkülisége, az ezzel járó célvesztés, mely átragad a tanulókra.

Az ilyen tanulókfigyelemmel kísérése mindenekelőtt a csoportvezető, azon túl csoportban tanító nevelők feladata.

A zavarok jelentős része a szülő és a tanár együttműködésével megoldható, különösen, ha a pedagógus jó empátiás készséggel rendelkezik, és így a szükséges bizalom megteremtődött köztük és a tanítványa között.

A drog- és alkohol-prevenció, a dohányzással kapcsolatos felvilágosítótevékenység, a családi életre nevelés, valamint a mentálhigiénés programalapvetően a nevelőtestület személyes példamutatásán keresztül valósul meg.

Az intézmény sajátos helyzetéből adódóan feltétlen szoros kapcsolatot alakít ki a tanuló tanáraival, kölcsönösen tájékoztatják egymást a problémákról, közös megoldást keresve.

Fontos a tanulók értelmi és érzelmi képességeinek pontos ismerete. Ennek alapján választja ki a pedagógus a legmegfelelőbb eljárásokat (differenciálás, egyéni bánásmód):

Az eljárások formái lehetnek:

- A személyes kapcsolat hangsúlyozottabbá tétele a pedagógus-diák kapcsolatban. A szorongások, feszültségek oldása vagy nyugtalanság, túlzott mozgékonyság kezelése, higgadt, barátságos, odaforduló pedagógusi magatartással.
- Kiscsoportos foglalkozási forma, frissítő hatású az óra menetébe beiktatott rövid játékos, mozgásos feladatok.
- Az elméleti ismeretek és a gyakorlat összekapcsolása.
- Jól strukturált órai munka, a feladatok személyre szabottsága.
- A fölösleges, romboló típusú feszültségkeltés, a szorongást fokozó versenyhelyzetek kerülése.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység:

Az intézményfenntartó alapítói szándékának megfelelően az intézményhasználók szociális terheinek csökkentése érdekében az alábbi lehetőségeket biztosítja: A hátrányos helyzet alapvetően egészségi, szociokulturális vagy anyagi természetű lehet.

Mivel az Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola működési területet tekintetében Magyarország anyagilag hátrányos helyzetű térségében alakul, figyelembe kell vennünk a családok anyagi teherbírását. Ezért a jogszabályban előírtaknak megfelelően biztosítjuk a hátrányos helyzetű tanulók ingyenes oktatását. Ezen túl egyéni elbírálás alapján - az anyagi lehetőségek függvényében támogatható az arra rászoruló tanuló:

- A képzéshez kapcsolódó kulturális programok belépőinek egyéni támogatását.
- A tanórán kívüli alkalmi továbbképzések költségei (oktatói díj, utazás, belépő)
- Tanulmányi kirándulás, nyári tábor költségei

Az alapítvány komplex esélyteremtő munkája keretében a mélyszegénységben élő családok krízishelyzetinek elhárításában is közreműködik.

A művészeti iskola tantestülete úgy véli: minden lehetséges eszközzel el kell érni, hogy a művészeti oktatás ne a társadalmi helyzet, a vagyon, hanem a belső motiváltság, a tehetség és kitartás alapján legyen a felnövekvő nemzedékek osztályrésze.

Mindenképpen segítenünk kell a hátrányos helyzetű tanulók intézményünkbe való bejutását és itteni fejlődését, hiszen a művészeti oktatás a hátrányok megszüntetésének fontos színtere.

A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatása

Iskolánkban a vizuális nevelésen belül az ún. „énhatékonyság érzés” kialakítása érdekében egyénre szabott feladatokkal, a figyelemkoncentrációt, finommotorikát, megfigyelési és gondolkodási képességeket fejlesztő gyakorlatokkal, kreatív technikák sorával segítünk a hátrányok kompenzálásában, hogy a tehetségcsírák mihamarabb felszínre kerülhessenek, és a pozitív hatások a tanulókegész személyiségét átfogják. Tanulási kudarc ebben a rendszerben nem alakulhat ki.

Ugyanez a helyzet a táncoktatás terén is, hiszen az alapvető, és mindenki által könnyen elsajátítható mozgássorok elsajátítására épül.

Lesznek lassabban haladók, kevésbé eredményesek, de a képzőművészeti tevékenység szeretetét, és a táncolás élményét, minden tanulóélelérheti.

A tanulási kudarcok szorosan összefüggenek a szociális kompetenciák fejletlenségével, ezért munkánk során erre kiemelt figyelmet fordítunk.

4.8. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Alapelv: az intézményben olyan légkört, olyan igazgatási, pedagógiai tevékenységet kell kialakítani, amely eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy bármelyik tanuló származása, színe, vallása, nemzeti etnikai hovatartozása vagy bármilyen megkülönböztetés miatt hátrányos, megkülönböztetett helyzetbe kerüljön.

A pedagógiai tevékenység során mindenki részére biztosítani kell a fejlődéshez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a tanuló képességeit, tehetségét kibontakoztassa, és szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységért alapvetően az intézmény vezetője felel.

Ezen túl a pedagógus feladata, hogy idejében felismerje a tanulók veszélyeztetettségét és lehetőség szerint segítséget nyújtson. Az ifjúságvédelmi munka alapfeltétele a szülőkkel, a tanulókkal, valamint az általános iskolával, középiskolával való őszinte és folyamatos együttműködés. A kapcsolattartás szervezeti előfeltételei a szervezeti és működési szabályzatban kerülnek rögzítésre. Ennél is lényegesebb az a közvetlen, informális kapcsolat, amely a legkényesebb problémák megbeszélését is lehetővé teszi.

Iskolánk speciális, a mélyszegénységben élő tanulók fejlesztésére, esélyteremtésére irányuló munkájában a művészeti oktatást számos, más, az alapítvány által koordinált programmal egészíti ki. Fontos célunk, hogy a generációk óta átörökített nyomort megtörjük, és minden tevékenységünkkel a tanulók tanulási előmenetelét, jövőképnek fejlesztését, segítségét szolgáljuk. Ez egy sajátos, szociális munkával átítatott nevelő-oktató munka, mely újszerű hatásaival és komplex problémakezelésével eredményesen képes hatni azokra a problémákra is, melyek a hagyományos eszközökkel nem kezelhetők.

Tantestületünk mindennél fontosabbnak tartja a megelőzést, a szenvedélybetegségekkel, a fiatalkori bűnözéssel és az egyéb reális veszélyekkel kapcsolatosan egyaránt. A megelőző tevékenység központi színtere közösségi szinten általában a foglalkozások, az egyének szintjén a nyílt, személyes beszélgetés. Mindennek háttere az oldott, nyugodt, szeretettel-

jes iskolai légkör, amely a tanulót nemcsak a védelmező közösség tagjává avatja, de a tőle elvárható teljesítményekre is ösztönzi.

4.9.A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulókat megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel.

A diákönkormányzat az iskola diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik. Jogait a hatályos jogszabályok, joggyakorlásának módját saját szervezeti szabályzata tartalmazza. A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezet számára.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat élén, annak szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint választott diákönkormányzati vezető áll.

A diákönkormányzat tevékenységét a diákmozgalmat segítő tanár támogatja és fogja össze, akit ezzel a feladattal – a diákközösség javaslatára – az igazgató bíz meg.

A diákönkormányzat véleményét – a hatályos jogszabályok szerint – be kell szerezni

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- a pedagógiai program elfogadása előtt.

A vélemények írásos vagy jegyzőkönyvi beszerzéséért az intézmény igazgatója felelős. A jogszabály által meghatározott véleményezettésen felül az intézmény nem határoz meg olyan ügyeket, amelyekben a döntés előtt kötelező kikérni a diákönkormányzat véleményét.

4.10.A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályait a hatályos jogszabályok tartalmazzák.

Osztályozó vizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat (értékelés) megállapításához az alábbi esetekben a tanulóknak osztályozó vizsgát kell tennie:

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- ha engedélyezték számára, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a jogszabályban előírt időnél többet mulasztott, s a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Javító vizsga

Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet, feltéve, hogy az elégtelen osztályzatok száma nem haladja meg a hármat. Javítóvizsgával folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, az előírt időpontig nem tette le.

Az javítóvizsgára jelentkezés módja, határideje:

A javítóvizsga idejéről és a vele kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit értesíteni kell.

A javítóvizsga időpontja az adott év augusztus 13. és augusztus 31. közötti időszakban az igazgató által kijelölt időpontban van.

A javítóvizsga helye a székhely, ill. telephelyek bármelyike lehet.

Összevont vizsga

Összevont vizsgát tehet az a tanuló, aki az adott tanévben két év anyagát elvégezte.

Az összevont vizsgára jelentkezés módja, határideje:

A pótló, a javító és az összevont vizsga időpontját az igazgató jelöli ki és erről az érintett tanulók írásbeli értesítést kapnak. Az összevont vizsga tantárgyának, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell határozatot hozni a tanuló ügyében. A vizsga ideje a munkaterv megállapított időpont.

Év végi főtárgyi vizsga

Év végi főtárgyi vizsga anyagát a pedagógiai program, azon belül a helyi tanterv tartalmazza, az időpontját az igazgató jelöli ki az éves munkatervben, a felsőbb évfolyamba lépéshez a vizsga letétele kötelező. A vizsga ideje a munkatervben megállapított időpont.

A művészeti iskola felsőbb osztályába az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott és a tanulmányait nem szakította meg.

A továbblépés elsődleges feltétele a központi tantervben rögzített minimum szint tantárgyankénti elérése. Ez biztosítja a tananyagok egymásra épülését és folyamatosságát.

Az iskola az első két évfolyam a kötelező szöveges értékelése mellett, érdemjegyekkel értékeli a tanulói teljesítményeket. Az érdemjegyekről a nevelőtestület év végén értékelő értekezleten dönt.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamára megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, értékelését minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ezt a bizonyítványába és törzslapján rögzíteni kell.

Tanulmányok folytatása ugyanazon az évfolyamon

Az a tanuló, aki osztálya tantervi anyagát önhibáján kívül elvégezni nem tudja, az igazgatótól legkésőbb május 10-ig kérheti, hogy tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az osztálynak tanulójaként folytathassa.

Az igazgató a szaktanár meghallgatása alapján dönt. Ebben az esetben a tanuló osztályzatot nem kap. A bizonyítványba és a törzslapba a fenti tény be kell jegyezni. Az előző osztályban folytatja tanulmányait az a tanuló, akinek igazolt mulasztása valamely tantárgyból meghaladja az összes óraszám 1/3-át, kivéve, ha a tananyagot elsajátította, és igazgatói engedéllyel beszámolót tesz.

Művészeti alapvizsga

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó évfolyamát sikeresen elvégezte, és a művészeti alapvizsgára írásban jelentkezett. Az alapfokú művészeti vizsga letétele nem kötelező a tanuló számára, azonban elmulasztása esetén tanulmányait a továbbképző évfolyamon nem folytathatja tovább.

A vizsga ideje a munkatervben megállapított időpont.

Művészeti záróvizsga

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola továbbképző évfolyamait sikeresen elvégezte, és a művészeti záróvizsgára írásban jelentkezett. A művészeti záróvizsga letételét követően a tanuló alapfokú művészeti iskolai tanulmányait befejezte.

A vizsga ideje a munkatervben megállapított időpont.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból, első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga. A művészeti alap és záróvizsga, valamint az előrehozott művészeti alap és záróvizsga időpontját az igazgató jelöli ki.

A vizsga ideje a munkatervben megállapított időpont.

4.11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A művészeti iskolában a tanuló tankötelezettséget nem teljesít.

A művészeti iskola tanulói közé felvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik. A tanulói jogviszony a beiratkozással jön létre.

Az új növendékek beiratkozását megelőzi a nyilvánosan meghirdetett felvételi meghallgatás. A jelentkezők alkalmasságát a vezető tanár állapítja meg, eredményét pontozással illetve szóveges értékeléssel rangsorolja. Javaslatot tesz a felvételre, az igazgató a szabad férőhelyek mértékéig veszi fel a jelentkezőket. A helyhiány miatt elutasított növendéknél fellebbezésnek helye nincs.

A régi növendékeket érvényes bizonyítványuk alapján írjuk be.

A más művészeti iskolából érvényes bizonyítvánnyal jelentkező tanulókat férőhely függvényében vesszük fel.

A tanulói jogviszony megszűnik

- ha a szülő vagy a tanuló bejelenti, hogy kimarad az intézményből, a bejelentésben megjelölt napon,
- az utolsó alapfokú évfolyam utolsó napján, ha a tanuló nem tesz művészeti alapvizsgát,
- az utolsó továbbképző évfolyam záróvizsga letételének napján,
- ha a tanuló nem tesz záróvizsgát, az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján.

4.12. Az iskola által biztosított művészeti ágak oktatásának cél- és feladatrendszere

Az Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola az egyes művészeti ágak cél és feladatrendszerének meghatározásánál a komplexitás elvét vette figyelembe szem előtt tartva, hogy az iskola helyi tanterve a cél- és feladatrendszer figyelembevételével előképzőre, alapfokra és továbbképzőre tagolódik.

A művészeti iskola szakmailag önálló, maga rendelkezik a jogszabályi elvárásoknak megfelelően a nevelő-oktató munkának tervezéséről. Amelynek célja az, hogy az iskolában zajló tanítási-tanulási folyamatot ténylegesen a tanulók életkori sajátosságaihoz, érdeklődésükhöz igazítva lehetőséget biztosítson az egyéni adottságok, a fejlődés ütem tiszteletben tartására a tanulási folyamat egyénre szabott, differenciált szervezésével. Feladatvállalásunk megegyezik az állam, illetve a fenntartó által előírt köznevelési feladatokkal, ám működésünket tekintve fokozottan nyitottak vagyunk a tanulásban akadályozott, a szociálisan hátrányt szenvedő, a sajátos nevelési igényű tanulók felé.

Az intézményben tanított tárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások és ezek óraszámai művészeti áganként.

Képző- és iparművészet

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kézügyességet, technikai érzékenységet fejleszt, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatát.
2. A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzódnak tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejlesztje képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

3. A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal. Célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

Írányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére.

Ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.

Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.

Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására, és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.

Készítse fel a tanulót

- a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
- a vizuális információk, közlemények megértésére,
- a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra,
- tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra,
- a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére,
- a kifejezési eljárások használatára,
- élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére,
- a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására,
- a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére,
- a vizuális önkifejezésre, alkotásra,
- tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére,
- tervezésre, konstruálásra,
- a kifejezési technikák, a tárgykultúra anyagainak ismeretére,
- eszközhasználatra, anyagalakításra,
- a baleset- és munkavédelmi előírások betartására,
- tárgykészítésre, környezetformálásra,
- a kézműves tevékenységek gyakorlására,
- a jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére,
- a rendeltetés - a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére,
- a mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására,
- a vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére,
- a műelemzési eljárások alkalmazására.

Tegye lehetővé

- a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.

Alakítsa ki a tanulóban

- az esztétikum iránti igényt,
- az esztétikai élményképességet,
- az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.

Fejlessze a teremtő képzeletet és az improvizációs készséget.

Táncművészet

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképesség-

ségének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra nevel. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.

2. A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére. Biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat. A tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket. Fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.
3. A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

Az alapfokú táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei

Fejlessze

- a tanulók és fiatalok mozgáskultúráját,
- testi-lelki állóképességét,
- kapcsolatteremtő képességét.

Neveljen

- egészséges, jó tartású, jó mozgású tanulókat,
- táncművészetet értő közönséget,
- táncot szerető fiatalokat.

Készítsen fel

- a szakirányú továbbtanulásra.

Az alapfokú táncművészeti oktatásnak nem célja a hivatásos és versenytáncos képzés, de célja a tehetséges tanulók pályára irányítása, valamint az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra ösztönzése.

4.13. A művészeti nevelés során megvalósuló osztályfőnöki munka – az önálló tanulócsoporthoz vezető feladatai

Az alapfokú művészeti iskolában osztályfőnöki teendőket látnak el azok a pedagógusok, akik az iskolavezetés által kijelölt önálló tanulócsoporthoz vezető feladatokat látnak el.

Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és a tagintézmény-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg.

Osztályfőnöki feladatok az alapfokú művészeti iskolában:

- Rendszeres kapcsolat a művészeti ág tanárához illetve egy csoportba, együttesbe tartozó

tanulókkal.

- Tananyaggal való ellátásuk megszervezése, segítése, az iskolai rend szerint, a kötelező, ill. választható tárgyra való jelentkezés rendjének ismertetése, segítése, a részvétel figyelemmel kísérése.
- Közös foglalkozások (művészeti előadások, kiállítások, bemutatók) szervezése, vezetése.
- Kapcsolattartás a szülőkkel, adott esetben az általános iskolával, a gimnáziummal, illetve a középfokú iskolával.
- Adminisztratív feladatok ellátása (foglalkozási naplók kitöltése és vezetése, tájékoztató füzet kitöltése, folyamatos vezetése, bizonyítvány, törzslap kitöltése, összeolvasása stb.).
- Az iskola belső rendje szerint adott esetben gyermekvédelmi feladatok ellátása, balesetvédelmi oktatás megtartása a tanulók részére, házirend ismertetése és betartatása.
- Közös iskolán belüli és kívüli programok szervezése (pl. ifjúsági ismeretterjesztő előadások látogatása stb.) és vezetése.
- Tanítási időn kívül a tanulók kísérése és felügyelete versenyeken, fesztiválokon, egyéb rendezvényeken.
- Szülői értekezlet, fogadóóra tartása, folyamatos konzultáció a szülőkkel gyermekük fejlődéséről.

5. A művészeti iskola helyi tanterve

5.1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tantervét *az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról* szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet alapján készítette el.

5.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámja [enne: az egyes tanszakok, ezen belül a tantárgyak általános fejlesztési követelményei, a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei]

5.2.1. Képző- és iparművészeti ág tanterve

Tanszakok és tantárgyak

Képzőművészeti tanszakrai kifizető évfolyamok szerint

előképző 1–2. évfolyam + 1–6. alapfokú évfolyam + 7–10 továbbképző évfolyamok)

Főtárgy, kötelező tárgy:

Grafika tanszak (1–10. évfolyam, 1–6. alapfok, 7–10 továbbképző)

Festészet tanszak (1–10. évfolyam, 1–6. alapfok, 7–10 továbbképző)

Kerámia tanszak (1–10. évfolyam, 1–6. alapfok, 7–10 továbbképző)

Kézműves tanszak (1-10. évfolyam, 1-6. alapfok, 7-10 továbbképző)
 Tűzzománckészítő tanszak (1-10. évfolyam, 1-6. alapfok, 7-10 továbbképző)
 Rajz-festés-mintázás (1-10. évfolyam)

Választható tantárgy:

Vizuális alapismeretek (előképző 1–2. évfolyama)
 Népművészet (1–10. évfolyam)
 Művészettörténet (3-10. évfolyam)

Új, felmenő rendszerben 2011-től

(alapozó 1–2. évfolyam + 1–3. alapfokú évfolyam+4-10 alapfok-továbbképző évfolyamok)

Főtárgy, kötelező tárgy:

Vizuális alkotó gyakorlatok (1-10. évfolyam)
 Grafika és festészet alapjai (1–3. alapfokú évfolyam)

4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig

Fém– és zománcműves tanszak - Fém– és zománcműves műhelygyakorlat
 Grafika és festészet tanszak - Grafika és festészet műhelygyakorlat
 Környezet– és kézműves kultúra tanszak - Környezet– és kézműves kultúra műhelygyakorlat
 Szobrászat és kerámia tanszak - Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

Választható tantárgy:

Vizuális alapozó gyakorlat (alapozó 1–2. évfolyama)

A tantárgyak tartalma

Moduláris rendszer szerint *alapmodul* a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, *egyedi szakmai modul* a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző-és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Alapozó		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2							
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(2)	(2)	1–	1–	1–	1–	1–	1–	1–	1–	1–	1–

			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óra:	(2- 4)	(2- 4)	4- 6	4- 6	4- 6	4- 6	4- 6	4- 6	4- 6	4- 6	4- 6	4- 6

A fenti táblázat „Összes óra” rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A vizuális alkotó gyakorlat és a műhelygyakorlatok óraszámra 1–3 vagy 3–1 arányban átcsoportosítható.

A főtárgyak, választható tárgyak képzési ideje a régi kifutó évfolyamok szerint:

2 előképző évfolyam: Vizuális alapismeretek

6 alapfok évfolyam: Grafika, festészet, kerámia, kerámia, kézműves, tűzzománckészítő, rajz-festés-mintázás műhelyelőkészítő-műhelygyakorlatot

4 továbbképző évfolyam: Grafika, festészet, kerámia, kerámia, kézműves, tűzzománckészítő, rajz-festés-mintázás

10 alapfok-továbbképző évfolyam (szabadon választható) népművészet, művészettörténet

A tanítási órák képzési ideje: 45 perc

A főtárgyak, választható tárgyak képzési ideje az új évfolyamok szerint, felmenő rendszerbe:

10 évfolyam: Vizuális alkotó gyakorlat

3 évfolyam: Grafika és festészet alapjai műhelyelőkészítő

4-10. évfolyam: Fém- és zománckészítő, grafika és festészet, környezet- és kézműves kultúra és szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

2 alapozó évfolyam: Vizuális alapozó gyakorlatok

A tanítási órák képzési ideje: 45 perc

Általános fejlesztési követelmények:

Kiemelt kompetenciák a képző- és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetenciaterületek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik. Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

A környezet által közvetített üzenetek befogadása

A környezet által közvetített üzenetek értelmezése

Tervezési készség

Alkotói magatartás

Kreativitás

Vizuális gondolkodás

Vizuális kifejezőkészség

Eszközhasználati készség

Anyaghasználati készség

Komplex szemlélet

Tudatos környezetformálás igénye

Biztonságos munkavégzés képessége

Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség
Problémaérzékenység
Véleményformálási képesség

Személyes kompetenciák

Nyitottság
Fejlődőképesség
Önállóság
Önkifejezés
Rugalmasság
Érzékenység
Kísérletező kedv
Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).

Társas kompetenciák:

Motiválhatóság
Empatikus készség
Együttműködési készség
Kezdeményezőkézség
Segítőkészség

Módszerkompetenciák:

Figyelemösszpontosítás
Gyakorlatias feladatértelmezés
Ismeretek helyén való alkalmazása
Következtetési képesség
Kreativitás, ötletgazdagság
Módszeres munkavégzés
Nyitott hozzáállás
Probléma felismerés, -megoldás
Tervezési készség
Új ötletek, megoldások kipróbálása
A munkakörnyezet tisztántartása

VIZUÁLIS ALAPISMERETEK, RAJZ-FESTÉS-MINTÁZÁS

A program célja, feladatai:

Az alapfokú művészetoktatás 12 évfolyamán résztvevő tanulók számára a program a következő cél- és feladatrendszer határozza meg:

- a látás és látványértelmező képesség fejlesztése,
- a látványértelmezésben szerepet játszó tényezők tudatosítása,
- a megjelenítő és a kompozíciós képesség fejlesztése,
- a vizuális, gondolkodás képességeinek fejlesztése, a divergens gondolkodás fejlesztése, az elemzés,
- az elvont gondolkodás,
- a képi gondolkodás,
- a képzettársítás és a szintetizálás (sűrítés)
- a jártasság a térábrázolásban és a geometria alapelemeiben,
- jártasság kialakítása az anatómiai ismeretekben,
- a plasztikai és a síkművészeti technikák készségszintű elsajátítása
- az egyes festői és szobrászi technikák, valamint a médiaművészet megismerése, alkal-

mazása,

- a művészettörténet nagy korszakainak ismerete,
- a vizuális kifejező készség fejlesztése.

VIZUÁLIS ALAPOZÓ GYAKORLATOK

A vizuális alapozó gyakorlatok célja az érzékelés, a befogadó készségek fejlesztése. A művészettel való játékos ismerkedésen keresztül a pozitív lelki tulajdonságok gyarapítása, az esztétikai érzékenység, a nyitottság kialakítása. A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek fejlesztése.

Az alapozó gyakorlatok feladata az alkotói képességek fejlődéséhez való hozzájárulás komplex, játékos, élményszerű művészeti tevékenységek által.

Alapozó évfolyamok

1–2. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A közvetlen érzéki tapasztalás (hallás, látás, tapintás) útján megszerzett élmények képi, plasztikai feldolgozási képességének fejlesztése.
- A természeti és tárgyi környezet szépségeinek felfedeztetése.
- A hagyományok élményszerű megismertetése.
- Egyszerű kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása:
- Az arányok, színek, formák, felületek, tömegek és a tér felfedeztetése játékos tevékenységeken keresztül.
- Az önkifejezés változatos formáinak megismertetése.
- Az egyéni és csoportos alkotómunka alapelemeinek elsajátíttatása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív munkára és gondolkodásra nevelés.

Tananyag

Feladatcsoportok

Érzékszervi tapasztalások

- Színek, formák, hangok megfigyelése, hasonlóságok észrevétele
- Hangokkal, mozgással, látvánnyal való analogikus játékok
- Dramatizálással, mozgással, hanggal érzelmek, élmények kifejezése
- A ritmus és a megélt mozgás vizuális megjelenítése

Vonal, forma

- A vonal és a folt megjelenési formái a valóságban és a képzőművészetben
- A forma gazdasága
- Pont-, vonal-, folt- és formaképző játékok

Felületek

- A környezet felületeinek megismerése élményszerű tapasztalatok biztosításával
- Felületképzési játékok síkban és plasztikában változatos anyagokkal

Méret és arányok

- A méretek és arányok érzékletes megtapasztalása (kisebb, nagyobb; hosszabb, rövidebb, sovány, kövér)
- Játékos arányváltó feladatok

A színek világa

- A színek hangulati hatásának átélése, alkalmazása
- Színkeverési játékok

Téri élmények

- A sík és a tér megtapasztalása
- Térjátékok (kinn, benn fent, lent). Zárt és nyitott terek
- Téri élmények rajzi, plasztikai megjelenítése

Idő élmények

- Az idő múlásának és a változás megtapasztalása
- Eseménysort kifejező képsorozat, leporelló készítése
- Egyszerű animációs játékok

Mese és valóság

- A mesebeli világok, lények, történések síkban és plasztikában
- Környezetünk formái, szereplői sík és plasztikus formában

Tárgykészítés

- Játékok, használati és ajándéktárgyak létrehozása (mézeskalács, textílfonatok, papírhajtogatások, papírdombormű, agyag- vagy gipszfigurák)
- Hagyománytárgyak készítése

A vizuális alkotó gyakorlat célja a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális gondolkodás és kifejezőképesség fejlesztésével, valamint az esztétikai érzékenység és befogadó készség kialakításával.

A tantárgy feladata a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotó folyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot. Az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megismertetése, a népművészeti és művészettörténeti ismeretek aktív beépítése az alkotó tevékenységbe. A baleset-, munka- környezet és tűzvédelmi szabályok betartatása.

VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT

A vizuális alkotó gyakorlat célja a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális gondolkodás és kifejezőképesség fejlesztésével, valamint az esztétikai érzékenység és befogadó készség kialakításával.

A tantárgy feladata a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotó folyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot. Az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megerősítése, a népművészeti és művészettörténeti ismeretek aktív beépítése az alkotó tevékenységbe. A baleset-, munka- környezet és tűzvédelmi szabályok betartatása.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az alapvető képzőművészeti technikák segítségével a látvány és jelenségek befogadására, értelmezésére való ösztönözés, gondolatainak, terveinek képi vagy plasztikai megoldásán keresztül.
- A művészeti tevékenységekhez szükséges eszközhasználat, anyagalakítás megismertetése kép és tárgykészítés vagy egyéb alkotófolyamat végig vitelével.
- A tanuló figyelmes, kitartó munkavégzésének fejlesztése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök

Különbféle képző-és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

Kézműves és népművészeti technikák

Mesék jellegzetes történetvezetése

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Mesék, kalandos történetek

- Egyéni fantáziára épülő illusztratív mesefeldolgozások
- Elbeszélés vonalakkal, különböző vonalminőségek keresése
- Vonalrajzos kompozíciók különféle alapformákban, hangsúlyos kontúrok alkalmazásával (ceruza, filctoll, zsírkréta és vízfesték)

Színes világok megelevenítése

- Kitalált történetek feldolgozása színes kompozícióban
- A színek hatása, érzelmi ereje
- Színkontrasztok, színharmóniák (színes ceruza, pasztell, tempera, kevert technikák)

Plasztikus figurák

- A szereplők megjelenítése – mesehősök, állatfigurák (mintázás agyagból, gipszfaragás, papírmasé)
- Figurateremtés, jellegzetes arányok, karakterjegyek – bábfigurák készítése

Megszemélyesítés

- Síkfigurák kialakítása (papírtépés, ragasztás, kivágás, festés)
- Álarcok, maszkok, készítése (papír, gipsz, agyag, papírmasé)

Mesék birodalma

- A kiválasztott mesehősök környezetének feldolgozása különféle technikákkal (ceruzák, tollak, tusrajz)
- A természeti és ember alkotta környezet modellezése, újratemtése a fénymásolt elemek, motívumok segítségével

Hangulati elemek megjelenítése (vidám, mozgalmas, kopár, félelmetes)

Varázslatos tárgyak, különös eszközök

- Edények, eszközök kialakítása (agyagból, karcolt díszítéssel)
- Az adott történethez kapcsolódó valós tárgyak, varázseszközök készítése

- A gyapjú-, a textilanyagok tulajdonságai, felhasználási lehetőségei
- Különbőféle hagyományos kézműves technikák, díszítési módok alkalmazása
- Természetes anyagok, ágak, termések alakítása, felhasználásuk más anyagokkal együtt

Figura és mozgás

- A történet szereplőinek megjelenítése ecsetvázlattal, színfoltokkal (álló-, guggoló, több-kevesebb figura, árnyképek)
- Mozgás, mozdulat, mozdulatsor megjelenítése egyszerű animációs eszközökkel
- Emberi figurák és állatfigurák mintázása – különböző mozdulatok megjelenítése

Minta, jel, jelkép

- A mintaképzés síkbeli és plasztikus módjai
- Megőrzött nyomok az agyaglapon (üzenetek, lenyomatok készítése különböző eszközökkel)
- A törzsi művészet mintakincse, motívumgyűjtés (sgraffito jellegű viaszos technika, festés, karcolás agyagba)
- Papírkivágások-szimmetria, pozitív-negatív formák, ritmusok, sorminták
- Fonások papírcsíkokkal, színes fonalakkal, zsinórokkal
- Szám-, állati és növényi szimbólumok a mesék világában
- Pecsétek, szerencsét hozó tárgyak, amulettek készítése (agyag, gipsz, talált, gyűjtött tárgyak)

Időkerék – évszakváltások

- Az évszakokhoz fűződő népi hagyományok képi, plasztikai feldolgozása
- Mézeskalácsformák rajzolása, tervezése
- A népi kézművesség néhány jellegzetes eleme, technikája

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra,
- vázlatok készítésére,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- ügyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A vizuális művészetek műfaji sajátosságainak, anyagainak és eszközeinek megismertetése a kézműves tárgyformálás egyes elemeinek, technikai fázisainak kipróbálásán keresztül.
- Az alkotási folyamat során a képzelet, a tapasztalat és az emlékezet élményanyagának mozgósítása, az önkifejezés lehetőségeinek felfedeztetése.
- A környezet által közvetített üzenetek befogadtatása, értelmezése.
- A tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése.

- A tanuló érdeklődésének felkeltése, fenntartása, kitartó munkavégzés képességének fejlesztése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Ábrázolás és tárgyalkotás az életkori sajátosságoknak megfelelő, változatos alkotó folyamatokba illesztve

A síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok, eszközök csoportos és egyéni kreatív használata

Az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségei

A formák, színek használatában való jártasság

Kézműves és képzőművészeti technikák

Az egyes témák, témacsoportok többirányú feldolgozása

A különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Népművészeti hagyományok, művészettörténeti érdekességek

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Elbeszélés vonalakkal

- Hétköznapi történetek fő motívumainak megjelenítése
- Feldolgozása különféle vonalrajzos kompozíciókban
- Hangsúlyos kontúrok alkalmazása (ceruzák, tollak, tusrajz)
- Leporelló készítése az egyes jelenetek összeállításával

A színek érzelmi ereje

- Saját élmények feldolgozása színes kompozíciókban
- Színkontrasztok, színharmóniák alkalmazása (színes ceruza, pasztell, tempera, kevert technikák)

Plasztikus figurák – formai felfedezések

- Kedvenc állatok - állatfigurák és figurális dombormű mintázása
- Sosemvolt lények életre keltése (mintázás agyagból, gipszfaragás, papírmásé)
- Agyagplasztikák, figurák készítése, díszítésük földfestékekkel

Szabadon formálható anyag

- Ünnepek régen és ma
- Személyes tárgyak, ünnepi ajándékok készítése különféle anyagokból
- Az ünnep díszletei

Tér és idő feldolgozása

- Adott történet, valamilyen folyamat megjelenítése képsorozattal vagy egyszerű fázisrajzokkal (tempera, tollrajz)
- Eseménynaptár – képsorozatok készítése monokróm és színes technikákkal
- Az otthoni környezet modellezése agyagból. A tér átalakítása
- A mi városunk – nagyméretű, színes kompozíciók, csoportmunkában (plasztikus megjelenítés papír, papírmásé és más anyagokkal)

Minta, jel, jelkép

- A mintaképzés síkbeli és plasztikus módjai
- A magyar népművészet mintakincse – motívumgyűjtés
- Fonások hánccsal, színes fonalakkal, zsinórokkal
- Növények stilizált megjelenítése (sgraffito jellegű viaszos technika, festés, karcolás)

- agyagba)
- Geometriai szimbólumok (négyzet, kör, felfelé – lefelé mutató háromszög, csillag, egymásba kapcsolódó körök)
- Pecsét faragása, idolk, amulettek készítése (agyag, gipsz)

A tárgykészítés folyamata

- Ismerkedés a gyapjú-, a textilanyagok tulajdonságaival, felhasználási lehetőségeivel
- Ünnepi jelkép megjelenítése nemezen (tarsolyfedőlap)
- Különféle hagyományos kézműves technikák, díszítési módok alkalmazása
- Természetes anyagok, ágak, termések alakítása, felhasználásuk más anyagokkal együtt
- Ragasztóanyagok, ragasztási technikák megismerése
- Ékszerkészítés gyönggyel és más természetes anyagokkal

Évszakváltás

- Az ünnepekhez fűződő népi hagyományok képi, plasztikai feldolgozása
- Mézeskalácsformák rajzolása, tervezése
- A népi kézművesség néhány jellegzetes eleme, technikája
- Változások az ünnepi szokások körében – páros képek készítése

Megszemélyesítés

- Én és a külvilág – Önarckép, jellegzetes arányok, karakterjegyek
- Az önismeret útjai – az emberi arc arányai, a karakter, a mimika megjelenítése
- Meglévő portréfotók felhasználása, nagyítása (ismétlődések, átírások, fénymásolatok segítségével)
- Alakoskodások – szimbolikus tartalmak megjelenítése az arcábrázoláson keresztül
- Maszkok, készítése (papír, gipsz, agyag, papírmasé)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra,
- vázlatok készítésére,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- ügyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére.

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az ismeretek, élmények befogadásának, feldolgozásának segítése, a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, változatos alkotó folyamatokba való bevonásával.
- A csoportos és egyéni alkotótevékenységek formáinak megismertetésével a tanuló kreatív személyiségjegyeinek, pozitív lelki tulajdonságainak előhívása, megerősítése.
- A képi emlékezet és képzelet gazdagítása, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása.
- A népművészeti és művészettörténeti ismeretek alkotó tevékenységhez kapcsolódó aktív beépítése.

- A vizuális kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Ábrázolási és tárgyalakotási ismeretek

A síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök

Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

Népművészeti ismeretek, művészettörténeti érdekességek

Kézműves és népművészeti technikák

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Elbeszélés vonalakkal

- Legendás történetek megjelenítése, feldolgozása különböző vonalrajzos kompozíciókban
- Hangsúlyos kontúrok alkalmazása (ceruzák, tollak, tusrajz)
- Leporelló készítése az egyes jelenetek összeállításával

A színek érzelmi ereje

- Természeti erők megelevenítése színekkel, az adott jelenségek saját élményekre épülő (vagy színházra, tánkra, mesékre támaszkodó) feldolgozása színes kompozícióban
- Színkontrasztok, színharmóniak alkalmazása
- A színek és alkalmazott technikák megjelenítő és hangulatközvetítő képessége (színes ceruza, pasztell, tempera, kevert technikák)

Plasztikus figurák – formai felfedezések

- Figurateremtés, jellegzetes arányok, karakterjegyek felfedezése
- Táltosok, paripák, félelmetes szörnyállatok – képzelet és előtanulmányok alapján (figurális dombormű mintázása agyagból, gipszfaragás, papírmásé)
- Növények, termékek formája, szerkezete, színei (színes ceruza, kréta, akvarell)

Szabadon formálható anyag

- Agyagedény formálása felrakással
- Agyagplasztikák, állatfigurák készítése, díszítésük földfestékekkel, bekarcolt mintákkal
- Állatok ábrázolása emlékképek vagy közvetlen látvány alapján – tömeg, arányok, mozgás érzékeltetése

Tér és idő feldolgozása

- Természeti erők, különleges és félelmetes természeti jelenségek felidézése, megjelenítése képsorozattal (tempera, tollrajz)
- Különböző kompozíciók készítése spirál- és hullámmotívum felhasználásával
- A természet körforgása (olajpasztell, tempera, fotó, montázs, kollázs)

Minta, jel, jelkép

- Életfa motívum, varázslatos növények megjelenítése népmesék, legendák alapján, (sgrafitto jellegű viaszos technika, festés, karcolás agyagba, gipszbe)
- Papírkivágások – szimmetria, pozitív–negatív formák, ritmusok, sorminták
- A varrás, hímzés alapfogásai, formaalkotó és dekoratív szerepük
- Egyéni fantáziára épülő illusztratív feldolgozások
- Az elvonatkoztatás útja és célja – anyaggyűjtés
- A tűz, víz, föld, levegő – szimbólumok a különböző kultúrákban
- Sárga, narancs, piros, barna, lila, zöld, fehér, arany. Színszimbólumok használata (pa-

pírragasztás kivágott színes motívumok kompozícióba rendezésével)

A tárgykészítés folyamata

- Az adott témakörhöz, történethez kapcsolódó valós tárgyak, varázseszközök készítése
- Különböző hagyományos kézműves technikák, díszítési módok alkalmazása
- Állat alakú és antropomorf edény készítése agyagból
- A textilanyagok, a gyapjú alkalmazási lehetőségei
- Nemezfigura készítése
- Tárgykészítés népi hagyományok alapján, a keleti és a mai kultúra esztétikája szerint
- Természetes anyagok, ágak, termékek alakítása, felhasználásuk más anyagokkal együtt
- Ragasztóanyagok, ragasztási technikák használata
- Ékszerkészítés gyöngyfűzéssel

Évszakváltás

- Az évszakokhoz fűződő népi hagyományok képi, plasztikai feldolgozása
- Mézeskalácsformák rajzolása, tervezése
- A népi kézművesség néhány jellegzetes eleme, technikája
- Megszemélyesítés
- Mozgatható bábfigurák készítése. Karakterábrázolás és a mozgatás lehetőségei
- Zsineggel mozgatható figurák, pálcára vagy lécre szerelt bábok (papírkivágás, mozgatható elemek összeállítása, festés)
- Álarcok, maszkok, készítése (papír, gipsz, agyag, papírmasé)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- a kézművesség, a hagyományos népi kultúra egyes szokásait, tárgyait és technikáit,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat,
- a vizuális művészetek formáit, sajátosságait, anyagait és eszközeit.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra,
- a látvány és jelenségek értelmezésére,
- vázlatok készítésére, átírásra,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- ügyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése.
- A kézműves tárgyalakítás, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek megalapozása.
- A látvány utáni ábrázolás alapvető törvényszerűségeinek felismertetése, a vizuális nyelvrendszer alapjainak elsajátíttatása.
- A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek továbbfejlesztése, a képi műveltség bővítése.
- A tanuló kitartó, feladattudatos munkavégzésének segítése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A látvány megfigyelése, értelmezése, rögzítése
Síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök
Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák
Az egyes műfajokra jellemző előadásmódok
A középkor művészettörténeti érdekességei
Az egyes népművészeti tájegységekre jellemző stílusjegyek, technikák
A formák, színek tudatos használata és a térábrázolás kérdései
A tárgyalkotás, a tárgykészítéshez kapcsolódó anyagok, egyes eljárások, technikák
Hagyományos és új médiumok
Tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek
Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai
Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Történetiszöveg – történetábrázolás

- Képzletbeli utazás (egy középkori városban – illusztrációk különböző rajzeszközökkel, vagy képregényszerűen elmesélve)
- A kor hétköznapjainak megjelenítése a megismert ábrázolási formák, stílusjegyek felidézésével. A tervek nagyítása, megfestése (képi, fotó, videó – vagy számítógépes feldolgozások)

Környezetábrázolás – hangulatteremtés

- A környezet épített elemeinek rajza (homlokzatok)
- Kollázs különböző felületű, struktúrájú, textúrájú anyagokkal, tussal, páccal – makett készítése vegyes technikával
- Makett készítés (házak, lakótornyok, várak) különböző anyagok felhasználásával

Színharmóniák

- A monokróm színhasználatról a komplementer színpárokig
- Egy főszínre hangolás, főszín és elsődleges keverékszínei
- Tiszta színekből és szürkékből építkező képek

Rész és egész

- Papírmozaik készítése (ókori vagy bizánci minták alapján)
- Üvegablakok
- Rózsablak – színes kép készítése
- Királyfejek, egészalakos figurák rajza viaszolt, festett alapról visszakaparásos technikával

Képeskönyv

- A mai életünk kódexe
- Cél és célszerűség, a könyvkötés alapfogásai
- A papír tulajdonságai
- Betűkép, iniciálé készítése, szövegírás (temperafestés, kézírás vágott hegyű tollal)

Mintakincs

- Az adott korra jellemző minták, díszítések gyűjtése, vázlatfüzetbe rajzolása
- A gyűjtött minták egy-egy részletének nagyítása, új kontextusba helyezése (vízfestés, ecsetrajz, különböző léptékben – páros munka)
- Ornamentika szerkesztése, rajzolása természeti motívumok, növények, felhasználásával

(akvarell ceruza, vízfestékek, sablonok)

Plasztika

- Oszlopszobrok. Szoborfaragás (egyszerűen formált emberfigurák gipszből, ytong téglából, purhabból)
- Vízköpők. Fantasztikus figurák, állatalakok (gótikus templomokról; mintázás agyagból)
- Figuraterepítés valódi állatok és képzeletbeli szörnyek megformálásával

Öltözéktervezés

- Sisak készítése. A viselhetőség és a méretek figyelembe vétele
- A szín- és az anyagválasztás szerepe (papír, textilanyagok felhasználása, karcolás, hajítás, ragasztás, festés, varrás)

Arcképtár

- Önarckép különböző elképzelt szerepben, jelmezben és korban való ábrázolása
- Önarckép gyűjtemény mai környezetben (ceruza, krétarajzok, tempera)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a választott kor művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- színtani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos – forma – faktúra és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók–tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az emberi és a természeti környezet esztétikumának felismertetése, a művészetek, alkotási tevékenységek iránti érdeklődés megerősítése.
- A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése.
- A kézműves tárgyalkotás, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek körének bővítése.
- A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismertetése, a vizuális nyelvrendszer alkalmazásának fejlesztése a különböző feladatok során.
- A manuális tudás és az alkotóképesség továbbfejlesztése, a stílusérzék megalapozása.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A látvány megfigyelése, perspektivikus ábrázolása

Rajzeszközök, plasztikus és modellező anyagok és eszközök

Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

Az egyes műfajokra jellemző előadásmódok

Az ókori antik világ és a reneszánsz művészettörténet érdekességei

Az egyes népművészeti tájegységekre jellemző stílusjegyek, technikák

A formai, színtani alapismeretek

A tárgyalkotás, a tárgykészítéshez kapcsolódó anyagok, egyes eljárások, technikák

Hagyományos és új médiumok

Az előképek megismerése, feldolgozása – tanulmányrajzok, vázlatok, makettek, modellek

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Történetábrázolás

- Életképek (reneszánsz palotában; illusztrációk különböző színes eszközökkel vagy képregényszerűen elmesélve)
- A kor ünnepeinek megjelenítése a megismert ábrázolási formák, stílusjegyek felidézésével (képi, fotó, videó vagy számítógépes feldolgozások)

Tornyok, várak, paloták

- Épületábrázolás tusrajzzal
- Struktúra – textúra, formaszervezet és felületi megjelenés (kollázs különböző felületű, struktúrájú, textúrájú anyagokkal, tussal, páccal)
- Makettkészítés különböző anyagok felhasználásával csoportmunkában

Színharmóniák

- Tájképek különböző fényviszonyok között – csak színfoltokkal festve – hajnalban, délután, szürkületben, éjszaka (gyűjtés elektronikus formában is, kísérletek a számítógépes grafikai programok használatával)
- Telt és tört színek, komplementer színek és különböző árnyalataik (festés akvarellal, krétával, kevert eljárással)

Környezetábrázolás – kép és valóság

- A tárgyak és a természeti környezet megfigyelése
- Az ablakon át látható világ (ábrázolás pitt-krétával, festéssel)
- A vonalperspektíva, levegő és színperspektíva felfedezése
- Előtér – középtér – háttér (tusrajzok, szénrajzok)
- Öltözéktervezés
- A szín- és az anyagválasztás szerepe
- Fejfedők (bohócsipka) készítése a viselhetőség és a méretek figyelembe vétele (papír és textilanyagok felhasználása, karcolás, hajtás, ragasztás, festés, varrás)

Képeskönyv

- A természet törvényeinek, jelenségeinek megfigyelése, összegyűjtése, lejegyzése
- Növények, állatok minél pontosabb megfigyelés alapján készült illusztrációi
- Magyarozó rajz, részletek és leírások a tervlapon (aprólékos ceruza és tusrajzok, temperafestés, kézírás vágott hegyű tollal)

Mintakincs

- A korra jellemző textilminták, díszítések gyűjtése, vázlatfüzetbe rajzolása
- Gyűjtött minták egy-egy részletének nagyítása, új kontextusba helyezése (vízfestés, ecsetrajz, különböző léptékben-páros munka)
- Ornamentika szerkesztése, rajzolása természeti motívumok, növények felhasználásával (akvarell ceruza, vízfestékek, sablonok,)
- Egyszerű díszítőelemek szimmetrikus, pozitív–negatív formákká, ritmussá rendezése
- Természetes formák redukálása, egyszerűsítése, stilizálása, szín– és forma–variációk létrehozása (papírmetszet létrehozása)

Arcképtár

- Hétköznapi tömeg (piaci sokadalom) összeállítása nagyméretű kartonra (saját, választott figurákkal)
- Különböző korú és karakterű emberek portréja. (Csoportmunka. Ceruza, krétarajzok, tempera)

Fény– árnyék jelenségek

- Titokzatos terek létrehozása, a fény–árnyék hatások felhasználásával
- Vázlatok készítése jellegzetes fény–árnyék viszonyok bemutatására
- Térkonstrukció talált, gyűjtött tárgyakból, lepedőkből, zsinórokból, kartonokból többféle bevilágítással (közös, csoportos alkotás)
- Fényképek, videó készítése a terek bejárásával, a korábbi munkák térbe helyezése, „helyzetbe hozása”

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- az adott kor művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- színtani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos forma–, faktúra– és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset– és munkavédelmi szabályok betartására.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A látvány és a tanult ábrázolás összhangba hozása a személyes mondanivalóval.

- A természet- és emberábrázolás különböző formáinak megismertetése.
- A stílus- és arányérzék továbbfejlesztése.
- Az önálló kézműves tárgyalakotás technikájának megválasztására, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek eszköztárának biztonságos használatára való képesség fejlesztése.
- A látvány utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele, a kompozíció, a szín és az előadásmód finomítása.
- A képi műveltség bővítése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Rajzeszközök, vizes bázisú festékek és plasztikus anyagok

A képző-és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

A barokk művészettörténeti korszakára jellemző stílusjegyek, technikák

A stíluskorszakra jellemző előadásmódok

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Történetábrázolás

- Mozgalmas jelenetek (Álarcosbál egy barokk kastélyban. Illusztrációk különféle színes eszközökkel vagy képregényszerűen elmesélve)
- Grotteszk, vígjátéki történetelemek illusztratív feldolgozása a megismert ábrázolási formák, stílusjegyek felidézésével (képi, fotó, videó vagy számítógépes feldolgozások)

Tornyok, várak, paloták

- Épületek belseje, bútorai
- Épületábrázolás tusrajzzal, vegyes technikával (kollázs különböző felületű, struktúrájú, textúrájú anyagokkal, tussal, páccal)

Színharmóniák

- Öltözetek pasztellszínekkel (gyűjtés elektronikus formában, kísérletek a számítógépes grafikai programok használatával)
- Színhangulatok festése zenei hangzásokra (akvarell, kréta kevert eljárások)

Öltözék

- Legyező és maszk készítése a működés és a méretek figyelembe vétele
- A szín- és az anyagválasztás szerepe (papír, textilanyagok felhasználása, karcolás, hajtás, ragasztás, festés, varrás)

Kép és valóság

- A térábrázolási konvenciók, optikai csalódások, illúziókeltés
- A perspektíva és az axonometria fintorai (Escher rajzai, térformái. Gyűjtések)
- Tárgyak ábrázolása eltérő, végletes nézőpontokból – alulnézet, felülnézet, közelről – és messzire távolodva (grafit, szén, pittkréta)

Mintakincs

- Épületdíszítések, minták gyűjtése, rajzolásuk vázlatfüzetbe
- Gyűjtött minták egy-egy részletének nagyítása, új kontextusba helyezése (vízfestés, ecsetrajz, különböző léptékben – páros munka)
- Ornamentika szerkesztése, rajzolása természeti motívumok, növények, csiga, kagyló-

motívumok felhasználásával (akvarell ceruza, vízfestékek, sablonok)

Arcképtár

- Arcképek díszes keretben
- Különböző korú és karakterű emberek portréja (ceruza, krétarajzok, tempera)

A tárgyak egyedi vonásai

- Lakomák gazdag tárgyi világa. Gyűjtés a németalföldi festmények és mai fotók, installációk körében
- Hasonlóság és különbözőség. Azonos funkciójú tárgyak megfigyelése, egyedi vonásaik, különbözőségeik felfedezése (ceruza, vízfesték)

A tárgyak összhangja

- Hangszerek
- Klasszikus és saját megoldások
- Csendélet, drapériák, hangszerek beállításával (összefogott kompozíciók, finom részletmegoldások. Pasztellkréta)

Vizsgamunka készítése

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- az adott kor művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgykészítésig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- színtani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a vizuális művészetek eszköztárát,
- a tárgytervezés és tárgykészítés fázisait,
- a rajzolás, festés, termékművészet műfaji sajátosságait, anyagait és eszközeit,
- a különböző ábrázolási és tárgykészítő technikákat,
- a legjelentősebb művészettörténeti korszakok művészetének jellegzetességeit, kultúráját, tárgyait,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- az alkotói munka végig vitelére,
- a látvány és jelenségek megragadására, visszaadására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás szabályainak alkalmazására,
- színtani ismereteinek felhasználására,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- sokféle eszköz- és anyaghasználatra a kifejezés érdekében,
- konzekvens munkák elkészítésére,
- a művészettörténeti korok, stílusok megkülönböztetésére, értő befogadására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Vizuális alkotó gyakorlat

- vizsgamunka bemutatása 15 perc
- helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

A) Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgyegyüttes,
- festészeti, grafikai alkotás–sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

- Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:
 - tárgy,
 - festészeti, grafikai alkotás,
 - szobor, térkonstrukció

A vizsga értékelése

- A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:
- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,

- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Felkészítés a tanult művészeti kifejezőeszközök önálló alkalmazására.
- A vizuális érzékelés és visszatükrözés képességének finomítása.
- A konstruáló, plasztikai és a síkművészeti technikák készségszintű elsajátíttatása.
- Az elvont gondolkodás, az analizáló–szintetizáló képesség kialakítása, a látás kiművelése és tudatosítása.
- Az ábrázolási konvenciók megismertetése, elsajátíttatása.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeinek megismerése

A látvány pontos megfigyelésére, leképezése

A vizuális információk megértésére, átírására, felhasználására

A képi gondolkodás, vizuális absztrakció

Tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére

A gondolat, téma kibontása, variációk, sorozatok, tárgyegyüttesek létrehozása

A jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére

A sűrítés, és felbontás mint alkotói (komponálási) eszköz

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A beállítás

- A geometrikus testek arányai, térbeli elhelyezkedése
- A népi tárgykultúra tárgyai egyszerű műtermi környezetben
- A tárgyak, tárgyegyüttesek feldolgozása, az arányok, a térbeli állapot minél pontosabb visszaadása (ceruzarajz, színes munkák)

A szerkezettől a formáig

- Drapéria vonalas ábrázolása (ceruza, pittkréta, szén)
- Drapéria mozgásban. Fotók készítése szálló, lengő drapériáról, és azok megfestése
- A drapéria mint plasztikai elem és jel. Fríz mintázása, gipszfaragás drapériamotívum után, gipszöntések

A térről – síkban

- Rajzolt és festett belső terek – a perspektíva törvényei szerint
- Szobasarak, lépcsőház rajzolása festése
- A formák változatos megjelenítése. Szerkezeti kiemelések
- A perspektíva érzékeltetése vonalakkal (szerkezeti rajz, ceruza, pittkréta)
- A tanulmányok feldolgozása (tollrajz, színespapír-kollázs és grafikai lapok, linó-, papírmetszet)

Rajzi – plasztikai előtanulmányok

- Testrészek, fejrészletek. Vázlatok, krokik készítése (nagyítás és kicsinyítés rajz segítségével)
- A vonallal való rajzolás módozatai pontozott, rácsozott, satírozott rajz és foltképzés, vonalhálós rajzolás, faktúrák megjelenítése
- Rajzolás és mintázás élő modell vagy gipszöntvény alapján
- Fotóhitelességű és expresszív feldolgozások

A térről – térben

- A külső és belső tér érzékeltetése természeti formák alapján (csigaház, metszet készítése mintázással)
- Agyagszobor, agyag plakett készítése a formaépítés, arányok térbeliség pozitív–negatív formák megjelenítésével

Ábrázolás és szerkesztés

- A perspektíva és egyéb ábrázolási konvenciók és felhasználásuk a művészi ábrázolásban
- Gyakorlatok a kétpontos perspektíva, a kavallier axonometria megismerésére
- Vonal a térben. Fém-, spárga- és üvegplasztikák

Nagyságrend

- A korábbiakban feldolgozott témák, tanulmányok egyéni vagy csoportos módon történő megfestése, megrajzolása nagy méretben (csomagolópapír, A/0 rajzlap, illetve kisméretű karton A/4 méret)
- A méretváltásból adódó kompozíciós problémák elemzése

Portré

- Önarckép készítése fénykép és tükör segítségével
- Az elkészült munkák összehasonlítása, elemzése
- A festett pasztell jellemzői, a pasztell technika megismerése
- A színek keverése

Szokatlan megjelenés

- Plasztikai munkák talált anyagokkal, meglepő formatársításokkal
- Gömb térbeli problémaköre: osztott gömb, gömbszeletek egymásra mintázása
- Portré gipsszel való mintázása, a fej rajza és mintázása különböző túlzásokkal, torzításokkal

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalkotó technikákat,
- a térábrázolás alapelemeit,
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit,
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az alapvető szintani törvényszerűségeket,
- a jellegzetes vagy híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti és népművészeti alkotásokat,
- a legfontosabb munkavédelmi előírásokat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére,
- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására,
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- geometrikus és természeti formák ábrázolására,
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni,
- illusztrációkat készíteni.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A geometrikus és természeti formák ábrázolása, tárgycsoportok, portrék, figurák ábrázolása a perspektíva és az anatómia és szabályai szerint.
- Különböző illusztrációk készítése.
- A kiadott feladatok önálló megoldása, biztos eszközhasználattal.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Az ábrázolás arányrendszere, szerkezete

Tónusos ábrázolás

A természeti formák átírása

Az anyagszerűség ábrázolása

A tér különböző léptékű megjelenítése

A konstruktivizmusra jellemző stílusjegyek, technikák

Anatómiai ismeretek

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A beállítás

- Tárgyak, térelemek a szabadban
- A tárgyak, tárgyegyüttesek feldolgozása, az arányok, a térbeli állapot, a természetes fényviszonyok minél pontosabb visszaadása (ceruzarajz, színes munkák)

A beállítás átformálása

- A tárgyegyüttes képének feldolgozása, átírása más anyagokkal, technikákkal, különböző művészeti stílusokkal (barokk, impresszionista, expresszionista stílusgyakorlatok)

A szerkezettől a formáig

- Állat- és emberi koponya szerkezetének különböző rajzeszközökkel való ábrázolása (ceruza, pittkréta, szén)
- Koponya és változó környezete. Fotók készítése és azok megfestése
- A koponya bonyolult plasztikai problémái. Reliefmintázás, mintázás 1:1 méretben
- *A térről – síkban*
- Rajzolt és festett épületek, terek, utcaképek a perspektíva törvényei szerint
- A felületek és formák változatos megjelenítése. Kiemelések
- A perspektíva érzékeltetése vonalakkal, tónusokkal, színfoltokkal (szerkezeti rajz, tónusos rajz – szén, pittkréta, pasztell, akvarell)

- A tanulmányok feldolgozása tollrajz, színespapír–kollázs és grafikai lapok, linó-, papírmetszet formájában

Rajzi – plasztikai előtanulmányok

- Szobrok, portrék – vázlatok, krokik készítése (nagyítás és kicsinyítés rajz segítségével)
- A vonallal való rajzolás módozatai pontozott, rácsozott, satírozott rajz és foltképzés, vonalhálós rajzolás, faktúrák megjelenítése
- Rajzolás és mintázás élő modell vagy gipszöntvény alapján
- Fotóhitelességű és expresszív feldolgozások

A térről – térben

- Termékek titokzatos szerkezete, pozitív–negatív formái
- A természeti formák szerepe a formatervezésben
- A formaelemzések módszere a célirányos megfigyelés: a karakter
- Formakövető vonal: a plaszticitás
- Folyamatábra, fázisrajzok a mozgásváltozás kifejezésében

Ábrázolás és szerkesztés

- A perspektíva és egyéb ábrázolási konvenciók alkalmazása a művészi ábrázolásban
- Művészettörténeti példák tanulmányozása
- Gyakorlatok a perspektíva, és a Monge–szerkesztés megismerésére

Nagyságrend

- A korábbiakban feldolgozott témák, konstruktív tanulmányok egyéni vagy csoportos módon továbbfejlesztése, megrajzolása, megfestése óriás és kisméretben (falfelület, csomagolópapír, A/0 rajzlap, illetve kisméretű karton A/4 méret)
- A méretváltásból adódó kompozíciós problémák elemzése

Portré

- Rajzok élő modell után
- A formák felismerése az árnyék változásakor az arcon, bevilágítási feladatok
- Fej rekonstrukció koponya alapján
- Az emberi arc titkai. A látvány és a rajzi szabályok együttes érvényesítése
- A portrérajzolás és –festés fejlődése a különböző művészettörténeti korszakokban
- Portré. Plasztikus megjelenítések (vésett, mintázott relief és körplasztika)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalakotó technikákat,
- a térábrázolás alapelemeit,
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit,
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az alapvető szintani törvényszerűségeket,
- a jellegzetes vagy híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti és népművészeti alkotásokat,
- a legfontosabb munkavédelmi előírásokat.

Legyen képes:

a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére,

- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,

- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására,
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- geometrikus és természeti formák ábrázolására,
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni,
- illusztrációkat készíteni.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, az önkifejezés eszköztárának gazdagítása.
- Az esztétikus környezet iránti igény kialakítása, amelyen keresztül a tanuló képes lesz azt alakítani, formálni, megőrizni.
- A vizuális ismeretek, jártasságok kialakítása, elmélyítése.
- A kritikai véleményformálás igényének és képességének kialakítása.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A környezet- és tárgykultúra

Tónusos ábrázolás újabb technikái

A rendeltetés, a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggései

A bábkészítés hagyományai

A plein air festészet legismertebb alakjai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Alakrajz

- Csontváz rajza
- Krokik, vázlatok álló, fekvő és mozgó figurákról (ceruzarajz, tus és pácvázlatok)
- Körberajzolások, tükörrajzok, fotók egymásról, azok rajzban történő átdolgozása
- Kollázsok és montázsok emberi alakok átalakításával, emberi alak részletrajzainak összeillesztése, fotószekvenciák emberek mozgásáról

Átváltozások

- A modell után elkészített munkák feldolgozása más eszközökkel, technikákkal, más méretben
- A mozdulatok értelmezése, újrarajzolása a figura testhelyezeteinek jellemző jegyeinek, térbeliségének kiemelése, torzítása
- Új beállítások új nézőpontokkal

Bábfigura

- Wayang-báb készítése finom faragással fából vagy habanyagból, a bábu festése
- A fej, a törzs, a mellkas, a mozgó végtagok kialakítása, a bábu összeszerelése
- A bábu hangja és beszéde, játékterek

Változatok művészettörténeti alkotásokra

- Gyűjtés a különböző stílusú figuraábrázolások körében
- Másolatok készítése a kép egyes elemeiről hagyományos festészeti és grafikai eljárásokkal (belerajzolások, átfestések, stílusparódiák, méret- és elemváltatások)

A természetben

- Vázlatok és festmények készítése a természetben
- A plain air-ben való munka megismerése (pác, lavírozott tus, aquarell és a gouache)
- Fotóséták – fotózás a természetben – fotósorozatok kialakítása

Karakterkeresés

- A portrérájszolás, a karakter kiemelése
- Karikatúrák és illusztratív képek készítése modell alapján, vonalas és színes képek. Ön-
arcképek
- Az elkészített rajzok alapján végletes torzítások keresése a karakter teljes megváltozta-
tásával
- Portré vázlatok készítése, 1:1 portré mintázása

Népművészet és természet

- Betekintés a magyar népi viseletkultúrába
- Természeti népek technikái. Gyűjtés szakirodalomból, és azok anyagainak feldolgozása
(fazekasság, hímzés, faragás, szövés, fonás)
- A népművészet előadásmódjának felidéződése a kortárs alkotók munkáiban

Érzelmi hatások

- Fogalompárok szerinti képalkotás (vidám–szomorú, haragos–megbocsátó, nyomasztó–
feloldó)
- Érzelmi állapotok színben való kifejezése
- A színek sztereotip kapcsolata érzelmi állapotokkal, fogalmakkal
- Realisztikus és absztrakt megközelítés

Emlékmás

- Rövid portréfilm készítése egy kortárs képzőművészről, annak alkotási módszereiről,
műveiről, személyes beszélgetés vagy bemutatás formájában
- Forgatókönyv, fotódokumentáció

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalkotó technikákat,
- a térábrázolás alapelemeit,
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit,
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az alapvető szintani törvényszerűségeket,
- a jellegzetes vagy híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti és népművészeti al-
kötásokat,
- a legfontosabb munkavédelmi előírásokat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére,
- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására,
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására,

- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- geometrikus és természeti formák ábrázolására,
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni,
- illusztrációkat készíteni.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A látvány és az absztrakció kölcsönhatásának megismertetése a figuraábrázoláson keresztül.
- A látványértelmező képesség tudatosítása, a figura és környezetének kialakításával.
- A vizuális ismeretek, jártasságok elmélyítése, összegzése az ismétlődő és fokozatosan nehezedő feladatok mentén.
- Ismerkedés a kortárs művészet törekvéseivel.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A környezet- és tárgykultúra

Tónusos ábrázolás újabb technikái

A rendeltetés, a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggései

A bábkészítés hagyományai

A plein air festészet legismertebb alakjai

A nonfiguratív ábrázolás eszköztára

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Alakrajz

- Vázlatrajzok, krockik csoporttársacról, álló és mozgó alakokról. A vonal ereje, hangsúlyai (ceruzarajz, tus és pácvázlatok, agyag- és viaszrockik)

Figura a térben

- Figura épített térben, ülő és álló figurák külső és belső térben
- Plein air és embercsoport rajza

Átváltozások

- Ülő, fekvő figura rajza
- Egy feladat többféle feldolgozása, variációk anyagokra, technikákra
- A kompozíciós elemek kiegyensúlyozott arányait felborító változatok létrehozása

Bábfigura

- Marionett báb készítése vegyes anyaghasználattal
- A fej, a törzs, a mellkas, a mozgó végtagok kialakítása, a bábu összeszerelése
- A bábu mozgathatósága, játéktere

Szín-tér

- Színes vázlatok készítése a színpadi tér színdinamikai megoldásához

Változatok művészettörténeti alkotásokra

- Gyűjtés a különböző stílusú figuraábrázolások körében
- Montázsok, anakronisztikus részletek beépítése a műalkotásokba
- Stíluskeresés

Karakterkeresés

- A teljes figura mint karakter. Karikatúrák és krokik készítése modell alapján, vonalas rajzok, szoborvázlatok készítése

Érzelmi hatások

- Eseménysor ábrázolása figurális és nonfiguratív képsorozatokban
- Kollázs grafikai kiegészítéssel
- Fogalompárok szerinti képalkotás (mozgalmas – unalmas, harsány – szelíd, haragos – vidám)
- Érzelmi állapotok kifejezése színekkel

Emlékmás

- Gyermekkori történet
- Videofelvétel készítésére alkalmas színes figurák és díszlet jellegű tér megalkotása (papír, gipsz, faszerkezet). Csoportos feladat
- A film rajzos forgatókönyvének megtervezése, elkészítése

Vizsgamunka készítése

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a különféle vizuális művészetek jel- és jelképrendszerét,
- a tervezéstől a megvalósításig, vagy a tárgyalakotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a sík- és térművészet törvényszerűségeit, műfaji sajátosságait, anyagait és eszközeit,
- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalakotó technikákat,
- a térábrázolás alapelemeit,
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit,
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az alapvető szintani törvényszerűségeket,
- a jellegzetes vagy híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti és népművészeti alkotásokat,
- a legfontosabb munkavédelmi előírásokat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére,
- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására,
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- geometrikus és természeti formák ábrázolására,
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni,
- illusztrációkat készíteni.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a vizuális művészetek területén létrejött értékeket,
- a népi kultúra jellegzetes szokásait, tárgyait,
- a sík- és térbeli művek, alkotás-sorozatok létrehozásának módjait,

- pontos arányokat és karaktereket rögzítő rajzok, plasztikák készítési módszereit,
- a fény–árnyék viszonyok törvényszerűségeit,
- a művészeti anatómia alapvető törvényszerűségeit,
- az alapvető munkabiztonsági, környezetvédelmi előírásokat.

A tanuló legyen képes:

- eligazodni a művészettörténet korstílusai között,
- az adott témák önálló feldolgozására,
- művészeti ismereteinek alkotó felhasználására,
- A témák elemző értelmezésére, sokrétű technikai feldolgozására,
- konkrét és elvont gondolatok képi–plasztikai megjelenítésére,
- portré, figura rajzolására, festésére vagy mintázására,
- a saját és mások alkotásainak elemző értékelésére.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgyai és időtartama

Vizuális alkotó gyakorlat

- a vizsgamunka bemutatása 10 perc
- helyszíni feladat megoldása 180 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

A) Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgyegyüttes,
- festészeti, grafikai alkotás–sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi

B) Azáróvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy,
- festészeti, grafikai alkotás,
- szobor, térkonstrukció

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- a vizuális nyelv kifejezőeszközeinek használata,

- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- sík és térbeli ábrázolási képesség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata, az elkészült munka egyedisége, összhangja.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Munkaasztalok, székek

Tároló polcok, szekrények, dobozok

Vizes blokk

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)

Rajzbakok

Festő állványok

Mintázó állványok

Kéziszerszámok

Rajztechnikai eszközök

Rajz-, festő és mintázó eszközök (színes ceruzák, akvarell, tempera akril, kréta, filc, vékony, vastag, és széles-lapos ecsetek, szivacsok, rajztábla, olló, ragasztó)

Számítógépes munkaállomások grafikai szoftverekkel

Fényképező, filmfelvevő eszközök

Modell tárgyak: geometrikus testek, drapériák, tükrök, csontváz, koponya

Munkabiztonsági berendezések

GRAFIKA TANSZAK

A program célja, feladatai:

A grafikai műhelygyakorlat célja, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanuló:

- ismerkedjen meg a szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókkal,
- ismerje meg az egyedi és a sokszorosító grafikai eljárások jellemző jegyeit,
- ismerje az alkalmazott grafika célját, kifejezőeszközeit,
- sajátítsa el a grafikai munkához szükséges technikai eszközök használatát,
- ismerkedjen meg a grafika lehetőségeivel és korlátaival (sokszorosító grafikák, illusztráció, reklámgrafika),
- tudja kiválasztani és alkalmazni az egyéniségének és kifejezési szándékának megfelelő grafikai technikát,
- ismerje a szaknyelvet,
- legyen tájékozott a grafika művészettörténetében,
- tevékenységének végzésében váljon önállóvá,
- legyen nyitott az új médiumok megismerésére és annak a grafikával történő összekapcsolására (pl. számítógép, fotó),
- felkészültsége legyen alkalmas arra, hogy tanulmányait szakirányban tovább folytathassa.

A grafikai műhelygyakorlat általános feladata, hogy a tanulóban:

- fejlessze ki a feladatok elvégzéséhez szükséges önálló, kreatív, alkotói módszert,
- alakuljon ki véleménynyilvánítási igény és képesség,
- alakuljon ki a készített mű esztétikus megjelenítésének képessége

- a grafika kifejezőeszközeinek megtanításával segítse a tanulói önkifejezést, a világról alkotott vélemény önálló, egyéni kifejezését.

A grafikai műhelygyakorlat konkrét feladata, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanulót ismertesse meg:

- a grafikai tevékenységhez szükséges technikai anyagok, eszközök, szerszámok működésével, kezelésével,
- a grafikai technikákkal (a különböző grafikai rajzeszközök - ceruza, tus, szén - használatával, a sokszorosító grafikai technikák - papírnyomat, linómetszet, hidegtű, rézkarc - eszközeivel és készítésével),
- a grafikai művészet egy-egy kiemelkedő képviselőjével,
- a segédanyagok tulajdonságaival, használatával,
- a szabványokkal, a méretekkel, az installálási törvényekkel,
- a szakma rövid történetével,
- a képzőművészeti gyakorlatban, a feladatokban felhasználható művészeti elemekkel (pont, vonal, folt)
- a képépítés törvényszerűségeivel,
- a színelmélet alapjaival.

FESTÉSZET TANSZAK

A program célja, feladatai:

A festészet műhelymunka célja, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanuló ismerje meg:

- azokat az anyagokat és eljárásokat, amelyek a festői munka legfontosabb elemei,
- a szintan egyes alapvető problémáit s azok alkalmazását a festészetben,
- a festészeti technikákat, az áttetsző és fedőfestékek közötti különbséget, az akvarell és temperafestés sajátosságait, a pasztellkréta anyagszerű használati módját, a vegyes technikájú művek készítési módját, a festészeti kifejezés (nyelvi) eszközeit,
- a szín és fény alapvető összefüggéseit,
- a sík és a szín, a tér és a szín látványban és alkotásban jelentkező összefüggéseit,
- a legkorszerűbb festészeti eljárások alapjait,
- a festészet határát kítágító képzőművészeti eljárásokat.

A festészet műhelygyakorlat általános feladata, hogy a tanulóban:

- fejlessze ki a feladatok elvégzéséhez szükséges önálló, kreatív, alkotói módszert,
- alakuljon ki véleménynyilvánítási igény és képesség,
- alakuljon ki a készített mű esztétikus megjelenítésének képessége,
- a festészet kifejezőeszközeinek megtanításával segítse a tanulói önkifejezést, a világról alkotott vélemény önálló, egyéni kifejezését,
- legyen képes a festészeti műfajok sokféleségében eligazodni,
- felkészültsége legyen alkalmas arra, hogy tanulmányait szakirányban tovább folytathassa.

A festészet műhelygyakorlat konkrét feladata, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanulót ismertesse meg:

- a festészeti technikákkal, eljárásokkal,
- a festészet, mint a képzőművészet egy műfajának jelentőségével és történetével,

- a festészet egy-egy kiemelkedő képviselőjével,
- a képzőművészeti gyakorlatban, a feladatokban felhasználható művészeti elemekkel (pont, vonal, folt)
- a képépítés törvényszerűségeivel,
- a színelmélet alapjaival.

KERÁMIA TANSZAK

A program célja, feladatai:

A kerámia műhelymunka célja, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan:

- tegyen szert a tanuló alapvető mesterségbeli tudásra,
- rendszerezze és közvetítse azokat az ismereteket, melyeknek birtokában a tanuló számára lehetségessé válik a művészeti szakgimnáziumban való felkészülés.
- ismerkedjen meg a szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókkal,
- sajátítsa el a kerámiakészítéshez szükséges technikai eszközök használatát,
- ismerje a szaknyelvet,
- legyen tájékozott a kerámia művészettörténetében,
- tevékenységének végzésében váljon önállóvá.

A kerámia műhelygyakorlat általános feladata, hogy a tanulóban:

- fejlessze ki a feladatok elvégzéséhez szükséges önálló, kreatív, alkotói módszert,
- alakuljon ki véleménynyilvánítási igény és képesség,
- alakuljon ki a készített mű esztétikus megjelenítésének képessége.

A kerámia műhelymunka konkrét feladata, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanulót ismertesse meg:

- a kerámia készítéséhez szükséges technikai anyagok, eszközök, szerszámok működésével, kezelésével,
- a kerámia egy-egy kiemelkedő képviselőjével,
- a segédanyagok tulajdonságaival, használatával,
- a szakma rövid történetével,
- a képzőművészeti gyakorlatban, a feladatokban felhasználható plasztikai művészeti elemekkel,
- a kerámiaművészet sajátos nyelvével, kifejező eszközeivel, formakincsével, megnyilvánulási formáival,
- egyes technológiai eljárások kivitelezésével és azok alkalmazási területével,
- kerámiatárgyak készítésének folyamatával a tervtől a kész munkáig,
- a kerámiakészítés környezet-, tűz- és balesetvédelmi szabályaival.

KÉZMŰVES TANSZAK

A program célja, feladatai:

A kézműves műhelygyakorlat célja, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanuló:

- megismerje a kézműves tevékenységek és a hagyományos népi kultúra összefüggését,
- képes legyen a múlt értékeit beépíteni a mai tárgykultúrába, tárgyalkotó tevékenységbe,
- legyen igénye az értékteremtés-megőrzés iránt,

- alakuljon ki természetközeli szemlélete, környezetharmonikus életvitele, a természethez, környezethez való kötődése mélyüljön el az élmény-, ismeret- és tapasztalatszerzés által,
- ismerkedjen meg a szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókkal,
- sajátítsa el a munkához szükséges technikai eszközök használatát,
- ismerje a szaknyelvet,
- tevékenységének végzésében váljon önállóvá,
- fejlődjön a kez ügyessége, a technikai érzéke, a tervező-teremtő fantáziája,
- felkészültsége legyen alkalmas arra, hogy tanulmányait szakirányban tovább folytathassa,
- a manuális és konstruáló képesség, a kreativitás fejlesztése, az esztétikai érzékenység mélyítése.

A kézműves műhelygyakorlat általános feladata, hogy a tanulóban:

- fejlessze ki a feladatok elvégzéséhez szükséges önálló, kreatív, alkotói módszert,
- alakuljon ki véleménynyilvánítási igénye és képessége,
- alakuljon ki a készített mű esztétikus megjelenítésének képessége,
- a kézművesség kifejezőeszközeinek megtanításával segítse a tanulói önkifejezést, a világról alkotott vélemény önálló, egyéni kifejezését,
- az értékteremtésen és megőrzésen keresztül hozzájáruljon a munkára neveléshez.

A kézműves műhelymunka konkrét feladata, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanulót ismertesse meg:

- a természetes anyagok tulajdonságait, alakíthatóságuk jellemzőit,
- a technikai anyagok, eszközök, szerszámok működését,
- az értékek megőrzésének, átörökítésének módját,
- a hagyományos tárgyi és szellemi kultúra összekapcsolódását,
- múltunk, népi örökségünk értékeit, fontosságát az identitástudat szempontjából,
- az elméleti és gyakorlati ismereteket, melyek a tervezéstől a kivitelezésig biztosítják a meghatározott célú alkotómunka elvégzését,
- az anyagok alakításához szükséges eszközök balesetmentes használatát.

TÜZZOMÁNCKÉSZÍTŐ TANSZAK

A program célja, feladatai:

A tűzzománc műhelygyakorlat célja, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanuló:

- ismerkedjen meg a szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókkal,
- ismerje meg a tűzzománc jellemző jegyeit,
- ismerje a kifejezőeszközöket,
- sajátítsa el a munkához szükséges technikai eszközök használatát,
- tudja kiválasztani és alkalmazni az egyéniségének és kifejezési szándékának megfelelő technikát,
- ismerje a szaknyelvet,
- tevékenységének végzésében váljon önállóvá,
- a problémamegoldó feladataival szolgálja a kreativitás fejlődését,
- felkészültsége legyen alkalmas arra, hogy tanulmányait szakirányban tovább folytathassa.

A kézműves műhelygyakorlat általános feladata, hogy a tanulóban:

- fejlessze ki a feladatok elvégzéséhez szükséges önálló, kreatív, alkotói módszert,
- alakuljon ki véleménynyilvánítási igénye és képessége,
- alakuljon ki a készített mű esztétikus megjelenítésének képessége,
- a kézművesség kifejezőeszközeinek megτανításával segítse a tanulói önkifejezést, a világról alkotott vélemény önálló, egyéni kifejezését,
- mindazokat a megjelenítő, ábrázoló, konstruáló, tárgytervező képességeket, amelyek nagy szerepet játszanak a látás, a kézügyesség, a technikai érzékenység, az ízlés és a vizuális műveltség kialakításában,
- mindazokat a tervező, átíró, kifejező tárgyalkotó, teremtő, szerszámhasználó, díszítő, anyagformáló, munkaszervező képességeknek a kialakítása, amelyek az igényes alkotómunkához szükségesek.

A tűzzománczó műhelymunka feladata, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanulót ismertesse meg:

- a zománcművészet sajátos nyelvével, kifejező eszközeivel, formakincsével, konvencióival, műfajaival, esztétikai törvényszerűségeivel,
- a képkötés, tárgyformálás anyagaival, eszközeivel,
- a technika munkafogásaival, alkalmazási lehetőségeivel,
- a tűzzománczott dísz- és használati tárgy készítésével,
- a zománckészítés, környezet-, tűz- és balesetvédelmi szabályaival.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

A művészettörténet tantárgy célja a tanuló érdeklődésének felkeltése, érzékennyé és nyitottá tétele a műalkotások által nyújtott vizuális élmény befogadására. A tanuló világos kifejező– és érvelési képességének fejlesztése a közös műelemzéseken és az egyes korokra jellemző legfontosabb stílusirányzatokon keresztül. A már megismert művészettörténeti korok új összefüggésbe helyezése, a korszakok formanyelvének, stílusjegyeinek vizsgálata. Célja továbbá a művészettörténet emléktanyagában való eligazodás elősegítése, az ismeretek beépítése a tanuló életébe és munkájába az ábrázolási és kifejezési módok tanulmányozásával, az anyagok, műfajok, technikák, eljárások megismerésével.

A tantárgy feladata a világkép és a képzőművészet viszonyának megismerttetése. A művészet kultúrában és társadalomban betöltött szerepének bemutatása, a művészet folytonosságának és korról korra változó jellegének feltárása, az egyes művészettörténeti korok jellemző stílusjegyeinek összehasonlítása. Feladata továbbá a kortárs művészet hagyományokhoz való viszonyának bemutatása a művészeti ágak kapcsolatának, érzékeltetése a műfajhatárok elmosódásának és a műfajok közötti közlekedés lehetőségeinek, megmutatásával. Az önálló tájékozódás képességének, az ismeretszerzés igényének kialakítása. Jelentős műemlékek, múzeumok, gyűjtemények, kiállítások látogatásával a szűkebb környezet iránti elkötelezettség előhívása. A művészetek formanyelvének, a legjellemzőbb kifejezőeszközöknek és komponálásmódoknak megismerttetése, a művészettörténet nagy alkotóinak és jellemző alkotásainak bemutatása az őskortól napjainkig.

A művészettörténet tantárgy oktatása szorosan kötődik a művészeti képzés programjához, a vizuális alkotó gyakorlattal, valamint a műhelyekben folyó elméleti és gyakorlati tudnivalók elsajátításával párhuzamosan nyújt ismereteket, ugyanakkor igyekszik kapcsolatot találni a társművészetek felé is.

A tantárgy szabadon választható, emellett tananyagtartalma szervesen beépíthető a többi tantárgy oktatási folyamatába is.

Alapfokú évfolyamok

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló érdeklődésének felkeltése a műalkotások által nyújtott vizuális élmény befogadására.
- Közösen végzett műelemzéseken keresztül a művészet legkorábbi korszakaira jellemző legfontosabb stílusjegyek megismertetése.
- Az ismeretszerzés igényének kialakítása, a művészet szerepének szemléltetése a különböző korszakokban és civilizációkban.

Tananyag

Bevezetés

- A művészettörténet alapfogalmai
- A művészettörténet helye és szerepe a tudományok között
- A művészet vizuális nyelve
- A képző- és iparművészet ágai, műfajai, jellemzői, kapcsolatuk, kölcsönhatásaik

Őskor

- Az emberré válás folyamata
- A művészet kezdetei
- Használati és kultikus tárgyak, ékszerek – a temetkezés legrégebb emlékei
- Plasztikák, idolkok, állatszobrok
- Barlang- és sziklarajzok, festmények
- A megalitikus kultúra emlékei

Mezopotámia

- A folyamközi birodalmak
- Sumérok, akkádok, babiloniak, asszírok, perzsák

Egyiptom

- Az egyiptomi társadalom
- Világkép, hitvilág
- Az egyiptomi kultúra időrendi áttekintése
- Az egyiptomi művészet konvenciói, stílusai, korszakai

A Kínai Birodalom

- A nagy dinasztiák időrendi áttekintése
- Hiedelemvilág, az ősök kultusza
- A Kínai Birodalom kultúrája: edények, plasztikák
- Festészet, tájképfestés, kalligráfia

Japán művészete

- A természet erőinek és az ősöknek tisztelete, sintoizmus
- Kínai befolyás, a buddhizmus elterjedése
- A zen buddhizmus és a művészet
- Teaszertartás, virágrendezés, tusfestészet

India művészete

- Indiai kultúrák, birodalmak áttekintése
- A buddhizmus eszmerendszere, elterjedése

- A hinduista hitvilág és kultúra

Afrika művészete

- Ősi birodalmak Fekete–Afrikában
- A kultúrák sokfélesége
- Az afrikai maszkok, mágia, ősök kultusza
- Plasztika, bronzszobrászat

A prekolumbiánus művészet

- Korai földművelő kultúrák
- Mítoszok, szertartás és építészet
- A közép– és dél–amerikai indián kultúrák áttekintése

Kréta és Miükéné

- A minószi kultúra: építészet, festészet, plasztika
- Az akháj szellemiség, építészet

Görög művészet

- A görög kultúra nagy korszakainak áttekintése
- A városállamok és a társadalom felépítése
- Szellemiség, hitvilág, mitológia, tudományok, filozófia
- Az építészet új nyelvezte, oszloprendek, épülettípusok
- A szobrászat nagy korszakai
- Festészet, vázafestészet

A hellenizmus kora

- Új kulturális áramlatok és a klasszikus hellén kultúra kapcsolata, ötvöződése

Követelmény

A tanuló ismerje:

- az elemi kifejezési és ábrázolási módozatokat, és ismerje fel azokat konkrét műalkotásokban,
- a tanult művészettörténeti korok, korszakok főbb stílusjegyeit,
- a művészet különböző funkcióját és társadalmi szerepét az őskorban, a korai nagy kultúrákban és más földrészek művészetében,
- az európai kultúra forrásait, bölcsőjét.

Legyen képes:

- az egyes művészettörténeti korokra, korszakokra jellemző stílusjegyek felismerésére,
- a megismert művészettörténeti korok, korszakok időrendi áttekintésére,
- a tanult korszakok műtárgyainak esztétikai és funkciószempontú elemzésére,
- a nem európai kultúrák művészetének megértéséhez szükséges szempontok és kulturális tényezők figyelembe vételére.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló világos kifejező képességének fejlesztése, a művészettörténet emlékanyagában való eligazodás biztosítása.
- A tanuló felkészítése az önálló szóbeli műelemzésre az ábrázolási és kifejezési módok ta-

- nulmányozása, valamint az anyagok, műfajok, technikák, eljárások megismerése által.
- Az önálló tájékozódás képességének és az ismeretszerzés igényénekkialakítása.

Tananyag

Az etruszkok

- A római kultúra kezdetei, görög hatások
- Az etruszk hitvilág, kultusz helyek, sír építmények

Római művészet

- Róma kialakulása, felemelkedése és hanyatlása
- Új építészeti vívmányok, szerkezetek, épülettípusok
- A szobrászat új feladatok előtt – a portré
- Falfestmények, a jellegzetes római stílus kialakulása

Késő római és bizánci művészet

- A kereszténység eszmevilága, elterjedése
- A latin ókeresztény és a görög bizánci építészet legfőbb jellemzői, sajátosságai
- A mozaikművészet
- A kereszténység és az állam
- Egyházi táblakép-festészet, ikonok

A népvándorlás korának művészete

- A római birodalom bukása
- A nomád népek életmódja, hitvilága
- A honfoglaló magyarok művészete
- A Karoling Birodalom művészete
- Kultúra, vallás és képzőművészet

Az Iszlám Birodalom művészete

- Az iszlám kialakulása, felemelkedése, elterjedése
- Az iszlám építészet főbb épülettípusai, stílusjegyei
- A kalligráfia az iszlám művészetben

A román kor művészete

- A római katolikus egyház szerepe a kultúrában
- Szerzetesek, zarándokok, kolostorok
- Az egyházi építészet sokszínűsége
- A kereszténység képi nyelve
- Hódítások, kereszties hadjáratok

A gótika

- Gótikus építészet – gótikus katedrális
- Üvegablakok, gótikus szobrászat
- Az egyház megújítása
- A gótika sokszínűsége Európa országaiban

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a tanult művészettörténeti korok, korszakok főbb stílusjegyeit,

- az európai kultúra első nagy korszakainak szellemi és társadalmi hátterét (antik mitológia, kereszténység),
- a tárgy- és környezetkultúra alkotásait a tanult művészettörténeti korokban, korszakokban,
- a római kortól a gótikáig a stílusok magyarországi vonatkozásait, itteni megjelenési formáikat, jelentőségüket,
- azokat a múzeumokat, régészeti parkokat, műemlékeket, ahol személyesen tanulmányozhatja a tanult stílusok emlékeit.

Legyen képes:

- az egyes művészettörténeti korokra, korszakokra jellemző stílusjegyek felismerésére,
- a megismert művészettörténeti korok, korszakok időrendi és térbeli áttekintésére,
- művészeti, esztétikai élmények kifejtésére szóban.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló figyelmének ráirányítása a világkép és a képzőművészet viszonyára, a művészet kultúrában és a társadalomban betöltött helyére, a művészet folytonosságnak és korról korra változó jellegének az egyes művészettörténeti korok jellemző stílusjegyeinek bemutatása.
- Az önálló tájékozódás képességének, az ismeretszerzés igényének kialakítása, a kitartó, módszeres munkavégzésre való nevelés.
- A művészet saját múltjához, hagyományához való viszonyának megismertetése.

Tananyag

A reneszánsz előzményei – trecento

- Művészet az itáliai városállamokban
- A szellemi megújulás első jelei
- Vallási és világi építészet
- A plasztika és festészet az új igények szolgálatában
- Új stílus születése

A korai reneszánsz – quattrocento

- Kereskedők és mecénások
- Új keresztény művészet
- Vallási hagyomány és antik kultúra
- A művészet és a természettudományok viszonya
- Művészet és humanizmus

Az érett reneszánsz – cinquecento

- Az itáliai udvarok és az antik világ
- Városi palotaépítészet és a megújuló egyházi építkezések
- A pápaság és a művészetek
- A reneszánsz művészet Itálián kívül

A reneszánsz alkonya – manierizmus

- A manierizmus fogalma, jellemző stílusjegyei
- A manierizmus Itáliában, Spanyolországban és a Németalföldön

A barokk művészet

- A katolikus egyház diadala
- Az új szellemiség hatása az egyházi építészetre, festészetre, szobrászatra
- Európa világi építésze a királyi udvarokban

- A barokk festészet Itáliában, Spanyolországban
- A holland festészet aranykora
- Új témák, új megrendelők, új műfajok, portré, tájkép, életkép, csendélet

A rokokó művészete

- Művészi érzékenység, frivolitás, elegancia
- A rokokó és a vallásos művészet
- A rokokó portréművészete

A klasszicizmus

- Itáliai, görögországi és kis-ázsiai ásatások
- Új művészet az antik világ bűvöletében
- A klasszicizmus építészetének, szobrászatának, festészetének áttekintése

A romantika

- Szubjektivitás, erős érzelmi töltés
- A napóleoni birodalom
- A romantika az irodalomban, a filozófiában, a zenében
- A romantika Európa országaiban

A realizmus

- Valóságfeltárás, társadalomkritika
- A realista portréművészet és tájképfestészet

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a tanult művészettörténeti korok, korszakok főbb stílusjegyeit,
- a művészettörténeti korok, korszakok legkiemelkedőbb alkotóit és jellemző alkotásait,
- a tárgy- és környezetkultúra alkotásait a művészettörténeti korokban, korszakokban,
- az egyes korszakok kultúrtörténeti és világnézeti hátterét, társadalmi vonatkozásait,
- a reneszánsztól a realizmusig terjedő korszak változásainak jellemző törvényszerűségeit, célkitűzéseit, a művészeti tradícióhoz, a valósághoz, valamint az esztétikumhoz való viszonyát,
- a tanult korszakok művészetének jellemző, kedvelt témáit és azok ikonográfiai változásait.

Legyen képes:

- az egyes művészettörténeti korokra, korszakokra jellemző stílusjegyek felismerésére,
- a megismert művészettörténeti korok, korszakok időrendi áttekintésére,
- művészeti, esztétikai élmények kifejtésére szóban, írásban és kompozíciós vázlatokban,
- műalkotásokat elemezni tartalmi és formai szempontból.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló világos kifejező és érvelési képességének fejlesztése, az ismeretek a tanuló életébe és munkájába való beépülésének, felhasználhatóságának biztosítása.
- Az összehasonlító elemzések sorána korok, korszakok kapcsolatainak, kölcsönhatásainak, egymásra épüléseinek kiemelése.
- A modern művészet létrejöttének, fő művészi és társadalmi problémáinak, kérdésfelvetéseinek megértése.

Tananyag

Az impresszionizmus

- Új utak, új művészi szabadság
- Szemléleti forradalom a modern festészet történetében
- Pillanatnyi benyomások, érzések, hangulatok

Posztimpresszionizmus

- Pointillizmus
- Az ösztönök felszabadítása
- A belső lényeg megragadása

A századforduló építésze és képzőművészete

- Ipari forradalom – új igények, új anyagok, új építészeti feladatok
- A historizmus, akadémizmus, eklektika
- Szecesszió
- Szakítás, szembefordulás az akadémizmus világával

A XX. század első fele

- A klasszikus modernség, a klasszikus avantgarde irányzatai

Expresszionizmus

- A primitív művészet felfedezése

A fauvizmus

Kubizmus

- A látvány felbontása mértani alapformákra
- Autonóm képalkotás
- Újítások az építészetben

Organikus és funkcionalista építészet

Futurizmus

- Gépek kultusza. Mozgás, dinamizmus

Absztrakt művészet

- Utalásszerű kapcsolódás a külső tárgyi világhoz
- Megszületik a nem ábrázoló, nem tárgyi és nem figurális művészet
- Művészet a két világháború között

Konstruktivizmus

- Geometrikus alakzatok síkon és térben
- Festészet, függőleges, vízszintes irányok, tiszta színek

Dadaizmus

- Antiművészet, a háború ellen, az esztétikai és erkölcsi konvenciók ellen
- A konceptuális művészet előfutára

Szürrealizmus

- A belső felszabadítása, automatizmus

Bauhaus

- Az építőműhely. Előkurzus – kézműves mesterség – ipari formatervezés

Művészet 1945–től napjainkig

- A modernség megújítása

Absztrakt expresszionizmus

- Felfokozott érzelmi hatások
- Tasizmus, akciófestészet

Pop art

- Jóléti társadalom, reklámok, tömegtermékek, társadalomkritika

Hiperrealizmus

- Fényképszerű valóságűség

Op-art, kinetikus művészet

- Tiszta optikai hatások, tiszta szerkezetek – mozgás, fényeffektusok

Minimal art, konceptual art

- Gondolati tartalmak feltárása
- A kreatív gondolat fontosabb, mint maga a mű

Napjaink művészete – kortárs művészet

- Land art, body art, performance, happening, totális művészet ...
- Az építészet új útjai
- A posztmodern változatai

Vizsgamunka készítése

- Műalkotásokkal, tanulmányrajzokkal illusztrált műelemzés, műleírás

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a tanult művészettörténeti korok, korszakok főbb stílusjegyeit,
- a művészettörténeti korok, korszakok legkiemelkedőbb alkotóit és jellemző alkotásait,
- egyes kiemelkedő műalkotások befogadás-történetét és utóéletét,
- a tárgy- és környezetkultúra alkotásait, ezek forradalmian megváltozó esztétikumát és funkcionalitását a 19–20. században,
- az egyes irányzatok kultúrtörténeti és világnézeti hátterét, társadalmi vonatkozásait,
- a modern művészet létrejöttének főbb állomásait, motivációit, korabeli fogadtatását.

Legyen képes:

- a megismert művészettörténeti irányzatok időrendi áttekintésére, összehasonlítására, értékelésére,
- művészeti, esztétikai élmények kifejtésére szóban, írásban és kompozíciós vázlatokban,
- műalkotásokat elemezni a témák és stíluselemek szempontjából, sikeresen alkalmazni az összehasonlító műelemzés eszközeit,
- érteni és értékelní a művészetkísérletező megnyilvánulásait, felbecsülni ezek jelentőségét a későbbi korokra nézve.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- az elemi ábrázolási módokat (konvenciókat), s ismerje fel azokat konkrét műalkotásokban,

- a művészettörténeti korok, korszakok, irányzatok főbb stílusjegyeit és legkiemelkedőbb alkotóit, alkotásait.

A tanuló legyen képes:

- műalkotásokat elemezni a témák és stíluselemek szempontjából,
- eligazodni és szelektálni a tárgy- és környezetkultúra világában,
- az egyes művészettörténeti korokra jellemző stílusjegyek felismerésére,
- művészeti, esztétikai élmények kifejtésére szóban, írásban és kompozíciós vázlatokban,
- a megismert művészettörténeti korok időrendi áttekintésére.

A művészettörténeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Művészettörténet max. 45 perc

A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Művészettörténet max. 15 perc

A vizsga tartalma

Művészettörténet írásbeli vizsga tartalma

Az írásbeli vizsga feladatait az intézmény úgy határozza meg, hogy az írásbeli dolgozathoz mérhető legyen a tanuló művészettörténeti ismerete, műelemzési jártassága, az építészetről, a képzőművészeti ágakról – grafikáról, festészetéről, szobrászatról –, a képzőművészeti ágak műfajairól, a különböző műfajok esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett tudása, ismeretszerző igénye.

1. A művészettörténeti írásbeli vizsga két vizsgarészből tevődik össze:

A) Műalkotásokkal, tanulmányrajzokkal illusztrált műelemzés, műleírás.

A tanuló által készített írásbeli munka szemléltesse az intézmény által meghatározott komplex műelemző, műleíró feladat megoldásának fázisait, a feladatra adott egyéni választ, válaszokat. A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az intézmény által összeállított művészettörténeti kérdéseket tartalmazó tesztlap kitöltése a vizsga helyszínén és ideje alatt.

2. Művészettörténet szóbeli vizsga tartalma:

- művészettörténeti alapfogalmak,
- a művészettörténet helye és szerepe a tudományok között,
- a képző- és iparművészet ágai, műfajai,
- a képzőművészeti ágak és műfajok kapcsolata, kölcsönhatása,
- a művészet kezdetei, az őskori művészet,
- az ókori Egyiptom, Mezopotámia művészete,
- Kína, Japán, India, Afrika művészete,
- a prekolumbiánus művészet,
- Kréta, Mükéné művészete, a görög művészet szellemisége,

- etruszk és római művészet, Bizánc művészete,
- a népvándorlás korának művészete,
- a román és a gótikus kor művészete,
- a reneszánsz művészete,
- a barokk és rokokó művészete,
- a klasszicizmus, romantika és realizmus művészete,
- az impresszionizmus és posztimpresszionizmus művészete,
- a századforduló építésze és képzőművészete,
- a 20. század első felének művészete,
- a két világháború közötti és az 1945 utáni művészet.

A szóbeli vizsgafeladatokat az intézmény úgy határozza meg, hogy a feleletekből mérhető legyen, hogy a tanuló milyen szinten:

- ismeri az egyes művészettörténeti korok, korstílusok kifejezési szándékát és módját,
- tud eligazodni a tárgy- és környezetkultúra világában,
- tudja kifejezni művészeti és esztétikai élményeit,
- ismeri fel a művészettörténeti ágak kapcsolatát,
- képes a műalkotások önálló értelmezésére, elemzésére.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

- befogadó, megfigyelő, értelmező, eligazodó készség,
- analizáló és szintetizáló készség,
- összehasonlító készség,
- tervező, feladatmegoldó készség,
- műelemző készség,
- műfaj- és stílusismeret,
- műtárgyismeret,
- fogalomismeret.

A szóbeli vizsga értékelése

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatossága, pontossága,
- kifejező és érvelési képesség.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A már megismert művészettörténeti korok új összefüggésbe helyezése, formanyelvüknek és stílusjegyeiknek vizsgálatával összehasonlító elemzések végzése.
- A művészeti ágak kapcsolatának bemutatása, a műfajhatárok elmosódásának és a műfajok közötti közlekedés lehetőségeinek érzékeltetése.
- Jelentős műemlékek, múzeumok, gyűjtemények felkeresésével, kiállítások látogatásával a szűkebb környezet iránti elkötelezettség kialakítása.

Tananyag

Primitív művészet egykor és ma

- Afrika, Ausztrália, Óceánia, Amazónia törzsi művészete
- Észak-, Közép- és Dél-Amerika indián kultúrái
- Hitvilág, stílusok, szertartások, testfestés, tetoválás

A primitív művészet hatása a magas művészetre

- A XX. századi izmusok és az ősművészet, illetve primitív művészet
- A primitív kultúrák és napjaink művészete

Népművészet

- A népművészet fogalma, megközelítése
- Hagyomány, életmód, szokások, zene, tánc, viselet, tárgyak
- A népművészet tárgyi emlékei Magyarországon
- Életmódváltás és népművészet
- A népművészet napjainkban
- Népművészet és üzlet
- Népművészet és turizmus
- Népművészet és politika

A városi folklór

- Az ipari forradalom és a fogyasztói társadalom hatása a klasszikus népművészetre
- Új életforma, új anyagok, új műfajok a városi folklórban
- Grafittik, tetoválás
- A szubkultúrák művészete

A naiv művészet

- A magas művészet és a naiv művészet viszonya
- Utak a népművészetből a naiv művészet felé
- A világháborúk művészete: életmód, emlékek, tárgyak

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a teljes művészettörténet főbb korszakait, stílusait, stílusjegyeit,
- a prehisztórikus és a nem európai kultúrák művészetének lényeges sajátosságait,
- a különböző művészeti jelenségek mögött húzódó világnézeti, társadalmi hátteret,
- a tárgy- és környezetkultúra alkotásait a különböző kultúrákban, illetve különböző társadalmi rétegekben.

Legyen képes:

- tájékozódni a művészettörténet nagy korszakaiban,
- összefüggéseket találni a különböző korszakok és kultúrák jelenségei között,
- összefüggések megértésére a kor és a műalkotások kapcsolatában,
- elemzéseket végezni jellemző példák, műalkotások segítségével,
- értelmezni a kortárs művészet hagyományokhoz való viszonyát.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A már megismert művészettörténeti jelenségek új összefüggésbe helyezése, azok formanyelvének és stílusjegyeinek, vizsgálatával összehasonlító elemzések végzése.
- A klasszikus kultúra lényegi vonásainak megvilágítása, irodalmi, mitológiai és történeti forrásainak megismertetése, a nyugati civilizációra gyakorolt hatásainak érzékeltetése.
- A művészeti ágak kapcsolatának bemutatása, a műfajhatárok elmosódásának és a műfajok közötti közlekedés lehetőségeinek érzékeltetése.
- Jelentős műemlékek, múzeumok, gyűjtemények felkeresésével, kiállítások látogatásával a szűkebb környezet iránti elkötelezettség kialakítása.

Tananyag

A görög művészet gyökerei

- Előzmények – a minószi kultúra
- Hatások – a hellén kultúra kialakulásának körülményei, okai

Az archaikus, a klasszikus és a hellenisztikus művészet

- Hasonlóságok, különbözőségek
- Kölcsönhatások, egymásra épülés
- A hellén kultúra hatásai Itáliától az Indusig
- Helyi sajátosságok, új kulturális áramlatok

Etruszk művészet

- Híd a görög és a római művészet között
- Görög hatások és hagyományok
- A római kultúra kezdetei

Római művészet

- Görög, etruszk hatások
- Görög emlékek, görög mesterek Itáliában
- Másolatok, műgyűjtés
- A provinciák művészete
- A klasszikus római művészet hatása a barbár kultúrákra
- Róma hatása a bizánci művészetre
- Róma hatása a korai keresztény művészetre

A reneszánsz mint az antikvitás újjászületése

- Ásatások, tárgyi emlékek
- Antik eszmények, formák és kánonok
- Az antik filozófia újjászületése
- Művészet és humanizmus

A klasszicizmus

- Utazások, rajzok, metszetek
- Itáliai, görögországi és kis-ázsiai ásatások
- Gyűjtemények, múzeumok
- Az antikvitás, mint a klasszicizmus alapja
- Az antikvitás a magas művészetben és a hétköznapokban (ruházat, bútorok)

Az antik hagyományok hatása a XX. századi művészetre

- A klasszicizmus és a szocialista realista építészet és művészet
- Az antik kultúra és a klasszicizmus hatása a Harmadik Birodalom művészetére
- Az antik kultúra hatása napjainkban

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a klasszikus antik művészettörténeti korok és az európai művészeti korszakok lényeges sajátosságait,
- a művészettörténeti korok (korszakok) legfontosabb alkotóit és legjellemzőbb alkotásait,
- az antik mitológia, irodalom és történelem legfontosabb epizódjait, szereplőit,
- a nyugati kultúra egyes korszakainak viszonyulási módját az antik örökséghez.

Legyen képes:

- tájékozódni a művészettörténet nagy korszakaiban,
- összefüggések megértésére a kor és a műalkotások kapcsolatában,
- összehasonlító elemzéseket végezni jellemző példák, műalkotások segítségével,
- jellemző ikonográfiai témák felismerésére, elemzésére, változatainak értelmezésére.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A már megismert művészettörténeti jelenségek új összefüggésbe helyezése, azok forma-nyelvének és stílusjegyeinek vizsgálatával összehasonlító elemzések végzése.
- A különböző vallási jelenségek és a képzőművészet kapcsolatának elemzése, az általános törvényszerűségek és sajátosságok felismertetése.
- Az ideológia alapvetően meghatározó szerepének érzékeltetése minden művészeti jelenségben.

Tananyag

Egyiptom hiedelemvilága, életmódja, kultúrája és művészete

- Sokistenhit
- Az élet folytatása a túlvilágon
- Az Amarna–kor (Ehnaton birodalma) és hatásai

Mezopotámia művészete

- Sumer és akkád művészet és hitvilág
- Babiloni és asszír művészet és hitvilág
- Az ókori Irán művészete és hitvilága

A Közép–Kelet művészete

- Párthusok és Szasszanidák, valamint az Ahura–Mazda–kultusz

Az iszlám művészete

- Az iszlám vallás, világmagyarázat és életszemlélet, valamint a művészet
- Az iszlám gondolatvilág – a távol–keleti bölcsélet és a nyugati eszmerendszerek összehasonlítása

Az ókori és a klasszikus India kultúrája és művészete

- A buddhizmus és a művészet
- A dzsainizmus, a hinduizmus és a művészet

Délkelet–Ázsia művészete

- India és a buddhizmus hatása a helyi kultúrákra

Kína művészete

- A buddhizmus, taoizmus és konfucianizmus hatása a művészetre
- Tibet és Kína hiedelemvilága, kultúrája és művészete

Japán művészete

- A sintoizmus és a művészet
- A zen–buddhizmus hatása a művészetre

Zsidó művészet

- A zsidó hiedelemvilág, életmód, kultúra és művészet

- A zsidó világszemlélet, a hellén filozófiák és a keresztény gondolatvilág összehasonlítása

A keresztény művészet

- A kereszténység kialakulása, elterjedése és eszmerendszere
- A korai kereszténység és a művészet
- A késő római és a bizánci művészet

A kereszténység és az állam

- A kelta kereszténység Írországból és Észak–Angliában
- Kultúra, vallás és képzőművészet a Karoling Birodalomban

A keresztény Európa a román kor idején

- A kereszténység és a hatalom
- Hódítások és kereszties hadjáratok

A keresztény Európa a gótika idején

- Fellendülés, pénz és hatalom a városokban
- A gótika virágzása és az egyház

Pogány motívumok a keresztény világban

- A szakrális művészet és a reneszánsz
- A pápai udvar hatása a művészetekre

A reformáció hatása a művészetre

- Az új eszmék hatása az életmódra, kultúrára
- Új megrendelői réteg, új igények, új műfajok

A katolikus egyház diadala

- A barokk művészet gyökerei
- Az ellenreformáció hatása a művészetre
- Új optimizmus, pompa, fényűzés

Keresztény szellemiségű művészet a barokktól napjainkig

- Hittérítés és művészet
- A gyarmatok művészete
- Keresztény eszmeiség és helyi hiedelemvilág keveredése
- Kortárs keresztény művészet

A felvilágosodás művészete

- Ráció és művészet
- Ateista művészet

Művészet az ideológiák szolgálatában

- A szocialista realizmus művészete
- A Harmadik Birodalom művészete

Ideológiák napjaink művészetében

- Szubkultúrák, csoport ideológiák
- Kvázi kultuszok, rítusok
- Magánmitológiák

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a művészettörténeti korokat és irányzatokat, azok főbb stílusjegyeit,
- a főbb vallásokat, azok mitológiáit, rítusait, teológiáját, legfontosabb szent szövegeit,
- a kereszténység tanítását, történetét, egyházi művészetét,
- a kereszténység helyét, szerepét az európai kultúra egyes korszakaiban.

Legyen képes:

- tájékozódni a vallástörténet és a művészettörténet nagy korszakaiban,
- összefüggések megértésére a kor, a világnézet és a műalkotások kapcsolatában,
- önálló, alkotószellemű elemzéseket végezni jellemző példák, műalkotások segítségével,
- felismerni és elemezni az egyes műalkotások vallási funkcióját, világnézeti mondanivalóját és közösségi szerepét.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A 19–20. századi művészetről tanultak új megvilágításba helyezése, elsősorban a művészet társadalmi funkciója, illetve a társadalmi konvencióval való konfliktusa szempontjából.
- A művészeti törekvések és folyamatok létrejöttének és társadalmi fogadtatásának megértése.
- A művészet és a művész definiálásának, lehetséges szempontjainak és problematikájának felvetése.

Tananyag

Realizmustól az impresszionizmusig

- Az uralkodó ízlés "klasszikus felfogása" és a pillanatnyi benyomásokat rögzítő új valóságfelfogás ellentéte

Az impresszionizmustól a fauvizmusig

- A művészet és a nyilvánosság újfajta kapcsolata
- Tudományos megalapozottság – rendszerezésre való törekvés
- Egyéni stílus, expresszív motívumhasználat

Az építészet és az ipari forradalom

- A hagyományos neo irányzatok és az új építészeti mozgalmak
- Az új építészeti feladatok kihívásai és a rájuk adott válaszok

A szecesszió

- Nyílt szembenállás, szakítás az akadémizmus felfogásával
- A szecesszió és az alkalmazott művészetek

Az avantgarde irányzatai és a hivatalos művészet

- A hagyománytisztelő és az úttörő művészet viszonya

Úttörők és epigonok

- Magányos alkotók és iskolák
- Az avantgarde művészet utóélete

Művészet és társadalom

- Művészet és politika
- Direkt módon politizáló agitatív művészet
- Tiltott, türt, támogatott művészet

- Művészet a rendszerváltás után

Művészet és kommunikáció

- Művészet és manipuláció
- Művészet és üzlet
- A magas művészet és a közönség
- A giccs fogalma

Kortárs művészet

- Klasszikus hagyományok és azok tagadása
- Az akadémikus iskolázottság és az autodidakta művész
- Mesterségbeli tudás és eszköztelen művészet
- "Profi" és "amatőr" művészet
- Művészet és közönség, művészet és a közönség hiánya
- Totális művészet, "mindenki művész"
- Művészet és élet

Vizsgamunka készítése

- Műalkotásokkal, tanulmányrajzokkal illusztrált műelemzés, műleírás

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a művészettörténeti korok lényeges sajátosságait a legfontosabb alkotók és legjellemzőbb alkotások tükrében,
- a művészet fogalmának „kitágulását” a 19–20. században,
- a művészet társadalmi, ideológiai meghatározottságát, művészet és társadalom konfliktusainak különböző példáit,
- a művész szerepének, feladatának, magatartásformáinak okait és következményeit a különböző korokban.

Legyen képes:

- összehasonlító elemzéseket végezni jellemző példák, műalkotások segítségével,
- ismertetni konkrét példákon keresztül a művészet társadalmi funkcióinak pozitív és negatív vonatkozásait, művészet és társadalom konfliktusainak lehetőségét,
- önálló, alkotószellemű műelemzésre, vélemények ütköztetésére, vitakészsége fejlesztésével; más nézetek, vélemények megértésére, elfogadására.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a művészettörténeti korok lényeges sajátosságait a legfontosabb alkotók és legjellemzőbb alkotások tükrében,
- tudja olvasni, elemezni a tanult műalkotásokat.

A tanuló legyen képes:

- összehasonlító elemzéseket végezni jellemző példák, műalkotások segítségével,
- reálisan értékelni önmaga és mások munkáját, eredményeit és a sokszínűséget,
- összefüggések megértésére a kor és a műalkotások kapcsolatában,
- tájékozódni a művészettörténet nagy korszakaiban,
- ismertetni az adott kor kiemelkedő alkotóinak munkásságát és elemezni alkotásaikat,
- felismerni koronként jellemző alkotásokat a tárgy- és környezetkultúra világából,
- önálló, alkotószellemű műelemzésre, vélemények ütköztetésére, vitakészsége

fejlesztésével más nézetek, vélemények megértésére, elfogadására.

A művészettörténeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Művészettörténet max. 60 perc

A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Művészettörténet max. 15 perc

A vizsga tartalma

Művészettörténet írásbeli vizsga tartalma. Az írásbeli vizsga feladatát az intézmény úgy határozza meg, hogy az írásbeli dolgozathoz mérhető legyen a – tanuló művészettörténeti ismerete, műelemzési jártassága, elemző, összehasonlító képessége, az építészetről, grafikáról, festészetéről, szobrászatról, azok műfajairól, alkotóiról, a különböző műfajok esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett tudása, ismeretszerző igénye, egyéni kutatómunkája.

1. A művészettörténeti írásbeli vizsga két vizsgarészből tevődik össze:

A) Műalkotásokkal, tanulmányrajzokkal illusztrált műelemzés, műleírás.

A tanuló által készített írásbeli munka szemléltesse az intézmény által meghatározott komplex műelemző, műleíró feladat megoldásának fázisait, a feladatra adott egyéni választ, válaszokat. A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az intézmény által összeállított művészettörténeti kérdéseket tartalmazó tesztlap kitöltése a vizsga helyszínén és ideje alatt.

2. Művészettörténet szóbeli vizsga tartalma:

- primitív művészet egykor és ma,
- városi folklór,
- naiv művészet,
- az antikvitás és hatásai a művészettörténetben,
- hiedelemvilág és művészet,
- vallás és művészet,
- ideológiák és művészet,
- hivatalos művészet és az avantgarde,
- művészet és kommunikáció,
- kortárs művészet.

A szóbeli vizsgafeladatokat az intézmény úgy határozza meg, hogy a feleletekből mérhető legyen, hogy a tanuló milyen szinten:

- ismeri művészettörténeti korok lényeges alkotóit és alkotásait,
- ismeri a művészettörténeti korok sajátosságait,
- tudja elemezni a megismert műalkotásokat,
- tud összehasonlító elemzéseket végezni,
- tud eligazodni a tárgy- és környezetkultúra világában,
- tudja kifejezni művészeti és esztétikai élményeit,
- képes a pontos önértékelésre.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

- befogadó, megfigyelő, értelmező, eligazodó készség,
- összehasonlító készség,
- tervező, gyakorlatias feladatmegoldó készség,
- műelemző készség,
- műfaj- és stílusismeret,
- műtárgyismeret,
- fogalomismeret.

A szóbeli vizsga értékelése

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatosága, pontossága,
- kommunikációs készség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök (projektor)

Szemléltető anyagok (képek, szakkönyvek, folyóiratok, CD, DVD-k)

NÉPMŰVÉSZET TANTÁRGY

A népművészet tantárgy tanításának célja:

A népi kultúra átfogó rendszerének megismertetése, a múlt öröksége iránti tisztelet, megbecsülés kialakítása. A hagyomány értékeinek bemutatásával a múlt és a jelen összefüggéseinek felfedeztetése, mindezzel a személyiség formálódásának pozitív irányba terelése.

A népművészet tantárgy tanításának feladatai:

- a tárgy iránti nyitottság kialakítása, a hagyományos világszemlélet, a másként gondolkodás elfogadtatása,
- a népi kultúra komplex rendszerének, az élet minden területét átfogó összhangjának példaként állítása a tanuló elé,
- a mindennapi élet kérdéseire, problémáira való válaszkeresés, a régi és a mai szemlélet egymás mellé állításával,
- az ember és a természet, az ember és a társadalom kapcsolatának elemzése, az egyén helyének, szerepének tudatosítása,
- a hagyományos kultúra és értékrendszer bemutatásával a közösségi érzés mélyítése, a humanus magatartás, elfogadás, a tolerancia kialakítása, fejlesztése,
- az általános néprajzi ismeretek átadása mellett saját környezetük, lakóhelyük hagyományainak vizsgálata, tanulmányozása, ezáltal a hovatartozás tudata, a szülőföldhöz való kötődés erősítése,
- élményszerű megismerés, tapasztalatszerzés a tananyaggal kapcsolatban (pl.: gyűjtés személyektől, szakirodalomból, múzeum- illetve tájház látogatás),
- értelmi és érzelmi ráhatással a személyiség fejlesztése, az esztétikai etikai élmény- és ítélőképesség mélyítése.

A 2005/2006. tanévtől a művészeti oktatásunkban szabadon választható tárgyként jelenítjük meg a népművészet tantárgyat.

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ALAPJAI

A grafika és festészet alapjai tantárgy célja a képi világ, aképi kifejezés különböző módjainak megismertetése. A fantázia kibontakoztatása, a valósággal való összekapcsolása. Változatos felfedező és alkotó folyamatokon keresztül hozzásegíteni a tanulókat az önálló, kreatív tevékenységekhez.

A tantárgy feladata előkészíteni és megalapozni a művészi igényű szakmai munkát.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezet esztétikumára érzékeny nyitott szemlélet kialakítása.
- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vonallal, színnel, felülettel, díszítéssel, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok játékos gazdagítása.
- A képalkotáshoz szükséges érzéki tapasztalások és technikai ismeretek átadása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A vonal megjelenési formái

A szín szerepe az érzelmek, hangulat kifejezésében

A forma, folt, felület és textúra jelentése és létrehozásának lehetőségei

A gyűjtés, gyűjtemény létrehozásának módjai

Részlet és nagyítás

A díszítés sajátosságai

A nyomhagyás egyszerű technikái

Kompozíciós alapismeretek

Az illusztratív ábrázolás

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A vonal

- A vonal megjelenési formái a valóságban és a képzőművészetben. Játékos felfedezések
- A vonal mint mozgásnyom
- Eltérő célú és irányú mozgások megfigyelése, létrehozása
- Változatos mozdulatokkal, mozgással hagyott nyomok más-más felületeken és anyagokon

A szín

- Szín és mozgás
- Különböző mozgások, mozdulatok (simogatás, dobolás) által keltett érzelmek kifejezése színekkel
- Mozdulatok, mozdulatsorok színes lenyomatai nagyméretű felületeken kézzel, szivaccsal, széles ecsettel
- Színek és élmények közti asszociatív kapcsolat
- Érzelmek, hangulatok megjelenítése különböző formájú és anyagú felületeken absztrakt

színfoltokkal

- A kedvenc tárgy, lény jellemének kifejező ábrázolása színekkel szokatlan formájú felületeken
- A tárgy, lény hangulatváltozásainak megjelenítése színek segítségével

Felület és forma

- Különbőféle felületek és formák által kiváltott érzelmek
- Játékos forma- és felületalakítási kísérletek
- Gesztusok által létrehozott foltok, felületek
- Különböző érzelmi állapotok lenyomata

Felület és textúra

- A környezet felületeinek megismerése élményszerű tapasztalatok által
- Vizuális és taktilis érzékelés közti kapcsolat
- Különböző felületű, textúrájú anyagok gyűjtése, meghatározott szempontok szerinti csoportosításuk
- A gyűjtött anyagok kollázsként való felhasználása
- Különböző anyagok felületének tapintással való érzékelése (bekötött szemmel)
- A tapintási élmények megfogalmazása, megjelenítése, tapintási napló, térkép készítése

Minta a környezetben

- Környezetünkben levő tárgyakon található mintákból gyűjtemény létrehozása
- A gyűjtött minták egy-egy részletének nagyítása, új kontextusba helyezése

Díszítés, díszítmények

- Lapok felületek díszítése grafikai és festészeti technikákkal, jelentést hordozó motívumokkal

Nyomhagyás

- Különböző formájú, felületű tárgyakkal foltok, rajzolatok létrehozása
- Az elkészített nyomatok kiegészítése, továbbfejlesztése jelentést hordozó illusztratív alkotással, filctollal, festékkel

Kompozíció

- Képi elemek rendezése
- Ugyanazon elemekből eltérő hatású, egyensúlyú kompozíciók összeállítása monokróm festéssel, kollázssal, egyszerű nyomhagyással

Képkalkotás

- Illusztrációk készítése mesék, események szereplőinek nagyméretű ábrázolásával
- Történetek, mesék jeleneteinek illusztratív megfogalmazása grafikai és festészeti eszközökkel, anyagokkal (grafit, toll, kréta, vízfesték, kollázs)

Értékelés és kiállítás-rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a vonal megjelenési formáit,
- a szín szerepét az érzelmek, hangulat kifejezésében,
- a forma, folt, felület és textúra jelentését és létrehozásának lehetőségeit,
- a díszítés sajátosságait,
- a nyomhagyás egyszerű technikáit,

- a kompozíciós alapismereteket,
- az illusztratív ábrázolás alapjait.

Legyen képes:

- mozgásnyomok vonallal történő rögzítésére,
- az érzelmek vonallal, színnel történő ábrázolása,
- forma, folt, felület és textúra létrehozására,
- a nyomhagyás egyszerű technikáinak alkalmazására,
- képalkotásra,
- gyűjtemény létrehozására,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vonallal, színnel, felülettel, díszítménnyel, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása.
- A képalkotáshoz szükséges érzéki tapasztalások és technikai ismeretek átadása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

Vonal a térben

A szín szerepe és hatása a tárgyakon és a térben

A színek és lelki minőségek

Felület és textúra kontrasztok és létrehozásának lehetőségei

A gyűjtés, gyűjtemény létrehozásának módjai

A díszítés sajátosságai

A tárgyak funkciója és díszítése közti kapcsolat

Egyszerű nyomatok

A kiemelés

Az illusztratív ábrázolás

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A vonal

- Vonalak a térben
- Vonalszerű anyagokkal (kötél, szalag) térjátékok, installációk létrehozása
- A létrehozott vonalterek megjelenítése különböző grafikai eszközökkel
- Az elkészült grafika továbbfejlesztése, alakítása variációk, sorozatok formájában

A szín

- A színek és térbeli formák kapcsolata a mesékben és a valóságban
- Színes terek, téri formák létrehozása, térátalakítások
- Különböző színű vagy különböző színűre festett talált tárgyak (textilek, dobozok, fonalak) segítségével eltérő funkciójú és hangulatú színes terek megépítése

- A létrehozott terek által nyújtott élmények megjelenítése festéssel, kollázssal
- Tulajdonságok, fogalmak rokonítása, összekapcsolása színekkel és egyszerű térbeli formákkal, tárgyakkal
- Térbeli formák, tárgyak felületének átalakítása festéssel, tárgymesék létrehozása
- Egy konstruált tér hangulatának, jelentésének módosítása színcserével

Felület és forma

- Ellentétek, felületi kontrasztok
- Semleges, nyugodt felületeken markáns ellentétek, felületi kontrasztok létrehozása
- A gesztusokkal létrehozott foltok, felületek által közvetített információk

Felület és textúra

- Különböző felületeket, textúrákat ábrázoló képek, fotók gyűjtése, csoportosítási lehetőségek
- A gyűjtött fotók, fénymásolatok grafikai kiegészítései, átalakításai
- Az elkészült lapokból illetve a gyűjtött fotókból kollázsok, képtárgyak készítése

Minta a környezetben

- Növények, állatok fotóin, illetve mikroszkopikus felvételeken található minták, mintázatok gyűjtése
- A gyűjtött mintakincs szabad felhasználása méret- és léptékváltással

Díszítés, díszítmények

- Funkcióval, jelentéssel bíró plasztikus tárgyak felületének megmunkálása, díszítése grafikai és festészeti technikákkal

Egyszerű nyomatok

- Képi üzenetek létrehozása egyszerű sokszorosítási technikákkal (papírdúc, papír- vagy műanyagkarc, sablon átfújással)

Kompozíció

- A kiemelés szerepe és lehetőségei a valóságban, a mesékben és a különböző művészeti ágakban
- A kép egyes szereplőinek, elemeinek hangsúlyozása (formával, mérettel, színnel, aránnyal, nézőponttal, felülettel, kontraszt alkalmazásával, elhelyezéssel)

Képalkotás

- Illusztrációk készítése
- Történetek, mesék jeleneteinek illusztratív ábrázolása grafikai és festészeti eszközökkel, anyagokkal, valamint ezek kombinált megoldásaival (festett ceruzarajz, színezett tollrajz, kollázs, vegyes technika)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- vonal a térképző szerepét,
- a szín szerepét, hatását a tárgyakon és a térben,
- felület és textúra kontrasztok létrehozásának lehetőségeit,
- a gyűjtés, gyűjtemény létrehozásának módjait,
- a díszítés sajátosságait,
- a tárgyak funkciója és díszítése közti kapcsolatot,

- a kiemelés módjait,
- az illusztratív ábrázolás sajátosságait.

Legyen képes:

- vonalvariációk létrehozására,
- a lelki minőségek kifejezésére,
- felület és textúra kontrasztok létrehozására,
- egyszerű nyomatok készítésére,
- képalkotásra,
- gyűjtemény létrehozására,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vonallal, színnel, felülettel, díszítménnyel, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása.
- A képalkotáshoz szükséges érzéki tapasztalások és technikai ismeretek átadása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés.
- Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A vonal és a mozgás-változás

A színek egymáshoz való viszonya

A színek érzelmi minősége

Színharmoníák, színkontrasztok

A forma, folt, felület és textúra kifejező használata

A gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségei

A funkció és díszítés

Egyedi motívumok, motívumrendszer

Dombornyomat

Kompozíciós variációk

Illusztratív sorozatok

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A vonal

- Változások vizuális nyomai
- A valóságos és képzeletbeli változások nyomainak megjelenítése különböző grafikai és festészeti technikákkal
- Improvizatív és tudatos vonal- és hangjátékok
- Különböző hatású, karakterű hangok, zajok, zenék inspiráló hatására különböző karakterű vonalak, rajzos vonalszövetek készítése

A szín

- Színfoltok festése zene hangulatára
- A színek egymáshoz való viszonya, a színek érzelmi minősége
- Természeti jelenségek színekkel és színárnyalatokkal való kifejezése
- Egy-egy szín más színekkel való kapcsolatának mesén, dramatikus játékon keresztül törté-

- nő átélése, az élmények megfestése
- Árnyalt vizuális minőségek, színharmóniák
- Fogalmakkal, hangokkal, mozdulatokkal leírható tartalmak megjelenítése színek, színharmóniák által
- Színkontrasztok, tartalmi ellentétek
- Színkontrasztok, színellentétek festése – melyek tartalmi ellentéteket és belső élményeket juttatnak felszínre – különös tekintettel a sötét–világos kontrasztra

A felület

- Felület és ábrázolási szándék
- Különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése a megismert technikákkal, felületalakítási lehetőségekkel változatos műfaji kísérletek során
- Foltok, folthatárok
- A valóságban látható éles és elmosódott kontúrok megfigyelése és megjelenítésük
- Transzparencia, ellenfény, a részletek láthatósága

Textúra készítés

- Különböző anyagok segítségével, felhasználásával (homok, gipsz, fonal, drót, szögek) változatos textúrájú felületek létrehozása
- Az elkészült lapokból képtárgyak készítése

Minta a környezetben

- Műalkotásokról, építményekről, fotókról minták, ornamentikák gyűjtése
- A gyűjtött és továbbgondolt mintakincs felhasználása tárgyakon

Díszítés, díszítmények

- Funkcióval, jelentéssel bíró mikroterek külső-belső elemeinek díszítése grafikai és festészeti technikákkal
- A mikroterek lakóinak, lényeinek egyedi megjelenítése

Sablon nyomatok

- Meghívó, plakát, képregény készítése sablonnyomat segítségével (kivágott papír vagy műanyag motívumokkal)

Dombornyomatok

- Különböző anyagok, tárgyak segítségével plasztikus papírnyomatok készítése

Kompozíció

- Komponálási módok
- Játékos kísérletek, variációk egy saját alkotás, illetve különböző reprodukciók képi elemeinek, szereplőinek átrendezésére

Képalkotás

- Illusztrációk készítése
- Történetek, mesék jeleneteinek illusztratív ábrázolása sorozatokban grafikai és festészeti technikákkal (monotípiák és kollázs–technika vonalas, festett kiegészítéssel, krétarajzzal, karcnyomatokkal)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a mozgás-változás vonallal történő kifejezésének lehetőségeit,
- a színek egymáshoz való viszonyát,
- a színek érzelmi minőségét,
- a színharmóniakat, szíkontrasztokat,
- a gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségeit,
- a funkció és díszítés kapcsolatát,
- a dombornyomat készítésének technikáját.

Legyen képes:

- a vonal, forma, folt, felület, szín és textúra kifejező használatára,
- egyedi motívumok, motívumrendszer alkalmazására,
- dombornyomat készítésére,
- a kompozíciós variációk, illusztratív sorozatok készítésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET - MŰHELYGYAKORLAT

A grafika és festészet műhelygyakorlat célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására. Célja továbbá, hogy a tanulókat önmaguk megismeréséhez és a valóság törvényszerűségeinek egyre pontosabb és mélyebb megértéséhez juttassa a kritikus megfigyelés és gyakorlati tevékenységek segítségével.

A műhelygyakorlat feladata a tanulói képzelet, a belső képek és a valóság törvényszerűségeiből fakadó vizuális látványelemek összekapcsolásának elősegítése. Feladata továbbá kreatív alkotói tevékenységen keresztül az emberi, társadalmi és művészeti problémákra való érzékenység és véleménynyilvánítási igény kialakítása.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vizuális kifejezés elemeinek eszközeinek felismerése, egyre tudatosabb alkalmazása.
- A motívumgyűjtés és vázlatkészítés gyakorlatában való jártasság kialakítása.
- A tanult grafikai és festészeti technikák alkalmazási képességének gyakorlása.
- Az esztétikai érzékenység és kifejezőkészség fejlesztése.
- Az önállóság kialakítása.
- A fegyelmezett munkavégzés szabályainak elsajátíttatása.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

Grafika és festészet technikai, műfaji sajátosságai

Vizuális kifejezés alapvető eszközei, szerepük

A vonal megjelenési lehetőségei, kifejezőereje

A fekete–fehér kontraszt hatása, használatának lehetőségei

A tónus szerepe

A színek érzelmi, hő és figyelemfelhívó hatása

A sötét–világos, a hideg–meleg szíkontraszt

A faktúra és textúra alakítás lehetőségei

Képezési és kompozíciós lehetőségek (szerves elrendezés, kiemelés–elhagyás, pozitív–negatív formák, szabályosság–szabálytalanság)

Téma variációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

A ceruza-, tus-, pác-, akvarell- és krétarajz technikája

Az anyagnyomatok, a monotypia, a magas nyomás műveletei

Kollázs és vegyes technikájú alkotások készítésének lehetőségei

Az akvarell- és temperafestés eltérő technikai sajátosságai

A pasztellkép készítés technikája

Az alkalmazott grafika műfaji sajátosságainak megfelelő betű, monogram, embléma, piktogram tervezése

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Vonal

- A vonal ritmust kifejező hatása
- A vonal karaktermegjelenítő szerepe
- A vonal pszichikai kifejezőereje
- Sorsok, korok, egyéniségek kifejezése különböző vonalhasználattal
- Vonal a festészetben és a grafikában
- Vonal a térben és képtárgyakon
- Vonal a tájban, természetben, (monumentális) szabadtéri installációk, land art

Szín

- Színes fonalak, drapériák – színes terek, színkontrasztok
- A színek hatása (érzelmi, hő és figyelemfelhívó hatás)
- A színek analogikus kapcsolata az érzetekkel, a különböző kifejezési nyelvekkel és szellemi tartalmakkal

A fény és a sötét differenciálódása

- A fény és a sötét által közvetített tartalmak (mesék, mítoszok, legendák)
- Játék a fényvel (lámpákkal, vetítőkkal)
- Tárgyak, terek és a fény kapcsolata
- Külső–belső élmények átélése, megtapasztalása és megjelenítése (zenei, akusztikai analógiák felismerése, létrehozása)
- A fekete szín használata, a fekete–fehér kontraszt (fekete tér, fekete tárgy)
- A szürkétől a feketéig – grafikában és festészetben

Felületképzés

- Faktúra és textúra alakítás a grafika és festés eszközeivel
- Felületkontrasztok létrehozása (különböző anyagok nyomataival, kollázssal)
- Lavírozott tus, pác és akvarell rajzok
- A gyors, könnyed festés technikája
- Festett ceruzarajzok. Különböző technikák vegyítése, kísérletezések

Kifejezés, képalakítás

- Organikus képalakítás (szerves elrendezés, kiemelés–elhagyás, pozitív–negatív formák, szabályosság–szabálytalanság)
- Képi elemek átrendezése, variációk, kompozíciós lehetőségek

Képalkotás

- Illusztráció készítése
- Tusrajzzal a monokromitás, a foltképzés és a vonalrendszerek szerepének hangsúlyozása
- Egyedi nyomtatással monotypia készítése

Tér – környezet

- A körülvevő környezet elemei által létrehozott különböző méretű, nyitott és zárt terek
- Térépítések és térjátékok a különböző érzékelési területek bekapcsolásával
- Hagyományos és rendhagyó térképek készítése (hang-, taktilis-, hőtérképek)
- Eltérő hangulatú, méretű, arányú és szerkezetű terekben, (labirintusokban) átélt tapasztalások, élmények megjelenítése grafika, festészet és kevert technikák segítségével

A betű és kép

- Jel (egyedi, saját jel)
- Betűkarakter, monogram
- Az alkalmazott grafika műfaji sajátosságaival embléma, piktogram tervezése
- A kódextől a könyvnyomtatásig
- A nyomtatott írás és a kép használhatósága
- Miniaturák, óriásképek

Műalkotások

- A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációs felhasználása
- Anyagok, eszközök, megoldások a különböző korokban
- A feladatokhoz kapcsolódó műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten
- Műalkotások a környezetünkben, galériákban

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet alapvető technikai és műfaji sajátosságait,
- a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök szakszerű használatát,
- a grafika és festészet néhány kiemelkedő hazai és külföldi képviselőjét, kortárs alkotóit,
- a vizuális kifejezés, képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- munkájához motívumokat gyűjteni és vázlatokat, színvázlatokat készíteni,
- a vizuális kifejezőeszközök és módok (vonalak, színek, formák, felületek és kompozíciós lehetőségek) kifejezési szándék szerinti használatára,
- a tanult grafikai és festészeti technikákkal (ceruza-, tus-, pác-, akvarell- és krétarajz, anyag nyomatok, monotypia, kollázs, akvarellfestés, temperafestés, pasztell és vegyes technika) alkotásokat létrehozni,
- egy téma kapcsán variációkat és különböző méretű alkotásokat készíteni,
- képzőművészeti alkotásokon a színek, vonalak felületek sajátosságait felismerni,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezet által közvetített üzenetek befogadásának és értelmezésének mélyítése.
- A formák, színek változatos, gazdag használatának kialakítása.
- A külső látvány és a lelki tartalmak érzékeny megjelenítésének fejlesztése.
- A véleményformálás finomítása saját és mások műveivel kapcsolatban.

- A tanulók tervezési készségének és problémamegoldó képességének fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A megvilágítás szerepe

A fény és árnyék grafikai és festészeti eszközökkel való megjelenítésének lehetőségei

A forma, méret, felület, szín és kompozíciós kontrasztok

A redukció, a sűrítés, a fokozás és a kiemelés szerepe

A felületgazdagítás lehetőségei

A színperspektíva szerepe

A különböző színviszonyok hatása, kifejezőereje

Variációk, sorozatok készítése

Nagyítások, méret és léptékváltások alkalmazása

Eltérő képkivágások hatásainak megtapasztalása és alkalmazása

A sablonnyomat, dombornyomat technikája

A linómetszés technikája

Alkalmazott vagy tervezőgrafika sajátosságainak megfelelő tipográfia, könyvborító, plakát tervezése

Jelmezek, maszkok, díszletek készítésének sajátosságai

Egyszerű akció, performance létrehozása

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A fény és a sötét

- Karakteresen eltérő erejű, irányú megvilágítású tárgyak és terek létrehozása, megjelenítése
- A fény és árnyék grafikai eszközökkel való kifejezése
- Színes kompozíciók, és variációk készítése a látvány inspiráló hatására

Kontrasztok

- Forma, méret, felület, szín és kompozíciós kontrasztokra épített kép, képtárgy sorozatok, variációk létrehozása, a zene–hang, mozgás–tapintás, az irodalom és a képzőművészet inspiráló hatására
- További lehetőségek, variációk és kísérletezések új médiumok, műfajok segítségével

Kifejezés – karakterek

- Emberi és mitikus karakterek vizuális kifejezése
- Emberek, hősök, tárgyak jelleme, hangulatváltozásaik megjelenítése a festészet és grafika eszközeivel
- Portrék, maszkok, jelmezek készítése
- Kifejező karakterek létrehozásának inspirálása játékokkal és akciókkal
- A kifejezés lehetőségei a redukció, a sűrítés, a fokozás, és a kiemelés eszközeivel
- Egy téma feldolgozása a sablonnyomat (kivágott papír vagy műanyag motívumokkal), dombornyomat, tus- és a temperatechnika lehetőségeit felhasználva
- Felületgazdagítási lehetőségek
- Dramatikus játék a kész alkotásokkal

Tér – környezet

- A közvetlen környezet tárgyai, tárgykarakterek szembeállítások, csoportosítások
- Tárgyátalakítások, átfestéssel, zavarófestéssel
- Tárgyak idegen, megszokottól eltérő környezetbe helyezése
- Léptékváltás adta lehetőségek felhasználása
- Egy tárgy részletének felnagyítása, változatos képkivágások
- A látvány és fantázia képi elemeinek összekapcsolása egy tárgy, szerkezet belső terének

ábrázolása során

Írás – kép

- Alkalmazott vagy tervezőgrafikai ismeretek segítségével könyvborító, plakát készítése
- A képhez felirat tervezése (számítógép segítségével). Betű, tipográfia
- A betű, írás és kép szabad műfajú felhasználása

Szín

- „Szín-tér”, külső–belső terek színviszonyai
- Az illúziókeltés lehetőségei
- Színperspektíva
- Kompozíciós változatok a színkontrasztra
- A szín kifejezőereje, mélysége, mozgása a külső látvány és a lelki tartalmak megjelenítése során
- Terek berendezése, benépesítése eltérő méretű és színű figurákkal, szalagokkal, textilekkel, lámpákkal
- Doboz szín-házak – azonos motívumok más–más színviszonyok között

Képalkotás

- A gouache technikájának ismerete
- A linómetszés technikájának elsajátítása, sajátosságai, műfaji követelményei, az anyag- és eszközhasználat specifikumai
- Egydúcú linómetszet
- Színes linómetszet kialakítása a dúc továbbvésésével
- Különböző méretű illusztráció, illusztráció sorozat készítése zenei, irodalmi alkotáshoz
- Illusztráció készítése egyedi és sokszorosítási technikákkal (ecset- és tollrajz, gouache, linómetszet)

Műalkotások

- A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációs felhasználása
- Anyagok, eszközök, megoldások és stílári jegyek a különböző korokban
- A feladatokhoz kapcsolódó műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten
- Műalkotások a környezetünkben, galériákban

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a szín kifejezőerejét, a színperspektíva szerepét,
- a különböző színviszonyok hatását,
- a sablonnyomat, dombornyomat, linómetszés technikáját.

Legyen képes:

- a tanult vizuális kifejezőeszközöket és módokat a képalkotási gyakorlatban alkalmazni,
- a fény – árnyék – szín összefüggéseit felhasználni a külső látvány és a lelki tartalmak megjelenítése során,
- alkalmazni a léptékváltás adta lehetőségeket,
- véleményformálásra saját és mások műveivel kapcsolatban,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A személyes kifejezési eszközök megtalálásának ösztönzése.
- A kísérletező kedv, a döntésképeség és az alkotói magatartás fejlesztése.
- A képépítési és kompozíciós törvényszerűségek tudatos használatának ösztönzése.
- A tudatos környezetformálás igényének kialakítása.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A színmodulációk, lokál és valór színek

A szín–önkontraszt és komplementer kontraszt hatásai

A túlzás, fokozás szerepe

Az egyensúly feltételei

Az átírás módjai

A dekoratív festészet sajátosságai

A különböző stílusjegyek felismerésének szempontjai

Többdúcú linómetszet létrehozása

Hidegtű vagy pusztatű technikája

Az improvizatív és a tervezett művek közti különbségek

Látványterv létrehozása

Akrilfestés gyakorlata

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Képalkotás

- Személyes jelentéssel bíró fogalmak, tartalmak, tárgyak grafikus megjelenítése (változás, kapcsolat, szembenállás)
- Színes sokszorosítás. A színek felhasználásának lehetősége a sokszorosított grafikában
- Többdúcú linómetszet készítése
- Alapszín keveredések, átfedések, új szín létrehozása, alányomás
- Sorozat készítése amorf keretű linódúcokkal
- Hidegtű
- A hidegtű vagy pusztatű technika elsajátítása, a mélynyomás alapjai
- Alapozatlan, puszta, felfényesített lemezre karcolás tüvel, a felületek megdolgozása jelet hagyó eszközökkel
- A vonalkarakter lehetőségeinek kiaknázása a dúc felnagyításával
- A magas– és a mélynyomás variálásának lehetőségei

Stílusvariációk, átíratok

- Különböző korok eltérő stílusú, témájú alkotásainak átfestése, összekeverése és egybeépítésük variációi
- Stílusjegyek átváltoztatása, méret– és léptékváltások
- Nagyméretű dekoratív, díszletjellegű megoldások. Tervek készítése
- Fotókból képsorozatok összeállítása, eltérő képkapcsolási lehetőségek tudatos használata
- Művek összehasonlítása

Egyéni vizuális kifejezés

- Személyes kifejezőeszközök és módok megtalálása az egyéniség, a technikai lehetőségek és a műfaji sajátosságok összehangolása által, önálló kísérletezések segítségével
- Folyamat – karakter – személyes idő kifejezési lehetőségei
- Személyes képnapló készítése, lelki tartalmak, történések és változások vizuális rögzítése
- Improvizációk és tervezett művek
- Zenei vagy egyéb inspiráció segítségével túlzások, fokozások, egyensúly veszteségek megje-

lenítése festészeti és vegyes technikájú alkotásokon, képtárgy sorozatokon

Vizsgamunka

- Az eddigi ismeretek felhasználásával, egyéni kifejezési szándék szerinti kép, képtárgy, képsorozat készítése választott technikával és dokumentálása.

Műalkotások

- A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációs felhasználása
- Anyagok, eszközök, megoldások és stílári jegyek a különböző korokban
- Elemzések a grafika és festés módszereiről, a színhasználatról és az anyagokról
- Művészeti, művészettörténeti ismeretek beépítése az alkotó tevékenységbe
- A feladatokhoz kapcsolódó kortárs műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten
- Műalkotások a környezetünkben, galériákban

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit,
- a tanult vizuális kifejezőeszközöket és módokat a képalkotási gyakorlatban,
- a képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit.

Legyen képes:

- különbséget tenni a magas- és mélynyomás között,
- grafikai és festészeti elméleti és gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló koncepciók alapján különböző méretű variációkat, kép-, képtárgy sorozatokat, illusztrációkat készíteni,
- munkáját esztétikusan összeállítani, bemutatni,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- véleményformálásra műalkotásokkal kapcsolatban,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet történetét, korszakait, jellemző alkotásait,
- a grafika és festészet kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit,
- a grafika és festészet technikai és műfaji sajátosságait,
- a képgrafikai, alkalmazott grafikai és a festészeti tevékenységeket, eljárásokat
- a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök szakszerű használatát,
- a képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- munkájához motívumokat gyűjteni és vázlatokat, színvázlatokat készíteni,
- a tanszak tanult műfaji sajátosságainak megfelelő átírásra, absztrakcióra,
- az egyedi- és sokszorosított grafikai eljárások, festészeti technikák alkalmazására,
- a grafikai és festészeti anyagok helyes használatára,
- a színek, formák és kompozíciós lehetőségek kifejezési szándék szerinti használatára
- grafikai és festészeti elméleti és gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló alkotások, variációk és illusztrációk készítésére,
- a tanult grafikai és festészeti technikák sokszínű használatára és továbbfejlesztési lehetőségeinek keresésére, kísérletezésre,

- esztétikus képi megjelenítésre,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- önálló véleményformálásra saját és mások műveivel kapcsolatban,
- a munkavédelmi szabályok betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

A grafika és festészetműhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

A grafika és festészet műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján létrehozott alkotás, amely lehet:

- alkalmazott grafikai, sokszorosított grafikai alkotás, sorozat vagy variáció,
- grafikai és festészeti illusztráció sorozat,
- szabadon választott technikákkal készített képi alkotás, alkotássorozat vagy variáció.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- modell alapján készített képi, képtárgyi átírás,
- alkalmazott grafikai vagy dekoratív festészeti vázlaterv – sorozat.

A vizsga értékelése

A grafika és festészet műhelygyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- tervezési, képalkotási készség,
- színhasználat, kompozíciós készség,
- alapvető anyag- és eszközismeret, jártasság,
- a grafikai és festészeti ismeretek gyakorlati alkalmazása,
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró és kifejezőképesség,
- az elkészült munka összhangja.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A hagyományos és az új médiumok iránti nyitott szemlélet kialakítása.
- A tanulói munkák esztétikus dokumentálásának és installálásának ösztönözése.
- A tanuló átíró képességének, kreativitásának, komplex szemléletének és kísérletező kedvének fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A színek reklámpszichológiai törvényszerűségei és összefüggései

A látvány átírásának lehetőségei

A pszeudo, a transzparencia fogalma és jelensége a művészetben

Az intermédia, az akcióművészet, az installáció és az environment műfaji sajátosságai

Rézkarcs készítése

A különböző műfajok, technikák határait kitágító lehetőségek

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A látvány

- Tárgyak, arcok sajátos, egyedi jellemzőinek rögzítése a grafika és a festészet eszközeivel
- Megvilágítási problémák, fény- és színviszonyok elemzése, megállapítások alkalmazása
- A szintani ismeretek: színek derítése, ösztönös és tudatos színhasználat
- Vázlatok, variációk és nagyméretű festmény készítése

Láttatás – képi közlés

- A látvány (tárgy, portré) feldolgozása, átírása különböző művészeti stílusokban
- Képi látványelemek felhasználása például a képregény vagy storyboard műfajában

Képkalkotás

- Rézkarcs készítése
- Az anyag-előkészítés műveletei (fazettálás, polírozás, alapozás, kormozás, kitakarás)
- A maratás; a marófolyadék, az idő, a vonalháló és a karakter pontos megismerése
- Festékkeverési gyakorlatok, próbalemezek, próbanyomatok készítése
- A művészettörténetből vett példa tanulmányozása, másolása, egy-egy részletének kiemelése

Intermédia – kísérletek

- Installáció, environment és akcióművészet sajátos jegyei
- Személyes, emberi, társadalmi vagy művészeti problémák, témák körüljárása (pszeudo, transzparencia, kontraszt, mélység, zárt–nyitott)
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése
- Kísérletek, próbálkozások olyan műformák és művészeti technikák segítségével, melyek a 20. század képzőművészetében jelentek meg először (fotó–kinetikus és elektronikus művészetek, multimédia, installáció, environment, performance és akcióművészet, új kommunikációs technikák, interdiszciplinaritás, képzőművészeti határterületek)
- A munkafolyamatok, kísérletek dokumentálása rajzok, fotók, filmek és feljegyzések segítségével

Alkalmazott művészet

- Tervezőgrafikai feladatok (plakát, CD, kiadvány)
- Tetszőleges reklámtéma feldolgozása a grafika és a festészet eszközeivel
- A színdinamikai szempontok figyelembevétele

- A színek hatása, a színek információsegítő szerepe
- Színek a különböző médiumokban
- Számítógép kínálta lehetőségek felhasználása
- Tipográfiai ismeretek felhasználása

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a hidegtű és a rézkarc közti különbségeket, ismerje fel ezeket a nyomatokon,
- a színek érzelmeket alakító hatását saját festményein,
- az alkalmazott grafika és a szín reklámpszichológiai törvényeit és összefüggéseit,
- az intermédia egyes műformáit,
- a kortárs hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket.

Legyen képes:

- klasszikus sokszorosított grafikai lapok készítésére,
- technikailag tiszta és kevert technikájú munkák létrehozására,
- nyitott szemlélettel közeledni a hagyományos és az új médiumok felé,
- munkáinak dokumentálására és installálására,
- műalkotás és környezet összefüggéseiből fakadó ismeretek alkalmazására,
- saját és mások alkotásainak elemzésére és értékelésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafika és festészet szaknyelve árnyalt használatának fejlesztése.
- Önálló koncepciójú kísérletek, alkotói folyamatok végigvitelének elősegítése.
- A kísérletezési kedv ösztönzése a grafika és festészet határterületein.
- A felelősségtudat, a döntésképesség, az empatikus és a kommunikációs készség fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

Az arányok szerepe, jelentősége

Árnyékok, reflexek a téri illúziókeltésben

A látvány átértelmezésének lehetőségei

A kiemelés – elhagyás szerepe, hatása

A térbeliség – síkra feszítettség szabályai, kifejezőeszközei

A legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvések és képviselői

Az olajfestés alapjai

A filmnyelv és az elektronikus művészetek kommunikációs technikái

Az intermédia, a posztmodern formanyelve

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A látvány

- A figura arányainak, sajátos, egyedi jellemzőinek rögzítése a grafika és a festészet eszközeivel
- A figura és környezetének viszonya
- Megvilágítás, árnyékok és reflexek

- Táj festése a szabadban akvarellal, temperával
- A térillúzió festésének lehetőségei

Láttatás – képi közlés

- A látvány (táj) befejezése, újrakomponálása, feldolgozása és átírása a helyszínen készített saját fotók, vázlatok alapján
- A látvány átértelmezése, megfogalmazása különböző művészeti stílusok átírataiban, játék egyes mesterek sajátos vizuális hatáselemeivel
- A kiemelés – elhagyás, térbeliség – síkra feszítettség vizuális kifejezőeszközeinek alkalmazása

Tematikus képkeltetés

- Variációk a tér megfogalmazására a grafika és a festészet nyelvén
- Olajfestés
- Az olajfestés technikájának alapjai
- A festés története, a vászon, a vakkeret, az ecsetek, az alapozás megismerése
- Grafikai megoldások, rézkarc nyomatok a tér megjelenítésében
- Az önálló vonal- és formakialakítás, a hozzáadás – elvétel fejlesztési lehetőségeit felhasználva

Intermédiák – kísérletek

- A film, média képi nyelve
- A színek játéka, a színek bizonyos irányokba történő eltorzítása, megváltoztatása
- Személyes, emberi, társadalmi vagy művészeti problémák, témák körüljárása (illúzió, szemérem – szégyen, csend – zaj, rész – szilánkok)
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése, kísérletezések
- Variációk olyan műformák és művészeti technikák segítségével, melyek a 20. század képzőművészetében jelentek meg először (fotó–kinetikus és elektronikus művészetek, multimédia, installáció, environment, performance és akcióművészet, új kommunikációs technikák, interdiszciplinaritás, képzőművészeti határterületek)
- A kísérletek, a munka dokumentálása rajzok, fotók, filmek és feljegyzések segítségével
- Műalkotás igényű dokumentáció készítése

Alkalmazott művészet

- Tervező grafikai feladatok (plakát, CD, kiadvány, írás–kép, névjegy, web–lap)
- Tetszőleges téma feldolgozása a grafika és a festészet eszközeit felhasználva
- Az egyéni formanyelv
- Az önkifejezés korlátai, lehetőségei az alkalmazott művészetben
- Önálló forma és karaktervilág, vonal- és folthasználat
- Klasszicitás – modernség, posztmodern, kortárs – eredetiség

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- az olajfestés technikájának alapjait,
- a legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket és azok képviselőit,
- a grafika és festészet szaknyelvét.

A tanuló legyen képes:

- különböző anyagokkal, stílusjegyekkel alkotásokat létrehozni,
- tájkép festésére természetben, vázlatok alapján műteremben,
- önálló alkotó tevékenységre a festészet határterületein,
- alkalmazni a grafikai sorozatok ismétlődő műfaji, stílári eszközzeit,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafika és festészet szaknyelvre árnyalhasználatának fejlesztése.
- Önálló grafikai és festészeti alkotások, alkotássorozatok létrehozásának ösztönzése.
- A kísérletezési kedv bátorítása a grafika és festészet határterületein.
- A felelősségtudat, a döntésképeség, az empátikus és a kommunikációs készség fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

Belső tartalmak és karakterek megjelenítési lehetőségei

Anatómiai törvényszerűségek

Általános és egyedi jegyek

Téri illúzió a különböző műfajokban

Stíluskontraszt

Látvány átértelmezése a különböző műfajokban

A legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvések és képviselői

Technikák, műfajok elméleti és gyakorlati ismeretei

Díszlet és látványterv

Interaktív tér

Az intermédia kifejezési lehetőségei

A filmetűd sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A látvány

- Arcok, figurák, karakterek
- Önarckép sorozat, a belső változások vizuális rögzítése változatos eszközhasználattal
- Portré, figura különböző környezetbe, térbe helyezése

Láttatás – képi közlés

- Stíluskalandok a kortárs grafika és festészet hazai törekvéseinek inspiráló felhasználásával
- Játék egy klasszikus és egy kortárs stílus elemeivel, koncepcióival
- Azonos témára ellentétes stílusú képek, grafikai lapok készítése

Tematikus képalkotás

- Díszlet és látványtervek
- Szabadon választott mű színpadképének, látvány- és jelmeztervének elkészítése
- Egy jellegzetes részlet kivitelezése
- A valóság szín-terei, filmetűdök, képlenyomatok, rögzített pillanatok
- Kis méretben, egyedi grafikai lapokon sorozat tervezése

Intermédia – kísérletek

- Interaktív tér lehetőségei
- Személyes, emberi, társadalmi vagy művészeti problémák, témák körüljárása (identitás, individuum, rész – egész, önreflexiók – saját tér, személyes tárgy, valós és szubjektív idő,

környezet hatása, titok, magány, pusztulás)

- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése, kísérletezések által
- Kísérletek olyan műformák és művészeti technikák segítségével, melyek a 20. század képzőművészetében jelentek meg először (fotó–kinetikus és elektronikus művészetek, multimédia, installáció, environment, performance és akcióművészet, új kommunikációs technikák, interdiszciplinaritás, képzőművészeti határterületek)
- A kísérletek, a munka dokumentálása rajzok, fotók, filmek és feljegyzések segítségével
- Műalkotás igényű dokumentáció készítése

Alkalmazott művészet

- Tervező grafikai feladatok az év során feldolgozott témákhoz kapcsolódóan (plakát, kiadvány, meghívó, weblap)
- Az elkészített síkalkotáshoz egy képtárgyi kiegészítés létrehozása a sokszorosítás technikájának felhasználásával

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket és azok képviselőit,
- a grafika és festészet műfaji lehetőségeit és korlátait,
- a képgrafika és az alkalmazott grafika együttes megjelenésének lehetőségeit.

Legyen képes:

- a vizuális kifejezés elemeinek, eszközeinek alkotói szándék szerinti tudatos alkalmazására,
- alkalmazott grafikai és dekoratív festészeti alkotások tervezésére, megvalósítására,
- egyedi képi világgal bíró illusztrációk létrehozására,
- klasszikus sokszorosított grafikai lapok és táblaképek, muráliák készítésére,
- az általa választott műhöz szcenikai tervet, díszlettervet készíteni,
- technikailag tiszta és kevert technikájú munkák létrehozására,
- műalkotás és környezet összefüggéseiből fakadó ismeretek alkalmazására,
- a különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresésére, alkalmazására,
- munkáinak dokumentálására és installálására,
- saját és mások alkotásainak elemzésére és értékelésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Egyedi képi világgal bíró alkotások, alkotás sorozatok létrehozásának ösztönzése.
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresésének elősegítése.
- Tudatos környezetformálás igényének fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek:

A forma, szín, tér egymáshoz való viszonya, egyéni, személyes modulációk

A látvány átértelmezése a nézőpont és képkivágás segítségével

A valós és virtuális tér

A filmtér, filmidő sajátosságai

A legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvések és képviselői
A személyesség hatása
Intermédiákísérletek
A film műfaji lehetősége
Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A látvány

- Tárgyak, arcok, terek megjelenítése sajátos nézőpontból és képkivágással
- Formák, színek és terek egymáshoz való viszonyának megfigyelése

Láttatás – képi közlés

- Film készítése egy emlékről, álomról
- Storyboard megrajzolása a valós látvány után készített tanulmányok segítségével
- A kiemelés, az elhagyás, a sajátos nézőpontok és képkivágások vizuális kifejezőerejének felhasználásával
- A forgatókönyv egyes tartalmi és vizuális jeleneteiből önálló festészeti vagy grafikai lapok, variációk készítése
- Egy film elkészítéséhez nagyméretű filmtér, illetve figura megalkotása
- Filmtér és filmidő értelmezése a személyes alkotás során

Intermédiákísérletek

- Saját személyes üzenetkísérlet
- Klasszikus ismeretek összekapcsolása kortárs eszközökkel és megközelítésekkel
- Személyes, emberi, társadalmi vagy művészeti problémák, témák körüljárása (például: idő, válasz, kérdés, kétség, választás, bizonyosság, változás)
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése, kísérletezések
- Kísérletek olyan műformák és művészeti technikák segítségével, melyek a 20. század képzőművészetében jelentek meg először (fotókinetikus és elektronikus művészetek, multimédia, installáció, environment, performance és akcióművészet, új kommunikációs technikák, interdiszciplinaritás, képzőművészeti határterületek)
- A kísérletek, a munka dokumentálása rajzok, fotók, filmek és feljegyzések segítségével
- Műalkotás igényű dokumentáció készítése

Vizsgamunka

- Szabadon választott témában portfólióval, tervezési dokumentációval elkészített kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából
- A koncepció és tervvázlatok rögzítése
- A tervezett mű és környezetének kapcsolata és egymásra hatásuk
- A témának, tartalomnak és az egyénnek megfelelő technikai megoldások kiválasztása
- A kész mű, műsorozat installálása

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket és azok képviselőit,
- a grafika és festészet szaknyelvét,
- a grafika és festészet műfaji lehetőségeit és korlátait,
- a legfontosabb munkavédelmi teendőket.

Legyen képes:

- alkalmazni a kortárs grafikai és festészeti törekvések egyes eredményét,
- alkalmazott grafikai és dekoratív festészeti alkotások tervezésére, megvalósítására,
- egyedi képi világgal bíró illusztrációk létrehozására,
- klasszikus sokszorosított grafikai lapok és táblaképek, muráliák készítésére,
- technikailag tiszta és kevert technikájú munkák létrehozására,
- műalkotás és környezet összefüggéseiből fakadó ismeretek alkalmazására,
- a különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresésére, alkalmazására,
- munkáinak dokumentálására és installálására,
- saját és mások alkotásainak elemzésére és értékelésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket és azok képviselőit,
- a grafika és festészet szaknyelvét,
- a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök használatát,
- a grafika és festészet műfaji lehetőségeit és korlátait,
- a legfontosabb munkavédelmi teendőket.

A tanuló legyen képes:

- a vizuális kifejezés elemeinek, eszközeinek alkotói szándék szerinti tudatos alkalmazására,
- önálló grafikai és festészeti alkotások, alkotás-sorozatok létrehozására,
- alkalmazott grafikai és dekoratív festészeti alkotások tervezésére, megvalósítására,
- egyedi képi világgal bíró illusztrációk létrehozására,
- klasszikus sokszorosított grafikai lapok és táblaképek, muráliák készítésére,
- technikailag tiszta és kevert technikájú munkák létrehozására,
- műalkotás és környezet összefüggéseiből fakadó ismeretek alkalmazására,
- a különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresésére, alkalmazására,
- munkáinak dokumentálására és installálására,
- saját és mások alkotásainak elemzésére és értékelésére,
- a biztonsági és balesetvédelmi előírások betartására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 50 perc
- tárgyalás 190 perc

A szóbeli vizsga időtartama: max. 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

1. A grafika és festészet műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján létrehozott alkotás, amely lehet:

- alkalmazott grafikai, sokszorosított grafikai alkotás vagy sorozat,
- grafikai és festészeti illusztráció sorozat,
- szabadodon választott technikákkal készített elbeszélő képi alkotás vagy sorozat,
- díszlet- és jelmeztervek,
- murália vagy annak részlete.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- modell alapján készített képi, képtárgyi átírás,
- alkalmazott grafikai vagy dekoratív festészeti vázlaterv vagy sorozat.

2. A grafika és festészet műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:

- a grafika és festészet nagy stíluskorszakai,
- a grafika és festészet legjelentősebb alkotásai, alkotói,
- a grafika és festészet anyagai, eszközei, műfajai,
- a grafika és festészet műfajában alkalmazott technikák,
- az elkészített tervek és művek bemutatása,
- egészség- és környezetvédelmi alapismeretek.

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése:

- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség,
- tervezői, kivitelező készség,
- szintani és formatani ismeretekben való jártasság, a kompozíció törvényeinek ismerete,
- műalkotás és környezet összefüggéseinek ismerete,
- a grafika és festészet technikáinak és eljárásainak alkalmazási szintje,
- a felületalakítás módja,
- kreativitás, egyediség,
- az elkészült munka összhangja.

A szóbeli vizsga értékelése:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága,
- kommunikációs készség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Vizes blokk

Tároló szekrények

Munkaasztalok, székek

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)
Gyűjtött tárgyak, drapériák
Fényképezőgép
Filmfelvevő
Számítógép
Szoftverek
Grafikai prés (legalább A/3-as méret lehúzására alkalmas méretben)
Mobil lámpa
Rajztábla (A/3, A/2)
Vonalzók, olló, snitzer
Rajzi és grafikai eszközök: ceruza, toll, rajzszén, pasztell, zsírkréta, tus, karctű, linókés, különböző méretű fotós gumihenger, grafikai festékező lap, linó festék, szitafesték szitakeret, spakli, kormozó eszköz, lemezvágó eszköz, lemezfogó
Festő eszköz: ecsetek, festőkések, tálak, paletták, vízfesték, tempera
Festőállvány (továbbképző)
Zárható vegyszertároló (veszélyes anyagok használata esetén)

KÖRNYEZET– ÉS KÉZMŰVES KULTÚRA - MŰHELYGYAKORLAT

A környezet-és kézműves kultúra műhelygyakorlat célja a környezetkultúra és a kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása, az általános és szakirányú ismeretek átadása révén a környezettudatos magatartás, az igényes kézműves tárgyalakítás képességének megalapozása. Célja továbbá a munkakultúra, a feladattudatos, kitartó munkavégzés alapjainak elsajátítása, azoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek a megalapozása, melyek a tervezéstől a kivitelezésig biztosítják a meghatározott célú feladat, alkotómunka elvégzését. Mindezzel a környezetharmonikus életvitel, a környezetalakítás képességének, az értékteremtés, –megőrzés igényének kialakítása.

A műhelygyakorlat feladata a környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ széleskörű megismertetése, a kézműves tevékenységek szerepének feltárása a mindennapi életben és a modern viszonyok közt. A hazai és az egyetemes tárgykultúra kiemelkedő alkotásain keresztül megismertetni a tanulókkal a tárgykultúra funkcionális területeit, a felhasználható anyagokat, tulajdonságaikat, az alkalmazott eszközöket, használatukat, a készítési technikákat, az esztétikai törvényszerűségeket. Feladata emellett az ismeretek alkotó jellegű alkalmazásának elsajátítása, a múlt értékeinek a mai környezet- és tárgykultúrába való szerves beépítési lehetőségeinek felismertetése. A hagyományok megismertetésével múltunk, népművészeti és iparművészeti örökségünk megbecsülése, megszerettetése, a hovatartozás-tudat mélyítése. Más korok és népek környezet- és tárgykultúrájának megismertetésével a látásmód szélesítése, az empátia és a tolerancia kialakítása. Tárgyelemzések és a tárgyalakító tevékenységen keresztül, a tárgy, a környezet és az ember viszonyának felfedeztetése, a természethez, környezethez való kötődés mélyítése, a helyes felhasználói és fogyasztói magatartásformák kialakítása. Az alkotói tevékenységen keresztül a manuális és konstruáló képességek fejlesztése, az esztétikai érzékenység és ítélőképesség mélyítése, az önkifejezés, az önmegvalósítás lehetőségének felfedeztetése. A környezet-és kézműves kultúra műhelymunka baleset- és környezetvédelmi előírásainak megismertetése.

Ennek érdekében az oktatás a tanuló életkori sajátosságait figyelembe véve az alapfok és a továbbképző évfolyamain egyaránt hangsúlyosan alapoz a gyűjtőmunkára, a rekonstruálás és az átírás metodikájára, a kreativitásra. Az elsajátítandó elméleti és gyakorlati témakörök, tartalmak komplex szemlélettel, egymással szintézisben lévő rendszert alkotva jeleníthetők meg a tanítás folyamatában. Az élményszerű tapasztalatszerzés, az önművelés megalapozása érdekében javasolt könyvtár-, múzeum- és kiállítás-látogatások beépítése a műhelymunkába.

Alapfokú évfolyamok

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezetkultúra és a kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása.
- A környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ területeinek bemutatása, a kézműves tevékenységek szerepének feltárása. Irányított megfigyelések által élményszerű tapasztalatszerzés biztosítása.
- Akörnyezet- és kézműves kultúra műhely és a műhelymunka megismertetése.
- A tárgyalás során alkalmazható egyszerű technikák elsajátításával a manuális és konstruáló képességek fejlesztése.
- A felhasználható anyagok, az alakításukhoz szükséges eszközök megismertetése.

Tananyag

Környezet- és kézműves kultúra ismeretek

Környezet és környezetkultúra, tárgy és tárgykultúra

Természetes és mesterséges környezet elemei, alkotói

Az ember tárgykészítő tevékenysége, a tárgyak szerepe

Tárgyelemzés alapvető szempontjai

Ósi, kézműves és ipari tárgyformálás

A környezet- és kézműves kultúra műhelymunkájának alapjai

A kézműves tárgyalás alapanyagai: a növényi részek, a textilek, a papír, az agyag alapvető tulajdonságai, alakításuk egyszerű technikái

A kézműves tárgyalás eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások

A tárgyalás alapvető fázisai

Környezetkultúra – természeti környezet, épített környezet: település, lakhely

Környezettervezés, az ember környezetalakító tevékenysége

A makettkészítés alapjai

Ünnepi alkalmak

A mese világa

Feladatcsoportok

A környezet- és kézműves kultúra műhely

- Akörnyezet- és kézműves kultúra műhely berendezése
- Alapvető anyagok, eszközök, szerszámok
- A műhelymunka rendje
- A műhelymunka alapvető magatartási és munkavédelmi szabályai

Tárgyalási ismeretek

- A kézműves tárgyalás sajátosságai
- A tervezés lépései
- Formák, színek kifejezőereje
- A tárgyalás alapvető fázisai
- A tárgyak harmóniája, esztétikája

A kézművesség anyagai, technikái

- A környezet anyagai
- Az anyagok tulajdonságai – alakíthatóságuk, formálhatóságuk, felhasználhatóságuk
- Textúrák és faktúrák
- A növényi részekből készíthető tárgytípusok. Egyszerű tárgyalási technikák
- A textilből készíthető tárgyak köre
- Textilfestés, mintázás nyomhagyási technikákkal
- Tárgykészítés a mintázott textilekkel

- Egyszerű fonástechnikák
- Papír alkalmazása az alkotótevékenységben
- Az agyag felhasználása a tárgyalakításban

A lakhely és a lakáskultúra

- Összhangban a természettel: törzsi kultúrák, modern viszonyok
- Az épített környezet vizsgálata
- Településtípusok, a falu és a város sajátosságai
- Az épületek típusai funkcionalitásuk alapján
- Építészeti megoldások vizsgálata természeti népeknél, a népi kultúrában
- A lakhely funkciói, beosztás, alaprajz
- Az épületek és a külső terek kapcsolata, harmóniája. Parkok, udvarok, kertek
- Településmakettek, épületmakettek, külső terek tervezése, készítése
- A megismert anyagok felhasználása az alkotómunkában
- Alkalmak és szokások
- Az ünnepek megnyilvánulása a környezet- és tárgykultúrában
- Alkalmak, szereplők, helyszínek, díszletek, kellékek
- Tárgykészítés, környezetalakítás az ünnepekhez kapcsolódóan, a megismert anyagok felhasználásával

A mese

- A mese világa
- Mesehősök – jó és szép, rossz és csúf, fantázialények; jellegzetes helyszínek
- Típusok, karakterek megjelenítésének lehetőségei
- Babák, bábok és díszletek készítése
- A megismert anyagok felhasználása az alkotómunkában

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a környezetkultúra fő területeit, a tárgyalakítás szerepét,
- a megismert alapanyagok felhasználási lehetőségeit,
- az anyag– és formaalakításuk egyszerű módjait,
- a környezet– és kézműves kultúra műhely berendezését, munkarendjét,
- a környezet– és kézműves kultúra műhelygyakorlat legfontosabb munkavédelmi tudnivalóit,
- a lakhelyhez, a meséhez és az ünnepekhez kapcsolódó környezet és tárgykultúra alapvető sajátosságait.

Legyen képes:

- a megszerzett ismeretek alkalmazására,
- az anyagok élményszerű megtapasztalására,
- a megismert eszközök megfelelő használatára,
- a munka– és balesetvédelmi szabályok betartására.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezetkultúra és a kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása.

- A környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ újabb területeinek bemutatása.
- A tárgyak funkcionalitásának, a környezetalakítás, a környezettervezés jelentőségének felismertetése. Irányított megfigyelésekkel élményszerű tapasztalatszerzés biztosítása.
- A fa, a fonható szálasanyagok, az agyag és a fémek szerepének megismertetése a tárgyalásban egyszerű technikák elsajátításával.
- Azoknak az ismereteknek a megalapozása, melyek biztosítják a meghatározott célú alkotómunka elvégzését.
- Az esztétikai érzékenység, a manuális és konstruáló képességek fejlesztése.

Tananyag

Környezet- és kézműves kultúra ismeretek

Környezetkultúra, tárgykultúra, az ember által létrehozott mesterséges környezet összetevői

Az ember és a tárgyak viszonya. A tárgyak információhordozó szerepe

A tárgyak esztétikai értéke, minősége

Textúrák és faktúrák, színek és hangulatok a tárgyakon

Használati és diszfunkció

Kézműves mesterségek: az agyag-, a famunkák, a fonható szálas anyagok, vesszőmunkák és a fémművesség alapjai

Egyszerű tárgy- és díszítményalkotási lehetőségek

A tárgyalatás anyagai, eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások

A tárgyalatás alapvető fázisai

Az ember és környezete. A környezetalakítás jelentősége. Középületek, a családi környezet és a háztartás

Lakáskultúra, lakberendezés

Az adott témakörök emlékei a törzsi kultúrákban, a népművészetben, az iparművészetben és a művészettörténetben

Az adott témakörök megjelenése a modern kor törekvéseiben és a közvetlen környezetben

A tapasztalatok felhasználása az alkotómunkában

Feladatcsoportok

Tárgyalatási ismeretek

- A tárgyalat formája és funkciója
- A tervezés lépései, fontosabb szempontjai (szerkezeti megoldások)
- Az anyag- és technika választás szempontjai
- Tárgyalatási műveletek: előkészítő műveletek, a tárgyalatformálás, díszítés, összeállítás, kikészítő és utómunkálatok

A kézművesség anyagai, technikái

Agyalművesség

- Az agyag felhasználási területei, jellegzetes tárgyalatípusai
- Az agyag tulajdonságai, formálhatósága, alakíthatósága
- A megmunkálás, tárgyalatás alapvető lépései
- Az agyagmunka eszközigénye, eszközhasználati és munkavédelmi előírások
- Egyszerű tárgyalatási és díszítési technikák (tapasztás, formába rakás, felrakás, nyomhagyási technikák, rátét)
- Tárgyalatás a tanult technikák alkalmazásával

Faművesség, fonható szálasanyagok, vesszőmunkák

- A fa, a vessző és a fonható szálasanyagok felhasználási területei, jellegzetes tárgyalatípusai
- A fa, a vessző és a fonható szálasanyagok tulajdonságai, formálhatóságuk, alakíthatóságuk
- A megmunkálás eszközigénye, eszközhasználati és munkavédelmi előírások

- Választott anyag egyszerű tárgyalakotási, összeállítási és díszítési technikái (sodrás, fonás, toldás, darabolás, vágás, csiszolás, kötözött, ragasztott – összeállítások, festés, pácolás, karcolás, ékrovás)
- Tárgyalakotás választott anyag és technika alkalmazásával

Fémművesség

- A fémek felhasználási területei, jellegzetes tárgytípusai
- A fémművesek jellegzetes tárgyalakotási és díszítési technikái
- A fémek alapvető tulajdonságai, formálhatóságuk, alakíthatóságuk
- A fémműves munka eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások
- Egyszerű tárgyalakotási és díszítési technikák (darabolás, hajlítás, domborítás, trébelés, poncolás)
- Tárgyalakotás a tanult technikák alkalmazásával

Lakhely, lakáskultúra, berendezés

- Az épület szerepe, jellege és berendezése közti összefüggések
- Középületek, lakóházak. Külső megjelenés, belső terek, berendezés
- A lakáskultúra elemei, összetevői
- A tárgyak információhordozó szerepe
- A lakberendezés szempontjai
- Bútortípusok, a bútortörténet érdekességei
- A berendezési tárgyak, bútorok mint jelképek
- Környezettervezés, makett készítés, tárgyalakotás a megismert anyagok és technikák alkalmazásával

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a tárgyalakotás szerepét, a tárgyak funkcióját,
- az agyag, a fa, a vessző, a fonható szálanyagok és a fém felhasználási lehetőségeit,
- az anyag– és formaalakításuk egyszerű módjait,
- a tárgyalakotás fontosabb szempontjait,
- a tanult tárgyalakotási folyamatok legfontosabb munkavédelmi tudnivalóit,
- a lakáskultúra, a lakberendezés alapjait,

Legyen képes:

- a megszerzett ismeretek alkalmazására,
- az anyagok élményszerű megtapasztalására,
- a megismert eszközök megfelelő használatára,
- az önálló tárgyalakotásra,
- tárgyelemzésre adott szempontok alapján,
- a tárgyakban rejlő esztétikum felfedezésére és megfogalmazására,
- a munka– és balesetvédelmi szabályok betartására.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezetkultúra és a kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása.
- A környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ újabb területeinek bemutatása.
- A tárgyak funkcionalitásának, a környezetalakítás, a környezettervezés, valamint az újra-

hasznosítás jelentőségének felismertetése. Irányított megfigyelésekkel élményszerű tapasztalatszerzés biztosítása.

- A textil, a nemez, a bőr szerepének megismertetése a tárgyalkotásban egyszerű technikák elsajátíttatásával.
- Azoknak az ismereteknek a megalapozása, melyek biztosítják a meghatározott célú alkotómunka elvégzését
- Az esztétikai érzékenység, a manuális és konstruáló képességek, a munkakultúra fejlesztése, a kitartó munkavégzés alapjainak kialakítása.

Tananyag

Környezet- és kézműves kultúra ismeretek

Környezetkultúra, tárgykultúra, az ember által létrehozott mesterséges környezet összetevői

Az ember és a tárgyak viszonya. A tárgyak információhordozó szerepe

A tárgyelemzés szempontjai. A tárgyak esztétikai értéke, minősége

Textúrák és faktúrák, színek és hangulatok a tárgyakon

Használati és díszfunkció, reprezentáció

Újrahasznosítás

Kézműves mesterségek: a textil, nemez és bőrmunkák alapjai

Egyszerű tárgy- és díszítményalkotási lehetőségek

A tárgyalkotás anyagai, eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások

A tárgyalkotás alapvető fázisai

Az ember és környezete. Életmód és tárgykultúra, lakhely és munkakörnyezet

Az ünnepek megnyilvánulása a környezetben, a lakáskultúrában

Az adott témakörök emlékei a törzsi kultúrákban, a népművészetben, az iparművészetben és a művészettörténetben

Az adott témakörök megjelenése a modern kor törekvéseiben és a közvetlen környezetben

A tapasztalatok felhasználása az alkotómunkában

Feladatcsoportok

Tárgyalkotási ismeretek

- A forma funkció és a díszítés összefüggései
- A tervezés lépései, szempontjai
- Az anyag- és technika választás szempontjai, az anyaghasználat és a technika összefüggései
- Az anyagok kombinálásának lehetőségei
- Tárgyalkotási műveletek az adott tárgy és az alkalmazott anyagok függvényében: előkészítő műveletek, tárgyformálás, díszítés, összeállítás, kikészítő és utómunkálatok

A kézművesség anyagai, technikái

Textilmunkák

- A textil felhasználási területei
- A textil munkák alapanyagai, tulajdonságaik, alakíthatóságuk
- A megmunkálás, tárgyalkotás alapvető lépései
- A textilmunkák eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások
- Egyszerű tárgyalkotási és díszítési technikák: fonástechnikák, a szövés alapjai, egyszerű öltéstípusok, hímzésteknikák
- A szabás alapvető ismeretei, egyszerű összeállítási módok
- Tárgyalkotás a tanult technikák alkalmazásával

Nemez

- A nemez felhasználási területei
- A gyapjú tulajdonságai, alakíthatósága

- A megmunkálás, tárgyalkotás alapvető lépései
- A nemezkesztés anyagai, eszközei
- Egyszerű tárgyalkotási és díszítési technikák
- Tárgyalkotás a tanult technikák alkalmazásával

A bőr

- A bőr felhasználási területei
- A bőr tulajdonságai, alakíthatósága
- A megmunkálás, tárgyalkotás alapvető lépései
- A bőrmunkák eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások
- Egyszerű tárgyalkotási és díszítési technikák: fonástechnikák bőrszállal, díszítés nyomhagyással (poncolással, csontozással), lyukasztással
- Egyszerű lyukasztott, fűzött összeállítások
- Tárgyalkotás a tanult technikák alkalmazásával

Az újrahasznosítás

- Fogyasztói társadalom, felhasználói és fogyasztói magatartás
- Az újrahasznosítás fogalma, jelentősége a tárgykultúra területén
- Az anyagok újrahasznosítási lehetőségei
- A tárgyak újrahasznosítása, funkcióváltás
- Újrahasznosítási feladatok a megismert tárgytipusokhoz és anyagféleségekhez kapcsolódóan

Életmód

- A környezet, az életmód és a tárgykultúra kapcsolata
- Jellegzetes munkatevékenységek
- A munkakörnyezet jellemzői. Környezettervezés munkatevékenységekkel kapcsolatban
- Munkaeszközök készítése
- Munkafolyamatok megjelenítése ismert anyagok és technikák alkalmazásával

A lakáskultúra– ünnepi alkalmak

- Az ünnepek megnyilvánulása a környezetben, a tárgykultúrában
- A terítés kultúrája, a teríték elemei és a hozzájuk kapcsolódó szimbolikus értelmezések
- Használati és díszfunkcióval rendelkező tárgyak, díszítési lehetőségek
- Ünnepi környezet alakítása, tervezése
- Ismert és új anyagok, technikák felhasználása az ünnepi alkalmak, a terítés kultúrája témaköréhez kapcsolódó tárgyalkotásban

Vizsgamunka készítése

- Egyéni kifejezési szándék szerinti tárgyalkotás választott anyaggal és technikával. Dokumentálás

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a tárgyalkotás szerepét, a tárgyak funkcióját,
- a textil, a nemez, a bőr felhasználási területeit,
- az anyag– és formaalakításuk egyszerű módjait, díszítési lehetőségeit,
- a tárgyalkotás fontosabb szempontjait,
- az újrahasznosítás szerepét, lehetőségeit,

- az önálló tapasztalatszerzés eszközszerét,
- a lakáskultúra alapjait, az ünnepek megnyilvánulási lehetőségeit a környezet- és tárgykultúrában,
- a tanult tárgyalási folyamatok legfontosabb munkavédelmi tudnivalóit.

Legyen képes:

- pozitívan viszonyulni a természetes és mesterséges környezethez,
- a megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására,
- az anyagok élményszerű megtapasztalására,
- a megismert eszközök megfelelő használatára,
- az önálló tárgyalásra,
- egyszerű tárgyak készítésének technológiai folyamatait meghatározni,
- tárgyelemzésre adott szempontok alapján,
- a tárgyakban rejlő esztétikum és a tárgyakkal kifejezhető jelentéstartalmak felfedezésére és megfogalmazására,
- a hagyományos kézműves tárgyak szerepének felismerésére, átértelmezésére a mai igények alapján,
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- az ember által létrehozott mesterséges környezet összetevőit, a környezetkultúra fő területeit,
- a tárgyalás szerepét, a tárgyak funkcióját, anyagfajtaikat és díszítési lehetőségeit,
- az alapanyagok felhasználási lehetőségeit,
- az anyag és formaalakítás módjait,
- a tárgyalás, az újrahasznosítás lehetőségeit, fontosabb szempontjait,
- az önálló tapasztalatszerzés eszközszerét,
- a környezetkultúra és kézművesség legfontosabb munkavédelmi tudnivalóit.

A tanuló legyen képes:

- pozitívan viszonyulni a természetes és mesterséges környezethez,
- a megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására,
- az anyagok élményszerű megtapasztalására,
- a megismert eszközök megfelelő használatára,
- az önálló tárgyalásra, funkcionális, vagy gondolati tartalmat kifejező termék létrehozására,
- egyszerű tárgyak készítésének technológiai folyamatait meghatározni,
- tárgyelemzésre adott szempontok alapján,
- a tárgyakban rejlő esztétikum és a tárgyakkal kifejezhető jelentéstartalmak felfedezésére és megfogalmazására,
- a hagyományos kézműves tárgyak szerepének felismerésére, átértelmezésére a mai igények alapján,
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Környezet-és kézműves kultúra műhelygyakorlat

- tervezés 30 perc
- tárgykészítés 150 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgy- és környezettervező-alkotó képessége. A terv tükrözze a tanuló funkcionak, gondolati tartalomnak megfelelő formatervező, környezetalakító készségét, a kézművesség hagyományos anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A megvalósított tárgy, tárgye gyüttes mutassa be a tanuló környezet és kézműves kultúra területén megszerzett jártasságát, szakmai tudását.

A környezet-és kézműves kultúra műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott tárgy vagy tárgycsoport a környezet és kézműves tárgykultúra témaköréből.

A benyújtott vizsgamunka- tanári irányítással megvalósított- tervezési munka alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- meghatározott funkcióra tervezett építészeti tér vagy épület makettje,
- használati vagy ajándéktárgy,
- játék,
- környezet- és lakáskultúra eleme.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített tárgy a környezet vagy kézműves kultúra műfajából.

Az intézmény által meghatározott feladat a tanuló által készített tervvázlat alapján, természetes vagy egyéb anyagból szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- használati tárgy,
- ajándéktárgy,
- játék.

A vizsga értékelése

- környezettervező képesség,
- tárgytervező képesség,
- formaalkotó és díszítményképző készség,
- anyag- és eszközhasználati ismeret, jártasság,
- kézműves alapismeret,
- a műfaji konvenciók, sajátosságok megfelelő alkalmazása,
- a vizsgamunka összhatása.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ újabb területeinek bemutatása.
- A hazai és az egyetemes tárgykultúra megismertetése jeles példákön keresztül.

- A tárgyi és szellemi kultúra összekapcsolódásának felfedeztetése.
- Az anyagok további felhasználási lehetőségeinek, tárgyalakotási technikáinak megismertetése a kultúra és a szórakozás témakörében.
- Azoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek a megalapozása, melyek biztosítják a meghatározott célú feladat, alkotómunka elvégzését.
- Az értékteremtés igényének kialakítása, az esztétikai érzékenység, a manuális és konstruáló képességek, a munkakultúra fejlesztése, a kitartó munkavégzés alapjainak elsajátíttatása, az önkifejezés lehetőségének felfedeztetése.

Tananyag

Környezet- és kézműves kultúra ismeretek

A tárgykultúra összetevői, egyes kézműves területek jellegzetes tárgytípusai

A tárgyalakotás és –elemzés szempontjai, esztétikai értékek, minőségek

Az ember és a tárgyak viszonya. A tárgyalakkal közvetített jelentéstartalom

Egyedi tárgyak, tömegtermékek

A sokszorosítás

Alkotói, felhasználói és fogyasztói magatartásformák

A tárgyak használati és díszfunkciója

A tárgyak dokumentációs funkciói

Közvetített és valódi érték, anyagi és eszmei érték

A tárgyalakotás újabb technikái, anyagai, eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások

Kultúra és szórakozás. Könyvnyomtatás, színház, sport, játék, zene, tánc

Az adott témakörök emlékei a magyar és az egyetemes tárgykultúrában, a művészettörténetben

Az adott témakörök megjelenése a modern kor törekvéseiben és a közvetlen környezetben

A gyűjtőmunka módszerei

Az önművelés és az önkifejezés lehetőségei

A tapasztalatok felhasználása az alkotómunkában

Feladatcsoportok

Tárgyalakotási ismeretek

- A kézműves tárgyalakotás sajátosságai, technikák újabb lehetőségei
- Tárgy- és díszítményalakotási lehetőségek, technikák, esztétikai követelmények
- A tervezés lépései, szempontjai: formai és szerkezeti szabályok, arányrendszerek
- A színek, formák, a fény és az árnyék kifejező ereje
- A forma, a funkció és a díszítés összhangja
- Az anyagok tulajdonságai – alakíthatóságuk, formálhatóságuk, felhasználhatóságuk. Az anyagok kombinálásának lehetőségei
- Az anyag- és technikaválasztás szempontjai, az anyaghasználat és a technika összefüggései
- A technikák eszközszükséglete, eszközhasználati, munkavédelmi és balesetvédelmi előírások
- Tárgyalakotási folyamatok az adott tárgy és az alkalmazott anyagok függvényében

Kultúra és szórakozás

- A szabadidős, kulturális tevékenységek jellegzetes környezet- és tárgykultúrája
- Tárgyalakotás, környezettervezés a kultúra és a szórakozás témakörében

Az írás története. A könyvnyomtatás

- Érdekességek az írás, könyvnyomtatás történetéből
- Írás és betűtípusok. Könyvtervezés, illusztráció
- A könyvborítók készítményi és díszítményi módjai
- Tárgyalakotás az írás, könyvkötés témakörében az ismert és új anyagok, technikák alkalmazásával (Papírmerítés, papírdomborítás, díszítés más anyagokkal).

- A bórdomborítás technikái – alátétes és zsinóros domborítás

Sokszorosítás

- Sokszorosítás a tárgyalkotásban. Jellegzetes anyagok és technikák (öntés, préselés, trébelés, gipsz, agyag, fém)
- Sokszorosítási technikák a díszítményalkotásban (metszetek, dúcok, nyomatok mintázófák, pecsételők)
- Pozitív és negatív formák. Formakészítés
- Tárgy- és díszítményalkotás sokszorosítási technikák alkalmazásával ismert és új anyagokkal

A színház

- Színháztörténeti érdekességek
- Szereplőtípusok, karakterek, maszkok, álarcok, díszlet és jelmez
- A bábszínház. Bábtípusok: sík- és térbeli bábok, mozgatható végtagú bábok. Árnyjátékok.
- A bábkészítés anyagai, technikái
- Tárgyalkotás a színház témakörében választott anyagokkal és technikákkal

Szórakozás: sport, játék, zene, tánc

- Statika és dinamika. A mozgás kifejezésének sík- és térbeli lehetőségei
- A játék, a sport, a zene és a tánc kifejezésének vizuális lehetőségei
- Mozgássorozatok, események megjelenítése
- Mozgást kifejező alkotások anyagai, technikái
- Tárgyalkotás a sport, játék, zene vagy a tánc témaköréhez kapcsolódóan választott anyagokkal, technikákkal. (Játék- és sporteszközök, hangszerek. Relief, plasztika. Szerkezetek, mobilok.)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a környezetkultúra és tárgykultúra fogalmát, területeit, összetevőit,
- a tárgyak helyét, szerepét a hagyományos és a mai tárgykultúrában, valamint saját életében,
- a kézműves tárgyalkotás műfaji sajátosságait, kifejezőeszközait,
- a tárgykészítés munkafolyamatát a tervezéstől a kivitelezésig,
- a felhasznált anyagok fajtáit, tulajdonságait,
- a tanult tárgyalkotási folyamatok eszközeit, azok szakszerű használatát,
- a tanult tárgyalkotási folyamatok munkavédelmi tudnivalóit,
- a kultúra és a szórakozás témakörének kifejezési lehetőségeit a kézműves alkotómunkában.

Legyen képes:

- az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására,
- önálló tárgyalkotásra a tervezéstől a kivitelezésig,
- az anyagok, eszközök, technikák helyes megválasztására,
- tárgyelemzésre, esztétikai értékek és kategóriák felismerésére,
- a társművészetek, a kultúrtörténet, a népművészet összefüggéseinek meglátására,
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ újabb területeinek megismertetése, a tár-

- gyi és szellemi kultúra összekapcsolódásának felfedeztetése.
- A hazai és az egyetemes tárgykultúra bemutatása jeles példákon keresztül.
- A díszítőművészet jellemzőinek és tudatos alkalmazásának elsajátíttatása.
- Az anyagok további felhasználási lehetőségeinek, tárgyalkotási technikáinak megismertetése az érzelem és egyéniség témakörében.
- Azoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek a megalapozása, melyek biztosítják a meghatározott célú feladat, alkotómunka elvégzését.
- Az értékteremtés igényének kialakítása, az esztétikai érzékenység, a manuális és konstruáló képességek, a munkakultúra fejlesztése, a kitarító munkavégzés alapjainak elsajátíttatása, az önkifejezés lehetőségének felfedeztetése.

Tananyag

Környezet- és kézműves kultúra ismeretek

A tárgykultúra összetevői, egyes kézműves területek jellegzetes tárgytípusai

A tárgyalkotás és –elemzés szempontjai, esztétikai értékek, minőségek

Az ember és a tárgy kapcsolata. Tárgyakkal közvetített jelentéstartalom

A díszítőművészet jellegzetességei

A tárgyak használati és díszfunkciója. Gyakorlati és lelki funkció, társadalmi–gazdasági jelző szerep

Közvetített és valódi érték, anyagi és eszmei érték. Ajándéktárgyak

Egyedi tárgyak, tömegtermelés. Alkotói, felhasználói és fogyasztói magatartásformák

A tárgyalkotás újabb technikái, anyagai, eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások

Érzelem és egyéniség kifejeződése a tárgy- és környezetkultúrában

Ízlés és divat. A stílus

Öltözet és viselet

Az önkifejezés lehetőségei

Az önművelés, a gyűjtőmunka módszerei

Az adott témakörök emlékei a magyar és az egyetemes tárgykultúrában, a művészettörténetben

Az adott témakörök megjelenése a modern kor törekvéseiben és a közvetlen környezetben

A tapasztalatok felhasználása az alkotómunkában

Feladatcsoportok

Tárgyalkotási ismeretek

- A kézműves tárgyalkotás sajátosságai, technikák újabb lehetőségei
- Gyűjtőmunka
- A tervezés lépései, szempontjai, esztétikai követelmények
- Formai és szerkezeti szabályok, arányrendszerek, szimmetria, aszimmetria
- Színtani ismeretek. Színek, érzelmek és hangulatok
- Motívumalkotás, stilizálás, átírás. Motívumelemek, fő- és mellékmotívumok. A kompozícióépítés elvei, szabályai
- A funkció–forma–díszítmény összhangja
- Modellezés
- Az anyagok tulajdonságai – alakíthatóságuk, formálhatóságuk, felhasználhatóságuk
- Az anyagminőségek kifejezőereje
- Az anyag- és technika választás szempontjai, társításuk, kombinálásuk lehetőségei
- A technikák eszközszükséglete, eszközhasználati, munkavédelmi és balesetvédelmi előírások
- Tárgyalkotási folyamatok az adott tárgy és az alkalmazott anyagok függvényében

Érzelem és egyéniség

- Az érzelem és egyéniség kifejezésének lehetőségei a környezet- és tárgykultúrában

- Gyűjtőmunka és megfigyelések
- Tárgyalkotás, környezettervezés a témakörhöz kapcsolódóan

Díszítőművészet, motívumrendszer

- A díszítmények szerepe, jelentéstartalma
- Motívumelemek, motívumtípusok, kompozíciók
- A színhasználat üzenetértéke
- Motívumtípusok jellegzetes megjelenési formái, készítési technikái a kézművességben
- Tárgyalkotás a díszítőelemek tudatos alkalmazásával választott anyaggal és technikával

Személyes tárgyak – Ajándékozás

- Az érték fogalma, viszonylatai. A tárgyak gyakorlati és lelki funkciói, érzelmi, hangulati hatás
- Személyes tárgyak. Egyéni ízlés
- Az ajándékozás kultúrája. Az ajándéktárgy és a csomagolás harmóniája
- A csomagolás és a díszítés lehetőségei
- Alkalmazható anyagok és technikák
- Ajándékkészítés és csomagolás választott anyaggal, technikával

Az öltözet

- Az öltözet összetevői
- Az öltözettel közvetített jelentéstartalom
- Az öltözettervezés alapjai. Mintakészítés, modellezés
- Az öltözetkészítés technológiai alapjai – szabászati ismeretek, összeállítási és díszítési technikák
- Öltözet, vagy öltözetdarab készítése választott anyagok és technikák felhasználásával, kombinálásával, viseleti babákra vagy saját célra

Öltözet–kiegészítők

- Az ékszerek típusai
- Az ékszerkészítés anyagai, technikái
- Ékszer, ékszerkollekció készítése, választott anyagok és technikák alkalmazásával

Textilmunkák

- Textilfestés újabb lehetőségei (textilnyomás, batikolás)
- Hímzés– és szövés technikák újabb lehetőségei (szálszorítás, subrika, zsinórozás, madzagszövés, egyszerű szedett és göbös mintázás)
- Nemezelés. A nemez szabad felhasználása
- Összeállítási technikák. A gépi varrás alapjai
- Választott technikák alkalmazása a tárgyalkotásban

Bőrműves technikák

- A bőrvarrás alapjai, technikái. A szíjgyártóvarrás és a szúcshímzés
- Rátéttípusok. A rátétkészítés módjai
- Egyszerű szironytechnikák
- A bőrműves technikák anyag– és eszközszükséglete
- Választott technikák alkalmazása a tárgyalkotásban

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a környezetkultúra és tárgykultúra tanult területeit, a díszítőművészet jellemzőit,
- a tárgyak helyét, szerepét a hagyományos és a mai tárgykultúrában, valamint saját életében,
- a kézműves tárgyalakító tevékenység tanult területeit, azok műfaji sajátosságait, kifejező-eszközait, esztétikai törvényszerűségeit,
- a tárgyakkal, díszítményekkel kifejezhető jelentéstartalmakat,
- a tárgykészítés munkafolyamatát a tervezéstől a kivitelezésig,
- a tervezés szempontjait, a funkció–forma–díszítés összhangját,
- a hagyományos kézműves tárgyalakítás beépítésének lehetőségeit a mai tárgykultúrába,
- a kézműves tevékenységben alkalmazott anyagok fajtáit, tulajdonságait,
- a tanult tárgyalakítási folyamatok eszközeit, azok szakszerű használatát,
- a tanult tárgyalakítási folyamatok munkavédelmi tudnivalóit,
- az érzelem és egyéniség témakörének kifejezési lehetőségeit a kézműves alkotómunkában.

Legyen képes:

- az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek, esztétikai törvényszerűségek alkalmazására,
- önálló, igényes tárgyalakításra a tervezéstől a kivitelezésig,
- az anyagok, eszközök, díszítő- és összeállító technikák helyes megválasztására,
- tárgyelemzésre, esztétikai értékek és kategóriák felismerésére, megfogalmazására,
- a társművészetek, a kultúrtörténet, a népművészet összefüggéseinek meglátására,
- tárgyak, díszítmények, technikák átírására,
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ újabb területeinek megismertetése.
- A törzsi kultúrák, a magyar népművészet és az iparművészet korszakainak, tárgyalakítási területeinek bemutatása jeles példákön keresztül.
- A megismert témakörök beépítési lehetőségeinek felfedeztetése a mai környezet- és tárgykultúrába
- Az anyagok további felhasználási lehetőségeinek, tárgyalakítási technikáinak megismertetése.
- A gyűjtőmunka alapjainak, az átírás módszerének és alkalmazási lehetőségeinek elsajátíttatása.
- Azoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek a megalapozása, melyek biztosítják a meghatározott célú feladat, alkotómunka elvégzését.
- Az értékteremtés igényének kialakítása, az esztétikai érzékenység, a manuális és konstruáló képességek, a munkakultúra fejlesztése, a kitartó munkavégzés alapjainak elsajátíttatása, az önkifejezés lehetőségének felfedeztetése.

Tananyag

Környezet- és kézműves kultúra ismeretek

A tárgykultúra összetevői, egyes kézműves területek jellegzetes tárgytípusai és díszítőművészetek

A magyar és az egyetemes tárgykultúra kiemelkedő kézműves emlékei: törzsi kultúrák, népművészet, népi iparművészet, iparművészet

A gyűjtőmunka módszerei. Az önművelés és az önkifejezés lehetőségei

A tárgyalakítás és –elemzés szempontjai, esztétikai értékek, minőségek

Az ember és a tárgyak viszonya. Információhordozó szerep, jelentéstartalom

Alkalmazott, átalakított és alkotott tárgyak

Az ember közvetlen szükségleteinek kielégítését szolgáló tárgyak

A műalkotás mint speciális tárgy

A tárgyalkotás újabb technikái, anyagai, eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások
A tárgyrekonstrukció szerepe, szempontjai, folyamata
Az átírás lehetőségei
Kulturális örökség. Műemlékvédelem, Világörökség
A természeti környezet és az épített környezet értékei
A tapasztalatok felhasználása az alkotómunkában

Feladatcsoportok

Tárgyalkotási ismeretek

- A kézműves tárgyalkotás sajátosságai, technikák újabb lehetőségei
- Gyűjtőmunka, rekonstrukció, átírás
- A tervezés lépései, szempontjai, esztétikai követelmények
- A funkció–forma–díszítmény kifejezőereje, harmóniája
- Makett készítése, modellezés
- Az anyagok tulajdonságai – alakíthatóságuk, formálhatóságuk, felhasználhatóságuk
- Az anyagminőségek kifejezőereje
- Az anyag– és technika választás összefüggései, társításuk, kombinálásuk lehetőségei
- A technikák eszközszükséglete, eszközhasználati, munkavédelmi és balesetvédelmi előírások
- Tárgyalkotási folyamatok az adott tárgy és az alkalmazott anyagok függvényében

Múlt, jelen és jövő

- Idő, időszámítás, időmérők
- Egyes időszakok jellegzetességeinek, az idő múlásának, a változások kifejeződése a környezet– és tárgykultúrában
- Gyűjtőmunka és megfigyelések. A tapasztalatok felhasználása a témakörhöz kapcsolódó tárgyalkotásban, környezettervezésben.

Törzsi kultúrák

- Természeti népek tárgykultúrája
- A természeti környezet, az életmód, a világszemlélet és a tárgyalkotás összefüggései
- Jellegzetes anyagok és technikák
- Tárgyelemzések, tárgyrekonstrukciók, technikák elsajátítása választott területhez kapcsolódóan
- Tárgytípus, technika, díszítmény – átírási gyakorlatok, tárgyalkotás a mai igényekhez igazodva

A népművészet

- A honfoglaló magyarság tárgyi kultúrája
- A népművészet korszakai: jellegzetes tárgytípusok, alapanyagok, motívum és színvilág
- Tájegységek népművészete. A saját vagy egy választott tájegység jellegzetes tárgykultúrája, díszítőművészete
- Tárgyelemzések, tárgyrekonstrukciók, technikák elsajátítása a népművészet egy–egy korszakához vagy tájegységéhez kapcsolódóan
- A népművészet továbbélési lehetőségei. A népi iparművészet
- Régi és mai szerepek. Értékmegőrzés, értékteremtés
- Hagyományos funkciók, formák, díszítmények és technikák – átírási gyakorlatok, tárgyalkotás a mai környezet– és tárgykultúra választott területeire

Az iparművészet

- A művészettörténeti korszakok jellemzői
- Az iparművészet kiemelkedő emlékei, alkotói, alkotóműhelyei egyes korszakokhoz, kézműves területekhez kapcsolódóan
- Tárgyrekonstrukció, tárgyalkotások egy választott korszakhoz, vagy egy választott művészi

kézműves területhez kapcsolódóan

- Tárgytypus, technika, díszítmény – átírási gyakorlatok, tárgyalakotás a mai igényeihez igazodva

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a környezetkultúra és tárgykultúra tanult területeit, összetevőit,
- a környezet és az ember kölcsönhatását,
- a tárgyak helyét, szerepét a hagyományos és a mai tárgykultúrában, valamint saját életében,
- a megismert kézműves tárgyalakotó tevékenységek műfaji sajátosságait, kifejezőeszközeit, esztétikai törvényszerűségeit,
- a tárgykészítés munkafolyamatát a tervezéstől a kivitelezésig,
- a tervezés szempontjait, a funkció–forma–díszítés összhangját,
- a tárgyalakotásban alkalmazott anyagok fajtáit, tulajdonságait, felhasználási lehetőségeit,
- a tanult tárgyalakotási folyamatok eszközeit, azok szakszerű használatát,
- a tanult tárgyalakotási folyamatok munkavédelmi tudnivalóit,
- a magyar népi kézművesség legjelentősebb emlékeit,
- más korok és népek legjellemzőbb kézműves emlékeit,
- a tárgyalakal, díszítményekkel kifejezhető jelentéstartalmakat,
- a hagyományos kézműves tárgyalakotó tevékenységek továbbéltetésének, beépítésének lehetőségeit a mai környezet– és tárgykultúrába.

Legyen képes:

- az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek, esztétikai törvényszerűségek alkalmazására,
- önálló, igényes tárgyalakotásra a tervezéstől a kivitelezésig,
- munkájában a funkció–forma–díszítés összhangjának megteremtésére,
- az anyagok, eszközök, díszítő– és összeállító technikák helyes megválasztására, alkalmazására,
- tárgyelemzésre, esztétikai értékek és kategóriák felismerésére, megfogalmazására,
- a társművészetek, a kultúrtörténet, a népművészet összefüggéseinek meglátására, a tapasztalatok alkotó felhasználására,
- tárgyalak, díszítmények, technikák rekonstruálására, átírására,
- alkotómunkájában a hagyományos kézművesség értékeit napjaink tárgykultúrájának igényeihez igazítva továbbéltetni,
- a munka– és balesetvédelmi szabályok betartására.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ újabb területeinek megismertetése.
- A népi iparművészet, a modern és a kortárs művészet jeles példáinak, valamint a környezet– és tárgykultúra modern törekvéseinek bemutatása.
- A megismert témakörök beépítési lehetőségeinek felfedeztetése a mai környezet– és tárgykultúrába.
- Az anyagok további felhasználási lehetőségeinek, tárgyalakotási technikáinak megismertetése.
- A gyűjtőmunka és a dokumentálás alapjainak, módszereinek elsajátíttatása.
- Azoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek a megalapozása, melyek biztosítják a meghatározott célú feladat, alkotómunka elvégzését.
- Az értékteremtés igényének kialakítása, az esztétikai érzékenység, a manuális és konstruáló

képességek, a munkakultúra fejlesztése, a kitartó munkavégzés alapjainak elsajátíttatása, az önkifejezés, önművelés lehetőségének felfedeztetése.

Tananyag

Környezet- és kézműves kultúra ismeretek

A magyar és az egyetemes tárgykultúra kiemelkedő alkotásai: modern és kortárs művészet

A gyűjtőmunka módszerei. Az önművelés és az önkifejezés lehetőségei

A modern tárgy- és környezetkultúra jellegzetességei. Kísérletezések, új törekvések

Az ember és a tárgyak viszonya. A tárgyak információhordozó szerepe, jelentéstartalma napjainkban

A tárgyalkotás és –elemzés szempontjai, esztétikai értékek, minőségek

Újrahasznosítás lehetőségei napjainkban

Alkotói, felhasználói és fogyasztói magatartásformák

Értékmegőrzés, értékteremtés

Nemzeti sajátosságok a környezet- és tárgykultúrában. A globalizáció hatása a környezet- és tárgykultúra alakulására

A tárgyalkotás újabb technikái, anyagai, eszközei, eszközhasználati és munkavédelmi előírások

Dokumentálás, kiállítás-rendezés

A tapasztalatok felhasználása az alkotómunkában

Feladatcsoportok

Tárgyalkotási ismeretek

- A kézműves tárgyalkotás sajátosságai, a kézműves technikák újabb lehetőségei
- Gyűjtőmunka, rekonstrukció, átírás
- A tervezés lépései, szempontjai, esztétikai követelmények
- A design, az ergonómia, a funkcionalizmus szempontjai
- Funkció – forma, anyag – szerkezet, arány – kompozíció, színdinamika, stílus
- Makettkészítés, modellezés
- Az anyagok tulajdonságai – alakíthatóságuk, formálhatóságuk, felhasználhatóságuk
- Az anyagminőségek kifejezőereje
- Az anyag- és technika választás összefüggései, társításuk, kombinálásuk lehetőségei
- A technikák eszközszükséglete, eszközhasználati, munkavédelmi és balesetvédelmi előírások
- Tárgyalkotási folyamatok az adott tárgy és az alkalmazott anyagok függvényében

Múlt, jelen és jövő

- Modern művészet, kortárs művészet
- A hagyományos tárgyalkotás sajátosságainak, szimbólumainak megjelenése a modern művészetben
- A környezethez való viszonyulás megjelenése a modern művészet ágaiban
- A tárgyalkotás és –felhasználás modern művészi értelmezései
- Az alkalmazott művészetek új útjai
- Tárgyalkotási kísérletek tetszőleges irányszat jegyében

Ipari formatervezés

- Az ipari formatervezés sajátosságai
- Modern funkcionalizmus, ergonómia
- Formatervezés a környezet- és tárgykultúra ismert és új területein (építkezés, lakáskultúra, közlekedés, kommunikáció, műszaki cikkek, csomagolás)
- Modellezések a formatervezés témaköréhez kapcsolódóan, választott anyagokkal és technikákkal

A környezet- és tárgykultúra jelene és jövője

- Az ember és a technika
- Termékek és szolgáltatás. Arculattervezés
- A design szerepe. A fogyasztói kultúra alakulása
- Újrahasznosítás, transzformáció
- Környezettudatosság. A környezetalakítás modern törekvései
- Jövőkép a környezet- és tárgykultúrában
- Ember – tevékenység – környezet kapcsolata. Környezetalakítási, környezettervezési, tárgykultúratervezési gyakorlatok

Dokumentáció és prezentáció

- A dokumentálás szerepe
- Az alkotások dokumentációja, technikai dokumentáció
- A fényképezés. Fények, világítás, nézőpont. Tárgy- és műtárgyfotó
- Személyes mappa, portfólió készítése
- Kiállítás-rendezés – szempontok, anyagválogatás, rendszerezés, kellékek, eszközök
- Tömegkommunikáció, reklám, plakát

Rendszerezés

- A környezet- és kézműves kultúra műhelymunka elméleti és gyakorlati anyagának rendszerezése
- A tárgykultúra területeiről tanultak rendszerezése
- Az anyagokról tanultak rendszerezése
- A technikákról tanultak rendszerezése
- Az esztétikai értékekről tanultak rendszerezése
- A környezettervezésről, a környezetalakításról, tárgykultúratervezésről tanultak rendszerezése

Vizsgamunka készítése

- Egyéni kifejezési szándék szerinti tárgykultúra választott anyaggal és technikával. Dokumentálás

Értékelés és kiállítás-rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a környezetkultúra és tárgykultúra tanult területeit, összetevőit,
- a környezet és az ember kölcsönhatását, a harmonikus környezetkultúra kialakításának szempontjait,
- a tárgyak helyét, szerepét a mai tárgykultúrában, valamint saját életében,
- a megismert kézműves tárgykultúra tevékenységek műfaji sajátosságait, kifejezőeszközeit, esztétikai törvényszerűségeit,
- a tárgykultúra munkafolyamatát a tervezéstől a kivitelezésig,
- a tervezés szempontjait, a funkció–forma–díszítés összhangját,
- a kézműves tevékenységben alkalmazott anyagok fajtáit, tulajdonságait, felhasználási és társítási lehetőségeit,
- a tanult tárgykultúra folyamatok eszközeit, azok szakszerű használatát,
- a tanult tárgykultúra folyamatok munkavédelmi tudnivalóit,
- a modern művészet törekvéseit a környezet- és tárgykultúra területén,
- kézműves tárgykultúra tevékenységek beépítési lehetőségeit a mai környezet- és tárgykultúrába.

Legyen képes:

- az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek, esztétikai törvényszerűségek alkalmazására, a környezet- és tárgykultúra tudatos alakítására,
- önálló, igényes tárgyalkotásra a tervezéstől a kivitelezésig,
- munkájában a funkció–forma–díszítés összhangjának megteremtésére,
- az anyagok, eszközök, díszítő- és összeállító technikák helyes megválasztására, alkalmazására,
- tárgyelemzésre, esztétikai értékek és kategóriák felismerésére, megfogalmazására,
- a társművészetek, a kultúrtörténet, a népművészet összefüggéseinek meglátására, a tapasztalatok alkotó felhasználására,
- tárgyak, díszítmények, technikák rekonstruálására, átírására,
- alkotómunkájában a hagyományos kézművesség értékeit napjaink tárgykultúrájának igényeihez igazítva továbbéltetni,
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a környezetkultúra és tárgykultúra fogalmát, területeit, összetevőit,
- a környezet és az ember kölcsönhatását, a harmonikus környezetkultúra kialakításának szempontjait,
- a tárgyak helyét, szerepét a hagyományos és a mai tárgykultúrában, valamint saját életében,
- a kézműves tárgyalkotó tevékenység területeit, azok műfaji sajátosságait, kifejezőeszközeit, esztétikai törvényszerűségeit,
- a kézművességben alkalmazható anyagok fajtáit, tulajdonságait, felhasználási és társítási lehetőségeit,
- a tárgyalkotás eszközeit, azok szakszerű használatát,
- a tárgykészítés munkafolyamatát a tervezéstől a kivitelezésig,
- a tervezés szempontjait, a funkció–forma–díszítés összhangját,
- a magyar népi kézművesség legjelentősebb emlékeit,
- más korok és népek legjellemzőbb kézműves emlékeit,
- a tárgyakkal, díszítményekkel kifejezhető jelentéstartalmakat,
- a hagyományos kézműves tárgyalkotó tevékenységek továbbéltetésének, beépítésének lehetőségeit a mai környezet- és tárgykultúrába,
- a környezet- és kézműves kultúra műhely munkavédelmi teendőit.

A tanuló legyen képes:

- az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek, esztétikai törvényszerűségek alkalmazására, a környezet- és tárgykultúra tudatos alakítására,
- önálló, igényes tárgyalkotásra a tervezéstől a kivitelezésig,
- munkájában a funkció–forma–díszítés összhangjának megteremtésére,
- az anyagok, eszközök, díszítő- és összeállító technikák helyes megválasztására, alkalmazására,
- tárgyelemzésre, esztétikai értékek és kategóriák felismerésére, megfogalmazására,
- a társművészetek, a kultúrtörténet, a népművészet összefüggéseinek meglátására, a tapasztalatok alkotó felhasználására,
- tárgyak, díszítmények, technikák rekonstruálására, átírására,
- alkotómunkájában a hagyományos kézművesség értékeit napjaink tárgykultúrájának igényeihez igazítva továbbéltetni,
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.
-

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat

A gyakorlati vizsga időtartama

- tervezés 50 perc
- tárgyalkotás 190 perc

A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama max. 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgy- és környezettervező-alkotó képessége. A terv tükrözze a tanuló funkcionális, gondolati tartalomnak megfelelő formatervező, környezetalakító készségét, a kézművesség anyagairól, felhasználási lehetőségeiről, munkafolyamatairól, a kézműves díszítési módok műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, hagyományairól megszerzett ismereteit. A megvalósított tárgy, tárgyegyüttes mutassa be a tanuló környezet és kézműves kultúra területén megszerzett jártasságát, szakmai tudását, művészi igényességét.

1. A környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott tárgy vagy tárgycsoport a környezetkultúra és tárgykultúra témaköréből.

A benyújtott vizsgamunka- tanári irányítással megvalósított - tervezési munka alapján, szabadon választott anyagokkal és technikákkal létrehozott alkotás, amely lehet:

- meghatározott funkcióra tervezett építészeti tér vagy épület makettje,
- környezet- és lakáskultúra elem,
- használati-, ajándék-, játék-, vagy fiktívtárgy, tárgyegyüttes,
- öltözet, öltözet-kiegészítő,
- anyagtársításra, újrahasonosításra épülő funkcionális tárgy, vagy tárgycsoport.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az záróvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített tárgy a környezet és kézműves kultúra műfajából.

Az intézmény által meghatározott feladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyagokkal és technikákkal létrehozott alkotás, amely lehet:

- használati tárgy,
- ajándéktárgy,
- játék.

2. A környezet-és kézműves kultúra műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:

- a környezet- és tárgykultúra fogalma, tárgytípusai,
- tárgyalkotó módok: ősi, hagyományos népművészeti, iparművészeti és ipari tárgyformálás,
- a hagyományos kézműves mesterségek kialakulása, szakosodása,
- a magyar kézművesség legjelentősebb népművészeti és iparművészeti emlékei, alkotói, műhelyei,
- más korok és népek sajátos kézműves emlékei,
- a kézművesség anyagai, eszközei,

- a tárgy- és díszítményalkotás technikái,
- a tárgykészítés fázisai a tervezéstől a kivitelezésig,
- a funkció–forma–díszítés összhangja,
- esztétikum, jelentéstartalom a tárgyakon, a környezetkultúrában,
- a hagyományok továbbéltesének lehetőségei, a mai környezet- és tárgykultúrában,
- a gazdaságosság és újrahasznosítás fontossága,
- a kézművesség munka – és környezetvédelmi alapismeretei.

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése

- funkciónak, műfaji sajátosságoknak megfelelő tervező, szerkesztő, modellező készség,
- manuális és konstruáló készség,
- díszítő, stilizáló készség,
- a tervezéshez szükséges magyarázó–közlő rajz szintje, egyedisége, kreativitása,
- az anyag- és eszközhasználat szintje,
- a környezet- és kézműves kultúra ismeretek gyakorlati alkalmazásának szintje,
- a megfelelő műveletek, munkafolyamatok kiválasztása,
- a vizsgatárgy összehatása, a funkció–forma–díszítmény összhangja.

A szóbeli vizsga értékelése

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szabatosága, pontossága,
- kommunikációs készség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Munkaasztalok

Tároló szekrények

Vizesblokk

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)

Kemence

Tűzhely vagy főzőlap

Varrógép

Vasaló, vasalóállvány

Fényképezőgép

Festésre alkalmas edények

Műanyag tálak, kád

Kézi korong

Mintázó eszközök agyagmunkához

Szövőkeret

Madzagszövő tábla

Rámák, keretek

Vágólap

Ollók

Kések

Fűrészek

Kalapácsok

Fogók

Reszelők, csiszolók

Asztali satuk, pillanatszorítók

Bőröző satu

Árak

Textil- és bőrvarró tűk
Lyukasztók
Mintázó és poncoló vasak
Vonalzók
Körzők
Ecsetek
Munkavédelmi eszközök

FÉM- ÉS ZOMÁNCMŰVES - MŰHELYGYAKORLAT

A fém- és zománcműves műhelymunka célja az általános és szakirányú vizuális műveltség megalapozása, fejlesztése mindazoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek az átadása révén, melyek képessé teszik a tanulót fém- és zománcműves tervek, alkotások létrehozására. Célja továbbá olyan fejlett formakultúra, rajzi, színtani, plasztikai ismeret, technikai tudás átadása és igényesség kialakítása, amely felkészít a művészi igényű alkotómunkára, az igényes kép- és tárgyalkotásra.

A műhelygyakorlat feladata a fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak megismertetése, a feladatok megtervezéséhez szükséges ismeretek elsajátíttatása, a tárgyalkotáshoz szükséges anyag- és eszközismeret, eszközhasználat biztosítása, a munkaszervező készségek, képességek, a tárgyalkotói tudás kialakítása.

Alapfokú évfolyamok

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykulturájának bemutatása.
- A fém- és zománcműves műhely legfontosabb berendezéseinek, szerszámainak, anyagainak, a fémmegmunkálás leggyakoribb módjainak, a zománcfelhordás, –bevonás technikáinak megismertetése.
- A tananyagtartalomban szereplő tárgyalkotási műveletekhez szükséges fém- és zománcműves elméleti tudás, anyag- és eszközismeret, szerszámhasználó, anyagformáló készségek és képességek kialakítása.
- A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátíttatása.

Tananyag

Fém- és zománcműves ismeretek
A kezdetek fémművessége
A fém- és zománcműves műhely berendezése, szerszámjai, segédeszközei
A fém- és zománcművesség anyagai
A fémmegmunkálás módjai
A fémékszer-készítés műveletei
Zománcfelhordási, –bevonási technikák
Szárítási, égetési műveletek
Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Ismerkedés a fémművességgel

- A fémművesség műfajai, tárgykulturája
- A kezdetek fémművessége (réz-, bronz- és vaskori tárgyak)
- A kortárs fémművesség formanyelvi sokszínűsége

A fémműves műhely

- Térkialakítás, munkaasztal, satupad és tároló helyek
- A fémműves műhely legalapvetőbb szerszámai (lemezvágók, fogók, kalapácsok, reszelők, satuk), anyagai (vas és acél, színes- és könnyűfémek)
- Alapvető eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

A fémek tulajdonságai, alakíthatósága

- A réz-, és alumíniumhuzal tulajdonságai
- A színes- és könnyűfém huzal alakításának lehetőségei (vágás, hajlítás, lapítás, kalapálás)
- Az alakítás eszközei
- A megismert eszközök, alakítási módok felhasználásával huzal ékszerek (kitűző, medál, függő) készítése

Láncok készítése

- Lánc típusok megismerése
- A lánc készítés műveletei: láncszemek készítése, az egyszerű alapegységekből láncok fűzése, záródások készítése

Ismerkedés a zománcművességgel

- A zománc eredete
- Az ipari és iparművészeti zománc

A zománcművészet

- A zománcművészet műfaji sajátosságai, tárgykultúrája
- A kortárs zománcművészet sokszínűsége
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév anyagához

A zománcműhely

- Térkialakítás, munkaasztal és tároló helyek
- A zománcműhely alapeszközei (zománcégető kemence), a zománcozás és égetés segédeszközei (égető villa, hőállókesztyű, spatula, ecset)
- A zománcművesség alapanyagai (előalapozott lemez, zománciszap, zománcpor)
- Alapvető eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Az ipari zománctechnika

- Ipari zománccal készült alkotások bemutatása
- Az előalapozott lemez és a zománciszap tulajdonságai
- Zománcfelhordási, –bevonási technikák megismerése (felkenés ecsettel, felhordás spatulával, rácsurgatás, leöntés, összefolytatás, repesztés)
- Előalapozott, zsírtalanított lemezen zománciszappal a megismert zománcfelhordási–bevonási technikák kipróbálása
- A szárítás, égetés műveletei
- Zománcozási hibák, zománcjavítási módok

Rusztikus felületképzés

- Az egyenletesen felkent vagy felszítált zománcfelület rusztikussá tétele (fonalzománc, üveg-golyócskák vagy szemcsés zománc alkalmazásával)
- A minták elforgatásával azonos elemekből épülő sorozatok készítése

Egyedi zománclapok készítése

- Forma- és színtervek készítése

- Zománcebevonási, díszítési műveletek alkalmazása
- Egyedi kísérletek
- Szárítás, égetés, utómunkálatok

Értékelés és kiállítás rendezés

- Az év során készített tárgyak közös értékelése
- Ismerkedés a kiállítás rendezéssel

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a kezdetek fémművességét,
- a fém- és zománcművesség legmeghatározóbb példáit, legalapvetőbb műfaji sajátosságait,
- a fémtárgy és a zománcozott dísz tárgy készítésének tárgyi feltételeit,
- a színes- és könnyűfémek, valamint a zománcszap tulajdonságait,
- a huzalalakítás, lánckészítés módjait, műveleteit,
- a zománcebevonás technikáit (felkenés, összefolyatás),
- a szárítás, égetés műveleteit,
- a szakszerű műhely- és eszközhasználat követelményeit,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- fémalakítási műveletekre (darabolás, hajítás),
- egyszerű tárgyakotlási feladatok elvégzésére (fém ékszer, zománcozott lap készítésére),
- előalapozott fémlapok zománcozására,
- a legegyszerűbb zománcebevonási módok alkalmazására,
- egyedi zománclapok készítésére,
- az eszközök balesetmentes használatára.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának bemutatása.
- A fém- és zománcműves műhely legfontosabb berendezéseinek, szerszámainak, anyagainak, a fémmegmunkálásmódjainak, a zománccelhordás-bevonás, a zománccdíszítés technikáinak megismertetése.
- A tárgyakotlási műveletekhez szükséges vizuális művészeti (formai, színtani, komponálási, stilizálási, motívumképzési) ismeretek elsajátíttatása.
- A munkavégzéshez szükséges, anyag- és eszközismeret, tervező, szerszámhasználó, anyagformáló készségek ésképességek kialakítása.
- A környezettudatos és balesetmentes munkavégzés szabályainak betartatása.

Tananyag

Fém- és zománcműves ismeretek

A fém- és zománcművesség tárgykultúrája

Az ókori Egyiptom fémművessége

Kelta zománcművészet

Forma- és színismeret

Lényegkiemelés, figyelemvezetés

Stilizálás, motívumképzés

A fém- és zománcművesség műfaji követelményei

A fémművesség szerszámjai

A fémművesség anyagai

A fémmegmunkálás módjai
A lemezékszer és a fémintarzia-készítés műveletei
A (kő)befoglalás technikái
A fémlapok zománcozásra történő előkészítése
A különböző zománccfajták tulajdonságai
Zománccelhordási, -bevonási, díszítési technikák
Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A fémművesség

- Az ókori Egyiptom fémművessége
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

A fémek világa

- A vas és acél, a színes- és nemesfémek, valamint a könnyűfémek tulajdonságai (szilárdság, hajlíthatóság)
- A fémek alakíthatósága (vágás, hajlítás, lapítás, kalapálás, zömítés), az alakítás szerszámai, eszközei (satupad, lemezvágó olló, fogó, kalapács, fűrész, fúró, reszelő, csiszolóvászón)

Lemezékszer, lemez öltözék-kiegészítő tervezése, készítése

- Azonos elemekből álló ékszerek bemutatása
- Azonos elemekből felépített ékszer tervezése
- Az ékszerkészítés műveletei: az elemek kivágása, a lemezfelület mintázása, az összekötő elemek elkészítése, a tárgy összeállítása

Fémintarzia készítés

- Példák bemutatása a különböző anyagú fémek eltérő szín- és felületi hatására, fémintarziával díszített tárgyakra
- Intarzia tervezése
- Az intarzia készítés műveletei: az elemek (formák) kiszabása, a részek összeépítése

Befoglalás

- Befoglalási módok megismerése
- Kövek befoglalása a választott foglalási móddal

A tanultak alkotó alkalmazása

- A tanult fémműves ismeretek, tárgykészítési technikák, eljárások önálló alkalmazásával tárgyalkotó szándék szerinti egyedi lemeztárgy készítése

A zománccművészet

- A kelta zománccművészet
- Zománccművészeti példák felsorakoztatásával az ipari zománc alkalmazási lehetőségeinek megismerése

A zománcciszap

- A zománcciszap tulajdonságai
- Színminták készítése előlapozott vaslemezre és rézlapra. Összehasonlító elemzések
- A különböző fajtájú és színű zománcciszapok hőigénye

A szín és fény szerepe a zománccalkotásokban

- Színtani ismeretek: a színek érzelmi és hőhatása, optikai és térhatása
- A színek figyelemfelhívó és szimbolikus szerepe

- A különböző zománcok fényáteresztő tulajdonságai (fényes és matt; áttetsző és fedő)
- A tanultak tudatos alkalmazása a zománcozási feladatokban

A forma szerepe a képalkotásban

- A különböző formák síkakká, foltokká, motívumokká alakítása
- A motívumok dinamikus rendezésével dekoratív zománckompozíciók kialakítása

Stilizálási gyakorlatok

- Kifejezési szándék szerinti átírási, komponálási gyakorlatok

Sablontechnika alkalmazása a zománcozás során

- A sablontechnika megismerése. Sablon készítése
- A pozitív–negatív formákból képzett sablonokkal más–más viszonyhelyzetek, forma–kapcsolatok kialakítása
- Forma– és színtervek alapján a lealapozott lemez sablontechnikával, zománcpor felszítálásával történő zománcozása.

Zománcozott ékszer, vagy öltözék kiegészítő készítése

- A vörösréz alakíthatósága
- A transzparens zománc tulajdonságai
- A fém lapok zománcozásra történő előkészítése (zsírtalanítás és a tapadóképesség fokozása), zománcozása, kiégetése, összeszerelése

Zománcozott lapok befoglalása

- Vörösréz alapú medálok zománcozása, a kiégetett medálok befoglalása

A tanultak alkotó alkalmazása

- A gyárilag lealapozott acéllemez vagy rézlemez egyéni kifejezési szándék szerinti zománcozása a megismert zománcok (zománciszap, zománcpor), zománcozási eljárások figyelembevételével.

Értékelés és kiállítás rendezés

- Az év során készített tárgyak közös értékelése
- Ismerkedés a kiállítás rendezéssel

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a szín és forma, a stilizálás, átírás, komponálás tárgyalkotó szerepét,
- a fém– és zománcművesség példáit, műfajait,
- az ókori Egyiptom és a kelták fém– és zománcművességét,
- a vas és acél, a könnyű– és színesfémek tulajdonságait,
- a zománciszapok és zománcporok tulajdonságait,
- a tervezés fázisait, munkafolyamatait,
- a fém– és zománcműves tárgy készítésének technikai feltételeit,
- a lemezalakítás, díszítés módjait,
- az egyszerű fémékszer–készítés műveleteit,
- a zománcműves munkafolyamatokat (a zománcbevonás, –festés technikáit, a szárítás, égetés műveleteit),
- a szaksterű műhely– és eszközhasználat követelményeit.

Legyen képes:

- fémalakítási műveletekre (vágás, darabolás, fúrás, fűrészelés, reszelés, csiszolás, hajítás, lapítás, kalapálás),
- fémműves tárgyalkotási feladatok elvégzésére (lemez ékszer, lemez intarzia készítésére),
- a fémek zománccal történő bevonására, a legegyszerűbb zománcdíszítési módok alkalmazására,
- a zománccal bevont tárgy kiégetésére,
- zománcozott ékszerek, öltözék kiegészítők készítésére,
- kövek, zománcozott medálok befoglalására,
- a munkavédelmi szabályok betartására, balesetmentes munkavégzésre.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának bemutatása.
- Felkészítés a fém- és zománcműves műhely berendezéseinek, szerszámainak, anyagainak átgondolt használatára.
- A fémmegmunkálás, felületdíszítés (trasszírozás, domborítás, cizellálás) módjainak, a zománcművesség technikáinak (limougesi festett zománc, grisaille technika, zománc sgraffito) megismertetése.
- A tananyagtartalomban szereplő tárgyalkotási műveletekhez szükséges vizuális ismeretek (figyelemvezetés, kiemelés, ritmus, felületrendezés, egyensúlyteremtés) biztosítása.
- A tárgyalkotáshoz szükséges anyag- és eszközismeret, tervező, munkaszervező, szerszámhasználó, anyagformálókészségek és képességek kialakítása.
- A tanuló felkészítése elképzelései, gondolatai tárgyiasult formában való kifejezésére.
- A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátíttatása.

Tananyag

Fém- és zománcműves ismeretek

A fém- és zománcművesség tárgykultúrája

A népvándorlás kori törzsek, a szkíták és a honfoglaló magyarok fém- és ötvösművészete

A fém- és zománcművesség műfaji követelményei

A szín térhatása

Pozitív- negatív forma, formaredukció, motívum- és jelképzés, ornamentika

Az elemek elrendezése

A fémművesség anyagai

A fémművesség eszközei, szerszámjai

A fémmegmunkálás módjai

A trasszírozás, domborítás és cizellálás műveletei

A zománciszapok tulajdonságai, fajtái, a felhordás módja, eszközei

A zománc-sgraffito technikája

Festett zománc (grisaille technika)

A zománcozott tárgy égetésre történő előkészítése, ráégetés, átégetés

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A fémművesség

- A népvándorlás-korának fémművészete
- A honfoglaló magyarok ötvösművészete
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

Felületdíszítő technikák

- Ismerkedés a vörös- és sárgaréz (ezüst) díszíthetőségével

- A trasszírozás, domborítás, pusszírozás, cizellálás megismerése iparművészeti példákon keresztül

Felületdíszítés trasszírozással

- Trasszírozó szerszámok megismerése
- Tervezés, előrajzolás, rajzátvitel
- A lemeztárgy felületére átrajzolt kontúrok trasszírozása

Domborítás, cizellálás

- A domborítás, cizellálás eszközei
- Műveletei: az alapfelületek mélyítése, leütése poncolóval, a plasztikus minták kiemelése

Domborított, cizellált vagy trasszírozott fémlap zománcozása

- A mintázott lemez zománcozásra történő előkészítése, bevonása transzparens zománccal, szárítás, égetés

A zománcművészet

- Szkíta fém- és ötvösművészet
- Limougesi festett zománc
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

A színek térhatása

- Azonos motívumok más-más színviszonyba helyezése

Pozitív–negatív formák viszonya

- A sablontechnika ismételt alkalmazása
- Pozitív és negatív formák viszonyával más-más jelentéstartalom kifejezése

Formaasszociációk

- Asszociációra alkalmas motívumok, jelek képzésével új tartalom kifejezése szabadon választott színvilággal, a gondolatközlést legjobban erősítő zománctechnikával

Festett zománc

- A limougesi-i festett zománc megismerése
- Limougesi-i technikai kipróbálása (fehér alapra ráégetett fekete kontúrok, külön-külön felvitt színek)

Grisaille technika

- A grisaille technika megismerése
- Műfaji sajátosságoknak való megfelelés (fekete alapszománccra festés több rétegben fehér zománccal)

Zománc–sgraffito készítése

- A sgraffito technika
- Zománc–sgraffito tervezése
- A terv kivitelezése: gyárilag lealapozott lemezek zománcozásra történő előkészítése, a forma- és színtervek alapján a sgraffito legalsó zománcretegének kialakítása, a ráégetést követően a következő zománcreteg felvitele, a bőrkemény állapotú zománcretegből a rajzolat vagy forma visszaszedése, ismételt égetés.

Fémműves vizsgamunka készítése

- A megtanult fémműves ismeretek, tárgykészítési technikák, eljárások önálló alkalmazásával tárgyalkotó szándék szerinti egyedi lemeztárgy készítése.
- Egyéni kifejezési szándék szerinti zománcozás a megismert zománcok (zománciszap, zománcpor), a tanult zománctechnikai eljárások alkalmazásával.
- Dokumentálás

Értékelés és kiállítás rendezés

- Az év során készített tárgyak közös értékelése
- Kiállítás rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a színek térhatását, a pozitív és negatív formák viszonyát, a motívum és jelképzés szerepét,
- a fém- és zománcművesség példáit, műfajait,
- a népvándorlás kori törzsek, a szkíták és a honfoglaló magyarok fém- és ötvösművészetét,
- a trasszírozás, domborítás, cizellálás eszközeit, műveleteit,
- a sablontechnika és a sgrafitto alkalmazhatóságát,
- a limougesi festett zománcot és a grisaille technikát,
- a szakszerű műhely- és eszközhasználat követelményeit.

Legyen képes:

- fémműves tárgyalkotási feladatok elvégzésére,
- a fém felületének trasszírozással, domborítással, cizellalással történő díszítése,
- a fémlapok zománcozására,
- a zománccal bevont tárgy kiégetésére,
- zománccgrafikai és festőzománc technikák alkalmazására,
- a munkavédelmi szabályok betartására, balesetmentes munkavégzésre.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a fém és a zománc mint tárgyalkotási alapanyag tulajdonságait,
- a fém- és zománcművesség példáit, műfaji követelményeit,
- a tárgykészítéshez kapcsolódó tervezés munkafolyamatait, módszereit,
- a fém- és a tűzzománcozott dísz tárgy készítésének technikai feltételeit,
- a fémalakítás, felületdíszítés és a kőfogalás lehetőségeit,
- a zománcműves munkafolyamatokat: a zománcbevonás, –díszítés és a zománccfestés technikáit, a szárítás, égetés műveleteit,
- a szakszerű anyag- és eszközhasználat követelményeit,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- fémmegmunkálási, –alakítási műveletekre (vágás, darabolás, fúrás, fűrészelés, reszelés, csiszolás, hajítás, lapítás, kalapálás, vésés, domborítás, trasszírozás, domborítás, cizellálás),
- fémműves tárgyalkotási (lánc, lemez intarzia, lemez relief) feladatok elvégzésére,
- a fémek zománcozására,
- a fémek formára alakítására, zománcozásra történő előkészítésére,
- a fémek zománccal történő bevonására,
- a legegyszerűbb zománccdíszítési módok (repszítés, összefolytatás, átégetés) használatára,
- a legegyszerűbb zománccgrafikai, –festészeti (sablon, sgrafitto, grisaille technika) megoldások alkalmazására,
- a zománccal bevont, festett tárgy kiégetésére,
- életkorának megfelelő szinten, az anyag, eszköz és technikai módszerek megválasztására,

- gondolatainak tárgyiasult formában való megvalósítására,
- a helyes munkamenet, a munkavédelmi szabályok következetes betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.
A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgytervező, tárgyalkotó képessége. A terv tükrözze a tanuló gondolati tartalomnak megfelelő képalkotó és tervezőképességét, afém- és zománcművesség anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit.

A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló technikai jártasságát, szakmai tudását.

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész tárgy vagy tárgycsoport a fém- és zománcművesség műfajából.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon megválasztott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- trasszírozott, domborított, cizellált vagy zománcozással díszített tárgy,
- zománcozott képsorozat,
- ékszerkollekció.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan tervezett és elkészített tárgy.

A vizsgatárgy az intézmény által meghatározott funkcióra, gondolati tartalom kifejezésére alkalmas, a tanuló által készített tervvázlat alapján elkészített szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- ékszer, öltözék kiegészítő,
- zománcozott kép.

A munka kivitelezésénél a kiégetés fázisához szaktanári felügyeletre van szükség.

A vizsga értékelése

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró, tárgytervező, formaalkotó, felület és díszítményalakító képesség,
- fém- és zománcműves alapismeret,
- anyag- és eszközhasználat,
- az elkészített tárgy összehatása.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Mindazon vizuális művészeti, fém- és zománcművészeti ismeretek átadása, melyek az adott évfolyamon az igényes tárgyalkotási gyakorlat megvalósításához szükségesek.
- Mindazoknak a gyakorlati ismereteknek az elsajátítása, melyek képessé teszik a tanulót tervek, fém- és zománcműves alkotások létrehozására, a feladatnak megfelelő anyag, eszközök és technika megválasztására.
- Olyan fejlett formakultúra, rajzi, színtani, plasztikai ismeret, technikai tudás és igényesség kialakítása, melyek a fém- és zománcműves területen lehetőséget biztosítanak a filigrán technikával, rekesz- és sodronyzománc technikával díszített tárgyak készítésére.

Tananyag

Fém- és zománcműves ismeretek

Ékkő és almandin berakású, filigrán díszítésű ötvöstárgyak

Rekesz, sodrony és filigrán zománccal díszített ötvöstárgyak

Fémmegmunkálási eszközök, módok

Az ékszerzománc

A rekeszománc változatai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A fémművesség

- Gepida ékkő berakás
- Germán almandin berakás
- Középkori filigrán és bőrtűs díszítésű tárgyak
- Egyéb művészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

Hengerlés és dróthúzás

- A hengerlés eszközei, műveletei. A dróthúzás eszközei, műveletei

Forrasztási eljárások

- A lágyforrasztás és anyagai, eszközei. A keményforrasztás és anyagai, eszközei

A filigrán technika

- Sodratok készítése, formára alakítása

Filigrán technikával ékszergarnitúra tervezése, készítése

- A technikához illő forma, méret, díszítés, színvilág megválasztása
- A zsinórfonalszerű, vékony filigránhuzalokkal a terveknek megfelelő motívumképzés
- A kialakított motívumrendszerrel kollektióképzés

Filigrán és granulák alkalmazása

- A granulák kialakításának művelete
- Filigránnal és granulákkal díszített ékszer készítése
- A kialakított motívumrendszerrel kollektióképzés

A zománcművészet

- Ókori görög bordázott zománcok
- A legrégebbi kínai rekeszománcok

- Bizánci rekeszzománc
- Ottó–kori rekeszzománc
- Az orosz filigránzománc
- A kijevi fejedelemségek rekesz– és sodronyzománc emlékei
- A magyar sodronyzománc
- Az erdélyi filigránzománc
- Kortárs művészi példák felsorakoztatása a tanév anyagához

Az ékszerzománc

- A vörösrézre alkalmas ékszerzománcok fizikai és kémiai tulajdonságai
- A zománcok fajtái funkció szerint (alapzománc, fedő, vagy díszítő zománc)
- A zománcok fajtái állag szerint (zománciszap, zománcpor, zománc kristály)
- A zománcok fényáteresztő képesség szerint (transzparens, fondant, opak, opal zománcok)

Próbalapok, színminták készítése

- Az ékszerzománc tulajdonságainak megtapasztalása
- Égetési variációk, technikai kísérletek

Huzal– vagy drótzománc tervezése, készítése

- Egyszerű geometrikus ornamentikával mintaképzés
- A tárgyalkotás lépései: a huzal formára alakítása, a fémalap zománcozásra történő előkészítése, a lap ellenzománcozása, az előlap transzparens zománccal történő bevonása, a huzal beégetése az alapba, égetés után a reve eltávolítása, a huzalközök feltöltése zománc kristállyal, szárítás, égetés, a zománcozási hibák számbavétele, szükség esetén újrafeltöltés, ismételt égetés

Rekeszzománc készítése

- A műfaji sajátosságokhoz alkalmazkodó képnnyelvvvel zománcalkotás tervezése
- A tárgyalkotás lépései: rekeszszalagok készítése, formára alakítása, a felület berekeszelése, a rekeszek rögzítése, arekeszközök feltöltése zománccal, szárítás, égetés, a zománcozási hibák számbavétele, szükség esetén újrafeltöltés, égetés, a felület felcsiszolása, polírozása

Sodrony zománc

- A sodronyzománc műfaji sajátosságaihoz alkalmazkodó képnnyelvvvel zománcalkotás tervezése
- A tárgyalkotás lépései: sodronyok készítése, formára alakítása, rögzítése, feltöltése zománccal, szárítás, égetés, égetés utáni műveletek

A tanultak alkotó alkalmazása

- A tanultak egyéni kifejezési szándék szerinti alkalmazása
- Az összeépítés, keretezés, installálás fontossága, megtervezése

Értékelés, kiállítás rendezés

- Az év során készített tárgyak értékelése
- Kiállítás rendezés

Követelmények

A tanuló ismerje:

- az ötvösművészet legjelentősebb tárgyi emlékeit, technikai vonulatait,
- a tervezéshez, képi–plasztikai megjelenítéshez szükséges eszközrendszert,
- az átírás, stilizálás, ornamentikaképzés formai követelményeit,
- a tárgyalkotás műveleteit,

- a fémek viselkedését a különböző megmunkálási műveletek során,
- a legalapvetőbb rekeszománc technikákat,
- a kész zománckotás megjelenítésének lehetőségeit,
- a legfontosabb munkavédelmi teendőket.

Legyen képes:

- a feladatához kapcsolódóan tárgyterveket, műszaki rajzokat készíteni,
- az alkalmazni kívánt műveletek előkészítésére,
- a tervszerű, igényes munkavégzésre,
- rekeszek, sodratok készítésére,
- filigránhuzalokkal díszített ékszerek készítésére,
- huzal- vagy drótzománc, rekesz- és sodronyzománccal díszített tárgyak alkotására,
- a fém- és zománcműves műhely eszközeinek balesetmentes használatára, a környezetvédelmi előírások betartására.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Mindazoknak a vizuális művészeti, fém- és zománcművészeti ismereteknek az átadása melyek az adott évfolyamon az igényes tárgyalkotási gyakorlat megvalósításához szükségesek.
- Mindazon gyakorlati ismereteknek az elsajátíttatása, melyek képessé teszik a tanulót tervek, fém- és zománcműves alkotások létrehozására, a feladatnak megfelelő anyag, eszközök és technika megválasztására.
- Olyan fejlett formakultúra, rajzi, színtani, plasztikai ismeret, technikai tudás és igényesség kialakítása, melyek a fém- és zománcműves területen lehetőséget biztosítanak niello technikával díszített fémtárgyak, beágyazott zománccal díszített ékszerek, öltözék kiegészítők, képlemezek készítésére.

Tananyag

Fém- és zománcműves ismeretek

A fém- és zománcművesség műfajai, tárgykultúrája

A beágyazott zománc

A niello technika

A királyi Magyarország ötvös központjai, ötvöstárgyai

Fém- és zománcműves ékszerek

Képlemezek

A tervezés képi, plasztikai eszközrendszere

A műszaki rajz

A fém- és zománcművesség anyagai, eszközei, szerszámai

A fémmegmunkálás módjai

Ötvös zománc technikák

Alapvető eszközhasználati, munka-, és környezetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A fémművesség

- A magyar fémművesség
- Ötvös központok a királyi Magyarországon
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

A niello technika megismerése, alkalmazása

- Nielloval díszített tárgyak bemutatása
- A mintázatot adó anyag (pép) megismerése

- A tárgyalkotás műveletei: vésett vájatok feltöltése, a pép beégetése, beégetés után a felületet lecsiszolása, polírozása

A zománcművészet

- Román kori beágyazott zománc
- Rajna vidékén limougesi beágyazott zománc
- Középkori magyar zománcművészet
- Kortárs zománcművészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

A beágyazott zománc

- A beágyazott zománc változatainak megismerése
- Sima beágyazott zománc (a rajz körvonalain belüli rész eltávolítása véséssel, maratással, giluzsálással történik)
- Áttetsző vagy lapos reliefzománc (az alap domború, esetleg cizellált)
- Kevert zománc (együtt jelenik meg a rekeszománc és a beágyazott zománc)

Ékszerek tervezése, készítése

- A különböző korú, stílusú ékszerek megismerése
- Életkorhoz, személyhez, alkalomhoz, ruhához illő garnitúrák (függők, melltűk, medálok, gyűrűk, karkötők, hajdíszek) tervezése
- Fémalakítási, zománctechnikai eljárások alkalmazása

Ruha kiegészítők tervezése, készítése

- Divattörténeti ismeretek
- Az öltözékek stílus azonos gombok, csatok tervezése, készítése

Ötvös zománccal díszített képlemezek létrehozása

- A tanult ötvös zománc technikák egyéni alkalmazása

Értékelés, kiállítás rendezés

- Az év során készített tárgyak értékelése
- Kiállítás rendezés

Követelmények

A tanuló ismerje:

- a fém- és zománcművészet legjelentősebb technikai vonulatait, tárgytipusait,
- az ötvösművészet legjelentősebb tárgyi emlékeit, technikai vonulatait,
- a tervezéshez, képi-plasztikai megjelenítéshez szükséges eszközrendszert,
- az átírás, stilizálás, ornamentikaképzés formai követelményeit,
- a tárgyalkotás műveleteit,
- a fémek viselkedését a különböző megmunkálási műveletek során,
- az ékszerkészítés lehetőségeit,
- a legalapvetőbb beágyazott zománctechnikákat,
- a kész zománckotás megjelenítésének lehetőségeit,
- a legfontosabb munkavédelmi teendőket.

Legyen képes:

- a feladatához kapcsolódóan tárgyterveket, műszaki rajzokat készíteni,
- az alkalmazni kívánt műveletek előkészítésére,
- a tervszerű, igényes munkavégzésre,
- ékszerek készítésére,
- a beágyazott zománctechnikák alkalmazására,

– a fém– és zománcműves műhely eszközeinek balesetmentes használatára, a környezetvédelmi előírások betartására.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fém– és zománcműves tárgykultúra műfaji sajátosságainak megismertetése.
- Mindazoknak a vizuális művészeti ismereteknek az átadása, melyek az adott évfolyamon az igényes tárgyalakotási gyakorlat megvalósításához szükségesek.
- Mindazon gyakorlati ismereteknek az elsajátíttatása, melyek képessé teszik a tanulót tervek, fém– és zománcműves alkotások létrehozására, a feladatnak megfelelő anyag, eszközök és technika megválasztására.
- Olyan fejlett formakultúra, rajzi, színtani, plasztikai ismeret, technikai tudás és igényesség kialakítása, melyek a fém– és zománcműves területen lehetőséget biztosítanak a különböző fémműves, festő–, és ötvös–zománctechnikával díszített tárgyak, tárgytipusok készítésére.

Tananyag

Fém– és zománcműves ismeretek

A fém– és zománcművesség legjelentősebb stíluskorszakai, tárgytipusai a reneszánsztól a szecesszió ötvösművészetéig

A látványrajz szerepe a tervezésben

A műszaki rajz szerepe a szerkesztett megjelenítésben

A műhelyrajz szerepe, jellemzői, a műhelyrajz készítésének menete

A fémalakítás, megmunkálás újabb lehetőségei

Festőzománc és ötvös zománc technikák

Alapvető eszközhasználati, munka–, és környezetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A fémművesség

- A reneszánsz ötvösművészet
- A barokk, rokokó ötvösség és kovácsoltvas művesség
- A klasszicizmus és az empire ötvösművészete
- A romantikus és a biedermeier ötvösség
- Szecessziós irányzatok a zománcötvös–művészetben

Fémmegmunkálási eljárások

- A fémnyomás, és sajtolás anyagai, eszközei, műveletei
- Kovácsolási eljárások

A zománcművészet

- Erdélyi zománc
- Limougesi festőzománc
- A barokk zománc: miniatúrafestészet
- Szecessziós irányzatok a zománcművészetben

Sodronyzománc készítése

- A magyar sodronyzománc emlékei
- Virágdíszes motívumokkal saját tervezésű, tárgyra szerelhető sodronyzománc lapocskák tervezése, kivitelezése

Az erdélyi zománc

- Erdélyi zománccok bemutatása
- A megismert példák alapján zománctervek készítése

- A tárgykészítés műveletei: keretelt mezők kialakítása, a keretelt mezők zománcozása, a zománc felülfestése, luminálása, a zománcmezők közé gyöngy beillesztése

Az aszúrzománc (email á jour)

- Aszúrzománccal díszített tárgyak bemutatása
- A megismert példák alapján zománctervek készítése
- A tárgykészítés műveletei: a fémkeret kialakítása, a színt elválasztó lemezek kialakítása, alátét készítése, az aszúrkeret és az ideiglenes alátét rögzítése, a lemezek közötti részek zománccal való feltöltése, a zománcok beégetése, az ideiglenes alátét eltávolítása, pácolás, felcsiszolás, polírozás

Festőzománc technikák

- Festés fémoxiddal
- Festés fondanttal és fémoxidokkal
- Aranyfestés zománcre

Miniatúrfestészet zománcon

- A technika megismerése és alkalmazása
- A megismert zománctechnikák alkalmazása különböző tárgytypusokon*
- Fémdoboz fedelének díszítése kazettába illeszthető erdélyi zománccal
- Mérműves aszúrzománc alkotás tervezése
- Szecessziós aszúrzománccok példájára zománcékszerek tervezése

Követelmény

A tanuló ismerje:

- az ötvösművészet legjelentősebb tárgyi emlékeit a reneszánsztól a szecesszió koráig,
- a magyar ötvösművészet legjelentősebb alkotásait, műhelyeit, alkotóit,
- a tervezéshez, képi–plasztikai megjelenítéshez szükséges eszközrendszert,
- a zománc– és fémművesség műveleteit,
- a legalapvetőbb festőzománc és ötvös zománc technikáit,
- a legfontosabb környezet– és munkavédelmi teendőket.

Legyen képes:

- fém– és zománcműves látványterveket, műszaki rajzokat készíteni,
- az alkalmazni kívánt műveletek előkészítésére,
- a tervszerű, igényes munkavégzésre,
- a festőzománc technikák alkalmazására,
- erdélyi zománccal, aszúrzománccal díszített tárgyak alkotására,
- a műhely eszközeinek balesetmentes használatára, a környezetvédelmi előírások betartására.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fém– és zománcműves tárgykultúra műfaji sajátosságainak megismertetése.
- Mindazoknak a vizuális művészeti ismereteknek az átadása melyek az adott évfolyamon a tárgytervezéshez szükségesek.
- Olyan fejlett formakultúra, rajzi, színtani, plasztikai ismeret, tudás kialakítása, melyek lehetővé teszik a művészi igényű tárgytervezést.
- Mindazon gyakorlati ismereteknek az elsajátíttatása, melyek képessé teszik a tanulót a tárgyalkotói szándék szerinti fémműves tárgyak, tárgytypusok létrehozására.
- Felkészítés arra, hogy a tanult festőzománc és ötvös zománc technikákkal különböző funkciójú képsorozatok, belső– és külső tereket díszítő zománccalkotásokat hozzon létre.

Tananyag

Fém- és zománcműves ismeretek

A kortárs fém- és zománcművesség tárgykultúrája, műfaji követelményei, alkotói

Cégek, címerek

Öntészeti eljárások

Fémmegmunkálás, felületkezelés

Lemeztárgyak

Csavarkötés, szegecselés

Festőzománc

Ötvös zománc

A fémmegmunkálás, zománcozás munka-, és környezetvédelmi szabályai

Feladatcsoportok

A fémművesség

– A modern fémművesség

– Tárgytípusok

– Alkotók, alkotóműhelyek

Fémmegmunkálási eljárások

– Különböző öntészeti eljárások

– Homokba formázás, precíziós öntés viaszformával

– Előkészítő eljárások és utómunkálatok

Felületkezelési eljárások

– A különböző fémek felületkezelési módjának megismerése

– A galvanizálás

Oldható és oldhatatlan kötések

– Csavarkötés, szegecselés

Lemezek térbeli alakítása

– Doboz készítése lemezből, a tető záródása – zsanér, zárszerkezet alkalmazásával

Összetett tárgyak létrehozása

– Rézlemezből összetettebb funkciót kielégítő tárgyak tervezése és kivitelezése

A zománcművészet

– A kortárs zománcművészet

– Alkotóműhelyek, alkotók, tárgytípusok

– Műfaji sokszínűség

Festőzománc technikák alkalmazása egyéni terv alapján

– Festés fémoxiddal

– Festés fondanttal és fémoxidokkal

– Aranyfestés zománkra

– Festőzománc és ötvös zománc technikák alkalmazása különböző tárgytípusokon

Cégek, címerek, emblémák tervezése, készítése

– A címer formája, a címerpajzs osztása, a mesteralak vagy jelkép és a felirat

– Különböző funkciójú (ország, város, intézmény, család...) címerek tervezése a heraldikai ismeretekre építve

– Különböző tevékenységek (cégek, üzletek, iparágak...) cégéreinek megtervezése, kivitelezése a tevékenység stilizált, szimbolikus jelével, feliratával

- Emblémák tervezése stilizált motívumokkal, jelképpé minősült színekkel

Utca és házszámtáblák tervezése, kivitelezése

- A helység, (település) utca, épület jegyeinek kiemelésével, ornamentikaképzéssel, stilizálással egyedi irányító, jelölő táblák tervezése

Lakberendezési zománcdíszek tervezése, kivitelezése

- Adott belső térbe, enteriőrbe a különböző lakberendezési tárgyak (bútor, tükör, doboz, tál...) díszítő zománcbetéteinek megtervezése, az adott tárgy stílusához, formájához, anyagához alkalmazkodva

Belső tereket díszítő zománcalkotások készítése

- Különböző funkciójú terekbe (színházterem, ebédlő, bálterem, kártyaszoba, tanterem, folyosó...) a helyiségstílusához (mérethez, színhez) igazodó nagyméretű muráliák tervezése
- A tervek kisméretű zománc–makettjeinek elkészítése

Külső teret díszítő zománcmunkák

- Fiktív vagy valódi épületek (étterem, cukrászda, zöldséges, szálloda...) homlokzatdíszjeinek (kapu...) megtervezése, zománc makettjeinek elkészítése

Vizsgamunka készítése

- A megtanult fémműves ismeretek, tárgykészítési technikák, eljárások önálló alkalmazásával tárgyalkotó szándék szerinti egyedi lemeztárgy készítése
- Tárgyalkotó szándék szerinti egyedi zománcművelet: – címer, cégér, ékszerkollekció, öltözék kiegészítő, zománcozottképsorozat, lakberendezési tárgy, vagy épületdíszítmény készítése

Értékelés, kiállítás rendezés

- Az év során készített tárgyak értékelése
- Kiállítás rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a kortárs fém– és zománcművesség legjelentősebb műhelyeit, alkotóit, tárgytypusait
- a tervezéshez, képi–plasztikai megjelenítéshez szükséges eszközrendszert,
- az öntészeti, felületkezelési eljárásokat,
- a lemeztárgy készítés, összeszerelés műveleteit,
- a legalapvetőbb festőzománc és ötvös zománc technikáit,
- a legfontosabb környezet– és munkavédelmi teendőket.

Legyen képes:

- fém– és zománcműves látványtervet, műszaki rajzokat készíteni,
- az alkalmazni kívánt műveletek előkészítésére,
- a tervszerű, igényes munkavégzésre,
- a festőzománc technikák alkalmazására,
- az ötvös zománc technikák alkalmazására,
- a megismert fém– és zománcműves technikákkal, eljárásokkal külső és belső teret díszítő zománcalkotások készítésére,
- a műhely eszközeinek balesetmentes használatára, a környezetvédelmi előírások betartására.

Követelmény a továbbképző évfolyam elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a fém– és zománcművészet fogalmát, díszítő szerepét,

- a fém– és zománcművészet legjelentősebb tárgyi emlékeit, stíluskorszakait, műhelyeit,
- a fém– és zománcművészet fejlődési szakaszait, technikai vonulatait,
- a magyar ötvös– és zománcművészet legjelentősebb korszakait, alkotásait, műhelyeit, alkotóit,
- a fém– és zománcművészet kifejező eszközeit,
- a tervezéshez, képi–plasztikai megjelenítéshez szükséges eszközrendszert,
- az átírás, stilizálás, ornamentikaképzés formai követelményeit,
- a színesfémek, könnyűfémek, nemesfémek anyagára jellemző fizikai és kémiai tulajdonságokat,
- a zománc– és fémművesség műveleteit,
- a fémek viselkedését a különböző megmunkálási műveletek során,
- a filigrán, granulák, niello, rekesz és sodronykészítés, aszúrozás technikáit,
- a térbeli lemezalakító módokat,
- a különböző felületkezelési módokat, amelynek ismeretében saját terveit önállóan tudja megvalósítani,
- a legalapvetőbb festőzománc és ötvös zománc (a huzal, rekesz, filigrán vagy sodrony zománc; a beágyazott és azazsúrzománc) technikáit,
- a felhordott zománc szárítását, égetését, az égetés utáni műveleteket,
- a kész zománckotás megjelenítésének lehetőségeit,
- a legfontosabb környezet– és munkavédelmi teendőket.

A tanuló legyen képes:

- a megszerzett ismereteket tűzzománc– és fémműves alkotómunkájába beépíteni,
- a feladatához kapcsolódóan tér, forma és színtanulmányokat, ornamentikaterveket, fémműves és zománcműves tárgyterveket, maketteket, magyarázó– és műszaki rajzokat készíteni,
- munkáin a forma–funkció–díszítmény összhangját megteremteni,
- az alkalmazni kívánt műveleteket előkészíteni, elvégezni,
- tervszerű, igényes munkát végezni,
- a tűzzománc– és fémműves műhely eszközeit balesetmentesen használni, a környezet– és tűzvédelmi előírásokat betartani.

A művészeti záróvizsga követelménye

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Tűzzománc– és fémműves műhelygyakorlat

A gyakorlati vizsga időtartama

- tervezési feladat 50 perc
- tárgyalakotás 190 perc

A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama: max. 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező és tárgyalakotó képessége. A terv tükrözze a tanuló látványértelmező, gondolati tartalomnak megfelelő elemző, átíró, képkalkotó, tervező készségét, a tűzzománc– és fémművesség anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló technikai jártasságát, mesterségbeli tudását, művészeti igényességét.

1. A tűzzománc– és fémműves műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két vizsgarészből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval, szakmai indoklással együtt benyújtott kész tárgy vagy tárgycsoport a tűzzománc– és fémműves műfajokból.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított– tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- címer, cégér,
- ékszerkollekció, öltözék kiegészítő,
- zománcozott képsorozat,
- lakberendezési tárgy,
- épületdíszítmény.

A vizsgamunkát az utolsó továbbképző évfolyam szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és aművészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan tervezett és elkészített tárgy.

A vizsgatárgy az intézmény által meghatározott funkcióra, gondolati tartalom kifejezésére alkalmas, a tanuló által készített tervvázlat alapján megvalósított alkotás, amely lehet:

- ékszer,
- öltözék kiegészítő, tarsolylemez,
- zománcgrafika vagy zománcfestmény.

2. A tűzzománc– és fémműves műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:

- a zománc– és fémművesség legjelentősebb tárgyi emlékei, alkotói, műhelyei,
- a zománcművészet a művészeti terület fejlődési szakaszai, technikai vonulatai, stíluskorszakai,
- a művészeti terület magyar vonatkozásai,
- zománc– és fémalakítási technikák, műveletek, díszítési módok,
- a tűzzománc– és fémművesség tűz–, baleset–, egészség– és környezetvédelmi alapismeretei.

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség,
- problémamegoldó és tárgytervező képesség,
- a terv tartalmi és formai megoldása,
- a zománc– és fémműves ismeretek gyakorlati alkalmazása,
- anyag– és eszközhasználat,
- a forma és díszítmény összhangja, a vizsgamunka összhatása, esztétikuma.

A szóbeli vizsga értékelése

- a követelményekben meghatározott elméleti tananyag ismerete,
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága,
- kommunikációs készség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök:

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)

Zománcégető kemence

Égetési segédeszközök: berakó lap, berakó villa, hőálló kesztyű, hőálló szemüveg

Satupad, szerszámsatu, sikattyú, szorító

Állványos fúrógép

Mérőeszközök: subler, körző, vonalzó, szögmérő

Fémmegmunkáló kéziszerszámok: kézi lemezvágó olló, fémllyukasztó, pontozó, harapó-, csípő-, kúpos-, és laposfogó, fémfűrész, reszelő, kalapács, véső, beütő és cizellőr szerszámok, fémkefe

Zománczó eszközök: spatula, csipesz

Dörzs és porító csésze

Rajzi, grafikai eszközök: ceruza, toll

Festő eszközök: vízfesték, ecset, vizes edény

Konstruáló eszközök: papírvágó olló, snitzer

Vegyszeres tál

SZOBRÁSZAT ÉS KERÁMIA - MŰHELYGYAKORLAT

A szobrászat és kerámia műhelygyakorlat célja az általános és szakirányú vizuális műveltség megalapozása, fejlesztése, mindazoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek az átadása, melyek képessé teszik a tanulót térbeli szobrászati és kerámia tervek, alkotások létrehozására. Célja továbbá olyan fejlett formakultúra, rajzi, színtani, plasztikai ismeret, technikai tudás átadása és igényesség kialakítása, amely felkészít a művészi igényű alkotómunkára, az igényes plasztikai tárgyalkotásra.

A műhelygyakorlat feladata a szobrászat és kerámia műfaji sajátosságainak megismertetése, a feladatok megtervezéséhez szükséges ismeretek elsajátíttatása, a tárgyalkotáshoz szükséges anyag- és eszközismeret, eszközhasználat biztosítása, a munkaszervező-készségek, képességek kialakítása.

A tárgyformálás hagyományos és új anyagainak, az egyes technológiai eljárások kivitelezési módjának és azok alkalmazási területének, valamint a szobrász és kerámia műterem felszerelésének megismertetése.

A munka során használt anyagok és szerszámok takarékos és sokoldalú használatának megtanítása, kéziszerszámok készítése.

A kreatív feladatmegoldások gyakoroltatása a tervtől a kész munkáig.

A klasszikus szobrászat és kerámia formai megoldásainak és az azoktól való elszakadás lehetőségeinek bemutatása.

Alapfokú évfolyamok

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példák megismertetése
- Az alapvető szobrászati és kerámiatörténeti, valamint technikai tudnivalók megismertetése
- A szobrász és kerámia tárgykészítési technikák alkalmazásában való jártasság kialakítása
- Egyszerű mintázó szerszámok elkészítése
- Egyszerű felrakott és díszített edények készítése
- Az alapvető mintázási ismeretekhez szükséges készségek kialakítása és fejlesztése

Tananyag

Szobrászat és kerámia ismeretek

A megoldott feladatok során elsajátított plasztikai és kerámiaformáláshoz illeszthető művészettörténeti ismeretek

Az agyag felhasználási területei a művészettörténet nagy korszakaiban

Az agyag legfontosabb jellemzői, kezelése, alakítási lehetőségei

Kerámiatárgy készítésének fázisai, formaadás, engobozás, mázazás munkarendje

Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Ismerkedés a szobrász- és kerámiaműhellyel

- A szerszámok bemutatása, megnevezése
- Agyag, gyurma, tészta, viasz, nemez – mint plasztikus anyagok – összehasonlítása
- Egyszerű organikus formák mintázása
- Állatfigurák mintázása

Pozitív–negatív formák megismerése és formálása

- Faktúragyűjtés, apró természeti formákról (nyomatok készítése) gipsznegatív öntése
- Egyszerű tárgyak lenyomata agyagban, megőrzésük: terrakottában, gipszben
- Monogrampecsét faragása

Felületdíszítés színekkel

- Masszagyúrás, lapsodrás, kerek és négyzetes síkfelület tagolása engobbal
- Színes agyagok
- Színes masszák készítése földfestékekkel,
- Ritmusgyakorlatok – ékszerkészítés

Plasztikai élménygyűjtés

- Múzeumlátogatás

Szabadon formálható kerámia

- Apró agyagplasztikák – ember és állatfigurák – készítése, földfestékkel való díszítése

Szobrászat és kerámiamintázási gyakorlatok

- Gyakorlatok az arányérzék fejlesztésére: alapformák, rész–egész viszonya, pozitív–negatív formák
- Formaelemzések: természeti és mesterséges tárgyak
- Relief készítése

Állatábrázolás a különböző művészeti korokban

- Múzeum- és könyvtárlátogatás
- Állatrajzolás után mintázás: arányérzék fejlesztő gyakorlat
- Kicsinyítés–nagyítás
- Domborműmintázás agyagból
- Relief és körplasztika készítése állatfigurákkal
- Üregelt körplasztika készítése
- Anyagválasztás – agyag, fa, gipsz
- Mintázófa és szobrászgyűrű készítése
- Mintázás pozitív–negatív plasztikai elemekkel
- Terrakottára égetés. Gipszforma vétel terrakottáról
- Gipszformába préssel sokszorosítás
- A relief tagolása festéssel, engobozással

Pozitív, negatív, relief készítése

- Gipszlap öntése, agyagba, gipszbe való karcolás, felületképzés
- Negatív ellenpár készítése

Edénykészítés

- Szabadformálású és felrakott edények készítése
- Különböző marokedény készítése, azok díszítése nyomhagyással

- Formára vagy formába rakott intarziaedény
- Kézi korongon történő edényfelrakás

Értékelés és kiállítás rendezés

- Az év során készített tárgyak közös értékelése, a szaktanár irányításával
- Ismerkedés a kiállítás rendezéssel

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példákat.

Legyen képes:

- alkalmazni alapszinten az elsajátított tárgykészítési technikákat.
- egyszerű edényeket felrakással elkészíteni és díszíteni.
- életkorának megfelelő szinten megjeleníteni elképzeléseit, agyagban és gipszben.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példák megismertetése
- Az alapvető mintázási és edénykészítési technikák alkalmazása
- A megismert tárgyalkotó eljárás gyakoroltatása, hogy ép tárgyat tudjon létrehozni
- Minta alapján egyszerű kéziszerszámok készítése és használata
- A plasztilinnel, gipsszel, agyaggal való bánásmód elsajátíttatása
- Kiseb feladatok önálló megoldására való felkészítés
- Tanári vezetéssel, bonyolultabb feladatok elvégzésére történő felkészítés

Tananyag

Szobrászat és kerámia ismeretek

A megoldott feladatok során elsajátított plasztikai és kerámiaformáláshoz illeszthető művészettörténeti ismeretek

Relief és körplasztika

A kerámiaégetésben rejlő lehetőségek

A máz, mint védőréteg és színezőanyag

A gipsz, mint átmeneti, és mint végleges anyag

Szögletes formák összeépítése, vetemedés, zsugorodás

Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Szobrászat és kerámiamintázási gyakorlatok

Pénzérmék, plakettek mintázása

- Múzeumi példák alapján pénzérmék, plakettek mintázása plasztilinből
- Gipszforma vétel. Préselés gipszformába, terrakotta égetés
- Gipsz pozitív öntése, retusálása

Az építészet és a társművészetek kapcsolata

- Szobrok a közterületeken
- Makettek készítése
- Nagyobb méretű térforma felrakása samottos agyagból
- Agyagvágó, simító kéziszerszámok készítése

Műterem- és gyárlátogatás

- Szobrászművész munka közben
- Üzemlátogatás kerámiagyárban: gipszműhely, nyersgyártó–formázó műhely, festőműhelyek, különböző hőfokon üzemeltetett kemencék és a kész termékek megtekintése

Felületalakítás

- Nyomhagyásos gyakorlatok síkfelületen
- Síkfelület tagolása engobbal (csíkozás, fröcskölés, ecsettel való festés, írókázás ...)

Edénykészítés

- Síklapokból készített egyszerű fedeles tárgy készítése, díszítése a ritmusgyakorlatok alkalmazásával

Korongozás

- Egyszerű alapformák, azok díszítése a ritmusgyakorlatok alkalmazásával

Értékelés és kiállítás rendezés

- A tanév során készült munkák közös értékelése, válogatása
- Záró kiállítás rendezése szaktanári irányítással

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példákat.

Legyen képes:

- a megismert tárgyalakítási eljárás birtokában ép tárgyat létrehozni
- minta alapján egyszerű kéziszerszámok készítésére
- mintázni és formázni plasztilinnel, gipsszel, agyaggal
- kisebb feladatok önálló megoldására
- tanári vezetéssel bonyolultabb feladatok elkészítésére.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példák megismertetése
- Különböző alapszintű tárgykészítési technikák megismertetése és gyakoroltatása
- Az önálló megoldási készség kialakítása, különböző plasztikai feladatok (dombormű, körplasztika) megoldásával
- Az alapfogások elsajátíttatása, kisebb hengeres formák korongozásának megtanítása és gyakoroltatása
- Az edényformálás és a mázak használatában való jártasság kialakítása

Tananyag

Szobrászat és kerámia ismeretek

A megoldott feladatok során elsajátított plasztikai és kerámiaformáláshoz illeszthető művészettörténeti ismeretek

Képzési lehetőségek megismerése: iskolalátogatás művészeti szakgimnáziumban

Szobrászati technikákat felhasználó szakmák megismerése: épületszobrász, szobrászművész, keramikusművész

Műterem látogatás szobrász– és keramikusművésznél

Alacsony– és magas tűzű masszák és azok mázazása, égetése

Oxidáló és redukáló égetés, kemencék

Baleset–, munka– és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Szobrászat–kerámia gyakorlatok

- Egyszerű körplasztikák pozitív–negatív öntése

Portré mintázása

- Vázra épített portré mintázása agyagból
- A kész fejről 2 feles gipszforma vétel–tanári segítséggel
- A kiüregelt, kiszáradt agyagfej égetése terrakottára
- A kiégetett agyagfej patinázása tanári segítséggel

Drót és faelemekkel térkompozíció készítése

- Az anyagok egymást erősítő hatásának, kifejező erejének tudatos felhasználása

Anyaggyűjtés

- Edényformák rajzolása, díszítmények másolása, elemzése

Korongozás

- Egyszerű hengeres formák fölhúzása, a felület tagolása engobbal
- Egyszerű edényformák korongozása különféle peremmegoldással
- Fenékszög esztergálása
- Fedő kialakítása

Fülezés

- Fülhúzás, felragasztás

Mázás edény készítés

- Mázazási, kemenceraakási gyakorlatok
- Az égetés figyelemmel kísérése

Értékelés és kiállítás rendezés

- A tanév során készült munkák közös értékelése, válogatása
- Záró kiállítás rendezése szaktanári irányítással

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példákat
- alapszinten az elsajátított tárgykészítési technikákat.

Legyen képes:

- önállóan megoldani különböző plasztikai feladatokat (dombormű, körplasztika).
- kisebb hengeres formát korongozni.

Legyen jártassága az edényformálásban és a mázak használatában.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a szobrászat– és a kerámiatörténet fontosabb állomásait, eredményeit,
- a kiemelkedő jelentőségű műveket, alkotásokat, és azok készítőit,
- a szobor– és kerámiakészítés alapjait, a felhasznált anyagok tulajdonságait, felhasználási területét, a készítés technikáját,
- a forma és díszítmény összhangjára vonatkozó esztétikai követelményeket,
- a balesetvédelmi szabályokat,

– a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- az anyagismeret birtokában a célnak legmegfelelőbb eljárást alkalmazni,
- életkorának megfelelően tapasztalatait, ismereteit beépíteni az alkotás folyamatába,
- a tárgyalakotás folyamatában a forma és díszítmény összhangját megteremteni,
- a tárgyakat, az anyag–funkció–forma szempontjai szerint értelmezni,
- domborművet és kisplasztikát mintázni, faragni, építeni, térkonstrukciót készíteni,
- különféle edénykészítési technikákat alkalmazni,
- igényesen megoldani a kreatív feladatokat, az elképzeléseket a tervtől a kész munkáig,
- saját munkáit elemző módon értékelni, rendszerezni, dokumentálni,
- a helyes munkamenetet, munkavédelmi szabályokat következetesen betartani,
- együttműködni a munkafolyamat résztvevőivel.

A tanuló rendelkezzen:

- a plasztikai formálás készségével,
- saját és más munkájának szóbeli, közösség előtti értékelésének képességével.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, plasztikai alkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a szobrászat és kerámia-művészet, anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló szobrászati-, kerámiatechnikai jártasságát, tudását.

A szobrászat és kerámia műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész tárgy, tárgycsoport a szobrászat vagy kerámia műfajából.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján elkészített alkotás, amely lehet:

- mintázott, faragott, applikált dombormű terrakottából, gipszből, fából, vagy bármely más anyagból,
- mintázott körplasztika, égetett agyagból, gipszből – mázazva, festve vagy patinázva,
- drótból, fából, hungarocellból, vagy egyéb szobrászati anyagból készített plasztika,
- felrakással, korongolással vagy egyéb technikával készült tárgy, tárgycsoport.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített tárgy, tárgycsoport a szobrászat vagy kerámia műfajából.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, agyagból vagy egyéb szobrászati anyagból, szabadon választott mintázási, konstruálási, felületdíszítési technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- figurális vagy nonfiguratív plakett, dombormű,
- korongozott vagy más technikával készített edény,
- a szobrászatban és a kerámiában használatos eljárások valamelyikével, vagy ötvöztetésével készült plasztika.

A vizsga értékelése

- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- a szobrászat és kerámia alapvető technikáinak ismerete, gyakorlati alkalmazása,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, technika és kifejezőmód megválasztása és használata,
- az elkészült munka összhangja.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példák megismertetése
- A különböző tárgyalakító eljárások megismertetése és gyakoroltatása alapszinten
- A tanév során megismertetett új fogalmak megértetése és elsajátíttatása a tanulóval, hogy azokat a gyakorlatban helyesen tudja alkalmazni.
- Rajzi gyűjtés nyomán vázlat és tervkészítéshez szükséges ismeretek elsajátíttatása
- Felrakással vagy korongolással öblös tárgy elkészítése
- Az egyszerű gipszforma készítés és sokszorosításhoz szükséges készség, képesség kialakítása
- A szobrász-kerámia tevékenységhez kapcsolódó baleset-, munka- és környezetvédelmi szabályok és azok gyakorlati alkalmazásának megismertetése

Tananyag

Szobrászat és kerámia ismeretek

A megoldott feladatok során elsajátított plasztikai és kerámiaformáláshoz illeszthető művészettörténeti ismeretek

A fény és árnyék szerepe a plasztikában

A ritmus

A geometrikus forma

A szín jelentősége a szobrászatban és kerámiában

A stilizálás és a kompozíció fogalma, törvényszerűségei, a jel fogalma

A díszítmények eredete

A monogram, a címer

Könyvtári és múzeumi anyaggyűjtés

Az agyag összetétele, anyagszerkezete

Kerámiatárgy készítésének munkafolyamata – agyaggyúrás, formaadási eljárások, szárítás, mázazás égetés rendje

Égetési alapismeretek

Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Szobrászat-kerámia gyakorlatok

- Kötött és szabad formálás összekapcsolása

- Préselés agyagból
- Engobozás, mázazás, égetés
- Gipszbe vésett monogram tervezése, kivitelezése
- Különböző anyagok viselkedésének vizsgálata: növekedés–zsugorodás, kemény–lágú, kopás–csiszolódás
- Formaalakító természeti erők megfigyelése, rajzi leképzése
- Egyszerű szerkezetek építése: drótból, dróthálóból, papírból

Különböző művészettörténeti korokból való padlólapok másolása

- Gyűjtőmunka alapján padlólap másolás
- Tervrajz átmásolása gipszlapra
- Negatív vésés, pozitív gipszöntés
- Mindkét modellről gipszforma vétel
- Bepréseléssel a sokszorosítás gyakorlása
- Engobozás, zseggélő égetés

Tárgyelemzés

- Az elkészült padlólap elemzése
- A funkció–forma–anyag és díszítmény megjelenési formáinak értelmezése

Nagyítás

- Kirándulás során gyűjtött vízkoptatta kavicsok, kövek felnagyításával agyagszobrok alkotása
- Kézzel épített, felrakott formák
- Színezés engobbal és mázakkal, égetés
- A felnagyított természeti formák újraalkotása drótból, dróthálóból, papírból

Szabad és kötött formálás összekapcsolása

- Figurális agyagplasztika kézi korongon felrakott edény részeként való alkalmazása
- Tervezés és anyaggyűjtés látványszerű rajz segítségével

Értékelés és kiállítás rendezés

- A tanév során készült munkák közös értékelése, válogatása
- Záró kiállítás rendezése szaktanári irányítással

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példákat,
- a használat során megismert különböző anyagok tulajdonságait, jellegzetességeit,
- a szakmához kapcsolódó baleset-, munka- és környezetvédelmi szabályokat és a gyakorlatban alkalmazza azokat.

Legyen képes:

- alkalmazni alapszinten az elsajátított tárgykészítési technikákat,
- rajzi gyűjtés nyomán tervet, vázlatot készíteni,
- felrakással vagy korongolással öblös tárgyat (tárgyakat) elkészíteni,
- a tanév során megismert új fogalmakat a gyakorlatban helyesen alkalmazni,
- gipszformát készíteni, és tárgyakat sokszorosítani.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példák megismertetése

- A különböző tárgykészítési technikák megismertetése és gyakoroltatása
- A tárgykészítés során eltérő mintaszervezési megoldások alkalmazásának megismertetése
- A sorolható csempék és reliefek elkészítésénél a különböző módszerek elsajátíttatása

Tananyag

Szobrászat és kerámia ismeretek

A megoldott feladatok során elsajátított plasztikai és kerámiaformáláshoz illeszthető művészettörténeti ismeretek

A stilizálás és kompozíció kapcsolata és törvényszerűségei

A jel fogalma

Az emberi lépték – arányösszefüggések

Az élő test vázszerkezetének egyes részei

Padlólapok és kályhaszemek, készítése

Különféle mázazási eljárások – máz alatti, máz feletti festés, sgraffito

Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Szobrászat és kerámia gyakorlatok

- A csontok formáinak vizsgálata, elemzése, mintázása
- Mintázás előtti nagyítás
- Tartóváz készítése fémből, drótból
- Állatkoponya mintázása a plasztika érzékeltetésével
- Gipsznegatív készítése testrészletről
- Festett és mázazott padlócsempe készítése
- Tervezés anyaggyűjtéssel, stilizálás

Tárgyelemzés

- A tananyaghoz kapcsolódó plasztika elemzése történeti, művészettörténeti keretbe foglalva

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példákat,
- gyakorlottan alkalmazza az alapvető szobrászati és kerámia technológiai eljárásokat.

Legyen képes:

- műalkotások értő elemzésére a stilizálás érdekében,
- a stilizálás érdekében látványos rajzok egyszerűsítésére.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példák megismertetése
- Az emberi lépték és arányösszefüggései alaposabb megismertetése
- Életnagyságú részlet nagyításának bemutatása és gyakoroltatása
- Koponya és csontváz alaposabb elemzése
- Képi redukció és írott szöveg együttesének elemzése és alkalmazásának gyakoroltatása

Tananyag

Szobrászat és kerámia ismeretek

A megoldott feladatok során elsajátított plasztikai és kerámiaformáláshoz illeszthető művészettörténeti ismeretek

Természetes és mesterséges szerkezetek viszonya

- csontváz rajzolása
- részletkiemelés és nagyítás
- a nagyítás felhasználása mintázáskor
- a megmintázott részlet posztamensen való elhelyezése

Stilizálás, deformálás

- Mozdulatrajzok ruhás alakról
- Ceruzavázlatok, tanulmányrajzok
- Kis méretű agyagvázlatok stilizálva, deformálva

Az emberi lépték

- Gipsznegatív készítése különböző testrészekről – arcról, kézről
- Az arányösszefüggések megbeszélése

Emberi koponya mintázása

- koponya rajzolása, a forma és szerkezet értelmezése hangsúlyozása
- koponya mintázása életnagyságban
- a szobor üregelése, vagy gipszbe öntése

Gyakorlati feladatok

- Síkfelület és plasztika kapcsolata

Felületkialakítási gyakorlatok

- Anyaggyűjtés, díszítménymásolás, elemzés
- Tervezés anyagban. Adott felület szabad illetve kötött rendszerű plasztikus tagolása
- Pozitív és negatív viszonylatok kihasználása

Plasztikus padlócsempe

- Tervezés anyaggyűjtéssel
- Mintaszervezés, sorolható és terülő díszítmények
- Tárgykészítés gipsznegatív segítségével

Egyedi relief

- Organikus forma redukált képi megjelenítése és írott szöveg együttes alkalmazása
- Lapos vagy magas plasztikájú egyedi megjelenésű dombormű tervezése és készítése szabadon választható funkcióra

Tárgyelemzés

- A tananyaghoz kapcsolódó szobor vagy kerámiatárgy elemzése történeti, művészettörténeti keretbe foglalva
- A forma, szerkezet, valamint a funkció és díszítmény megjelenési formáinak értelmezése

Értékelés és kiállítás rendezés

- A tanév során készült munkák értékelése, válogatása
- Záró kiállítás rendezése szaktanári irányítással

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példákat,

- az emberi test fontosabb arányviszonyait.

Legyen képes:

- alkalmazni az elsajátított tárgykészítési technikákat
- organikus formák redukált, jelzésszerű egyszerűsítésére
- műalkotások értő elemzésére

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példák megismertetése
- Az alapvető technológiai és szaktörténeti tudnivalók megismertetése úgy, hogy a tanuló képes legyen azokat szakszerűen alkalmazni
- Az alapvető tervezési ismeretek és tárgykészítési technikák elsajátíttatása
- Az építészeti elemek szobrászati díszítésének és törvényszerűségeinek megismertetése
- A mintázásban való jártasság fejlesztése
- Portré és ember figura mintázási készség fejlesztése
- A használati funkcióra való tárgytervezés alapelveinek a megismertetése

Tananyag

Szobrászat és kerámia ismeretek

A megoldott feladatok során elsajátított plasztikai és kerámiaformáláshoz illeszthető művészettörténeti ismeretek

Az emberi figura, mint a szobrászat tárgya

Az emberi alak megjelenítése a különböző kultúrákban

A figura és környezet összefüggései a plasztikai formálás szempontjából

A töredék, a torzó problémája a művészetekben

Az épített tér és a szobor kapcsolata művészettörténeti példákon

Kőedény- és porcelángyarak

A formatervezés jelentősége

Egyedi kortárs kerámia,

A sorozatgyártással korongon készült edény összehasonlítása forma, anyag, szerkezet, szilárdság szempontjai szerint

Korongolt edény díszítésének lehetőségei: zsinórozás, plasztikus dombormű, csíkozás, sgraffito, fröcskölés, fésűs dísz,

holdazás, ecsettel való festés, írókázás

Elektromos, gáz-, koks- és olajtüzelésű kemencék

A redukció különböző formái – feketeedény, porcelánégetés, raku

Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Portré mintázás

Rajzi előtanulmányok – fejrész

Római portré rajzolása

- Vázkészítés, mintázófa, mintázó gyűrű készítése
- Mintázás, római portré másolása

Szobrászati díszek készítése építészeti elemekhez

- Ornamentika rajzolása és mintázása (másolat)

Torzó mintázása agyagból

- Krokizás modell után
- Vázlatok, tanulmányrajzok
- Vázkészítés drótból, vasból, fából
- Mintázás agyagból
- Gipszforma vétel szilikon betéttel
- Pozitív öntése gipszből
- Múzeumi, könyvtári előtanulmányok, aktrajz, kroki modell után
- Vázkészítés vas, fa, drót felhasználásával
- 1/2-es méretben tömeg–szerkezet téri viszonyok figyelembevételével alak mintázása
- Egy kiválasztott részletről gipsz formavétel
- Látogatás kőszobrász műteremben

Felületdíszítési gyakorlat

- Anyaggyűjtés, díszítménymásolás, elemzés
- Az elméletben megismert díszítőtechnikák gyakorlása
- A begyakorolt technikák valamelyikének alkalmazásával önálló vonal-, folt–ritmusok kialakítása síkfelületen

Szögletes edény és díszítménye

- Különböző rendeltetésű és formájú, egymással harmonizáló szögletes edény–együttes kialakítása összeépítéssel, díszítése a fenti technikák alkalmazásával

Korongozott edény és díszítménye

- Különböző profilú korongolt tálféleségek készítése, díszítése festéssel, mázazással
- A tervezést megelőző anyaggyűjtés kapcsán kompozíciós alapesetek rajzos elemzése

Edényrészek kialakítása

- Préselt fül készítése kétféles forma segítségével
- Korongozott csőr összeépítése az edénytesttel, a fül felragasztása
- Értelmező rajzok készítése pl. kiöntőedény esetére

Díszítményvariációs gyakorlat

- Azonos formájú és méretű korongozott tárgysorozat díszítési variációi

Tárgy együttes készítése

- Azonos formavilágú, harmonikus tárgy együttes tervezése, elkészítése kézműves eszközökkel
- Az elképzelt darabok látványoszerű megjelenítése rajzban

Értékelés és kiállítás rendezés

- A tanév során készült munkák közös értékelése, válogatása
- Záró kiállítás rendezése szaktanári irányítással

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a plasztikai formáláshoz kapcsolódó művészettörténeti példákat,
- a szobrászat és a kerámia klasszikus műfajait,
- a használati funkcióra tervezett tárgyak formai problémáit,
- az építészeti elemek szobrászati díszítésének törvényszerűségeit.

Legyen képes:

- gyakorlottan alkalmazni az elsajátított tárgykészítési technikákat alapszinten,
- műalkotások értő elemzésére.

Rendelkezzen alapvető tervezési ismeretekkel.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a szobor- és kerámiakészítés anyagait, azok tulajdonságait és felhasználási területét,
- a szobrászat és kerámiaművészet klasszikus műfajait, történetük fontosabb állomásait,
- a formai jellemzőket a történeti és kortárs tárgyakon,
- egyes tárgytipusok formái és rendeltetése közötti összefüggéseket,
- a forma és díszítmény összhangjának jelentőségét,
- a szobrász és kerámia műterem szükséges berendezését, felszerelését, az anyagok előírászerű kezelését,
- a műalkotás és a környezet összefüggéseit a megformált tárgy és enteriőr viszonylatában,
- a legfontosabb munkavédelmi teendőket.

A tanuló legyen képes:

- munkájában a szaktárgyi és személyes kompetenciáit felhasználni,
- a műtárgyakat elemezni rendeltetés, forma és díszítmény szempontja szerint,
- ismereteit, pozitív élményeit a tárgykészítés folyamatába beépíteni,
- a szobrászat és kerámia hagyományos anyagait használni,
- a szobrászat és kerámia segédanyagait (gipsz, plasztilin, szilikon...) alkalmazni,
- a szobrászatban és kerámiában használatos speciális kéziszerszámokat (mintázófa, simító, gipszelő szerszámok...) előállítani,
- a megmunkáláshoz szükséges kéziszerszámokat és gépeket használni,
- a feladatnak megfelelő váz- és tartószerkezetet összeállítani,
- tervezett, igényes munkát végezni,
- önállóan tervezni az anyag-funkció-forma egységében,
- terveit látványos és formaértelmező műhelyrajzban megjeleníteni,
- a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában a tervet megvalósítani,
- a feladatokat megfelelő általános műveltsége folytán kreatívan megoldani,
- a természeti és mesterséges formákat megmintázni, átírni,
- domborművet és kisplasztikát mintázni, faragni, építeni, térkonstrukciót készíteni,
- különféle edénykészítési technikákat alkalmazni,
- a célt és az eredményt összevetni,
- biztonsági és balesetvédelmi előírásokat betartani.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

A gyakorlati vizsga időtartama

- tervezés 50 perc
- tárgyalás 190 perc

A szóbeli vizsga időtartama:

max. 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, plasztikai alkotó, konstruáló készsége. A tervek tükrözzék a tanuló gondolati tartalmának megfelelő elemző, átíró, formaértelmező készségét, a szobrászat és a kerámia anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét.

A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló szobrászati és kerámia technikákban elért jártasságát, tudását, művészi igényességét.

1. A szobrászat és kerámia műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész tárgy, tárgycsoport a szobrászat vagy kerámia műfajából.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján létrehozott alkotás, amely

lehet:

- mintázott, faragott, applikált dombormű terrakottából, gipszből, fából vagy bármely más anyagból,
- mintázott körplasztika, égetett agyagból, gipszből – mázazva, festve vagy patinázva,
- drótból, fából, hungarocellból vagy egyéb szobrászati anyagból készített plasztika,
- felrakással, korongolással vagy egyéb technikák kombinációjával készített tárgy, tárgycsoport,
- épületkerámia vagy épületszobrászati díszítőelem.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és aművészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített tárgy, tárgycsoport a szobrászat vagy kerámia műfajából.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, agyagból vagy egyéb szobrászati anyagból, szabadon választott mintázási, konstruálási, felületdíszítési technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- figurális vagy nonfiguratív plakett, dombormű,
- korongozott vagy más technikával készített edény,
- a szobrászatban és a kerámiában használatos eljárások valamelyikével, vagy ötvöztetéssel készült plasztika,
- mintázott építészeti díszítőelem.

2. A szóbeli vizsga tartalma:

- az elkészített tárgy bemutatása,
- a szobrászat és kerámia anyagai, eszközei, műfajai,
- szobrászatban és kerámiában alkalmazott technikák,
- a szobrászat és kerámia művészettörténeti stíluskorszakai,
- a szobrászat és kerámia legjelentősebb alkotásai, alkotói,
- a szobrászat, a kerámia és az építészet kapcsolata,
- egészség- és környezetvédelmi alapismeretek.

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése

- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, absztraháló kifejező készség,
- tervezői, plasztikai tárgyformáló, kivitelező készség,
- formatani ismeretekben való jártasság, a kompozíció törvényeinek ismerete,
- műalkotás és környezet összefüggéseinek ismerete,
- a szobrászati és kerámia technikák és eljárások alkalmazásának szintje,

- felületkezelési eljárások ismerete,
- díszítési eljárások ismerete,
- kreativitás, egyediség,
- az elkészült munka összhangja.

A szóbeli vizsga értékelése

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága,
- kommunikációs készség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök:

Mintázó állványok

Mintázó szerszámok

Faragó szerszámok (gipszhez, fához, kőhöz)

Kéziszerszámok különböző segédanyagok megmunkálásához

Munkaasztalok

Agyagos láda

Korong (láb-, gépi, kézi korongok)

Kemence (fatüzelésű, elektromos, gáz-, vagy olajfűtésű)

Kemence tartozékok

Hőfokmérő-, szabályozó műszer

Szárítóberendezés vagy szárítópólc

Keverő és tároló edények

Kéziszerszámok, festékező, mázazó eszközök

Kisgépek

Tároló szekrények

Mérőeszközök

Gipszműhely-felszerelések, gipszformák

Vizes blokk

Egyéni védőfelszerelések

Munkabiztonsági berendezések

Környezetvédelmi berendezések

5.2.2. Táncművészeti ág

Az alapfokú társastáncoktatás célrendszere és funkciói

A táncművészeti ágak közül a legrégebbi hagyományokkal rendelkező társastáncoktatás nagy utat tett meg az ifjúság kulturált szórakozási formájától a művészetoktatásig. Az értékeket megtartva a tantervi program további lehetőséget nyújt az alapos, mélyebb tudás megszerzésére, a rendszeres munka igényének kialakítására, a megfelelő munkafegyelemre, az önkontroll alkalmazására.

Az alapfokú oktatás célja a társastánc iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek szakirányú fejlesztése.

A főtárgyak és kötelező tantárgyak tanulása során a tanulók jártasságot szereznek a különböző társastáncokból.

Megismerik azok történetét, a hozzátartozó viselkedés szabályait és a mindennapok magatartásformáit. A szabadon választható tantárgyak előkészítik a társastáncok tanulását, megismertetik a főtárgy előzményeivel a tanulót és bekapcsolódást biztosítanak a táncművészet más ágába valamint a társművészetekbe. A korán elkezdett testképzés előkészíti a társastánc tantárgy tanu-

lását, majd a historikus táncon keresztül a főtárgy előzményeivel ismerkedhetnek meg a tanulók.

A kötelezően választható tantárgy órái az összevont osztályokban történő tanulást segítik.

A tanszak komplex ismeretet adó, készségfejlesztő tanterve motiválja a tanulót az újabb tudás megszerzésére és ösztönzi a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén. Közéletbe viszi a tanulót a művészetekhez, ugyanakkor választott művészeti ágának értő művelőjévé, közösségévé válik.

A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Főtárgy:

- Gyermektánc (1-2. előképző évfolyamon)
- Társastánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgyak:

- Viselkedéskultúra (3. alapfokú évfolyamon)
- Társastánc-történet (5-6. alapfokú évfolyamon, 9-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy - az összevont osztályokban:

- Viselkedéskultúra,
- Társastánc-történet

Választható tantárgyak:

- Társastánc gimnasztika (1-2. előképző évfolyamon, 1-3. alapfokú évfolyamon)
- Történelmi társastánc (6. alapfokú évfolyamon, 7-8. továbbképző évfolyamon)
- Társastánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	2-3	3-4	3	3	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy					1		1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1	1	1			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam) számát jelenti.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A tanítási órák időtartama: 45 perc

Tantárgyfelosztás:

Előképző 1-2.:

Gyermektánc: heti 2 óra 72 óra/tanév

Alapfok 1-2.:

Társastánc: heti 4 óra 144 óra/ tanév

Összevonás esetén

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/ tanév

Viselkedéskultúra: heti 1 óra 36 óra/ tanév

Alapfok 3.:

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/ tanév

Viselkedéskultúra: heti 1 óra 36 óra/ tanév

Alapfok 4.:

Társastánc: heti 4 óra 144 óra/ tanév

Összevonás esetén (1-3. évfolyammal)

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/ tanév

Viselkedéskultúra: heti 1 óra 36 óra/ tanév

Összevonás esetén (5-6. évfolyammal)

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/ tanév

Társastánc történet: heti 1 óra 36 óra/ tanév

Alapfok 5-6.:

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/ tanév

Társastánc történet: heti 1 óra 36 óra/ tanév

Továbbképző 7-8.:

Társastánc: heti 4 óra 144 óra/ tanév

Összevonás esetén (5-6. évfolyammal)

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/ tanév

Társastánc történet: heti 1 óra 36 óra/ tanév

Továbbképző 9-10.:

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/ tanév

Társastánc történet: heti 1 óra 36 óra/ tanév

A társas-táncoktatás általános fejlesztési követelményei

A társastánc tanszak célja, hogy törekedjen a társastánc minél teljesebb megismertetésére, megszerettetésére, értékeinek megvédésére. Sajátos eszközeivel segítse a tanulók személyiségének formálását. Késztesse a tanulót hatékony, önálló tanulásra, a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén

Kiemelt kompetenciák a társastánc területén

Szakmai kompetenciák

- A mozgás és a zene kapcsolatának kialakítása, összhangja

- A helyes testtartás, a tudatos légzés megismerése
- A társastánc alapjainak, technikai elemeinek ismerete
- A kombinációk, etűdök, koreográfiák kivitelezése
- A képességek (a ritmusérzék, a tér- és formaérzék, a stílusérzék, előadói készség, koncentrálóképeség) fejlesztése
- A viselkedéskultúra alapszabályainak és magatartásformáinak elsajátítása, alkalmazása
- Az idegen szavak, kifejezések kiejtése, alkalmazása
- A táncok történeti háttérének ismerete
- A historikus táncok ismerete

Személyes kompetenciák

- Az esztétikai érzék fejlesztése
- A tánc iránti szeretetet mélyítése
- Lelkiismeret, önfegyelem, önkontroll kialakítása
- A fizikai és lelki állóképesség fejlesztése
- Az értelmi és érzelmi intelligencia szintjének emelése
- A múlt és jelen értékeinek befogadására nevelés

Társas kompetenciák

- A közösségi magatartás (közös alkotás öröme, alkalmazkodás, kapcsolatteremtés, aktív szerepvállalás, a társak elfogadása, tiszteletben tartása) formáinak kialakítása, gyakorlati alkalmazása
- A táncos partnerkapcsolat kialakítása
- Csoportos bemutatásnál a figyelmes együttműködésre nevelés
- A táncművészetek iránti érdeklődés felkeltése
- A környezet megóvásának fontossága
- Az egymás megsegítése és saját egészségünk megóvása iránti igény kialakítása

Módszerkompetenciák

- A nyitottságra, az ismeretek befogására nevelés
- A tanulás tanulása (a rendszeres és igényes munkára, a hatékony, önálló gyakorlásra nevelés)
- Művészi önkifejezés fejlesztése
- Az esztétikai érzék fejlesztése a táncelőadások rendszeres látogatásával, tánc-elemzéssel
- A kiemelkedő alkotók megismerése a hazai és nemzetközi társastáncmozgalomban
- Az elsajátított viselkedéskultúra gyakorlati alkalmazása
- Tehetséggondozás, a tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

A tanszakok általános fejlesztési követelményei

A képzés struktúrája, óraterve és tantárgyrendszere megfelel az érvényben lévő tantervben foglaltaknak.

A kötelezően választandó tárgyak és a választható tárgyak egységes keretben jelennek meg minden tanszakon.

Egyértelműen fogalmazza meg a követelményrendszert évenkénti lebontásban, valamint az alapfok és a középfok végén.

A javasolt értékelési mód, és az ismeretek számonkérésének formái azonosak a művészeti iskolában jelenleg is alkalmazott módszerekkel.

Tantárgyak, fejlesztési feladatok, tananyag és követelmények

Gyermektánc

A gyermektánc oktatás elsődleges célja a gyermek egészséges, a művészetek iránt érdeklő tanulóvá nevelése, aki számára a társastánc tanulás olyan tevékenységi forma, melyben fejlesztheti fizikális erejét, formálhatja testét, miközben fejlődnek értelmi képességei, térlátása, ritmusérzéke, munkához való hozzáállása és kitartása.

Előkészítő évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A csoportos játékhoz szükséges képességek és készségek (egyensúly-, ritmus és térérzékelés) fejlesztése.
- A munka természetes igényének, a megfelelő munkafegyelemnek, önkontrollnak a kialakítása.
- Ismeretszerzési, tanulási és problémamegoldó képesség, kifejezőkészség fejlesztése (a beszéd, a zene, a mozgásösszekapcsolása).
- A tanuló fizikai állóképességének, tánc iránti szeretetének, technikai tudásának fejlesztése.

Tananyag

- Egyszerű mozgások (járás, futás, különböző irányú lépések, ugrás, fordulat)
- A helyes testtartás megtanítása
- Gimnasztikai gyakorlatok (játékos formában, utánzással)
- Rávezető gyakorlatok (testsúlyáthelyezés, súlyos és súlytalan lépés, helyzet)
- Az irányok, térformák tudatos használata
- Ritmikai gyakorlatok (hangjegyérték gyakorlatok, tempógyakorlatok)
- Játékos táncok, gyermektáncok (Petronella, Hacke-spitze, Kis kacska fürdik, Olálá, Kerek a káposzta, Letkiss.)

Követelmények

- A tanuló ismerje a 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es játékos táncokat, gyermektáncokat
- A tanuló legyen képes a csoportos táncolás magatartásformáinak betartására, legyen nyitott, érdeklődő, fogékony, együttműködő és problémamegoldó

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A megfigyelőképesség, emlékezés és gondolkodás képességének fejlesztése
- A rögtönzési és együttműködési képesség fejlesztése (indítás, megállítás, gyorsítás, lassítás)
- A megismerő- és befogadóképeség (az alapmotívumok és variációs lehetőségek) fejlesztése
- Tér-, forma-, stílus- és ritmusérzék fejlesztése

Tananyag

- Alapfogalmak tudatos alkalmazása
- A társastánc alapmozdulatainak bővítése (rézsút irányú lépések, jobbra fordulat, balra

fordulat)

- Ritmikai gyakorlatok (ritmusra történő járás, taps, ütemgyakorlatok, ütemfajták)
- Dinamikus gyakorlatok (lendítések, emelések, hajlítások, nyújtások, fordítások, forgások)
- Gyermektáncok, divattáncok, nemzeti táncok (Country, Stomp, Disco Cha-cha-cha, Boogie-woogie, Polka, Csárdás...)

Követelmények

- A tanuló ismerje a társastánc alapfogalmait, alapmozdulatait, továbbá az évfolyamon tanult gyermektáncokat, divattáncokat, nemzeti táncokat
- A tanuló legyen képes a térben történő eligazodásra, a zenei lüktetések felismerésére.
- Tudjon a partnerrel, a csoporttal megfelelően kommunikálni

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- A gyermektáncok, divattáncok, nemzeti táncok leírását tartalmazó kiadványok, jegyzetek, ritmikával foglalkozó könyvek,
- A táncok zenéit tartalmazó CD-k, a terem méretének megfelelő audio készülék: CD lejátszó

Társastánc

A társastánc tanterv játékos tevékenységi formákon, képességfejlesztő gyakorlatokon és improvizációs feladatokon keresztül fejleszti a tanuló érzelmi, értelmi, szociális és fizikai képességeit, gazdagítja önkifejezési formáit. A társastánc tantárgyat két év előképző után tíz éven át tanulják a tanulók. Az egymásra épülő, folyamatosan nehezedő táncok és azok motívumai jutják el a tanulót az egyre magasabb szintű tánctudáshoz. A kompetenciaalapú tartalom, tanterv olyan területekre hívja fel a figyelmet, mint az együttműködés, a kritikus gondolkodás, az önbecsülés, a felelősségérzet és a tolerancia.

A művészeti munka eljuttatja a tanulót az alkotó munkához, mely hozzájárul a harmonikus, gazdag érzelmvilágú, egészséges gondolkodású személyiség kialakításához. A csoportos tanulás, az órákon való megmutatkozás lehetősége, a közös utazások, a bemutatók sikerei összekovácsolják a tanulókat, ezért igen nagy közösségformáló hatással bírnak.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az önálló ismeretszerzés, a folyamatos tanulás igényének kialakítása
- Az egyénnel és a csoporttal a hatékony és megfelelő kommunikálás elősegítése
- A ritmusérzék, technikai tudás, kezdeményezőkézség, az improvizációs készség fejlesztése

Tananyag

- A világtáncok kezelő, haladó motívumai, kombinációi
- A páros tánc szabályai (táncartás, a vezetés és követés, közlekedés a táncparketten)
- A táncos alkalmakkor való viselkedés szabályai (bemutatkozás, felkérés, lekérés, leköszönés)

Követelmények

- A tanuló ismerje a világtáncok kezdő, haladó motívumait, tanult kombinációit, a korok szokásait, viselkedési szabályait, magatartásformáit
- A tanuló legyen képes a táncos alkalmakkor a tanultak gyakorlati alkalmazására, a világtáncok alapjainak kombinálására

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard és a latin-amerikai táncok helyes testtartásának kialakítása
- A térben való tájékozódás, a lábtechnika, a ritmusérzék, a hallás fejlesztése, a közösségtudat formálása
- A megfelelő táncos magatartásmód kialakítása, mások elfogadása, a szocializációs folyamatok elősegítése
- A partnerek közötti kommunikáció javítása

Tananyag

- A standard és a latin táncartás
- A ritmusok, ritmikák
- Táncirányok (Alignment)
- Lábpozíciók (Feet Positions), Lábmunka (Foot Work)
- Az Angol keringő Closed changes, Natural turn, Reverse turn alaplépései
- A Tangó Walk, Progressive side step, Progressive link, Closed promenade alaplépései
- A Quickstep Quarter turn to right, Quarter turn to left (heel pivot), Natural turn, Progressive chasse, Forward lock alaplépései
- A Cha-cha-cha Time step, Close basic, Open basic, Fan, Hockey stick, Check from OCPP, Check from OPP alaplépései
- A Rumba Basic movement, Alternative basic movement, Forward walks in close hold, Backward walks in close hold, Fan, Hockey stick alaplépései
- A Jive Basic in place, Basic in fallaway, Change of place right to left, Change of place left to right alaplépései

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult lépéseket, azok ritmikáját, a standard és latin táncokra jellemző testtartást, a helyes láb munkát, a lépések irányait, a táncirányokat
- A tanuló legyen képes partnerével harmóniában a tanult táncanyag újraalkotására, a tanórákon megfelelő fizikai és szellemi erőnléttel részt venni

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard és a latin-amerikai táncok alaplépéseiben alkalmazott forgásmennyiség, a használt akciók elsajátítása valamint a tanult lépésekből álló kombinációkon és etűdökön keresztül a táncokra jellemző stílusos előadásmód kialakítása
- A mozgáskoordináció, mozgásemlékezet, fizikai állóképesség fejlesztése, a zenei beosztáshoz, frázisokhoz való igazodás, a zenei hangsúlyok tudatosítása
- A technikai elemek alkalmazása, az egymást segítő táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A nemzetközi táncanyag elmélyítése, a tanult táncok technikai tökéletesítése

Tananyag

- A latin táncokban használt akciók (Action Used)
- A standard táncokban alkalmazott forgásmennyiség (Amount of Turn)
- Az Angol keringő Natural spin turn, Whisk, Chasse from promenade position alaplépései
- A Tangó Rock turn, Open reverse turn lady outside, Back corté alaplépései
- A Quickstep Natural turn with hesitation, Natural pivot turn, Natural spin turn, Chasse reverse turn alaplépései

- A Cha-cha-cha Spot turn to left, Spot turn to right, Under arm turn to right, Under arm turn to left, Shoulder to shoulder,
- Hand to hand, Open hip twist, Turkish towel alaplépései
- A Rumba Spot turn to left, Spot turn to right, Under arm turn to left, Under arm turn to right, Check from OCPP, Hand to hand alaplépései
- A Jive Link, Change of hands behind back, American spin, Left shoulder shove alapfigurái
- A tanult alaplépésekből és alapfigurákból összeállított kombinációk és etűdök

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult lépéseket, az alkalmazott forgásmennyiséget és a használt akciókat, az alaplépésekből és alap figurákból összeállított kombinációkat és etűdöket
- A tanuló legyen képes a tanult technikák alkalmazására, a kombinációk és etűdök párban történő, stílusos előadására, a táncos-táncosnő harmonikus kapcsolat kialakítására

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A latin táncok alaplépéseiben és alapfiguráiban alkalmazott testfordulatok elsajátítása, a standard táncok alaplépéseiben és alapfiguráiban használt emelkedés, süllyedés fejlesztése
- A térbeli tájékozódás, előadói készség javítása
- A megfelelő viselkedésmódok kialakítása, az illemszabályok alkalmazása
- Stílusos előadásmód, tudatos gyakorlás

Tananyag

- A latin táncokban alkalmazott testfordulatok (Body Turn)
- A standard táncokban használt emelkedés, süllyedés (Rise and Fall)
- A Slowfox Feather, Three step, Natural turn, Reverse turn, Closed impetus and feather finish alaplépései
- Az Angol keringő Closed impetus, Hesitation change, Outside change alap figurái
- A Tangó Open reverse turn lady in line, Progressive side step reverse turn alap figurái
- A Quickstep Closed impetus, Back lock alap figurái
- A Samba Natural basic movement, Reverse basic movement, Side basic movement, Outside basic movement, Progressive basic movement, Whisks to left, Whisks to right, Promenade samba walks, Side samba walk, Stationary samba walks alaplépései
- A Cha-cha-cha Alemana, Cross basic, Cuban break in Open position alap figurái
- A Rumba Natural top, Close hip twist, Alemana alap figurái
- A Jive Curly whip, Whip, Throwaway whip alap figurái
- A tanult alaplépésekből és alapfigurákból összeállított koreográfiák

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult alaplépéseket, alapfigurákat és az ezekből összeállított etűdöket, az alkalmazott testfordulatokat valamint az emelkedést és süllyedést
- A tanuló legyen képes a tanult technikák párban történő alkalmazására, az etűdök pontos kivitelezésére

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard táncokban használt ellentétes törzsmozdulat és testhajlás elsajátítása az alapfigurákban

- A tanulói előadói készség, ritmusérzék, mozgásemlékezet fejlesztése, stílusérzék kialakítása
- Az önálló alkotás, a szabad improvizáció fejlesztése, a koreográfiák élményszerű előadása
- A múlt és jelen értékeinek befogadása, a tánc és társművészetek iránti érdeklődés felkeltése

Tananyag

- Ellentétes törzsmozdulat (CBM) és a testhajlás (Sway) fogalma
- A Bécsi keringő Natural turn, Change from natural to reverse, Change from reverse to natural alapfigurái
- A Slowfox Natural weave, Change of direction, Basic weave alapfigurái
- Az Angol keringő Reverse corté, Back whisk, Basic weave alapfigurái
- A Tangó Open promenade, Left foot and right foot rocks alapfigurái
- A Quickstep Reverse pivot, Progressive chasse to right, Tipple chasse to right alapfigurái
- A Paso doble Appel, Basic movement, Sur place, Chasses, Elevations, Huit alaplépései
- A Cha-cha-cha Cuban break in open CPP, Split Cuban break in OCPP, Split Cuban break from OCPP and OPP alapfigurái
- A Rumba Open hip twist, Side steps, Shoulder to shoulder alapfigurái
- A Jive Double cross whip, Stop and go, Rolling of the arm alapfigurái
- A Samba Reverse turn, Corta jaca, Travelling botafogos, Shadow botafogos, Promenade botafogos alapfigurái

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult alapfigurákat, az ezekből összeállított etűdöket, az ellentétes törzsmozdulat és a testhajlás fogalmát
- A tanuló legyen képes alkalmazni a standard táncokban használt ellentétes testmozdulatot és a testhajlást

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az új táncok alaplépéseinek elsajátítása és a már ismert táncok alapfiguráinak egymásra épülése
- A koncentrálóképeség, kombinációs készség, rendszerszemlélet fejlesztése
- A tanult technikai elemek együttes alkalmazása, a technikai elemek összefüggéseinek felismerése

Tananyag

- A Bécsi keringő Reverse turn alapfigurája
- Az Angol keringő Double reverse spin, Reverse pivot, Back lock, Progressive chasse to right alapfigurái
- A Tangó Natural twist turn, Natural Promenade turn alapfigurái
- A Quickstep Running finish, Natural turn and back lock, Double reverse spin alapfigurái
- A Slowfox Closed telemark, Open telemark and feather ending, Top spin haladólépései
- A Paso doble Attack, Separation, Sixteen, Twist turn, Promenade, Promenade close alapfigurái
- A Cha-cha-cha Changing feet variációk 1, 2, 3 alapfigurái
- A Rumba Forward walks in shadow position, Alemana from open facing position with handshake hold, Advanced opening out movement, alapfigurái

- A Samba Travelling voltas, Criss cross, Volta spot turn to right for lady, Volta spot turn to left for lady, Continuous volta spot turn alapfigurái
- A Jive Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin haladólépései

Követelmények

- A tanuló ismerje a standard és latin táncok alaplépéseit, alapfiguráit, a Slowfox és a Jive tanult haladólépéseit
- A tanuló legyen képes a tanult lépések letáncolására szólóban és párban

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- A világtáncok kezdő- és haladólépéseit, tanult kombinációit, a korok szokásait, viselkedési szabályait, magatartásformáit
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépéseit, alapfiguráit, a latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) alaplépéseit, alapfiguráit és tánctechnikai feladatait, a Slowfox és a Jive tanult haladólépéseit
- A szakkifejezéseket, fogalmakat, a szakmai anyagok hozzáférési lehetőségét
- A táncparkett szabályait

A tanuló legyen képes

- A tanultak gyakorlati alkalmazására és a világtáncok alapjainak kombinálására
- Az általánosan elfogadott viselkedési szabályok gyakorlati alkalmazására, a közösség-építésre.
- A másság elfogadására, véleménynyilvánításra és a demokratikus magatartásformák elsajátítására
- A tanult táncok (kombinációk, etűdök, koreográfiák) pontos és stílusos előadására, a páros és csoportos feladatok végrehajtására
- A fogalmak megértésére, értelmezésére, a helyes és kreatív nyelvhasználatra a társadalmi és kulturális tevékenység során. Anyanyelvén és a nemzetközi táncnyelven kommunikálni.
- A térben történő eligazodásra, a zenei lüktetési rendhez, zenei egységhez való igazodásra
- Az önálló feladatvállalásra, az önálló ismeretszerzésre
- Művészi előadásra, az improvizációra, az alapfokú művészeti vizsga követelményeinek teljesítésére

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama:

- Társastánc főtárgy, 20-25 perc

A vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga a szaktanár által összeállított tánckombinációk bemutatásából áll
- A tanulók párosan, csoportos formában, önálló előadásban mutatják be a táncokat 2-2 percben, miközben számotadnak a standard és latin táncartás, a különböző ritmusok, stílusok, táncirányok, tánc technikák ismeretéről
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep)

alaplépései, alapfigurái, a latin-amerikai (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) táncok alaplépései, alapfigurái, a Slowfox (Closed telemark, Open telemark and feather ending, Top spin) és a Jive (Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin) haladólépései

A vizsga értékelése

- a standard táncok és a latin-amerikai táncok kombinációinak pontos kivitelezése,
- a zene és a tánc összhangjának betartása,
- a technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,
- a terepnyelvény és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

Továbbképző évfolyamok

A továbbképző elvégzése során a táncosok megismerik az öt standard (bécsi és angol keringő, tangó, slow fox és quickstep) és az öt latin-amerikai tánc (samba, cha-cha, rumba, paso doble, jive) összetettebb motívumait és az alaplépések variációit is.

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A koreográfiakészítés, a táncszerkesztési elvek gyakorlati alkalmazása, a tanult táncok alaplépéseinek és alapfiguráinak, haladólépéseinek és haladó figuráinak alkalmazása során.
- A stílusérzék, előadói készség, koncentrációképesség fejlesztése.
- Az önállóan készített, rövid koreográfiákban a standard és latin táncok stílusjegyeinek alkalmazása.
- Belső igény kialakítása a különböző stílusirányzatokkal való találkozásra.

Tananyag

- A koreográfiakészítés szabályai és a táncszerkesztési elvek
- Az Angol keringő Weave from promenade position, Closed telemark, Open telemark and cross hesitation haladólépései
- A Tangó Promenade link, Four step haladólépései
- A Slowfox Hover feather, Hover telemark, Natural telemark, Hover cross haladólépései
- A Quickstep Quick open reverse, Fishtail, Running right turn haladólépései
- A Paso doble Promenade to counter promenade, Grand circle, La passe, Banderillas, Syncopated separation alapfigurái
- A Samba Natural roll, Close rocks, Open rocks, Backward rocks, Piat, Circular voltas haladólépései
- A Cha-cha-cha Open hip twist spirál, Natural top finish A, Natural top finish B, Close hip twist haladólépései
- A Rumba Opening out to right, Opening out to left, Spiral, Curl, Reverse top haladólépései
- A Jive Fallaway throwaway, Overturned change of place left to right, Ball change haladólépései
- A standard és latin táncok stílusjegyei

Követelmények

- A tanuló ismerje a Paso doble alap figuráit, az Angol keringő, Tangó, Slowfox, Quickstep, Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Jive haladólépéseit, a koreográfiakészítés szabályait, a táncszerkesztési elveket.
- A tanuló legyen képes a standard és latin táncok stílusos eltáncolására, önállóan etüdoz

összeállítására.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanult lépések és figurák neveinek szakszerű használata, a szakkifejezések alkalmazása.
- A nyelvi kifejezőképesség fejlesztése.
- A táncos szakirodalom gyakorlati használata.

Tananyag

- Szakkifejezések, fogalmak
- A Bécsi keringő Fleckerl haladó figurája
- Az Angol keringő Open telemark and wing, Open impetus and cross hesitation, Open impetus and wing haladólépései
- A Tangó Backopen promenade, Outside swivels haladólépései
- A Quickstep Four quick run, V6, Closed telemark haladólépések
- A Slowfox Open telemark natural turn to outside swivel and feather ending, Open impetus, Weave from PP, Reverse weave haladólépései
- A Cha-cha-cha Closed hip twist spiral, Reverse top, Spiral haladólépései
- A Rumba Opening out from reverse top, Fallaway, Cuban rocks, Rope spinning haladólépései
- A Samba Closed volta, Contra botafogos, Samba locks in OPP, Samba locks in OCPP, Rhythm bounce, Simple volta, Methods of changing feet haladólépései
- A Paso doble Fallaway whisk, Fallaway reverse, Spanish line, Flamenco taps, Chasse cape, Travelling spins from PP haladólépései
- A Jive Windmill, Spanish arms haladó figurái

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult haladólépéseket és haladó figurákat, a tanult szakkifejezéseket és fogalmakat
- A tanuló legyen képes azok stílusos és pontos eltáncolására, a szaknyelv használatára

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanult lépések és figurák improvizatív használatának elősegítése.
- A kombinációs készség, mozgásemlékezet, ritmusérzék, zenei lüktetésrendhez való igazodás fejlesztése, a sajátgyéni karakter kialakítása.
- A táncok stílusjegyeinek megismerése, a táncok stílusos megjelenítése.
- A zene és a tánc összefüggéseinek felismerése.

Tananyag

- Improvizációs szabályok
- A Bécsi keringő Contra check haladó figurája
- Az Angol keringő Outside spin, Turning lock, Closed wing, Turning lock to right haladólépései
- A Tangó Fallaway promenade, Four step change, Brush tap haladólépései
- A Quickstep Six quick run, Zig-zag, back lock and running finish, Change of direction haladó figurák
- A Slowfox Natural twist turn, Curved feather to back feather, Natural zig-zag from PP haladó figurái
- A Cha-cha-cha Rope spinning, Sweetheart, Follow my leader, Curl haladólépései

- A Rumba Sliding doors, Three alemanas, Fencing, Three threes haladólépései
- A Paso doble Travelling spins from CPP, Changing feet variációk One beat hesitation, Syncopated chasses, Left foot variation, Coup de pique haladólépései
- A Jive Toe heel swivels, Flicks into break, Simple spin haladó figurái
- A Samba Argentine crosses, Rolling off the arm, Three step turn, Cruzados walks, Cruzados locks haladó figurái

Követelmények

- A tanuló ismerje az improvizáció szabályait, a standard és latin táncok tanult haladólépéseit és haladó figuráit
- A tanuló legyen képes improvizálásra, a tanult koreográfiák bemutatására, stílusos eltáncolására

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előadói készség, a rendszerező képesség fejlesztése
- Egyéni táncstílus kialakítása
- Önálló ismeretszerzés és gondolkodás fejlesztése
- Az összefüggések keresése, a rendszerezés, a tudatos gyakorlás iránti igény kialakítása

Tananyag

- Az Angol keringő Fallaway reverse and slip pivot, Hover corté, Drag hesitation, Fallaway whisk, Left whisk, Contra check haladó figurái
- A Tangó Fallaway four step, Basic reverse turn, The chase, Fallaway reverse and slip pivot, five step haladó figurái
- A Quickstep Cross swivel, Rumba cross, Topsy to right and left, Hover corté, Cross chasse haladó figurái
- A Slowfox Fallaway reverse and slip pivot, Natural hover telemark, Bounce fallaway with weave ending haladó figurái
- A Cha-cha-cha Aida, Opening out from reverse top, Slip-close chasse, Syncopated open hip twist haladó figurái
- A Rumba Continuous hip twist, Continuous circular hip twist, Cucharachas, Syncopated open hip twist haladó figurái
- A Jive Reverse whip, Chicken walks haladó figurái
- A Samba Promenade to counter promenade runs, Carioca runs, Drug, Dropped volta, Samba side Chasses haladó figurái
- A Paso doble Alternative entries to PP, Twists, Separation with fallaway ending, Separation with lady's caping walks, Farol, Fregolina incorporating farol haladó figurái

Követelmények

- A tanuló ismerje a standard és latin táncok alaplépéseit, alapfiguráit, haladólépéseit, haladó figuráit, az alkalmazott technikákat, táncokra jellemző stílusjegyeket
- A tanuló legyen képes a standard és latin táncok koreográfiájának stílusos eltáncolására szólóban, párban és csoportban

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése utána

A tanuló ismerje

- A standard és latin-amerikai táncok alaplépéseit, alapfiguráit, haladólépéseit, haladó figuráit, az alkalmazott technikákat, a táncokra jellemző stílusjegyeket
- A szakkifejezéseket, fogalmakat

- A páros és csoportos táncok megformálásának szabályait, a táncszerkesztés elvét
- A táncok karakterének megfelelő előadásmódot
- A táncalkalmaknak megfelelő magatartásmódot

A tanuló legyen képes

- A standard és latin-amerikai táncok önálló és páros bemutatására
- A szakmai elvárásoknak megfelelő nyelvezet alkalmazására
- A megfelelő technika alkalmazására, a táncok stílusos előadására
- A csoportos bemutatási formában figyelmes együttműködésre
- Önállóan használni a tereket, irányokat, a tanult társastáncok valamelyikéből vagy azok mixeléséből készített koreográfiák önállóan történő csoportos bemutatására
- Az elsajátított szókinccs alkalmazására a mindennapi életben és a megszerzett ismeretekről beszélni
- A változó elvárásoknak megfelelni, a szakmai és társadalmi érdekképviseletre, a határon túl nyúló kapcsolatok kiépítésére
- Az improvizációra, a művészi önkifejezésre, a művészeti záróvizsga követelményeinek teljesítésére

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

- Társastánc, főtárgy 25-30 perc

A vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga anyaga előre kijelölt, a szaktanár által összeállított kombinációkból (5 standard, 5 latin-amerikai tánc) és egy koreográfiából áll, melyet a tanulók párosan és csoportos formában, önállóan mutatnak be. Az előadás során lemérhető a tanulók technikai tudása, ritmus-, tér- és stílusérzéke, együttműködő készsége és művészi önkifejezése
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- A latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- Egy szabadon választott táncból 3-5 perces koreográfia. (Ebből a táncból a kombinációt nem kell bemutatni!)

A vizsga értékelése

- a standard táncokból és a latin-amerikai táncokból készített kombinációk és a koreográfia pontos kivitelezése
- a zene és a tánc összhangjának betartása
- a technikai biztonság
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód
- a térégyezés és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Társastánc leírásokat tartalmazó könyvek hazai és külföldi kiadásai.
- Társastánczenét tartalmazó CD-k, társastánc DVD-k.
- A terem méretének megfelelő audio készülék (CD lejátszó), televízió, DVD lejátszó.
- Fellépő ruhák (standard- és latin-amerikai ruhák).

Viselkedéskultúra

A viselkedéskultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a mindennapi élet és a társas érintkezés viselkedéskultúrájának alapszabályait, magatartásformáit.

Az udvariasság, az ízléses megjelenés, az alkalmazkodó készség, kombinációs készség mellett kialakul a tanulóban az esztétikai minőség tisztelete, mások megismerésének igénye, az emberi jogok tiszteletben tartása

Alapfokú évfolyamok

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az önmegismerés, az önkontroll, az önfejlesztés igényének kialakítása
- A kezdeményezőképeség és a kreativitás fejlesztése
- A kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása

Tananyag

- Viselkedésünk alapjai

Társastánc-történet

A társastánc-történet tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a XIX. századi társastáncok kialakulását, történeti háttérét, neves hazai és nemzetközi alkotóit és műveiket. A társastáncok stílus és formavilágát, az európai és hazai táncmozgalmak törekvéseit, és műhelyeik fejlődését.

Alapfokú évfolyamok

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló táncelméleti, tánc-történeti tudásának, személyiségének, esztétikai és művészeti tudatosságának, nyelvi kommunikációjának fejlesztése, összegző és szintetizáló képességének javítása

Tananyag

- A társastánc művészi és közhasznú formái
- A társasági táncélet alkalmi, eseményei
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai
- A standard és latin-amerikai táncok kialakulása, történeti háttere

Követelmények

- A tanuló ismerje a standard (Angol keringő, Bécsi keringő, Tangó, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) történeti kialakulását, stílusjegyeit és formáit, a társasági táncélet alkalmait és eseményeit, a társastánc művészi és közhasznú formáit, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait és korszakait
- A tanuló legyen képes felismerni a társastáncok stílusjegyeit, a társasági táncélet különböző alkalmait, jellemző stílusjegyeit.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló stílusérzékének, elemző képességének, analízáló értelmezésének, aktív befogadó magatartásának, egyéni és közösségi alkotótevékenységének fejlesztése.

Tananyag

- A XIX. század társastánc élet (Ausztria, Csehország, Olaszország, Franciaország) nemzetközileg meghatározó alkotóműhelyei, képviselői
- Az európai táncmozgalmak törekvései és fejlődésük
- A XIX. századi hazai táncmozgalmak és műhelyek fejlődése

Követelmények

- A tanuló ismerje a XIX. század európai és magyarországi táncélet fejlődését, jeles képviselőit, munkásságukat, alkotásaikat, a meghatározó stílusjegyek alapján ismerje fel a kor társastáncainak formanyelveit
- A tanuló legyen képes felismerni a korszak alkotóinak formanyelvét és műveik értékeit

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

A tanuló ismerje

- A standard (Angol keringő, Bécsi keringő, Tangó, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) közhasznú formáit, stílusjegyeit (jellege, ütem, tempó, ritmus)
- A XIX. századi hazai és nemzetközi társastáncélet fejlődésének állomásait, alkotóműhelyeit és jeles képviselőit
- A magyar társasági táncélet alkalmait és eseményeit

A tanuló legyen képes

- A tánc sajátosságaira való érzékenységre, a stílusismeretre, a szakmai szókincs és fogalomkészlet önálló használatára

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga szóbeli vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama

- Társastánc történet, 10 perc

A vizsga tartalma

- A szaktanár által összeállított szóbeli tételsor alapján a tanulók számot adnak a XIX. századi magyar és európai társasági táncélet fejlődéséről, korszakairól és neves táncmestereikről.
- A standard és latin-amerikai táncok kialakulásáról, történeti háttéréről, a társasági táncélet alkalmairól és eseményeiről
- A társasági élet alkalmait.
- A nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakai, alkotói.
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai.
- A hazai társastánc-mozgalom kiemelkedő táncprodukciói.

A vizsga értékelése

- A standard (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) közhasznú formáinak, stílusjegyeinek ismerete (jellege, ütem, tempó, ritmus).

- A XIX. századi hazai és nemzetközi társastáncélet fejlődésének, alkotóműhelyeinek és jeles képviselőinek ismerete.
- A magyar társasági táncélet alkalmainak és eseményeinek ismerete.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- A standard táncok, a latin-amerikai táncok történeti kialakulását, stílusjegyeit és formáit tartalmazó társastánckönyv, a táncalkalmakkal, a nemzetközi és hazai táncélettel, a színpadi táncművészettel foglalkozó könyvek, oktatási segédanyagok,
- társastánc videokazetták,
- DVD-k, televízió, videó lejátszó, DVD lejátszó.

Továbbképző évfolyamok

A társastánc-történet tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a XX-XXI. század tánc-történetének kiemelkedő hazai- és nemzetközi képviselőit, az európai társastáncélet fejlődését, a kor hazai alkotóműhelyeit és a formációs társastáncok kialakulását, aktív közreműködőként vegyen részt táncművek, koreográfiák elemzésében.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A társastáncok hazai és nemzetközi irányzatainak, alkotóműhelyeinek és képviselőinek megismertetése.
- A táncelméleti tudás valamint az összegző és szintetizáló képesség fejlesztése.

Tananyag

- Az európai társastáncélet fejlődése és alkotóműhelyeinek kialakulása (Anglia, Németország, Olaszország)
- A magyarországi táncközösségek, táncklubok és táncszervezetek kialakulása és a nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolódása a XX. századtól napjainkig

Követelmények

- A tanuló ismerje a társastánc hazai és nemzetközileg meghatározó alkotóműhelyeit, képviselőit, az európai táncmozgalmak törekvéseit és fejlődésüket, a hazai táncmozgalmak és műhelyek fejlődését
- A tanuló legyen képes a nemzetközi társastáncélet kiemelkedő műhelyeinek és stílusjegyeinek felismerésére, a magyarországi társastánc-mozgalom fejlődésének, alkotóiának és produkcióinak a felismerésére, tudatos értelmezésére

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Kiemelkedő hazai és nemzetközi (európai) táncművek, formációs alkotások elemzése és összehasonlítása.
- Életpályák és életművek megismerése a magyarországi társastánc-mozgalomban, társastáncművek analizálása.

Tananyag

- A nemzetközi és magyarországi formációs társastáncok kialakulása.
- A XX-XXI. század hazai alkotóműhelyek és szakemberek (pedagógusok) életpályája és műveik.

- Jeles koreográfiák a társastánc-mozgalomban.

Követelmények

- A tanuló ismerje a formációs társastáncok kialakulásának történetét, a XX-XXI. század kiemelkedő hazai alkotóit, műveiket.
- Biztosan tudjon eligazodni a formációs társastáncok világában, isme fel az alkotók műveit.
- A társastáncok stílus és formavilágában legyen jártas és önálló.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

A tanuló ismerje

- a nemzetközi és hazai táncélet legfontosabb korszakait, alkotóit, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait, korszakait, a hazai társastánc-mozgalom kiemelkedő táncprodukcióit

A tanuló legyen képes

- a múlt és a jelen értékeinek befogadására

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

- Társastánc-történet, 10 perc

A vizsga tartalma

- A társasági élet alkalmi
- A XX-XXI. századi nemzetközi és hazai társastáncélet kibontakozása, legfontosabb korszakai, alkotói
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait, korszakait
- A hazai társastánc-mozgalom kiemelkedő táncprodukciói
- A formációs társastáncok kialakulásának története

A vizsga értékelése

- a nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakainak, alkotóinak ismerete,
- a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak ismerete,
- a hazai társastánc mozgalom táncprodukcióinak ismerete,
- a formációs társastáncok kialakulásának története.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- A nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakait, alkotóit, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait, korszakait bemutató könyvek, oktatási segédanyagok, kiemelkedő táncprodukciókat tartalmazó videokazetták, DVD-k,
- televízió, videó lejátszó, DVD lejátszó

Társastánc-gimnasztika

A társastánc-gimnasztika oktatás elsődleges célja, hogy a tanuló a speciális társastáncformák és táncok elsajátításához megfelelő erőnlétben, izomzata gondosan előkészített és bemelegített állapotban legyen. Alapvető cél a sérülések elkerülése, a testtartási hibák javítása, a koordináció és a ritmikai készség fejlesztése

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A helyes, tudatosan kontrollált légzéstechnika és testtartás megtanulása és alkalmazása, a koordinációs készséget fejlesztő gyakorlatok és motívumok elsajátítása, tudatos alkalmazása és kivitelezése

Tananyag

- A kontrollált légzéstechnika elsajátítása
- A mozdulat iránya
- A mozdulat magassága és mélysége
- A mozdulat ritmusa

Követelmények

- A tanuló ismerje a helyes légzéstechnikát, az alaptartást és annak kontrollját, a mozdulatok sajátosságait, tájékozódást a térben
- A tanuló legyen képes a kontrollált légzésre és mozgásra, eligazodni a térben - színpadi térformákban - és zenei interpretációkra koordinált mozgáskombinációk kivitelezésére.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A mozgás esztétikai törvényszerűségeinek megismerése és tudatos alkalmazása a gyakorlatokban, az akusztikus és vizuális képességek, ritmikai készségek és koordinációs képességek fejlesztése

Tananyag

- A karok, törzs, lábak izomzatának erősítése
- Az egyensúlyi helyzet tudatos kialakítása
- A táncelőkészítő gimnasztikai gyakorlatok összeállítása etűd formában

Követelmények

- A tanuló ismerje a test izomzatának erősítését, az egyensúlyi helyzeteket, gyakorlatokat és etűdöket.
- A tanult mozgásformák önálló, plasztikus végrehajtását, a szakkifejezések tudatos használatát és ismeretét.
- A tanuló legyen képes testének tudatos kontrolljára, izomzatának és testrészeinek erősítésére és bemelegítésére, egyensúlyi helyzetek kialakítására és tudatos alkalmazására.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladat

- A természetes mozgásfajták megismerése, a mozgáskészségen alapuló mozgásérzék tudatosítása, a ritmika, az izomerő tudatos használata, az egyéni improvizáció fejlesztése

Tananyag

- Az előképző gyakorlatainak egymás utáni folyamatos összekapcsolása
- A mozgás esztétikai törvényszerűségei
- Lábgyakorlatok
- Nyakgyakorlatok
- Törzsgyakorlatok
- Kargyakorlatok

Követelmények

- A tanuló ismerje a mozgás esztétikai törvényszerűségeit, a láb-, nyak-, törzs- és kargyakorlatokat, a tanult mozgásformák tudatos és plasztikus végrehajtását.
- Legyen kreatív, gondolatait tudja kifejezni nem csak verbális, hanem nonverbális kifejezési eszközök segítségével is.
- A tanuló legyen képes testének és testrészeinek esztétikus használatára, mozdulatainak és tánckombinációinak tudatos értelmezésére és kivitelezésére.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló tudatos izomhasználata, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek ismerete, kombinációs gyakorlatok, etűdök önálló összeállítása, a mozgásfolyamatok kontrollja

Tananyag

- Lábgyakorlatok álló helyzetben
- Törzsgyakorlatok (fekvésben, rúd mellett)
- Hasizom-gyakorlatok
- Kargyakorlatok
- Kombinációs gyakorlatok

Követelmények

- A tanuló ismerje álló és fekvő helyzetben a láb- és törzsgyakorlatokat, a hasizomgyakorlatokat és kombinációkat.
- A tanuló legyen képes az esztétikus mozdulatok, erősítő és bemelegítő sorozatok kivitelezésére, az izomerősítő gyakorlatok valamint kombinációk helyes és tudatos bemutatására, művészi kifejezésére, interpretálására.

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az etűdkészítés szabályainak megismerése.
- Az izolált testmozgások, kar - lábgyakorlatok elsajátítása.
- Önálló kombináció és etűdkészítés.

Tananyag

- Karhajlítás, nyújtás, feszítés
- Kézfej, ujjak tudatos használata
- Lábgyakorlatok - alsó lábszár, felső lábszár függetlenített mozgásai, lábujjgyakorlatok

- Törzsívek
- Testhullám

Követelmények

- A tanuló ismerje a hajlítást, feszítést, nyújtást, a kar- és lábgyakorlatokat, a test izolációt, a tudatos testhasználatot
- A tanuló legyen képes a testrészek izolációjára, önálló etűd készítésére, a zenei frázisok és lüktetések felismerésére, a gyakorlatok egységeinek megkülönböztetésére

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- A gimnasztikai gyakorlatokat bemutató tankönyv,
- CD-k a ritmikus mozgáshoz,
- a terem méretének megfelelő audio készülék (CD lejátszó)

Történelmi társastánc

A tantárgy célja

- A tanulókat megismertetni a XVI-XIX. századig terjedő időszak - a reneszánsz és barokk korszakok, valamint a XIX. század - béli táncainak korabeli anyagával, az adott korszakok szokásaival és illemtanáival.
- A történelmi társastáncok célja, hogy előmozdítsa a tanulók mozgáskultúrájának, ezen belül koordinációs képességének, tér és formaérzékének, fizikai állóképességének fejlődését, továbbá a tanulók koncentrációs képességének, zeneihallásának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának, improvizációs készségének fejlesztését.
- Alapozza meg és fejlessze a tanulók stílusismeretét, ízlését, magatartásának és társas kapcsolatainak kulturáltságát, társaival való együttműködési képességét.
- Járuljon hozzá a tanulók előadói készségének, művészi kifejező készségének sokirányú fejlődéséhez.
- Tágabb értelemben a tanuló váljon nyitottabbá az egyéb művészeti ágak irányába, fejlődjön komplex korszemlélete és legyen képes a tanultakat az iskolai tananyagba sokoldalúan visszakapcsolni.

Alapfokú évfolyamok

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismereteinek bővítése az adott történelmi társastáncanyag megfelelő korszakba való elhelyezése valamint a korabeli szokások és illemszabályok megismertetése által.
- A tanuló mozgáskultúrájának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának fejlesztése az adott mozdulat- és lépésanyagon keresztül.
- A tanult történelmi társastáncok elnevezéseinek, az alkalmazott szakkifejezéseknek, azok jelentéseinek megismertetése.
- A tanuló tér és formaérzékének, társaival való együttműködési képességének fejlesztése a koreográfiák által.
- A tanuló improvizációs készségének, stílusérzékének fejlesztése.

Tananyag

- XVI. századi reneszánsz társastáncok
- Reneszánsz stíluselemek: testtartás, lábfejek helyzete, kéztartások, lépéstechnika, meghajlások

- Francia reneszánsz körtáncok alaptípusai
- Branle double, Branle simple, Branle gay, Branle de Bourgogne
- Lépés és mozdulatanyag: double, simple, petit saut, pied en l'air, reprise, branle, Capriole, révérence
- A koreográfiák körben vagy láncban előadva. Díszítés improvizáció
- A szabálytalan branle;
- Branle coupé, Branle coupé, Charlotte, Branle coupé Aridan
- Zenei anyag-memorizálás, koreográfiatanulás
- Táncos játékok
- A tréfás, utánzó branle
- Branle morgué, Branle des Chevaux, Branle des Lavandieres, Branle des Pois, Branle de la Montarde
- Zenei anyag-memorizálás, koreográfiatanulás, improvizatív gesztus lehetőségek
- Páros táncok
- Lépő tánc: Pavane
- Lépésanyag: simple, double előre és hátra, conversion, fleuret
- Különböző térforma lehetőségek, koreográfiatanulás
- Ugrós tánc: Gaillarde
- Lépésanyag: Cinq pas: grue, saut majeur, posture, cadence
- Egyéb mozdulatelemek: ruade, croisé
- Cinq pas variációk: „croisé”, „pieds joints”
- Pas raccourci: révérence passagiere
- Egyéb variációk: fleuret, onze pas
- Különböző lépéskötés lehetőségek, improvizáció
- Improvizált csoportos forma: Gaillarde lyonnaise
- Koreográfia szóló párra

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult történelmi társastáncok elnevezéseit, az alkalmazott szakkifejezéseket, azok jelentését, tudja a megfelelő történelmi korszakba elhelyezni a tanult történelmi társastáncanyagot
- A tanuló legyen képes a tanult báli táncok pontos, stílusos bemutatására, a zene és tánc összhangjának betartására, a csoportmunkában, a térforma kialakításban való fegyelmezett együttműködésre

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismereteinek bővítése az adott történelmi társastáncanyag megfelelő korszakba való elhelyezése, valamint a korabeli szokások és illemszabályok megismertetése által.
- A tanuló mozgáskultúrájának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának fejlesztése az adott mozdulat- és lépésanyagon keresztül.
- A tanult történelmi társastáncok elnevezéseinek, az alkalmazott szakkifejezéseknek, azok jelentésének megismertetése.
- A tanuló tér és formaérzékének, társaival való együttműködési képességének fejlesztése a koreográfiák által.
- A tanuló stílusérzékének, előadói készségének fejlesztése.

Tananyag

- Barokk báli táncok

- Barokk stíluselemek: testtartás, lábfejek kifelé forgatottsága, pozíciók, lépéstechnika, plié, élevé, port des bras
- Előkészítő etűdök 3/4-es és 4/4-es barokk zenékre
- Lépés anyag: demy coupé, pas de bourrée
- Etűd 4/4-ben
- Menüett
- Lépés anyag: pas de menuet előre, hátra, és oldal irányokba, chassé, révérence
- Menüett etűd 3/4-es zenére
- Contredance français;
- Menuet, R. A. Feuillet: La Bergere, Menuet du Chevalier Báli menüett szóló párra P. Rameau alapján
- Figurák: révérence, bevezetés, „Z”, „malom” jobb kézzel, „malom” bal kézzel, két kezet nyújt
- Koreográfia
- Angol country dances
- Lépések, figurák: slipping, step, double, set, turn, siding, arms, meet, lead
- J. Playford: Gathering peascods, Sellenger’s Round, Parsons farewell
- Ismétlő anyag
- Reneszánsz társastáncok
- Gaillarde koreográfia szóló párra

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult történelmi társastáncok elnevezéseit, az alkalmazott szakkifejezéseket, azok jelentését, tudja a megfelelő történelmi korszakba elhelyezni a tanult történelmi társastáncanyagot
- A tanuló legyen képes a tanult báli táncok pontos, stílusos, kifejező bemutatására, a zene és tánc összhangjának betartására, a csoportmunkában, a térforma kialakításban való fegyelmezett együttműködésre

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismereteinek bővítése az adott történelmi társastáncanyag megfelelő korszakba való elhelyezése valamint a korabeli szokások és illemszabályok megismertetése által.
- A tanuló mozgáskultúrájának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának fejlesztése az adott mozdulat- és lépésanyagon keresztül.
- A tanult történelmi társastáncok elnevezéseinek, az alkalmazott szakkifejezéseknek, azok jelentésének megismertetése.
- A tanuló tér és formaérzékének, társaival való együttműködési képességének fejlesztése a koreográfiák által.
- A tanuló stílusérzékének, előadói készségének, művészi kifejezőkészségének fejlesztése.

Tananyag

- Polonaise
- Alaplépések: pas polonaise előre, hátra haladva.
- Koreográfia
- Francia négyes
- Alaplépések: pas marché, pas élevé, pas chassé, chassé-formák, pas balancé, pas galop
- Francia négyes kiválasztott tételei
- Körmagyar
- Lépések: Andalgó, bokázók, tétovázó, vágás, lejtő, verbunkos, magányforgó, kettős

- forgó, toppantó, villám, kisharang, toborzó, urak magánya, friss, vitorlaforgás
- Koreográfia a Szöllösi-féle „körtáncz” alapján
- Ismétlő anyag
- Korszakonként egy-egy koreográfia

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult történelmi társastáncok elnevezéseit, az alkalmazott szakkifejezéseket, azok jelentését, tudja a megfelelő történelmi korszakba elhelyezni a tanult történelmi társastáncanyagot
- A tanuló legyen képes a tanult báli táncok stílusos és kifejező előadására, a zene és tánc összhangjának betartására, a csoportmunkában, a térforma kialakításban való fegyelmezett együttműködésre

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Történelmi társastánczenét tartalmazó CD-k, történelmi társastánc leírásokat tartalmazó könyvek, korabeli tánckönyvek magyar nyelvű kiadásai, viselettörténeti könyvek, történelmi társastánc DVD-k,
- a terem méretének megfelelő audio készülék (CD lejátszó), televízió, DVD lejátszó

Vizgakovetelmények

Táncművészeti ágon:

Felvételi vizsga:

- Ritmusvizsgálat,
- Hallás utáni visszatapsolás,
- Járás ill. séta zenére

Félévi, évvégi vizsga:

A számonkérés formája:

Gyermektánc, Társastánc, Társastánc gimnasztika, Történelmi társastánc:

A tanulók minden évfolyamban félévi és év végi vizsgán adnak számot tudásukról az adott évfolyam tananyagából. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bemutatás párosan és csoportosan történik. A minősítésre, az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, a bizottság szövegesen dönt. A bizottság a szaktanárokból áll.

Viselkedéskultúra:

A tanulók félévkor és év végén vizsgateszt kitöltése során adnak számot tudásukról. A teszt anyagát a szaktanár állítja össze, s az elért eredmény szerint értékeli szövegesen, vagy osztályoz 1-5-ig terjedő érdemjeggyel.

Társastánc-történet:

A tanulók félévkor és év végén a vizsgán adnak számot tudásukról az adott évfolyam tananyagából. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A minősítésre, osztályzásra a szaktanár jogosult. Az év végi osztályzatnak döntően az év közbeni munkán kell alapulnia. A tanuló teljesítményében nem az elsajátított lexikális tudást kell értékelni, hanem a tánc sajátosságaira való érzékenységet, a kialakult stílusismeretet, a szakmai szókincs és fogalomkészlet elsajátítását.

Magasabb évfolyamba lépés feltételei:

- A tanórák legalább 70 %-ának látogatása
- Az évfolyamra előírt tananyag elsajátítása
- A félévi és év végi vizsga letétele /vizsgaelőadás/.

- A követelményeken megfogalmazott tananyag legalább elégséges szintű ismerete

Vizsga tantárgyak

Művészeti alapvizsga: társastánc, társastánc történet

5.3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

Az alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei:

- Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett
- Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

- A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráható legyen a tanuló felkészültsége és tudása

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

- Mentésülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként illetve párban - a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte
- Ha a tanuló már rendelkezik a táncművészeti ág valamelyik tanszakán tánc történet tantárgyból megszerzett művészeti záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyból a vizsga alól felmentés adható

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

- A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.
- A művészeti alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja.
- Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő.
- Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.
- Eredményes művészeti alapvizsgát illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.
- Sikertelen a művészeti alapvizsga illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

Különbözeti vizsga

Annak a tanulónak, aki az egyes évfolyamokat át kívánja ugorni, így eggyel vagy több évfolyammal magasabban szeretné folytatni tanulmányait, az adott tanév vizsgaanyagából három tanár előtt vizsgát tenni köteles (igazgató vagy igazgatóhelyettes és két pedagógus).

5.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának fő szempontja az, hogy a kiadványok minél hatékonyabban szolgálják a nevelési program megvalósítását, a tantervi tananyag elsajátítását és a tehetséggondozást.

A pedagógusok a tanszakonkénti szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választhatják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket. A szülők és tanulók az érdekképviseleti szerveiken keresztül élhetnek véleményezési jogukkal. Amíg a képző- és iparművészeti ágon a tankönyvek kidolgozás alatt vannak, addig az iskola az iskolai könyvtárból bocsátja a pedagógusok és a tanulók rendelkezésére a szükséges szakkönyveket, kéziratokat, módszertani kiadványokat. A tanulóknak szánt anyagokat a könyvtár fénymásolat formában kivonatolja.

Amennyiben a művészetoktatás tankönyvrendszere kidolgozásra kerül, a tanulókat és a szülőket legkésőbb a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, melyekre a nevelő-oktató munkához szükség van. A tájékoztatás a szaktanárok feladata. A kötelező tankönyvek mellett az ajánlott segédkönyveket világosan elkülönítve kell a szülő tudomására hozni. Az egyeztetett tankönyveket a szülőnek kell megvásárolnia. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenes tankönyvellátásáról a fenntartó alapítvány gondoskodik. Erről az érdekképviseletek véleményének kikérésével, a szülők kérésére a fenntartó dönt.

A képző- és iparművészeti ágon szükséges taneszközöket az iskola ingyen bocsátja a tanulók rendelkezésére. Az eszközök az iskola tulajdonában vannak.

A művészeti iskola bizonyos tantárgyak esetében választást kínálhat fel a tanulóknak.

Ebben az esetben a tanuló, a szülő az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ a tárgyak közül. A választás a tanulmányi idő végéig tarthat.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván a változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév végéig a jogszabályi előírások alapján.

A szükséges taneszközöket az iskola az állami normatívából illetve alapítványi támogatásból, pályázatokból, valamint térítési és tandíjából finanszírozza. A térítési és tandíjfizetés feltételeit az iskola a fenntartóval egyeztetett szabályzatban rögzíti, s évente, a jogszabályi változásoknak megfelelően aktualizálja. A szabályzat évi aktualizálásakor kiemelten ügyelünk arra, hogy a hátrányos helyzetű tanulók oktatásban való részvételét ne a családok anyagi helyzete határozza meg.

5.5.A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

Heti hat tanórai foglalkozás biztosított térítési díj ellenében a főtárgy gyakorlatának és elméletének elsajátításához. Minden tanítványunk számára kötelező heti négy foglalkozáson való részvétel.

Felmentés a kötelező tárgyak alól nem adható.

Jelentkezés választható foglalkozásra:

A főtárgy és kötelező tárgyakon túl egyéb tárgyra való jelentkezés ideje legkésőbb az év végi vizsga időpontja. Jelentkezni kizárólag írásban, a főtárgy tanárnál lehet. A választható tárgy felvételéhez mindenképpen szükséges a főtárgy tanár javaslata. A választható tárgy felvételéről az igazgató dönt, legkésőbb a szorgalmi időszak kezdetéig, folyó év augusztus 31-ig. Év közben is van lehetőség új tárgy felvételére a rendelkezésre álló szabad helyek figyelembevételével.

Amennyiben a tanuló művészeti alapvizsgát tett elméleti tárgyból, azt a tárgyat nem kell folytatnia, hanem az iskola helyi tantervében kínált választható tantárgyak közül kell választania. Ebben az esetben a főtárgy mellett a kötelező tantárgya a választható tantárgy lesz.

Mind a kötelező, mind a választható tantárgyak esetében közös szabály, hogy az év elején megkezdett foglalkozáson a részvétel a szorgalmi időszak végéig kötelező.

5.6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az ellenőrzés és az értékelés a pedagógiai folyamat egyik alapszakasza, a visszacsatolás funkcióját látja el.

Célunk:

- a tanulók tudásszintjének meghatározása,
- meggyőződés a tananyag elsajátításának mértékéről és a továbbhaladás lehetőségéről,
- megerősítés, a hibák feltárása, azok elkerülése és kijavítása, motiválás, fejlesztő feladatok kijelölése,
- minősítés,
- kötelességtudásra nevelés, lényegkiemelő gondolkodás fejlesztése,
- a kommunikációs képességek fejlesztése,
- önismeret fejlesztése, vagyis hatást gyakorolni az intézményi szervezetre és benne az egyénekre, ami az intézmény eredményességéhez vezet.

Alapelvek:

- Az ellenőrzés és értékelés legyen mindenkor folyamatos, ösztönző, fejlesztő, vegye figyelembe a tanuló képességeit, a teljesítményben bekövetkező fejlődési tendenciái, a tantervi követelményeket.
- A tanulók és a szülők ismerjék az ellenőrzés célját és mikéntjét. Aszülőket a tanuló előmeneteléről folyamatosan tájékoztatni kell.

- Az ellenőrzés és értékelés legyen mindig reális, nyílt és őszinte a tanulók és szülők előtt egyaránt.

Az ellenőrzés, értékelés helye a tanítási folyamatban:

- Rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán.
- Egy-egy téma lezárása, ismeretanyag elsajátítása után.
- Féléves, éves anyag összegzése (év végi elméleti és gyakorlati beszámoló).

Súlypontok:

- A továbbhaladáshoz szükséges anyag ismerete, értelmezése és gyakorlati alkalmazása.
- Az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése.
- A továbbhaladás feltételeként az előírt minimum ellenőrzése.

A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének elvei, követelményei és formái

Tanulók személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel az iskola célja az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésére az első két, alapozó évfolyam esetében szóveges, az alapfok és továbbképző évfolyamokon számszerű értékelést alkalmazunk.

A magatartás értékelésének szempontjai:

A legmagasabb fokozatot kapja (5):

- az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését, munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi,
- az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti,
- a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat,
- felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő, jóindulatú, megnyilvánulásaiban őszinte,
- fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben, a félév során írásbeli dicsérettel rendelkezik,
- munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes,
- védi és gyarapítja az iskola szűkebb és tágabb környezetét.

A középső fokozatot kapja (4 vagy 3):

- az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra,
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi,
- a házirendet igyekszik betartani,
- fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kis mértékűek,
- fegyelmi fokozata: legfeljebb írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

A leggyengébb fokozatot kapja (2 vagy 1):

- az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyása,

- viselkedésével szemben kifogás merül fel,
- többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen,
- társaival és a felnőttekkel szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész,
- önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó,
- fegyelmezési fokozata: írásbeli osztályfőnöki megrovás,
- fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói figyelmeztetés, intés.

A szorgalom értékelésének szempontjai

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük.

A legmagasabb fokozatot adjuk (5) példás:

- annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik,
- munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre,
- többletfeladatokat vállal, maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el azokat,
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő,
- érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon túlra is kiterjed.

A középső fokozatot adjuk, ha (4 vagy 3) jó, változó:

- a tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik,
- ösztönző hatásokra rendszerint dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát,
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

A leggyengébb fokozatot adjuk (2 vagy 1) hanyag:

- annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást,
- önállóan csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony, gyakran dolgozik képesség szintje alatt,
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire,
- képességeihez, körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan,
- gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz,
- érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

5.7. Az értékelés intézményi módjai

A tanulók értékelése intézményünkben a tanulói produktumon keresztül és/vagy szóban, írásban.

Tantárgyi értékelés, visszacsatolás:

Az iskola 1-2. alapozó évfolyamain szöveges értékelést alkalmazunk, alapfok 1. utána áttérünk a számszerű értékelésre, de ezzel párhuzamosan, tájékoztató jelleggel, elsősorban a szociális kompetenciákra fókuszáló szöveges megjegyzéseket is rögzítünk. (A korábbi években a jogszabály által biztosított módon csak szöveges értékelést alkalmaztunk az 5.évfolyamig, majd áttértünk a számszerű értékelésre, de tájékoztató jelleggel –főleg azoknak a szülőknek, akik számára a tanuló értékelése így jobban megérthető,meghagytuk ezt az elemet is. Az év végi értékelések adminisztrációjában ez a tájékoztatás nem jelenik meg, célja a szülőkkel való kapcsolat elmélyítése.)

A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi szempontok:

- Az értékelés a tanulóért és elsősorban a tanulóknak szóljon, ennek példája a mindennapos, folyamatos órai értékelés és élő kapcsolat a szülőkkel.
- Alakítsa ki a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart.
- A tanuló lehessen aktív részese saját fejlődésének.
- A szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a tanuló fejlődéséről.
- Minősítés-központúság helyett fejlesztő-központúság jellemezze.
- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.
- Összhang legyen a követelményrendszer, a pedagógiai program, azon belül a helyi tanterv és a kimunkált értékelési koncepció között.
- Jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés.
- Személyre szóló és ösztönző jellegű legyen.
- Megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet töltsön be.
- Konkrét, egyénre szabott javaslatokkal jelölje a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.
- Az értékelés sugalmazza azt az elvárást, amely szerint a tanuló legyen aktív részese a fejlődésének vállaljon szerepet, felelősséget saját tanulásában.
- A diák aktuális állapotát, viselkedését, teljesítményét rögzítse, ne mondjon ítéletet (különösen az egész személyiségre vonatkozót), ne vonjon le sommás következtetéseket, tartsa fenn a tévedés jogát vagyis legalább kerülje a tévedhetetlenség látszatát.
- Az értékelés legyen előremutató, az elérendő célhoz konkrétan utat mutató.
- Vegye figyelembe a tanuló önmagához mért fejlődését, képességeit, lehetőségeit.
- Törekedjen arra, hogy minél teljesebb kép, sokféle érték derüljön ki a tanulóról, ezért vizsgálja azok tevékenységét, viselkedését, munkáját, megnyilvánulását, minél több féle szituációban.
- A szöveges értékelés kritikát, negatívumot is tartalmazhat, ugyanakkor észre kell venni a tanuló próbálkozását, a nehézségből való kilábalás szándékát is.

A tanév során a pedagógusok folyamatosan vezetik a haladási naplóban a tanulók előmenetelét. A szülők és az iskola közti kommunikációra a diáknapló szolgál. A tantárgyaknál a nagyobb tematikai egységek befejezésekor az egységek követelményeinek teljesítéséről a pedagógus értékelést ad. Az értékelésben nemcsak a tárgyi produktumról, hanem a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek verbális elsajátításáról is tájékoztat. A műhely-előkészítők és műhelygyakorlatok elméleti tananyagának elsajátításáról tematikai egységenként feladatlap formájában számolhatnak be a tanulók.

Tanulóinknak a tantárgyakban elért teljesítményét 3-12. osztályban (alapfok és továbbképző évfolyamokon) tanév közben félév és tanítási év végén ötfokozatú érdemjegy illetve osztályzat skálán értékeljük.

Az értékelés fokozatai: jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen.

A számszerű értékeléssel kapcsolatos elvi szempontok:

5 jeles: Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat kiválóan alkalmazza, munkái önállóságra vallanak.

4 jó: A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3 közepes: Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

2 elégséges: Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkeznek. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását még a tanár segítségével is.

1 elégtelen: Ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Táncművészeti ágon félévkor és tanév végén a tanulók az év során végzett munkájukról táncelőadás keretében adnak számot.

Ha a tanuló felmentést kapott valamely kötelező tantárgy tanulása alól, a felmentés tényét félévkor a csoportnaplóban és a diáknaplóban, a tanév végén a törzslapban és a bizonyítványban, az osztályzat rovatban "fm" rövidítéssel kell jelezni.

A tanév végén nem minősíthető az a tanuló, akinek a tanévben az igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen meghaladják az előírt kötelező óraszám egyharmadát, kivéve, ha a tananyagot elsajátította, és a nevelőtestületi engedéllyel beszámolót tesz.

Az értékelés hatása

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése. A pedagógiai program értékelési alapelveinek célja, hogy az értékelés nem minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be, számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött, jelenjen meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki. Az értékelés legyen ösztönző, folyamatos, rendszeres, segítő, céljai és követelményei legyenek erőre mutatóak.

A tanuló joga, hogy kifejtse véleményét az ellenőrzés és értékelés folyamatában.

A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus jogköre. Figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimum szint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni.

A pedagógusok havonta, érdemjeggyel értékelik az adott művészeti tárgyból a tanulók haladását, melynek tudomásul vételét a szülő az aláírásával igazolja. A havi jegyek és az év végi vizsgán szerzett jegy alapján adott érdemjegy kerül a bizonyítványba.

5.8. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

E feltételeket meghatározni nagy körültekintést igényel. Megfogalmazódik benne a minimum követelmény, mely az adott évfolyam elvégzésének minőségére utal, és megfogalmazódik a következő évfolyam előre vetítése. Ismerve a következő tanulmányi szakasz belépő tevékenységi formáit, a spirálisan egymásra épülő ismeretek új tartalmait. Körültekintést igényel annak a szintnek a meghatározása, mellyel a tanuló lehetőséget teremt magának a következő és sikeres elindításához, elvégzéséhez.

Az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítéséről bizonyítványt kell kiállítani. A továbbhaladás feltételeként kell kezelni, hogy a tanuló a művészeti vizsgáján az előírt tantervi követelményeket sikeresen teljesítse, továbbá az évközi jegyek átlagára és a vizsgára is külön-külön legalább elégséges osztályzatot kapjon. Ha az évközi jegyek átlaga vagy a vizsga érdemjegye elégtelen, a tanuló javító vizsgát tehet.

Az igazgató engedélyével a művészeti iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményét egy tanévben vagy annál rövidebb idő alatt is teljesítheti a tanuló.

Különös tekintettel kell lenni az integrált tanulók esetében a magasabb évfolyamba lépés feltételeinek meghatározására. Számukra biztosítani kell a tanulmányi idő esetleges meghosszabbítását.

A feltételek meghatározása tantárgyanként és évfolyamonként történik meg, s a helyi tanterv tantárgyi programjaiban[5.2.1 – 5.2.2. alpontok] található.

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimális tényanyag tudást valamennyi tantárgyból.

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója engedélyezte, ha egy, vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben az összesen tanítási órák egyharmadánál többet mulasztott.

A vizsgára a szülő jelentkezteti és felkészíti gyermekét.

Évfolyamismétlésre kötelezzük mindazokat a diákokat, akik az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítették. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A művészeti alapvizsgát és a művészeti záróvizsgát jogszabályban meghatározottak szerint kell szervezni.

5.9. Az önálló tanulásra feladott elméleti és gyakorlati feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A művészetoktatás lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására. A tanulók tanulási képességei eltérőek, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Tekintetbe kell venni a tanulók képességeit, korlátait.

Az elméleti és gyakorlati feladatok meghatározásának korlátai

Legfőbb szempontjaink:

Elméleti feladatok: változatos, jól előkészített, az elmélyítést segítse, gyakoroltasson és szoktasson egyéni illetve csoportos munkára.

Gyakorlati feladatok: a művészeti tárgy készségének megalapozása és kifejlesztése, a technikai készség, a kreativitás, alkotói magatartás kialakítása, teremtsen lehetőséget az együttműködésre, fejlessze a verbalitást, a tanulók motorikus készségeit, testi-lelki állóképességét. Formálja ízlését az adott művészeti tárgy, a társművészetek iránt. Nyitott legyen a tanuló a művészeti élet eseményei iránt, gazdagítsa önkifejezésének eszköztárait, esztétikai érzékét, kreatív gondolkodását fejlessze.

5.10. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Ha indokoltnak látja a csoportok szervezésénél az intézmény, és a fenntartó biztosítani tudja az anyagi lehetőséget a fejlesztés hatékonysága érdekében csoportbontást alkalmazhatunk.

A csoportbontás célja:

- a kisebb létszám mellett a tanulók differenciált fejlesztése,
- a tananyag strukturáltabb átadása,
- a középiskolai felvételre való célirányos felkészítése.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- olyan szervezési módokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak kialakítását, fejlesztését,
- a tanítás-tanulás során előtérbe állítjuk a tanulók tevékenységére épülő munkaformákat,
- a nevelési-oktatási folyamatban építünk a tanulók előzetes tudására,
- a tanulók egyéni fejlesztése érdekében a különböző feladatokhoz igazodva választjuk meg a tanulásszervezési formákat,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztési szükségleteihez igazodva választjuk meg a tanulási helyzeteket, a tanulásszervezési módokat, értékelési eljárásokat.

Egyéb foglalkozások szervezése:

10 fő alatt csoport nem indítható. Az egyéb foglalkozásokat tartó pedagógusok nevét, óraszámát a mindenkori tantárgyfelosztás tartalmazza. Az egyéb foglalkozások szervezésének és működésének rendjét az iskola Házirendje tartalmazza.

5.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi gyermeknek joga van képességeik minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségének támogatására. Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések célja, hogy a hátrányos helyzetű tanulók nevelésének-oktatásának helyzetét elemezze, felmérje, és az adott szervezeti keretek sajátosságaira figyelemmel meghatározza a tanulók esélyegyenlőségének megteremtéséhez szükséges célokat, valamint az azok eléréséhez szükséges eszközöket.

Az iskola esélyegyenlőségi célja az, hogy iskolában érvényesüljön a:

- diszkriminációmentesség,
- szegregációmentesség,
- integráció biztosítása,
- a hátrányos és halmozottan helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása,
- a tanév alatti értékelés, vizsga során a tantárgy elsajátításához szükséges készségek, képességek, jártasságok minősítése az egyedüli szempont,
- befogadó, diszkriminációmentes légkör biztosítása a tanulók számára,
- a tanulók emberi értékeit, méltóságát, egyediségének tiszteletben tartása az oktatás során.

Tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy személy vagy csoport valós vagy vélt jellemzői (neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzetiséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Tiltjuk a zaklatás, jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos intézkedések, eszközök

- Az iskola különös figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét.
- Az iskola a szükséges eszközök, felszerelések folyamatos beszerzésével segítik elő a hátrányos helyzetű tanulók művészeti képzésekbe való bekapcsolódását, képzésnek folyamátát.

A tanulók esélyegyenlőségének panasztételével kapcsolatos intézkedések

- Lehetőséget biztosít a szülők, illetve a gondviselők részére az iskolai esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre.
- Minden szülői, gondviselői panaszt kivizsgál, a panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti.
- Tájékoztatja a fenntartót az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos minden panasztételről.
- A panasztételi eljárás lefolytatásába és vizsgálat eredményének megállapításába a fenntartók képviselőjét és a panasztevő felet bevonja.
- A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az intézményvezető felel.

5.12.A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánk különös figyelmet szentel a gyengébbekre, és segíti a nehezebb körülmények között élőket. Nevelésünk a helyes értékrend elfogadását, a pozitív életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő. Megvédi őket – szándékunk szerint – az alkoholizmustól, kábítószerrel, egyéb erkölcsi veszélytől. Legnehezebb a segítségnyújtás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a tanulóknak előtt. Az ilyen nehéz esetekben vállalunk fokozott törődést a tanulóval. Iskolánk biztosítja a tanulókat megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket a rászorulóknak érdekében.

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A tanulók mentális szükségletei meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése.

A tanulókat veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai:

A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete 2018. április 20. napján tartott ülésén elfogadta.

Berettyóújfalu, 2018. április 20.

Kovácsné Pap Anikó Orsolya
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot a szülői szervezet 2018. április 21. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát gyakorolta.

Berettyóújfalu, 2018. április 21.

Mezeiné Ujhelyi Andrea
szülői szervezet képviselője

A pedagógiai programot az intézmény diákönkormányzata 2018. április 21. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát gyakorolta.

Berettyóújfalu, 2018. április 21.

Eke-Rigó Anna
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Berettyóújfalu 2018. április 21.

L. Ritók Nóra
igazgató

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések:

5.10 Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

vonatkozásában az Igazgyöngy Alapítvány mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult az Igazgyöngy Alapítvány Kuratóriumának elnöke a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Berettyóújfalu, 2018. árpilis 23.

.....
Balog László
fenntartó képviselője

IGAZGYÖNGY
Alapítvány
4100 Berettyóújfalu
Sipka L. u.
4100 Berettyóújfalu

FÜGGELÉKEK

Az intézmény jogi státusza

<u>Az intézmény neve:</u>	Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola OM azonosítója: 102781
<u>Az intézmény alapítója:</u>	Lisztesné Ritók Eleonóra
<u>Az intézmény fenntartója:</u>	Igazgyöngy Alapítvány, 4100 Berettyóújfalu, Sinka István u. 7.
<u>Alapításának éve:</u>	2000.

Székhelye:4100 Berettyóújfalu, József Attila u.11.

Az intézmény alaptevékenysége:

Alapfokú oktatás (8520), ezen belül alapfokú művészetoktatás (852032).

Oktatott művészeti ág és tanszak:

- képző és iparművészeti ág (a régi tanterv szerint, felmenő rendszerben kivezetve: grafika, festészet, kerámia, tűzzománc és kézműves az új tanterv szerint, felmenő rendszerben bevezetve: grafika- és festészet, környezet- és kézműves kultúra, fém- és zománcműves, szobrászat- és kerámia).

- táncművészeti ág (társastánc tanszak)

Felvehető maximális tanulólétszám: 1275 fő

Az intézmény típusa: alapfokú művészeti iskola
Képző és iparművészeti ág: 2000-től
Táncművészeti ág 2000-től.

Az oktatás rendje: Nappali rendszerű oktatás

Az évfolyamok száma:

1-12 évfolyam: 1-2. alapozó, 1-6. alapfokú, 7-10. továbbképző évfolyam.

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

Az intézmény jogállása:önálló jogi személyként működő köznevelési intézmény

Az intézmény működési területe:járási

Törvényességi felügyelet: 2011. június 30-ig Hajdú-Bihar megyei Önkormányzat főjegyzője
2011. július 1-től a Hajdú- Bihar Megyei Kormányhivatal.
2017. január 1-től a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal köznevelési feladatkörében eljáró megyeszékhely szerinti járási hivatala

Oktatás az intézmény székhelyén és telephelyein folyik:

Székhely: 4100 Berettyóújfalu, József Attila u.11.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

a régi tanterv szerint, kifutó képzés:

- grafika-,festészet-, kerámia-, tűzzománc-, kézműves tanszak (műhely-előkészítő, műhely-gyakorlat és továbbképző)

a 2011. szeptember 1-jétől bevezetett új tanterv szerint felmenő rendszerben:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak, fém- és zománcműves tanszak, szobrászat és kerámia tanszak.

Táncművészeti ág: társastánc tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 290+50 fő, mindösszesen: 340 fő

Az intézmény telephelyei:

*1. sz. telephely:*4100 Berettyóújfalu, Rákóczi u. 1.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

a régi tanterv szerint, kifutó képzés:

- festészet-, kerámia-, tűzzománc tanszak

a 2011-ben bevezetett új tanterv szerint felmenő rendszerben:

- grafika és festészet tanszak, fém- és zománcművészet tanszak, szobrászat és kerámia tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

*2. sz. telephely:*4100 Berettyóújfalu, Puskin u. 42-44.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

a régi tanterv szerint, kifutó képzés:

- festészet tanszak

a 2011-ben bevezetett új tanterv szerint felmenő rendszerben:

- grafika és festészet tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 50 fő

3. sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, Ady E. u. 1.

Képző és iparművészeti ágban:

a 2011-ben bevezetett új tanterv szerint:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

*4. sz. telephely:*4110 Biharkeresztes, Hősök tere 15.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

a régi tanterv szerint, kifutó képzés:

- festészet, kézműves tanszak

a 2011-ben bevezetett új tanterv szerint:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 180 fő

5. sz. telephely: 4138 Komádi, Fő u. 10-18.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

a régi tanterv szerint kifutó képzés:

- festészet, kézműves tanszak

a 2011-ben bevezetett új tanterv szerint:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 190 fő

6. sz. telephely: 4136 Körösszakál, Árpád u. 1.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

a régi tanterv szerint, kifutó képzés:

- grafika, festészet, kézműves, kerámia, tűzzománc tanszak

a 2011-ben bevezetett új tanterv szerint:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak, fém- és zománcművészet tanszak, szobrászat és kerámia tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 110 fő

7. sz. telephely: 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 48.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

a régi tanterv szerint, kifutó képzés:

- festészet, kézműves tanszak

a 2011-ben bevezetett új tanterv szerint:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 135 fő

8. sz. telephely: 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 49.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

a régi tanterv szerint kifutó képzés:

- festészet, kézműves tanszak

a 2011-ben bevezetett új tanterv szerint:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

A feladat ellátást szolgáló vagyon és a vagyon feletti rendelkezési jog:

Ingatlan:

1. A székhelyként, illetve az 1., 2. és 3. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait a fenntartó Berettyóújfalu Önkormányzat hozzájárulásával, a Berettyóújfalu Tankerületi Központtól bérlő. (címe: 4100 Berettyóújfalu, Dózsa Gy. u. 17-19.)
2. Az 4. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, berendezési tárgyait, részben a berendezési tárgyait a fenntartó Berettyóújfalu Tankerületi Központtól bérlő (címe: 4100 Berettyóújfalu Dózsa Gy. u. 17-19.)
3. A 6. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait a Körösszakál Önkormányzatától bérlő (címe: 4136 Körösszakál, Piac tér 1.)
4. Az 5., 7., 8. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait Körösszegapáti, Komádi, Magyarhomorog Önkormányzatának hozzájárulásával a Berettyóújfalu Tankerületi Központtól bérlő. (címe: 4100 Berettyóújfalu, Dózsa Gy. u. 17-19.)

Ingóságok:

- A fenntartó tulajdonában lévő nagy értékű ingóságok felett, melyek a fenntartó tulajdonát képezik, az intézménynek ingyenes használati joga van.

Az iskola a rendelkezésére bocsátott ingóságokat és ingatlanokat nem idegenítheti el, nem adhatja bérbe, és nem terhelheti meg. Minden, a működés során kapott, vagy pályázaton elnyert támogatás, eszköz és felszerelés a fenntartó tulajdonát képezi.

A gazdálkodással összefüggő jogosítványok:

Önállóan működő

- A fenntartó által megállapított éves költségvetési kereten belül az intézmény önálló gazdálkodásra jogosult.

Az intézmény igazgatójának kinevezése: az igazgatót a fenntartó nevezi ki, az oktatásért felelős miniszter egyetértésével.

A pedagógiai program végrehajtásának személyi és tárgyi

Személyi feltételek

Intézményünk minden pedagógusa rendelkezik a jogszabályi előírásnak megfelelő végzettséggel.

Kreativitás csak ott alakul ki, fejlődik, ahol hagyják. Csak a kreatív pedagógus képes ezt tanítványaiból is előhívni. A pedagógiai munkát mi is szabad alkotótevékenységnek, ha tetszik, művészetnek fogjuk fel, és minden lehetőséget megadunk ahhoz, hogy a kollégák ezt kreatívan végezhessék. Biztosítjuk a továbbképzési lehetőségeket, alkotó jellegű munkaközösségi foglalkozásokat, szakmai team-megbeszéléseket, mindig a helyi igényekre reflektáló szolgáltatásnyújtással összehangolva.

Kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerünk lehetőséget ad arra, hogy a kollégák nemzetközi kitekintésben is elhelyezhessék önmagukat, illetve ismereteket szerezhessenek a szakma nemzetközi színterén.

A székhelyen iskolaigazgatóság látja el az adminisztratív feladatokat. A könyvelést könyvelőiroda végzi, mellyel a kapcsolatot a gazdasági ügyintéző és az iskolaigazgatóság tartja. Az intézményekben adódó javítási tevékenységek elvégzésére szükség esetén vállalkozók munkáját vesszük igénybe.

Az épületek tisztaságáról az igazgatókkal kötött megállapodások értelmében a befogadó intézmények gondoskodnak, székhelyünkön saját alkalmazásban álló személyzet végzi a munkát.

Az intézmény épületei

Valamennyi településen rendelkezésre állnak, a jogszabály által meghatározott módon és mértékben.

Az intézmény működéséhez szükséges, előírt helyiségek az intézmény épületében fellelhetők, és azok használatáról az intézmény igazgatójával, tulajdonosával kötött szerződésrészletesen szól.

Az intézmény gazdálkodása és finanszírozása

Az intézmény gazdálkodása és finanszírozása éves költségvetés alapján történik. A költségvetés a fenntartó jóváhagyása után lép életbe.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Jogszába határozza meg a helyiségek, a kötelező eszközök és felszerelések jegyzékét.

A felvett tanulók létszámának megfelelően eszközök és felszerelések rendelkezésre állnak.

1.) TANTERMEK (bérelt):

a székelyeken és telephelyeken, a tanulócsoporthoz számának figyelembevételével, az egyes művészeti ágaknál meghatározottak szerint, az egyidejűleg megtartottórákhoz szükséges szám-
ban.

felszerelés:

tanulói asztalok, székek, tanári asztal, szék, eszköztároló szekrény, tábla, szeméttároló, sötétítő függöny stb., az egyes művészeti ágaknál, tanszakoknál ismertettek szerint.

2.) KISZOLGÁLÓ HELYISÉGEK: iskolánként 1 (szertár, raktár, díszlettár, jelmeztár)

3.) SZERTÁR, RAKTÁR: művészeti áganként biztonsági felszereléssel, a hangszerfajtáknak, jelmezeknek, díszleteknek, színpadi kellékeknek, képző- és iparművészeti anyagoknak biztonságos tárolására

4.) AULA (előtér, várakozó): iskolánként (székelyen és telephelyen) 1

5.) PORTA: iskolánként (székelyen) 1

6.) SZEMÉLYZETI WC: épületenként, nemenként, az alkalmazotti létszám figyelembevételével

7.) TANULÓI WC: iskolánként (székelyen és telephelyen), szintenként, nemenként, a tanulói létszám figyelembe vételével

8.) ÖLTÖZŐ, ZUHANYOZÓ: iskolánként (székelyen), nemenként 1, saját épülettel rendelkező intézmény esetén

9.) IGAZGATÓI IRODA: az iskola székelyén 1

<u>felszerelés:</u>	- íróasztal	1 db
	- szék	1 db
	- tárgyalóasztal	1 db
	- szék	2 db
	- iratszekrény	1 db
	- fax	1 db
	- telefon	1 db

10.) INTÉZMÉNYVEZETŐ-HELYETTESI IRODA: ha az iskolában az intézményvezető-helyettes

alkalmazása kötelező, iskolánként (székelyen, telephelyen) 1 db

11.) ISKOLATITKÁRI IRODA: iskolánként 1 (titkári, gazdasági vezetői, igazgató-helyettesi)

<u>felszerelés:</u>	- íróasztal	létszám / 1 db
---------------------	-------------	----------------

- szék	létszám / 1 db
- iratszekrény	1 db
- lemezszekrény	1 db
- fénymásoló	1 db
- telefon	1 db
- számítógép + asztal + nyomtató	1 db

12.) NEVELŐTESTÜLETI SZOBA: tagiskolánként 1

<u>felszerelés:</u>	- fiókos asztal	tanár / 1 db
	- szék	tanár / 1 db
	- könyvszekrény	2 db
	- naplótartó	1 db
	- tükör	1 db
	- ruhafogas	1 db

13.) KÖNYVTÁR(adattár): iskolánként (székhelyen) 1

- művészeti könyvek, segédkönyvek, kották, hanglemezek és egyéb hangzó anyagok, diafilmek stb. elhelyezésére- saját épülettel rendelkező intézmény esetén.

14.) ELSŐSEGÉLY HELYISÉG: iskolánként 1 (lehetőség szerint külön helyiség)

TÁNCMŰVÉSZET

- 1.) Tanári, öltöző, tusoló: 1
- 2.) Tanulói öltöző, tusoló: 1
- 3.) Kellék és jelmeztár: 1
- 4.) Táncterem: 1

Táncterem: a funkciónak megfelelően kialakított nagy méretű tere, megfelelő burkolattal (fapadlózat, laminált padlózat, sportpadló, fapadlózat balett- szőnyegborítással).

<u>felszerelés:</u>	- zongora	1 db
	- zongoraszék	1 db
	-tükörfal	1 db
	- rögzített, vagy mobil farúd	1 db
	- TV	1 db
	- CD lejátszó	1 db
	- lejátszó videó magnó	1 db
	- videó kamera,DVD lejátszó	1 db
	- tanári, tanulói asztal, szék	1 db
	- eszköztároló szekrény	1 db
	- tábla, vagy flipchart	1 db
	- jelmezek, viseletek	1 db
	- szeméttároló	1 db

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET

Műhelyterem: jól szellőztethető, fűthető, megfelelő természetes és mesterséges fényviszonyt biztosító, sötétíthető terem, tanulónként legalább 1,5-2 m²

Felszerelés:	
- tanulói szék, asztal	1 db / tanulólétszám

- zárható tároló szekrény	1 db / tanterem
- szárító-tároló polc	1 db / iskola
- mobil lámpa	2 db / iskola
- rajztábla A/3, A/2 méretben	1 db / tanulólétszám
- projektor vagy diavetítő	1 db/tagintézmény
- tanári laptop	1 db/tagintézmény
- video-felvevő	1 db/ tagintézmény
- fényképezőgép	1 db/tagintézmény
- fénymásoló	1 db / iskola
- szkennel	1 db / iskola
- égetőkemence	1 db / iskola
- grafikai prés	1 db / iskola
- mobilizálható installáció	1 db / iskola
- archívum	1 db / iskola
- elektromos főzőlap	1 db / iskola
- festékfőző-keverő edények	2-3 db / iskola
- vasaló	1 db / iskola
- varrógép	1 db / iskola
- rajzi, grafikai eszközök	1 db / tanulólétszám
- gumihenger	2 db / műhely
- különböző papírok, kartonok	1 db / tanulólétszám
- festő eszközök:festékek, spaklik	1 db / tanulólétszám
- mintázó eszközök	1 db / tanulólétszám
- konstruáló eszközök: olló, snitzer	1 db / tanulólétszám
- kézi szerszámok: kalapács, ár, kés	1 db / tanulólétszám
- mérőeszközök, vonalzó, mérce	1 db / tanulólétszám
- gyűjtött tárgyak, drapériák	1 db / tanulólétszám
- szemléltető anyagok: CD, könyv	1 db / iskola

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET MŰTEREM

- munkaasztal, szék	1 db / 1 tanuló
- rajztábla A/2, A/3	1 db/ 1 tanuló
- festőállvány	1 db / megfelelő tanuló
- festőalapok: farost táblák, vásznak	1 db / tanulólétszám
- linómetsző készlet	1 db/ tanulólétszám
- kormozó eszköz	1 db/műhely
- lemezfogó	1 db/ műhely
- grafikai lapok: kartonok, linó,fém	1 db/ tanulólétszám
- grafikai anyagok: linó, szita festék	1 db / tanulólétszám
- zárható vegyszertároló	1 db / telephely

SZOBRÁSZAT ÉS KERÁMIA MŰTEREM

- munkaasztal, szék	1 db / 1 tanuló
- mintázó állvány	1 db / tanulólétszám
- mintázó eszközök,ecsetek,edények	1 db/ tanulólétszám
- gipszező kéziszerszámok	1 db/ tanulók
- gipszforma készítő anyagok	1 db / tanulók
- mérőeszközök: vonalzó, mérce	1 db / tanuló
- kéziszerszámok, gyaluk, fűrészek	1 db / tanulólétszám
- szobrászati alapanyagok: fa, agyag	1 db / tanulólétszám
- fazekas korong	1 db / 1 tanuló
- agyagnyújtó prés, eszköz	1 db / műhely

- mázázó eszközök: szűrők, kanalak 1 db / tanulólétszám
- mérőeszközök mázkészítéshez 1 db/ tanulólétszám
- mintázó korong (kicsi, szobrászat) 1 db / tanulólétszám
- díszítő eszközök: íróka, ecsetek 1 db / 1 tanuló
- korongozási segédeszközök: fa, bőr 1 db / tanulólétszám
- égető kemence (kerámia, szobrászat) 1 db / tagiskola
- különböző alapanyagok 1 db / 1 tanuló
- zárható vegyszertároló 1 db / telephely

KÖRNYEZET- ÉS KÉZMŰVES KULTÚRA MŰTEREM:

- munkaasztal, szék 1 db / tanulólétszám
- varrógép 1 db / műhely
- festékező, áztató kád 1 db / műhely
- szövőállvány, szövőkeret, gyöngyszövő 1 db / tanulólétszám
- bőrlukasztó 2 db / műhely
- anyagok: textilek, fonalak,gyapjúk, fa, bőr 1 db / tanulólétszám
- famegmunkáló eszközök: véső, reszelő 1 db / tanulólétszám
- faanyagok, ragasztók, konzerváló anyagok 1 db / tanulólétszám
- ragasztó pisztoly 2 db / műhely
- kartonok, papírok, fa- és műanyaglapok 1 db / tanulólétszám
- zárható vegyszertároló 1 db / iskolán

FÉM- ÉS ZOMÁNCMŰVES MŰTEREM:

- munkaasztal, szék 1 db/ tanulólétszámnak
- zománcégető kemence 1 db/ műhely
- zománcégetési segédeszközök:lap 2 db/ műhely
- állványos fűrőgép 1 db/ műhely
- segédeszközök: satu, szorító 1 db / tanulólétszám
- mérőeszközök: körző, mérleg 1 db / tanulólétszám
- fémmegmunkáló kézi szerszámok 1 db / tanulólétszám
- zománcozó eszközök: csipesz, tű 1 db/ tanulólétszám
- dörzscsésze 2 db / műhely
- vegyszeres tálak 3 db / műhely
- fémhuzalok, fémlemez 1 db / tanulólétszám
- huzalhenger 1 db/ iskola
- rézlemez, fémlapok, ékszerzománc 1 db/ tanulólétszám
- zárható vegyszertároló szekrény 1 db/ telephelyenként

Jogszályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról szóló és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rend.
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők jutalmazásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nemzeti-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantárgyi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet
- A katasztrófák elleni védekezés és a polgári védelem ágazati feladatairól szóló 44/2007. (XII. 29.) OKM rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai:

A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete 2021. április 20. napján tartott ülésén elfogadta.

Berettyóújfalu, 2021. április 20.

Karácsony Krisztina
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot a szülői szervezet 2021. április 21. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát gyakorolta.

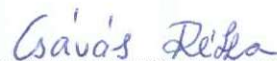
Berettyóújfalu, 2021. április 21.

Szászné Ökrös Beáta
szülői szervezet képviselője

A pedagógiai programot az intézmény diákönkormányzata 2018. április 21. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát gyakorolta.

Berettyóújfalu, 2021. április 21.

Csávás Réka
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Berettyóújfalu 2021. április 21.

PH.

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések:

5.10 Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

vonatkozásában az Igazgyöngy Alapítvány mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult az Igazgyöngy Alapítvány Kuratóriumának elnöke a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Berettyóújfalu, 2021. április 23.

Balog László
fenntartó képviselője

Jogszabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról szóló és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rend.
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők jutalmazásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nemzeti-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantárgyi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet
- A katasztrófák elleni védekezés és a polgári védelem ágazati feladatairól szóló 44/2007. (XII. 29.) OKM rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet
- 49/2016. (XII. 28.) EMMI rendelet az emberi erőforrások miniszterének feladatkörét érintő ágazati honvédelmi feladatokról
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

FÜGGELÉKEK

Az intézmény jogi státusza

Az intézmény neve: Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola
OM azonosítója: 102781

Az intézmény alapítója: Lisztesné Ritók Anna Eleonóra

Az intézmény fenntartója: Igazgyöngy Alapítvány, 4100 Berettyóújfalu, Sinka István u. 7.

Alapításának éve: 2000.

Székhelye: 4100 Berettyóújfalu, Sinka István u. 7.

Az intézmény alaptevékenysége:

Alapfokú oktatás (8520), ezen belül alapfokú művészetoktatás (852032).

Oktatott művészeti ág és tanszak:

- képző és iparművészeti ág (grafika- és festészet, környezet- és kézműves kultúra, fém- és zománcműves, szobrászat- és kerámia).
- táncművészeti ág (társastánc tanszak)

Felvehető maximális tanulólétszám: 1260 fő

Az intézmény típusa: alapfokú művészeti iskola
Képző és iparművészeti ág: 2000-től
Táncművészeti ág 2000-től.

Az oktatás rendje: Nappali rendszerű oktatás

Az évfolyamok száma:

1-12 évfolyam: 1-2. alapozó, 1-6. alapfokú, 7-10. továbbképző évfolyam.

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

Az intézmény jogállása: önálló jogi személyként működő köznevelési intézmény

Az intézmény működési területe: járási

Törvényességi felügyelet: 2011. június 30-ig Hajdú-Bihar megyei Önkormányzat főjegyzője
2011. július 1-től a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal.
2017. január 1-től a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal köznevelési feladatkörében eljáró megyeszékhely szerinti járási hivatala

Oktatás az intézmény székhelyén és telephelyein folyik:

Székhely: 4100 Berettyóújfalu, Sinka István u. 7.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban: grafika és festészet tanszak.
Felvehető maximális tanulólétszám: 40 fő.

Az intézmény telephelyei:

1.sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, József Attila u. 11.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet, környezet és kézműves kultúra, fém és zománcművészet tanszak, szobrászat és kerámia tanszak

Táncművészeti ág: társastánc tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 340 fő (képző és iparművészeti ág: 290 fő, táncművészeti ág: 50 fő)

2.sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, Rákóczi u. 1.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

3.sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, Puskin u. 42-44.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 70 fő

4. sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, Ady E. u. 1.

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

5. sz. telephely: 4110 Biharkeresztes, Hősök tere 15.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 180 fő

6. sz. telephely: 4138 Komádi, Fő u. 10-18.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 170 fő

7. sz. telephely: 4136 Körösszakál, Árpád u. 1.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak, szobrászat és kerámia tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 110 fő

8. sz. telephely: 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 48.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 80 fő

9. sz. telephely: 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 49.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

A feladat ellátást szolgáló vagyon és a vagyon feletti rendelkezési jog:

Ingtalan:

5. A székhelyként megjelölt ingatlan a fenntartó tulajdonát képezi.
6. Az 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 8. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait a fenntartó Berettyóújfalu Önkormányzat hozzájárulásával, a Berettyóújfalu Tankerületi Központtól bérlí. (címe: 4100 Berettyóújfalu, Dózsa Gy. u. 17-19.)
7. A 7. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait a Körösszakál Község Önkormányzatától bérlí (címe: 4136 Körösszakál, Piac tér 1.)
8. Az 9. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait Magyarhomorog Község Önkormányzatától bérlí. (címe: 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 46.)

Ingóságok:

- A fenntartó tulajdonában lévő nagy értékű ingóságok felett, melyek a fenntartó tulajdonát képezik, az intézménynek ingyenes használati joga van.

Az iskola a rendelkezésére bocsátott ingóságokat és ingatlanokat nem idegenítheti el, nem adhatja bérbe, és nem terhelheti meg. Minden, a működés során kapott, vagy pályázaton elnyert támogatás, eszköz és felszerelés a fenntartó tulajdonát képezi.

A gazdálkodással összefüggő jogosítványok:

Önállóan működő

- A fenntartó által megállapított éves költségvetési kereten belül az intézmény önálló gazdálkodásra jogosult.

Az intézmény igazgatójának kinevezése: az igazgatót a fenntartó nevezi ki, az oktatásért felelős miniszter egyetértésével.

Módosítva: 2021. október 21.

FÜGGELÉKEK

Az intézmény jogi státusza

Az intézmény neve: Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola
OM azonosítója: 102781

Az intézmény alapítója: Lisztesné Ritók Anna Eleonóra

Az intézmény fenntartója: Igazgyöngy Alapítvány, 4100 Berettyóújfalu, Sinka István u. 7.

Alapításának éve: 2000.

Székhelye: 4100 Berettyóújfalu, Sinka István u. 7.

Az intézmény alaptevékenysége:

Alapfokú oktatás (8520), ezen belül alapfokú művészetoktatás (852032).

Oktatott művészeti ág és tanszak:

- képző és iparművészeti ág (grafika- és festészet, környezet- és kézműves kultúra, fém- és zománcműves, szobrászat- és kerámia).
- táncművészeti ág (társastánc tanszak)

Felvehető maximális tanulólétszám: 1280 fő

Az intézmény típusa: alapfokú művészeti iskola
Képző és iparművészeti ág: 2000-től
Táncművészeti ág 2000-től.

Az oktatás rendje: Nappali rendszerű oktatás

Az évfolyamok száma:

1-12 évfolyam: 1-2. alapozó, 1-6. alapfokú, 7-10. továbbképző évfolyam.

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

Az intézmény jogállása: önálló jogi személyként működő köznevelési intézmény

Az intézmény működési területe: járási

Törvényességi felügyelet: 2011. június 30-ig Hajdú-Bihar megyei Önkormányzat főjegyzője

2011. július 1-től a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal.

2017. január 1-től a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal

köznevelési feladatkörében eljáró megyeszékhely szerinti járási hivatala

Oktatás az intézmény székhelyén és telephelyein folyik:

Székhely: 4100 Berettyóújfalu, Sinka István u. 7.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban: grafika és festészet tanszak.

Felvehető maximális tanulólétszám: 40 fő.

Az intézmény telephelyei:

1.sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, József Attila u. 11.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet, környezet és kézműves kultúra, fém és zománcművészet tanszak, szobrászat és kerámia tanszak

Táncművészeti ág: társastánc tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 340 fő (képző és iparművészeti ág: 290 fő, táncművészeti ág: 50 fő)

2.sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, Rákóczi u. 1.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

3.sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, Puskin u. 42-44.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 70 fő

4. sz. telephely: 4100 Berettyóújfalu, Ady E. u. 1.

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

5. sz. telephely: 4110 Biharkeresztes, Hősök tere 15.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 180 fő

6. sz. telephely: 4138 Komádi, Fő u. 10-18.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak
- Felvehető maximális tanulólétszám: 170 fő

7. sz. telephely: 4136 Körösszakál, Árpád u. 1.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak, szobrászat és kerámia tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 110 fő

8. sz. telephely: 4135 Körösszegapáti, Kossuth u. 48.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 100 fő

9. sz. telephely: 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 49.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

Képző és iparművészeti ágban:

- grafika és festészet tanszak, környezet és kézműves kultúra tanszak

Felvehető maximális tanulólétszám: 90 fő

A feladat ellátást szolgáló vagyon és a vagyon feletti rendelkezési jog:

Ingtatlan:

1. A székhelyként megjelölt ingatlan a fenntartó tulajdonát képezi.
2. Az 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 8. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait a fenntartó Berettyóújfalu Önkormányzat hozzájárulásával, a **Berettyóújfalui Tankerületi Központtól** bérlí. (címe: 4100 Berettyóújfalu, Dózsa Gy. u. 17-19.)
3. A 7. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait a Körösszakál Község Önkormányzatától bérlí (címe: 4136 Körösszakál, Piac tér 1.)
4. Az 9. telephelyként megjelölt ingatlan helyiségeit, részben a berendezési tárgyait Magyarhomorog Község Önkormányzatától bérlí. (címe: 4137 Magyarhomorog, Árpád u. 46.)

Ingóságok:

- A fenntartó tulajdonában lévő nagy értékű ingóságok felett, melyek a fenntartó tulajdonát képezik, az intézménynek ingyenes használati joga van.

Az iskola a rendelkezésére bocsátott ingóságokat és ingatlanokat nem idegenítheti el, nem adhatja bérbe, és nem terhelheti meg. Minden, a működés során kapott, vagy pályázaton elnyert támogatás, eszköz és felszerelés a fenntartó tulajdonát képezi.

A gazdálkodással összefüggő jogosítványok:

Önállóan működő

- A fenntartó által megállapított éves költségvetési kereten belül az intézmény önálló gazdálkodásra jogosult.

Az intézmény igazgatójának kinevezése: az igazgatót a fenntartó nevezi ki, az oktatásért felelős miniszter egyetértésével.

Módosítva: 2022. április 20.

Az Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola
pedagógiai programjának (szakmai programjának) 1. sz. melléklete

Az **EFOP 3.2.6-16 számú, A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben** című projekt keretében a Magyar Képzőművészeti Egyetem 187 köznevelési intézménnyel kötött együttműködési megállapodást, melynek során a köznevelési intézmények művészetpedagógiai módszertani megújítása és művészeti eszköztárának bővítése, a méltányos és minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása a köznevelés eredményességének, hatékonyságának erősítése érdekében valósult meg. A projekt rész céljai elősegítik, támogatják mindazokat a nevelés-oktatás tevékenységben közvetlen ill. közvetett tevékenységeket, melyek elősegítik a művészet-oktatás módszertani kultúrájának és módszertanának fejlesztését, megvalósulását, bevezetését, mérés-értékelését, visszamérését, szakmai szolgáltatásának speciális eszközökkel ellátását.

Az „EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” elnevezésű projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyagok és módszertani támogató dokumentumokból kiválasztott szakmai programok tananyagának, módszertanának elemeit a helyi tantervünk sajátosságait figyelembe véve felhasználjuk, alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során.

A projekt fő területei:

1. a köznevelési intézmények művészetpedagógiai módszertani megújítása (beleértve a hátrányos helyzetű tanulók számára az alap- és középfokú művészetoktatásban való részvételt elősegítő módszertani fejlesztések megvalósítását);
2. a pedagógusok felkészítése az új módszertan adaptálására;
3. a művészetpedagógiai munka támogatása;
4. a köznevelési intézmények hálózatosodásának támogatása;
5. a köznevelési intézmények művészeti eszköztárának megújítása.

A projekt során a fenti partnerrel tételesen ezek a tevékenységek valósultak meg:

Pedagógus továbbképzés:	IGEN
Részvevők felsorolása:	Berényi Anna Karácsony Krisztina Kovács Lajos László Kovácsné Pap Anikó Orsolya Török Zita Mónika
Anyagok átadása:	IGEN
Alapcsomag:	5 db
Tananyag kipróbálás:	IGEN

Pedagógus továbbképzések leírása

A továbbképzés megnevezése:	Felzárkóztatás és hátránykompenzálás művészeti neveléssel
A képzés helyszíne:	Igazgyöngy Alapítvány Berettújfalú, Sinka u 7.
A résztvevő pedagógus(ok) neve:	Berényi Anna Karácsony Krisztina Kovács Lajos László Kovácsné Pap Anikó Orsolya Török Zita Mónika

A továbbképzés célja

A program felkészítette az általános iskolák alsó tagozatos nevelőit arra, hogy oktatásukban a felzárkóztatás és hátránykompenzálás érdekében - a vizuális kommunikációfejlesztés mellett - a szociális készségeket állítsák a nevelés fókuszába, segítve ezzel a komplex személyiségfejlesztés tudatos kiteljesítését.

A pedagógus(ok) a következő továbbképzési programban vettek részt

A képzés egy olyan területet állított a pedagógiai munka fókuszába, ami a jelenlegi oktatási rendszer egyik legnagyobb problémájához, az integrációhoz ad segítséget. A program olyan hátránykompenzáló vizuális nevelést alkalmaz, mely képes a szociális kompetenciákat is fejleszteni. A képzés az alsó tagozaton tanítók pedagógiai módszertani fejlesztését célozta.

A tantárgy, melynek keretében ez a cél könnyedén fókuszba állítható, a vizuális nevelés. A kerettanterv adta lehetőségekkel élve, tematikus megkötés nélkül tárhattuk fel azokat a lehetőségeket, ahol a vizuális kommunikációs és a szociális készségek fejlesztése egymást erősítve jelenhet meg a nevelési célok között. A képzési program lehetőséget kínált az adott tanulócsoportra szabott optimális fejlesztéshez, és a differenciáláshoz szükséges módszertan elsajátítására.

A célok teljesülésének titka a jó feladat, óraterv kidolgozása. Ahhoz, hogy ebben sikeresek legyünk, szükséges az elméleti háttér, ami a kerettanterv ismerete mellett a szociális kompetenciák ismeretét is feltételezi. Itt a személyes és a társas kompetenciák fejlesztése, és ennek inkluzív oktatás szempontjából történő értelmezése volt a képzés első része, ahol az előadások mellett csoportmunkában kerestük meg a pedagógusok a kapcsolódási pontokat.

A személyes kompetenciák között kiemelt az önbizalom, az önbecsülés fejlesztése is, fontos, hogy a pedagógusok tökéletesen tisztában legyenek azokkal a technikai eljárásokkal, amelyek ennek a korosztálynak a vizuális kifejezőkészségének fejlesztéséhez szükségesek. A képzésben a gyakorlati blokk egy részében saját élményű megtapasztalással a pedagógusok a gyakorlatban is elkészítették a feladatokat, a technikai ismeretek és javítási lehetőségek elsajátítása céljából. Először csoportban, majd egyénileg is képessé váltak óratervek készítésére, és annak gyakorlati kipróbálására is, melyről prezentációkkal számoltak be.

Tananyag kipróbálás

A résztvevő intézmények iskolafok- és iskolatípusnak megfelelően a következő tananyagok pilot kipróbálásában vehettek részt saját döntésük alapján:

Míntaprogram környezet- és kézműves kultúra tanszakra

Míntaprogram képzőművészet tanszakon

Míntaprogram Grafika és festészet tanszakon

Míntaprogram Fém- és zománcműves tanszakon

Míntaprogram Textil- és bőrműves tanszakon

Míntaprogram az általános iskolák első két évfolyama számára Felzárkóztatás és hátránykompenzálás művészeti neveléssel

Míntaprogram az általános iskolák számára a Keresztantervi vizuális nevelés az általános iskolák alsó tagozatán

Vizuális alkotógyakorlat (Az alapfokú művészeti nevelés – vizuális alkotógyakorlat és a vizuális nevelés – vizuális kultúra tantárgyak közös fejlesztési céljai mentén)

Projekt módszer az általános iskolák alsó és felső tagozatán

Rajz- festés, mintázás tantárgy oktatásához művészeti szakgimnáziumok részére – a „kockától az aktig” hagyományos fejlődési elvre épülő rajzoktatási szemlélet módszertani frissítése

Rajz- festés, mintázás tantárgy művészeti szakgimnázium és technikum – a nem lineáris fejlődési elvre épülő rajzoktatási szemlélet

„FÖLD – RAJZ – TAN” A táj, mint térélmény és komplex környezet, vizuális interpretációs lehetőségei

A kipróbálást az intézmény a saját hatáskörében végezte tanórai vagy tanórán kívüli tevékenységek formájában, maga választotta ki az oktatási-nevelési céljaihoz legjobban illeszkedő tananyagot.

L. Ritók Nóra: Felzárkóztatás és hátránykompenzálás művészeti neveléssel

Bodóczy István: Mintaprogram az általános iskolák számára a Keresztntantervi vizuális nevelés az általános iskolák alsó tagozatán

Bodóczy István: Projekt módszer az általános iskolák alsó és felső tagozatán

Eszközcsomag a projektfeladatok helyi végrehajtásának támogatására

A projekt keretében több tevékenység is folyhatott egy-egy intézményben (tanár továbbképzés, jó gyakorlat leírása, tananyagok kipróbálása, helyi rendezvények). Az együttműködés során végzett tevékenységek támogatásához a projekt egy-egy, a foglalkozásokat, illetve programszervezést segítő eszközcsoportot állított össze, melyet megkapott az intézmény.

A projekt keretében fejlesztett tananyagok (mintaprogramok) és módszertani segédletek, valamint a kidolgozott új képzési módszertani fejlesztések pilotszerű kipróbálásának támogatása, képzési módszertani fejlesztések alkalmazásának támogatása céljából érkezett az eszközcsoport az intézmény számára.

A pedagógus képzések helyi feladatainak megoldásához, a képzések zárófeladatainak gyakorlati végrehajtásához, az új módszertan alkalmazásához is támogatást nyújtottak a szakmai anyagok.

A következő eszközök segítették a projektcélok sikeres helyi megvalósítását:

Feladatok tervezéséhez, a tanulói munkák vázlataihoz, hajtogatós, egyéb papírplasztikai feladatokhoz és egyszerűbb rajzi feladatokhoz alkalmazható papírok: A/4 és A/3 méretű irodai papír

Hajtogatós, egyéb papírplasztikai és kivágós ill. montázs-kollázs és dekorációs feladatokhoz alkalmazható papírok: 12 szín A/4 méretű színes papírok 500 lapos kiszerelésben kék, sötétkék, laza, homokszínű, rózsaszín, sárga, világos sárga, szürke, zöld, sötétzöld, narancs, vörös színekben

Rajzi feladatokhoz grafit ceruzák HB, B, 2B keménységben és radírgumi csomag

Plasztikai feladatokhoz natur és színes gyurmakészletek.

Az elkészült tanulói munkák rendszerezésére, kiállítására alkalmas segédanyagok, melyek nagy változatosságban kerültek kiválasztásra, hogy minden lehetséges felületen és iskolai térben segítse a kiállításrendezést és egyéb tanórai és tanórán kívüli művészetoktatási tevékenységet: színes mágneskorongok fémtáblákhoz, térképtű csomagok parafa és puhafa táblákhoz, paravánokhoz, gyurmaragasztó plasztikai munkák összeállításához és kiállításrendezéshez, különböző szélességű és hosszúságú egyoldalas és kétoldalas ragasztófelületű szalagok tanórai kollázs-montázs és plasztikai feladatokhoz, valamint kiállítási installálásához, binder csipesz csomagok különböző méretben alkalmasak plasztikai munkák készítéséhez, tanulói alkotások kiállításához falon, paravánon, kiállító térben feszített zsinagra vagy drótra csatolva, stb.

Iskolai alkotómunka kiegészítő kellékei, ollók, univerzális kések, fémvonalzók tekerces papírtörő csomagok, nagyméretű csomagolópapír.

Karos papírvágógép a tanórai munkához és annak előkészítéséhez, valamint kiállítási installáció előkészítéséhez.

Különböző folyékony és stiftragasztók tanórai munkához és kiállítás rendezéshez.

PH.

